

॥ भायक प्रतिक्रमा ॥ सूत्रार्थ.

नवतत्त्व अनुपूर्वि संहित.

उपाची प्रसिद्ध करनार
उपराज घेसाभाध दोशी.

पुस्तक मजतानु देवायु
शा. श्रीगोविन्ददास इगनाथदास-जेन पुकसेलर,
आजारीकना कुवाती पोण-अमदावाद.

श्री " जेन " प्रिन्टिंग प्रेस.

मलु इरवान-अमदावाद.

प्रिन्ट १९६३

सन् १९०७.

किम्मत ०-६-०.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
ગુજરાતી કૌપીરાખિટ સંગ્રહ

પૃષ્ઠ: ૪૬૬૪

૧૯૨૩

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌપીરાખિટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૯૨૩

વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ સ્વામાચાર્ય પ્રતિજ્ઞા

વિષય પૃષ્ઠ: ૪૬૬૪

સામાયક પ્રતિક્રમણ સૂત્રાર્થ.

નવતત્વ અનુપૂર્વિ સહિત.

૧૯૨૩

જાપાની પ્રસિદ્ધ કરનાર
જીવરાજ ઘેલાભાઈ દોશી.

પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું

શા. ત્રીભોવનદાસ રૂગનાથદાસ જૈન બુકસેલર.

આકાશોકના કુવાની પેળા—અમદાવાદ.

શ્રી “ જૈન ” પ્રીન્ટિંગ પ્રેસ.

ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.

સંવત ૧૯૬૩.

સને ૧૯૦૬.

કિંમત ૦—૬—૦.

પ્રસ્તાવના.

સામાયક પ્રતિક્રમણ સૂતાર્ય. એ પુસ્તકની જોઈએ તે સ્વગવડ નહીં હોવાને લીધે, તેમજ દરેક સમુદાયની પરંપરા પ્રમાણે નંદણાઓમાં ફેરફાર હોવાને લીધે, વિદ્યાર્થીઓને બાળ-વામાં બહુજ અગવડ પડતી હતી તે અગવડ દૂર કરવા માટે આ પુસ્તક દરેક સંપ્રદાયોને સરખો લાભ ગળી શકે તેટલા માટે અમોએ ધણી પ્રતિ મેળવી, અમારાથી બનતી મહેનતે સુધારો વધારો કરી છપાવેલ છે. અને તેનું શુધી પત્ર પાછળ મુકેલ છે, તેમ છતાં મુદ્ર તપાસતાં અગર છાપ દોષથી કોઈ ભુલ રહી ગયેલ હોય તો સુધારી વાંચવા તરફી લેશો. આ પુસ્તકની વેચાણની ઉપજ શેઠ ગીરધર શંકર સ્થાનકવાશી જૈન લાઈબ્રેરી અમદાવાદ ખાતે આપવાની છે.

શ્રી દશવૈકાલિક સૂત્ર.

આ સૂત્ર અતિ ઉપયોગી અને વાંચવા લાયક હોવાથી, તેની પ્રથમ આવૃત્તી હું મુદ્રતમાં ખલાસ ગયેલ છે. હાલમાં તેની (બીજી આવૃત્તિ) જર્મન પ્રોફેસર હર્મન જ્ઞેકોબી પાસે શુદ્ધ કરાવી, અર્થ-પાઠ અને લાવાર્થ સહિત અમારા તરફથી દેવનગરી લિપીમાં પ્રસિદ્ધ કરવામાં આવ્યું છે. કિંમત રૂ. ૨-૪-૦. શ્રી દશ વૈકાલિક સૂત્ર-મૂલ પાઠ જુદો છાપ્યો છે. કિ. રૂ. ૦-૪-૦.

આ પુસ્તક દરેક જૈન બંધુને અવશ્યક ગ્રંથલુ કરવા યોગ્ય છે, તે વિષે સૂત્ર વાંચી આપ પોતેજ ખાતરી કરશો. જોઈએ તે મળે નીચેના શીરનામે પત્ર લખવા તરફી લેવી. આ પુસ્તકની ઉપજ જૈન ધર્મના પુસ્તકો છપાવવામાં વપરાય છે, ને ઉવટ ધર્માદાકાર્યમાં વપરાશે.

શા. ત્રીલોપનદાસ રૂગનાથદાસ જૈન બુકસેલર,
આકાશેકના કુવાની પોળ—અમદાવાદ.

શા. બાલોલાલ જગનલાલ જૈન બુકસેલર,
હીદાબટની પોળ—અમદાવાદ.

સૂચના—શ્રી ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર. અર્થ-પાઠ અને લાવાર્થ સહિત, અમારા તરફથી દેવનગરી લિપીમાં છપાય છે, આ પુસ્તકની વેચાણની ઉપજ બીજા સૂત્રો છપાવવાના કાર્યમાં વપરાશે, ને ઉવટ ધર્માદાકાર્યમાં વપરાશે.

3	2	3	1	2	1
2	3	1	3	1	2
1	2	2	2	3	3
2	2	2	2	2	2
1	1	1	1	1	1

2

2	2	2	1	2	1
2	2	1	2	1	2
1	1	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
1	1	1	1	1	1

2

Ბ	Დ	Ბ	Ბ	Დ	Ბ
Დ	Ბ	Ბ	Ბ	Ბ	Დ
Ბ	Ბ	Დ	Დ	Ბ	Ბ
Ბ	Ბ	Ბ	Ბ	Ბ	Ბ
Ბ	Ბ	Ბ	Ბ	Ბ	Ბ

Ბ	Დ	Ბ	Ბ	Დ	Ბ
Დ	Ბ	Ბ	Ბ	Ბ	Დ
Ბ	Ბ	Დ	Დ	Ბ	Ბ
Ბ	Ბ	Ბ	Ბ	Ბ	Ბ
Ბ	Ბ	Ბ	Ბ	Ბ	Ბ

3	2	3	6	2	6
2	3	6	3	6	2
6	6	2	2	3	3
h	h	h	h	h	h
2	2	2	2	2	2

4

h	2	h	6	2	6
2	h	6	h	6	2
6	6	2	2	h	h
3	3	3	3	3	3
2	2	2	2	2	2

5

h	3	h	b	3	b
3	h	b	h	b	3
b	b	3	3	h	h
z	z	z	z	z	z
z	z	z	z	z	z

6

h	3	h	z	3	z
3	h	z	h	z	3
z	z	3	3	h	h
b	b	b	b	b	b
z	z	z	z	z	z

7

3	3	3	3	3	3
h	h	h	h	h	h
b	b	e	e	z	z
e	z	b	z	b	e
z	e	z	b	e	z

3	3	3	3	3	3
z	z	z	z	z	z
b	b	e	e	h	h
e	h	b	h	b	e
h	e	h	b	e	h

h	x	h	b	x	b
x	h	b	h	b	x
b	b	x	x	h	h
e	e	e	e	e	e
w	w	w	w	w	w

h	z	h	z	z	z
z	h	z	h	z	z
z	z	z	z	h	h
b	b	b	b	b	b
e	e	e	e	e	e

2	3	2	1	3	1
3	2	1	2	1	3
1	1	3	3	2	2
4	4	4	4	4	4
2	2	2	2	2	2

4	3	4	1	3	1
3	4	1	4	1	3
1	1	3	3	4	4
2	2	2	2	2	2
2	2	2	2	2	2

h	z	h	b	z	b
z	h	b	h	b	z
b	b	z	z	h	h
z	z	z	z	z	z
z	z	z	z	z	z

h3

h	z	h	z	z	z
z	h	z	h	z	z
z	z	z	z	h	h
b	b	b	b	b	b
z	z	z	z	z	z

h3

२	३	२	२	३	२
३	२	२	२	२	३
२	२	३	३	२	२
५	५	५	५	५	५
७	७	७	७	७	७

५	३	५	२	३	२
३	५	२	५	२	३
२	२	३	३	५	५
२	२	२	२	२	२
७	७	७	७	७	७

ح	ز	ح	ز	ز	ح
ز	ح	ز	ح	ز	ز
ز	ز	ز	ز	ح	ح
ح	ح	ح	ح	ح	ح
ح	ح	ح	ح	ح	ح

ح	ز	ح	ح	ز	ح
ز	ح	ح	ح	ح	ز
ح	ح	ز	ز	ح	ح
ز	ز	ز	ز	ز	ز
ح	ح	ح	ح	ح	ح

અનુક્રમણિકા.

અણુપૂર્વિ	૫૯
પાઠ ૧ નમસ્કાર	૧
„ ૨ તિષ્ઠતો અથવા વંદના	૨
„ ૩ ઇરિયાવહિ	૩
„ ૪ તરસ ઉતરી	૬
„ ૫ દોગરસ	૯
„ ૬ સામાયક આદરવાની વિધિ	૧૩
„ ૭ નમોઽથુણું	૧૬
„ ૮ સામાયક પારવાની વિધિ	૨૦
ત્રણ પ્રકારની વંદણાના નામ	૨૬
„ કાઠીને આઠકાઠીની સમજણ	૨૭
સામાયકમાં દસ પ્રકારે મનના દોષ લાગે તે	„
સામાયકમાં દસ પ્રકારે વચનના દોષ લાગે તે	૨૮
સામાયકમાં બાર પ્રકારે કાયાના દોષ લાગે તે	૨૮
સામાયક કરવાની વિધિ	૨૯
આવકતું પ્રતિક્રમણ.	
આવશ્યક પહેલો સામાયકનો	૩૨
પાઠ ૧ ઇચ્છામિણુંભંતે	„
પા. ૨ ઇચ્છામિ ઠમિ કાઉરસમ્મં	૩૪
આવશ્યક બીજો ચક્રવીસંથો	૩૬
આવશ્યક ત્રીજો વાંદણા	૩૭
પાઠ ૩ ઇચ્છામિ ખમાસણાનો	„
આવશ્યક ચોથો પટિક્રમણું	૪૦
પાઠ ૪ જ્ઞાનના અતિચાર આભાવવાનો	„
„ ૫ સમકિતનો	૪૨
„ ૬ વેહેલું અણુવ્રત	૪૩
„ ૭ બીજું	૪૬
„ ૮ ત્રીજું	૪૭
„ ૯ ચોથું	૫૦
„ ૧૦ પાંચમું	૫૩
„ ૧૧ છઠ્ઠું ગુણવ્રત	૫૫

„ ૧૨ સાતમું „	૫૮
„ ૧૩ આઠમું „	૬૩
„ ૧૪ નવમું શિક્ષાવ્રત	૧૫
„ ૧૫ દસમું „	૬૭
„ ૧૬ અગિયારમું „	૭૦
„ ૧૭ બારમું „	૭૩
„ ૧૮ અણુસથુ (સંધારાનો પાઠ)	૭૫
„ ૧૯ અદાર પાપસ્થાનકનો	૮૩
„ ૨૦ પચિસ પ્રકારના મિથ્યાત્વ	૮૪
„ ૨૧ ચૈદ પ્રકારના સપ્તર્થિમનો	૮૮
„ ૨૨ મંગલિકનો	૯૦
„ ૨૩ સમથુસુત્ર પહેલું	૯૩
„ ૨૪ „ બીજું	૯૫
„ ૨૫ „ ત્રીજું	૯૮
„ ૨૬ „ ચોથું	૯૯
„ ૨૭ „ પાંચમું	૧૧૨
ખંભાત સંઘાડને અનુસરીને વાંદણા પહેલી	૧૧૯
„ „ „ „ „ બીજી	૧૨૦
„ „ „ „ „ ત્રીજી	૧૨૪
„ „ „ „ „ ચોથી	૧૨૫
„ „ „ „ „ પાંચમી	૧૨૬
„ „ „ „ „ છઠી	૧૨૭
ખમતખામણા	૧૨૮
દરીયાપુરી સંઘાડને અનુસરીને વાંદણા પહેલી	૧૨૯
„ „ „ „ „ બીજી	૧૩૦
„ „ „ „ „ ત્રીજી	૧૩૧
„ „ „ „ „ ચોથી	૧૩૪
„ „ „ „ „ પાંચમી	„
„ „ „ „ „ છઠી	૧૩૫
લીંબડી ગોન્ડલ વીગેરે સંઘાડને અનુસરીને	„
ખામણું પહેલું	૧૩૬
„ „ „ „ „ બીજી	૧૩૮
„ „ „ „ „ ત્રીજી	૧૪૩

..	ચોથું	૧૪૪
..	પાંચમું	૧૪૫
..	છઠ્ઠું	૧૪૭
આવશ્યક પાંચમો કાઉસગમ				૧૪૮
.. છઠો પચ્ચખખાણુ				૧૪૯
નવાણું અતિચાર				૧૫૦
પચ્ચખખાણુ પેહેલું નોકારશીનું				૧૫૩
.. ખીજું પહોરશીનું				..
.. ત્રીજું દોઢનેએ		..		૧૫૪
.. ચોથું એકાસણાનું				૧૫૬
.. પાંચમું એકઠાણું				૧૫૭
.. છઠ્ઠું આંખેલનું				૧૫૮
.. સાતમું ઉપવાસનું				૧૬૦
.. આઠમું દિવસચરિત્તું				૧૬૧
.. નવમું નિવિનું				૧૬૨
.. દસમું અભિમદ				૧૬૩
.. અગિયારમું દેસાવગાસિક વ્રત				૧૬૪
.. બારમું પોષધ વ્રત				૧૬૫
જે જે વ્રત ખચ્ચખાણુ લીધા હોય તે પાળવાની વિધિ				૧૬૭
દસમું ને અગિયારમું વ્રત પાળવાની વિધિ				..
ધર્મ ધ્યાનનો કાઉરસગમ				૧૬૯
સંવરની વિધિ				૧૭૦
પોષાની વિધિ				૧૭૧
પ્રતિક્રમણ કરવાની વિધિ				૧૭૫
સાધુજીનું પડિક્રમણું				૧૮૨
.. ના પડિક્રમણાની વિધિ				૧૮૩
.. છુટક બોલ				
ચાર ધન ધાતી કર્મનાં નામ.				૧૮૪
આઠ આચાર ગાનના				..
સમકિતના				૧૮૫
દસ પ્રકારના યતિ ધર્મ				..
અગીયાર પ્રકારની આવકની પડિમા				૧૮૬
બાર ગુણ અરિહંતના				૧૮૮
.. બેઠ તપના				૧૮૯

તેર પ્રકારની ક્રિયાના સ્થાનક	૨૦૦
ચૌદ પ્રકારના જીવના ગામ તથા સમુદ્ર	૨૦૧
પંદર પ્રકારના પરમાધામિ	"
સત્તર પ્રકારના અસંજમ	૨૦૨
અઠાર દોષના નામ	"
ઓગણીસ પ્રકારના દોષ ટાળીને કાઉસ્સગ્ગ કરવો તે	૨૦૩
વીસ પ્રકારના દોષ ટાળીને કાઉસ્સગ્ગ કરવો તે	૨૦૪
વીસ પ્રકારે અમમાધિના સ્થાનક	૨૦૫
એકવીશ ગુણુ શ્રાવકના	૨૦૬
" પ્રકારના સખળા દોષ	૨૦૭
બાવીસ પ્રકારના પરિસહ	૨૦૮
ચોવીસ ભેદ દેવતાના	૨૦૯
પચીસ ગુણુ ઉપાધ્યાયજીના	"
" પ્રકારની ભાવના	"
સતાવિસ પ્રકારના સાધુજીના ગુણુ	૨૧૧
અઠાવિસ પ્રકારના સાધુના આચાર	૨૧૨
" પ્રકારના આચાર કલ્પ	૨૧૩
ઓગણત્રીસ મહા પાપ શાસ્ત્રના	"
ત્રીસ ભેદ મહા મોહની કર્મના	૨૧૪
એકત્રીસ ગુણુ સિધ્ધના	૨૧૫
બત્રીસ પ્રકારના દોષ વંદણના	૨૧૬
" " ની અસક્રિયા	૨૧૭
" પ્રકારની જ્ઞેમ	૨૨૧
તેત્રીસ પ્રકારની આશાતના	૨૨૩
ચોત્રિસ અતિશયના નામ	૨૨૫
પાત્રિસ પ્રકારની વાણી	૨૨૭
છત્રિસ ગુણુ આચાર્યજીના	૨૨૯
બીઆશી ભોલ	૨૩૦
એકસો ચોવીસ પ્રકારના દોષ	૨૩૧
અઠાર લાખ ચોવીસ હજાર એકસોને વીશ મિ.	"
અભિ દુકકડં	"
કાલીક, ઉત્તકાલીક, વ્યત્તિરિકત સુવના નામ	૨૩૩
નવ તત્વ	"

ઉધારે મુખે તથા દિવાને અજવાળે વાંચવું નહીં.

સામાયકવ્રત (સમભાવ)

પાઠ ૧ લો નમસ્કારનો.

નમો અરિ-
હંતાણું.

ન-નમસ્કાર હોજો, અ-રાગ દ્વેષ તથા
ધન ધાતી ચાર કર્મ જેવા કે ૧ જ્ઞાનાવર્ણિ
૨ દર્શનાવર્ણિ ૩ મોહની ૪ અંતરાઈ તે
કર્મરૂપી વેરીને હણનાર એવા શ્રી અરિ-
હંતદેવને.

નમો સિ-
દ્ધાણું.

ન-નમસ્કાર હોજો, સિ-સકળ અર્થ
અથવા કાર્ય સાધી અથવા સિદ્ધ કરી સર્વ
કર્મનો ક્ષય કરનાર એવા શ્રી સિદ્ધ ભગ-
વંતજીને.

નમો આ-
ચાર્યાણું.

ન-નમસ્કાર હોજો, આ. ઇશ્વરીસગુણે
કરી સહીત તથા જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર,
તપ અને વિર્ય એ પાંચ આચાર પાળે
અને પળાવે એવા શ્રી આચાર્યજીને.

નમો ઉપ-
જઞ્યાણું.

ન-નમસ્કાર હોજો, ઉ. ઇપચીસ ગુણે
કરી સહીત મુત્રના અર્થ સુદ્ધ ભણે અને
ભણાવે એવા શ્રી ઉપાધ્યાયજીને.

નમો લોએ
સવ્ય સા-
હુણું.

ન-નમસ્કાર હોજો, લો. અઢીદ્વીપરૂપી
લોકને વિશે, સા. સર્વ સા. જ્ઞાન, દર્શન,
ચારિત્ર, તપના સાધનહાર, જ્ઞાન બેહુજાર

• ઇત્રીસ ગુણ. ઇ પચીસ ગુણ જુઓ છવર પાને.

કોડ ઉત્તકૃષ્ટા નવહજાર કોડ એવા શ્રી સ્વા
ધુજને જે ૨૭ ગુણ કરી સહિત છે. આ
ગુણજેવર બતાવ્યા છે.

આ પાંચ પદ ચંદ્રપત્રતિ સૂત્ર મધ્યે છે.

પાઠ ૨ જો.

તિષ્ઠુત્તો અથવા વંદના.*

તિષ્ઠુત્તો,
આયાહિણું.

તિ-ત્રણવાર, આ. જે હાથ જોડી મ-
સ્તકે અંજલી કરી જમણી તરફ કાનથી
ઉચ્ચે થઈ ડાબી બાજુએ લઈ જઈ કરી
જમણા કાન સુધી આપ્રતન કરી

પયાહિણું
વંદામિ

પ-પ્રદક્ષણા કરી, વં. વાંદુછું, સ્તુતિ
અથવા ગુણ શ્રામ કરુંછું.

નમંસામિ,
સક્કારમિ

ન-કાયા નમાડી પાંચાંગ (જે હાથ અને મસ્તક) ધરતીને અડાડી
નમસ્કાર કરુંછું સ. સત્કાર દઉંછું.

સમ્માણુમિ
કલ્યાણું.

સ-સનમાન દઉંછું, ક. કલ્યાણ કરીછો (હિ
પુજ્ય તમે)

મંગલં, દે-
વયં, ચૈધયં

મં-માંગલિક કરનાર (એટલે વિધન
અથવા અશુભ કર્મના દાળનાર), દે. ધર્મ-
દેવ છો, ચૈ-જ્ઞાનવંત છો (છકાયના જીવને
સુખ દાતા છો.

પન્નુવા
સામિ

પ-પુજવા હાયક છો. (હું તમારી મન,
વચન અને કાયાએ કરી યથા યોગ્ય સેવા
ભક્તિ કરુંછું)

* ત્રણ પ્રકારની વંદના માટે જુઓ પાનું છેવટ.

આ વંદનાનો પાઠ ભગવતી પ્રમુખ
સૂત્ર મધ્યે છે.

આ તિજખુત્તાનાં પાઠમાં શરૂઆતમાં
દરીયાપુરી સધાડામાં નીચે મુજબ વધારાનો
પાઠ છે.—

મત્યએણું વંદામિ-મસ્તકે કરી નમન
કરે છું.

પાઠ ૩ જો.

ધરિયા વહિનો (પંથાદિકને વિષે પાપ લાગેલું હોય
તેનું નિવર્તન કરવાનો)

ધંચ્છામિ પ-
ઉક્ષમિર્તી

ધ—ધંચ્છું છું—નાંચ્છું છું, પ—પાપ કર્મ
થકી નિવર્તવાને

ધરિયા વહિ
ચાએ

ધ-પંથને વિષે હિંડતા વ. વાટે વહિતાં
ચાલતાં થકાં.

વિરાહણા-
એ

વિ-કોઈ જીવની વિરાધના થઈ હોય.

ગમણા ગ-
મણે

ગ-જતાં આવતાં.

પાણકમણે

પા-પ્રાણીજીવ, કક. જગાદિકથી ચ'પા-
ણે કચરાયો હોય.

બીયકમણે

બી-બીજ (સચેત-વાવવાથી ઉગે તે)
કક. કચરાયા હોય,

હારયકમણે

હ-સચેત દ્વો પ્રમુખ લીલોતરી. કં.
ચ'પાણી હોય.

ઓસા—ઉ
તિંગ

ઓ-ઠાર-ઝાકળતું પાણી. ઉ-ભૂયા તથા
કીડી પ્રમુખના દર (કીડીયાઈ)

પણખ—દય

પ-પ્રચલણી લીલપુલ દ-કાચું પાણી
(સચેત)

મટ્ટી-મક્કડ

પંચ વરણી મોટી ૪૩ જાતની કાચી
પૃથ્વી. મ-કરોળીયાના પડ

સંતાણા-સ
કમણે

સં-કરોળીયાની જાળ, સં-એ દસ
બોલ સમસ્ત પ્રકારે ચંપાયા કચરાયા હોય

જે-મે.જવા
૧૫સાહયા.

જે-જે કોઈ મેં-મહારે જીવે જી-પ્રાણી
જીવ વિ-વિરાધ્યા હોય-દુઃખી કર્યા હોય

એગિંદ્રિયા

એકદ્રિય જીવ જેને માત્ર એક (કાયા)
સ્પર્ષેન્દ્રિ છે એવાં પ્રાણી જીવ જેવા કે
પૃથ્વી-પાણી-અગ્નિ-વાયુ અને વનસ્પતિ
એ પાંચ થાવર

બે ઇન્દ્રિયા

બેઇન્દ્રિય જીવ જેને (કાયા અને મહોં)
સ્પર્ષેન્દ્રિ અને રસેન્દ્રિ એ બે ઇન્દ્રિયા છે
એવાં પ્રાણી-જીવજેવા કે કીડા-વાળા-પુરા
શંખ-છીપ-ગડોળા-અળસીયા-પગ વિના-
ના જીવ-કમી વિગેરે

તે ઇન્દ્રિયા

ત્રણ ઇન્દ્રિયાળા જીવ (કાયા મહોં-નાક)
સ્પર્ષેન્દ્રિ રસેન્દ્રિ અને ઘ્રાણેન્દ્રિ એ ત્રણ
ઇન્દ્રિયા છે એવાં પ્રાણી જીવ જેવાં કે કીડી
મકોડી-જી-લીખ-માંકણ-કંથવા-ચાંચણ-
ધનેડા વિગેરે

ચતુર્દિન્દ્રિયા

ચાર ઇન્દ્રિયાળા જીવ (કાયા-મહોં-
નાક-આંખ) સ્પર્ષેન્દ્રિ રસેન્દ્રિ ઘ્રાણેન્દ્રિ-

પાંચિન્દ્રિય.	ચક્ષુ ઇન્દ્રિ એ ચાર ઇન્દ્રિ છે એવાં પ્રાણી જીવ જેવાં કે માંખી, મસલાં, ભમરા, તીડ ઝાંસ, વીંછી, પતંગીયાં, કૃદાં વિગેરે
અભિહયા	પાંચ ઇન્દ્રિયાળા જીવ (કાયા-મહો-નાક આંખ-કાન) સ્પર્શન્દ્રિ, રસેન્દ્રિ, ઘ્રાણેન્દ્રિ, ચક્ષુન્દ્રિ, શ્રોતેન્દ્રિ એ પાંચ ઇન્દ્રિ છે એવાં પ્રાણી જીવ, જેવાં કે જલચર ખેચર દડકાં સર્વ તિર્યચ તથા મનુષ્ય જેવ નારકી એ પ- ચેન્દ્રી જીવ
વત્તિયા.	અ-સામા આવતા હણ્યા હોય
લેસીયા	વ-વાટલા (ઢગલા) કીધા હોય તથા ધુળ કાઢવામાં ઢાંક્યા હોય
સંધાધ્યા	લે-ભોય તથા ભીંત સાથે મસળ્યા હોય
સંધટ્ટિયા	સં-માંહોમાહે શરીરે શરીર મેળવી અથવા એકઠા કરી પીડા ઉપજાવી હોય
પરિયાવિયા	સં-એક પાસું થોડું ફેરવીને અથવા એક પાસાએ અડકવાથી પીડા ઉપજાવી હોય
કિલામિયા	પ-સઘળાં પાસાં ફેરવી પીડા ઉપજા- વી હોય
ઉઘવિયા	કિ-કિલામના ખેદ ઉપચો હોય
ઠાણાં ઓઠાં ણાં	ઉ-ઘ્રાસકો (ત્રાસ) પાડ્યો હોય
સંક્રમિયા	ઠા-પોતાના રહેવાના સુખના સ્થાનક- થી બીજે દુઃખના સ્થાનકે
જીવિયાઓ.	સં-મુક્યા હોય જી.-જીવનર થકી

(૬)

વવરોવિયા	વ-ચુકાવ્યા માર્યા હોય
તસ્સ મિ- અછામિ ક- કકં	ત-તે વિરાધનાનું મિ-નિષ્કૃળ થાઓ મિ-માહર ક-કુકૃત (પાપ) કર્મ
—	
પાઠ ૪ થો.	
તસ્સ ઉત્તરીના	(વધારે પ્રાયશ્ચિત આલોવવાને કાઉ- સ્સગ કરતાં તેમાં આગાર જણાવવાનો)
તસ્સ ઉત્ત- રીકરણેણું	ત-(પાછળ જે ગમણા ગમણના અતિચાર આજોવ્યા પડિકમ્યા) તેને, ઉ-પ્રધાન કહેતાં વિશેષ શુદ્ધ, ક-કરવા ભણી
પાયછિત્ત ક- રણેણું	પા-પાપનું છેલ્લું, કા-કરવા ભણી
વિસોહિ ક- રણેણું	વિ-આત્માને વિશેષે, સો-(પાપ રૂપી મલ ફીટવે કરી) નિર્મળ પશુ-શુદ્ધ, ક-કર- વા ભણી
વિસદ્ધી ક- રણેણું	વિ-(આત્માને) માયા, નિયાણ અને મિ- થ્યાત્વ દર્શન એ ત્રણ શબ્દ રહિત, ક-કરવા ભણી;
પાવાણું ક- અમાણું	પા-(અઠાર પાપસ્થાનક સેવવાથી થએલા એવા) પાપ, ક-(આઠ અશુભ) કર્મ
નિઅધાયણું, કાઓ	નિ-ટાળવાને, કા-અર્થે
કામિ, કાઉ- સ્સગાં	કા-કરંજું; કા-કાયાને હલાવવી નહિ તે કાર્યોત્સર્ગને;

અન્યથ	(કાઉસગમાં ૧૩ જાતના આગાર છે તે આગારથી કાઉસગ ભાંગે નહી) એટલા આગાર;
૧ ઉસસિ એણું	ઉ-શ્વાસ ઉંચો લેવાથી;
૨ નિસસિ- એણું	નિ-શ્વાસ નીચો મુકવાથી;
૩ ખાસિએ ણું	ખા-ઉંચરસ (ખાંસી) આવવાથી;
૪ છીએણું	છી-છીંક આવવાથી;
૫ જંભાધ એણું	જં-ખગાસુ આવવા થકી;
૬ ઉડૂએણું	ઉ-એડકાર આવવાથી;
૭ વાયનિસ એણું	વા-અથો વાયુના સંચરવાથકી;
૮ ભમલિએ	ભ-ફેર કે ભમરી આવવા થકી,
૯ પિત્ત	પિ-ઉલટી થવાથી;
૧૦ મુઝ્ઝાએ	મુ-મુઝ્ઝા આવવા થકી;
૧૧ મુહુમેહિ	મુ-થોડું, અં-અંગાદિક;
અંગ સં ચાલેહિ	સં-સંચરવા (હાલવા) થકી,
૧૨ મુહુમે હિ	મુ-થોડો, ખે-ખંગખો (થુક) નીકળવાથી;
ખેલ સંચા લેહિ	સં-સંચરવા (હાલવા) થકી
૧૩ મુહુમે હિહિહિ	મુ-થોડો; દિ-આંખ (દષ્ટિ);

સં-આલેહિં	સં-આધી પાછી કરવાથી;
એ-આધે	એ-એ ઉપર કહ્યા તે ૧૩ બોલ;
હં	
આગારેહિં	આગારનામા બીજા પણ ભયદિક પ્રસંગે કાઉસગ કરવાથી કાયા હાલે તેવાનો આગાર (આ કારણથી) કાયા હાલે ને હાથ પગ ઉંચા નીચા થાય તે થકી દોષ નથી;
અભગો	અ-એ પ્રમાણે સર્વથા (દેશ થકી) કાઉસગ ભાગે નહીં;
અવિરાહિ- યો	અ-સર્વથા વિરાધે પણ નહીં (થોડાએ ભાગે નહીં)
હુંજમે કા ઉસગો	હું-હોજો; મે-માહરો કા-કાઉસગ (ક્યાં સુધી તેની મર્યાદા કહે છે);
જવ, અરિ- હંતાણું	જા-જ્યાં સુધી, અ-અરિહંતાણું નામ સં-ભારું;
ભગવંતાણું	ભ-ભગવંતાણું નામ સંભારું.
નમોક્કારેણું	ન-નમસ્કાર મંત્રના પાંચ પદ કહું
નપારેમિ	ન-પારું નહિ (કાઉસગ)
તાવકાયં	તા-ત્યાં સુધી, કા-કાયા (સગીર) ને;
ઠાણેણું	ઠા-એક સ્થાનકે નિશ્ચલપણે રહેવાથી તથા ઉભા રહેવાથી;
મોણેણું	મો-મોનપણે રહેવાથી;
ઝાણેણું	મનને એક નિરમલ ધ્યાનથી;

અપાણું | અ-પોતાની કવાને, ચો-ચોસરાવુંછું, તણું
વોસિરામિ | છું.

અહીયાં (ધરિયાવહી પાઠનો તથા એક નમોઝાર
) કાઉરસગ્ગ કરી હેવટ “નમોઅરિહંતાણું,” શબ્દ
કહીને કાઉરસગ્ગ પાળવો.

પાઠ ૫ મો.

લોગસસ અથવા ચઉવી સંધાનો
(આત્માને શુદ્ધ કરવા માટે ચોવિસ તિર્થંકર
દેવની સ્તુતિ કરવાનો)

લોગસસ	લો-ચૌદ રાજલોકને વિષે;
ઉજ્જયગરે	ઉ-ઉદ્યોત એટલે પ્રકાશના કરણહાર,
ધમ્મ,તિત્થ યરેજિણે	ધ-ધર્મ રૂપી; તિ-ચાર તિર્થના કરનાર (સાધુ,સાધવી, શ્રાવક, શ્રાવિકા); જિ- રાગ દ્વેષના છતણહાર;
અરિહંતે	અ-ધનધાતિ ચાર કર્મના ટાળનાર તથા ચો- સઠ ઇંદ્રના પુજનીક શ્રી અરિહંત દે- વનું;
કિત્તધરસં	કિ-નામ લઇને ગુણ કીર્તન કરંછું;
ચઉવીસંપિ	ચ-ચૌવીસ લગવંત, અ-અને બીજા પણ,
કેવલી	કે-કેવળજ્ઞાની તિર્થંકર દેવ (મહાવિદહ ક્ષેત્રે જે કેવલી છે તે). હવે ચોવીસ તિર્થંકર થઈ અગ્રેસ તેના નામ કહેછે.

૧ ઉસભ	ઉ-૧ રૂપભદ્રેવ સ્વામિ;
૨ મજિયં	મ-૨ અણતનાથ સ્વામિ;
૩, વંદે	ચ-વળી વ. વાંદુછું-નમુંછું;
૩ સંભવ	સં-સંભવનાથ સ્વામિ,
૪ મહિનંદ છું, ચ	મ-અહિનંદન સ્વામિ; ચ-વળી;
૫ સુમધં, ચ	સુ-સુમતિનાથ સ્વામિ; ચ-વળી;
૬ પદ્મપ્રભ હું	પ-પદ્મપ્રભુ સ્વામિ;
૭ સુપાસં	સુ-સુપારથનાથ સ્વામિ;
જીજ્ઞં, ચ	જિ-રાગ દ્વેષના છતનાર; ચ-વળી,
૮ ચંદ્રપદ વંદે	ચં-ચંદ્રપદ સ્વામિ, વં-વાંદું છું;
૯ સુવિહિં, ચ, પુષ્પ- હંતં	સુ-સુવિધિનાથ સ્વામિ, ચ-વળી, બીજી નામ પુ-પુષ્પહંત સ્વામિ;
૧૦ સીયળ	સી-સિતળનાથ સ્વામિ;
૧૧ સિજ્જં સ	સિ-શ્રેયાંસ પ્રભુ સ્વામિ;
૧૨ વાસુપુ- જ્જંચ	વા=વાસુપુજ્ય સ્વામિ; ચ-વળી,
૧૩ વિમલ	વિ-વિમળનાથ સ્વામિ;
૧૪ મણંતં ચ, જીજ્ઞં	મ-અનંતનાથ સ્વામિ, ચ-વળી; જિ-રાગ દ્વેષના છતજીહાર,

૧૫ ધમ્મં	ધ-ધર્મનાથ સ્વામિ,
૧૬ સંતિં	સં-શાંતિનાથ;
ચ વદામિ	ચ-વળી, વં-વાંદુછું, નમુંછું;
૧૭ કુંથું	કું-કુંથુંનાથ સ્વામિ,
૧૮ અરં, ચ	અ-અરનાથ સ્વામિ, ચ-વળી;
૧૯ માદ્ધં	મ-મલિનાથ સ્વામિ,
વંદે	વં-વાંદુછું.
૨૦ મુણિસુ વ્યયં	મુ-મુનીમુવ્રત સ્વામિ;
૨૧ નમિ જિણું	ન-નમિનાથ સ્વામિ;
ચ, વંદામિ	ચ-વળી; વાંદુછું;
૨૨ રિક્કનેમિં	રિ-અરિષ્ટ નેમિનાથ સ્વામિ;
૨૩ પાસં, તહ	પા-પાર્થનાથ સ્વામિ; ત-તેમજ;
૨૪ વદ્ધમા ણું	વ-વર્ધમાન સ્વામિ (મહાવીર)
ચ	ચ-વળી,
એવંમએઅ સિથુયા	એ-એણી પ્રકારે ૨૪ ભગવંતના નામ ક- હીને; મં-મે; અ-સ્તવના કરી;
વિહુય, રય, મલા	વિ-ટાળ્યા છે, ૨-કર્મ રૂપી રજ, મ-મેલને
પહીણુ જર મરણા	પ-અપાવ્યા છે; જ-જરા; મ-મરણુ જેણુ
ચઉવીસં,	ચ-ચોવિસ તિર્થંકર,

પિ નિજીવ- રા	પિ-બીજ પક્ષ, નિ-રાગ દ્વેષાદિકના છ- તનાર છનેશ્વર દેવ;
તિત્થયરા, મે	તિ-એહેવા જે તિર્થંકર દેવ તે, મે-મુજને
પસીયંતુ	પ-પ્રસન્ન થાઓ;
કિત્તિય	કિ-શુભ વચન યોગે કરી ગુણ આમ કીધા
વંદિય	વં-કાયા યોગે કરી વાંધા,
મહિયા	મ-મન યોગે કરી પૂજ્યા,
જે, એ, લો- ગરસ	જે-જે, (રૂપભાદિક કહ્યા) એ-તે લો-આ લોકને વિષે
ઉત્તમા, સિ- દ્ધા	ઉ-ઉત્તમ, પ્રધાન, સિ-સકળ કાર્ય સાધ્યાં એહેવા શ્રી સિદ્ધ ભગવંતજી;
આરૂગ	આ-સર્વ રોગ રહિત (આરોગ્ય)
બોહિલાલ	બો-સાક્ષિ બોધનો; લા-લાભ;
સમાહિ, વર	સ-ભાવ સમાધિ, વ-પ્રધાન,
મુત્તમ, દિંતુ	મુ-ઉત્તમ બે વાનાં મને, દિ-દિઓ, આપો,
ચંદ્રેસુ, નિ- મ્મલયરા	ચં-ચંદ્રમા થકી, નિ-અતિ નિર્મળ
આઠચેસુ	આ-સુર્ય થકી,
અહિયં	અ-અધિક,
પયાસયરા	પ-પ્રકાશના કરણહાર છો,
સાગર	સા-મોટા સમુદ્ર થકી,
વર	વ-પ્રધાન,

ગંભીર	ગં-ગંભીરછો,
સિદ્ધા, સિ- દ્ધિ	સિ-સકળ કર્મ ક્ષય કરી સિ-મોક્ષ,
મમ, દિસં	પહોઆ એહવા (સિદ્ધભગવંત)
તુ	મ. મુજને દિ. મોક્ષ દીઓ,

પાઠ ૬ ઠો.

સામાયક આદરવાની વિધનો.

(નવાં આવતાં સર્વ પાપને રોકવાનો પાઠ.)

(આંહી યુર્વાદિકને વિધિ સહિત વંદન કરી

સામાયકની આજ્ઞા માગવી.

દ્રવ્ય થકી, સાવજજ	દ્ર-કાયાએ કરી સા-પાપ કર્મના
જોગ સેવવાના	જો-વ્યાપાર (જોગના) સે. કરવાની
પશ્ચિજખાણ	પ૦-ખંધી
ક્ષેત્ર થકી આખાલોક- પ્રમાણે	ક્ષે-ક્ષેત્ર (જમીન) થકી આ૦ સર્વ લોક પ્રમાણે,
કાળ થકી, બેધડીમુધી (અંતર્મુહુર્ત) તે ઉપરાંત	કા-વખતમાં બે, બે મીધી આજુ ન રહે તે-તે વખત ઉપર

ત્રિષુ નમ્મો કાર ગણી ન પરિતિવાર સુધી	ત્રિ-ત્રણ નમ્મોકારના પાઠનો કાઉસંગ કરી ન-પારવામાં ન આવે ત્યાં સુધી,
ભાવ થકી છ કોટીએ પચ્ચખખા જી	ભા-મરજીથી છ-પાપના જીવના ભા- ગા છે તે માંડેના છ ભાંગાની પ-ખંધી,
કરેમિ, ભાંતે	ક-કરંજી, ભાં-હે પુજ્ય (ભયના અં- તના કરજીહાર,)
સામાયં	સા-સમતારૂપી લાલવાળું સામાયક દત્ત તેહને વિષે,
સાવજજાંને ગં	સા-પાપના, જા-વ્યાપાર (કામની)
પચ્ચખખા- મિ	પ૦ ખંધી કરંજી.
ભવ નિયમ	જા-જ્યાં સુધી, નિ-મર્યાદા (ખંધી) કરેલી છે તેનો અંત આવે ત્યાં સુધી.
પજજી વા- સામિ	પ-લકતી કરંજી, સેવુંજી,
દુવિહં,	દુ-બે કરજી,
તિ વિહેજી	તિ-ત્રણ યોગે કરી,

દરયાપુરી ગચ્છવાળા છ કોટીને બદલે આઠે
કોટીએ પચ્ચખખા એમ પાઠ બોલે. છ કોટીને આઠ
કોટીની સમજણ જીઓ પાને ૧૫.

નકરેમિ, ન- કારવોમ	ન-હું પોતે પાપ કરું નહિ ન-બીજા પાસે પાપ કરાવું નહી (આ બે કરણ)
મણસા વ યસા	મ-મને કરી વ-વચને કરી.
કાયસા*	કા-કાયાએ કરી (એ ત્રણ યોગ)
તરસ ભાતે	ત-પૂર્વે અઢાર પાપસ્થાનક સેવ્યા તેથી ભં પુણ્ય.
પડિઠમામિ	પ-નિવર્તું છું.
નિંદામિ	નિ-નિદું છું (આત્માની સાક્ષીએ)
ગરિહામિ	ગ-ગુરની સાક્ષીએ ગરહું છું.
અપાણું વે સિરામિ	અ-પોતાના આત્માને, વો-તણું છું

* કરંતં, પિ, અન્નં, ન સમણ, જણામિ-કં કર્તા,
પિ-પણ, અં બીજા પ્રત્યે સં રૂં જણવું નહી.

વયસા, કાયસા-વ-વચને કરી-કા-કાયાએ કરી
(વચન અને કાયાએ બે યોગે બીજાનું કરેલું પાપ રૂં નહી
જણવા પડ્યું છું.) આટલા બોલ બોલવાનો આ
કોટી પંથવાળાનો અભિપ્રાય છે.

પાઠ ૭ મો.

નમોઽશ્વત્થનો પાઠ.

બીજી મધ્યમ વંદનાનો પાઠ

(આત્માને શુદ્ધ ગુણ ધારણ કરવાને જે સર્વોત્તમ પદ પામ્યા છે તેમના ગુણ જણાવવાનો પાઠ)

- ૧ નમોઽશ્વત્થ ન-નમસ્કાર હોજો યથુ-વચનાલંકારે
(નામને અનુસારે)
- ૨ અરિહંતાશ્વ અ-અરિહંતદેવને,
- ૩ લગવંતાશ્વ લગવંત (જ્ઞાનવંત-મહિમાવંત યશ-વંતને,)
- ૪ આર્ધગરાશ્વ આ-શ્રુત, ચારિત્ર ધર્મની આદિના ક-રણહાર છે.
- ૫ તિથયરાશ્વ તિ-સાધુ, સાધવી, આવક, આવિકારૂપ
અતુર્વિધ તિથના કરણહાર છે.
- ૬ સયંસંધુદ્ધાશ્વ સ-પાતે ઉપદેશ વિના બુદ્ધ્યા છે.
(વળી તેઓ કેવા છે)
- ૭ પુરિસોત્તમાશ્વ પુ-પુરૂષ મારે ઉ-ઉત્તમ પ્રધાન છે,
- ૮ પુરિસસીહાશ્વ પુ-પુરૂષ માંહે, સી-સિંહ સમાન છે,
(નર્ભય છે.)
- ૯ પુરિસ,વર પુ-પુરૂષ માંહે વ-પ્રધાન,

- પુંડરીયાણું પું-ઉજવળ મગજ સમાન છે, (નિર્ભય પણા માટે.)
- ૧૦ પુરિસ, વર, ગંધ, હ-થીણું પુ-પુરુષ માંહે વ-ગંધ મ-ગંધ હસ્તી સમાન છે (પરતર્જિના માન્યાર્થવા માટે)
- ૧૧ લોગુત-માણું લો-લોક માંહે ઉ-ઉત્તમ છે (૨૪ અ-તિશય, ૩૫ પ્રકારની વચન વાણીના ગુણ કરી બીરાજમાન છે.)
- ૧૨ લોગના-હાણું લો-લોકોના નાથ છે (ક્ષમાના કરણ હાર છે.)
- ૧૩ લોગહિ-યાણું લો-લોકના હિતકારક છે (છકાયના રક્ષા કરનાર છે.)
- ૧૪ લોગપ-ધ્યાણું લો-લોક માંહે પ-દીવા સમાન છે, (પદાર્થના પ્રકાશ કરનારા છે)
- ૧૫ લોગપ-જ્ઞાણેય ગ-રાણું લો-લોક માંહે પ૦ અતિશે ઉદ્યોતના કરણુહાર છે. (મિથ્યાતાદિક નિમિર દૂર કરનારા છે.)
- ૧૬ અભય-ક્યાણું અ-અભયકાનના હાતાર છે (સાત ભયને દાળણુહાર છે)
- ૧૭ અજ્ઞ-ક્યાણું અ-જ્ઞાનરૂપી નેત્રના હાતાર છે,
- ૧૮ મગ્ગ-યાણું મ-મોક્ષમાર્ગના હાતાર છે,
- ૧૯ સરણુ-યાણું સ-સમક્ષમાંત પ્રાણીને સરણુના હાતાર છે,

- ૨૦ જીવન-
યાજ્ઞ
- ૨૧ બોહિ-
આજ્ઞ
- ૨૨ ધમ્મ-
યાજ્ઞ
- ૨૩ ધમ્મ-
સિયાજ્ઞ
- ૨૪ ધમ્મના-
યગાજ્ઞ
- ૨૫ ધમ્મસા-
રહીજ્ઞ
- ૨૬ ધમ્મ, વ
ર ચાઉરંત
ચક્ર વ
દ્વીજ્ઞ
- ૨૭ દીવો
- ૨૮ જ્ઞાજ્ઞ
- ૨૯ સરજ્ઞ
- ૩૦ ગધ
- ૩૧ પઠ્ઠા
- ૩૨ અપ્પહિ
હય
- સંપદામુલવત્ય(મુલવતરના)દાતાર છે,
જ્ઞે-સમકિત બોધ બીજના દાતાર છે,
ધ-દશવિધ યતિધર્મના દાતાર છે,
ધ-ચત્ર ધર્મ, ચારિત્ર ધર્મની દેશનાના
દેનાર છે,
ધ-ધર્મના નાયક છે,
ધ-ધર્મરૂપી રથના સા-સારથી છે,
ધ-ધર્મને વિષે વ-પ્રધાન ચા-નરકાદિક
ચાર ગતિના અંતના કરવા માટે ચ-ચક્ર-
વર્તિ સમાન છે,
દી-સંસાર સમુદ્ર માંહે કુખતા પ્રાપ્તિ-
ભવને દ્વિપ-બેટ સમાન છે,
તા-તાપ-દુઃખના નિવારણદાર છે,
સ-સંપદાના તથા આધારના દેનાર
છે, (આશરો આપવા ચોખ્ય છે,)
ગ-ચારગતિના ભવને,
પ-સંસારમાં પડતા ભવને આધાર
ભૂત છે,
અ-નથી હજાણા એવા

- વર, નાણું-
દસણું ધ-
રાણું
- ૩૩ વિયદ્ર-
છઉમાણું
- ૩૪ જિણાણું
- ૩૫ જાવયા
ણું
- ૩૬ તિત્રાણું
- ૩૭ તારયા
ણું
- ૩૮ બુદ્ધાણું
- ૩૯ બોહિ-
યાણું
- ૪૦ મુત્તાણું
- ૪૧ મોયગા-
ણું
- ૪૨ સંવ-
નણું
- ૪૩ સંવદ-
રિસિણું
- ૪૪ સિવ
- વ. પ્રધાનના-જ્ઞાન દ-દર્શનના ધ-ધરણાદિ, (૧૬)
- વિ-વિતિ ગયું છે છ-છદમરૂપપણું
(જેહને)
- જિ-પોતે રાગદ્વેશના છતાણુદાર,
- જા-જીજને રાગદ્વેશના છતાવણુદાર,
- તિ-પોતે સંસાર સમુદ્રના તરણુદાર છે,
- તા-પરને સંસાર સમુદ્રના તારણુદાર છે,
- બુ-પોતે તત્ત્વજ્ઞાનના બુઝણુદાર
(સમજનાર) છે.
- બો-બોજને તત્ત્વજ્ઞાનના બુઝાવણુદાર
(સમજાવનાર) છે,
- મુ-પોતે બાહ્ય અને અભ્યંતર બંધ-
નથી (કર્મથી) (મુકાણા) મુક્ત થયા છે,
- મો-પરને બાહ્ય અને અભ્યંતર બંધ-
નથી મુકાવવા સમર્થ છે,
- સ-સર્વ પદાર્થના જાણુ છે,
- સ-સર્વ પદાર્થના દખણુદાર છે, (વળી
જેઓ કેવી ગતિને પામ્યા છે તે કહે છે,)
- સિ-ઉપદ્રવ રહિત,

૪૫ મયલ	મ-અચળ,
૪૬ મરૂય	મ-રોગ રહિત,
૪૭ મણુંત	મ-અંત રહિત,
૪૮ મજખય	મ-ક્ષય રહિત,
૪૯ મઝા- બાહ	મ-બાધા પીડા રહિત,
૦ મપુણ શવંતિ	મ-(જ્યાં) ફરી નથી અવતરવું;
૫૧ સિદ્ધિ ગ હનામધેય	સિ-એહવી જે સિદ્ધગતિ, ના-જેનું એવું નામ છે,
૫૨ ઠાણું, સં પતાણું	ઠા-એહેવું શાંતિનું સ્થાનક છે તેને પામ્યા છે.
૫૩ નમોજિ ણું	ન-નમસ્કાર હો જિંઠ એહેવા સિદ્ધ જેઓ મોક્ષે પહોંચ્યા તેમને

પાઠ ૮ મો.

સામાયક પારવાની વિધિના

(સામાયક વ્રત ધારણ કરેલ તેમાં દુષણ લાગેલ હોય તે શુદ્ધ કરવાને પાઠ)

(સામાયકનો (કાળ) વખત પુરો થએથી આ વિ-
ધિ કહેવી.)

કુલ થકી સાવજી જોગનાં પચ્ચખાણ કર્યા હતાં તે પુરા થયાં તે પાણું છું. ક્ષેત્ર થકી આખા લોક પ્ર

માણે કાળ થકી બે ધડીને આશરે ભાવ થકી છ કો-
ટીએ પચ્ચઝખાણ કર્યા હતાં તે પુરાં થયાં તે પાળું છું.
એહવા નવમા સામાયક પ્રતના

પંચ અધ્યા રા	પં-પાંચ અતિચાર
જાણિયવ્યા	જા-જાણવા (પણ)
ન સમાયરિ યવ્યા	ન-આદ કરવા નહિ
તંજહા	તં-તે જેમ છે તેમ
તે આલો ઉં	તે-આલોચું-કહું છું
૧ મણુ દુર્ય ણિ હાણે	મ-મન-દુ-દુષ્ટત્ય-માહું પ્રવર્તાવ્યું હોય
૨ વય દુર્ય ણિ હાણે	વ-વચન દુ-માહું (પાપ માંહે) પ્ર- વર્તાવ્યું હોય
૩ કાય દુર્ય ણિ હાણે	કા-કાયા દુ-દુષ્ટત્ય માહિ (પાપ માંહે) પ્રવર્તાવી હોય
૪ સામાધ્ય સ્સ સધઅ કરણ્યાએ	સા-સામાયક કીધેલ છતા અ-કીધું છે કે નહો એમ ખરાખર ખખર ન રહી હોય
૫ સામાધ્ય સ્સ અણુ. હયસ્સ કર ણ્યાએ	સા-સામાયકને અ-નિર્માણ કીધેલો વખત પુરો થયા વિના પાલ્યું હોય.
તસ્સ મિ. અમિ મિ	ત-તેહેનુ મિ-મારે નિષ્કૂળ થાઓ.

કુકડં (૧)	કુ-કુકૃત્ય પાપ (તે સામાયક સંબંધી જે કાંઈ દોષ લાગ્યો હોય તે નિષ્કૃળ થાઓ)
સામાયક સમકાએણં	સા-સામાયકને સ-સર્વ પ્રકારે કરી
૧ કાસિયં	કા-સ્પર્શ કર્યો હોય
પાલિયં	પા-પાળ્યું હોય
૩ તિરિયં	તિ-કાંઠે પહોચ્યાડયું હોય એટલે મર્યાદા બાંધી તે પ્રમાણે પાળી હોય
કટ્ટિયં	કિ-વૃતાદિક પચ્ચખખાણના ગુણકિર્તન કીધાં હોય
પસોહિયં	સો-શુદ્ધ રીતે કયું હોય
૬ આરાહિયં	આ. આરાધ્યું હોય
૭ આણાએ	આ-વિતરાગ દેવની આજ્ઞા પ્રમાણે
૮ અણુપાલિયં	આ-પાળતાં
૯ નલવધ	ન-થયું ન થયું હોય તો
તસ્સ મિ-અધ્ધમિ	તેહનું પાપ મારે નિષ્કૃળ થાઓ
કુકડં (૨)	(સામાયક વ્રત સંબંધી જે દોષ લાગ્યો હોય તે નિષ્કૃળ થાઓ)
સામાયકમાં	સામાયકમાં

૧ દસ મન ના દસ પ્રકારે મનનો દોષ લાગ્યો હોય

૨ દસ વચ્ચ- નના સામાયકમાં દસ પ્રકારે વચ્ચનનો દોષ લાગ્યો હોય

૩ બાર કા યાના સામાયકમાં બાર પ્રકારે કાયાનો દોષ લાગ્યો હોય

બત્રિસ દોષ માંહેલો જે કોઈ દોષ લાગ્યો હોય તો તે સમિચ્છા મિ દુક્કડં

(૩)

સામાયકમાં સામાયકમાં સ્ત્રીઆદિ સંબંધી

૧ *સ્ત્રીકથા કથા વારતા કરી હોય

૨ ભત્ત કથા ભ-ભોજન પાણી સંબંધી વાતચીત

૩ દેશ કથા દે-દેશ ગામ સંબંધી કથા વારતા કરી હોય

૪ રાજ કથા રા-રાજ કારભાર સંબંધી વાતચીત ઉપર કહિલી ચાર કથા માંહેલી હરકોઈ કથા વાર્તા સામાયકમાં કરી હોય તો તે નિષ્ક્રમ થાઓ.

૫ સ મિ-ચ્છામિ દુ-ક્કડં (૪)

* સ્ત્રીઓ પાઠમાં પુરૂષ કથા કહેવી.

સામાયકમાં

૧ આહાર
સંજ્ઞા

૨ ભય સં
જ્ઞા

૩ મિહુણ
સંજ્ઞા

૪ પરિગ્રહ
સંજ્ઞા

એ ચાર સં-
જ્ઞા માંહે-
લી સંજ્ઞા
કરી હોય
તો તરસ
મિચ્છામિ
દુઃકડં (૫)

સા-સામાયકને વિષે

આ-ખાવાની ઇચ્છા કરી હોય.

ભ-ભીક લાગી હોય

મિ-મૈથુન સેવવાની ઇચ્છા થઈ હોય

પ-પૈસા ટકા સંબંધીની (માયાની)
ઇચ્છા કરી હોય

ઉપર કહેલી ચાર સંજ્ઞા માંહેલી હર-
કોઇ સંજ્ઞા સામાયકમાં કરી હોય તો તે
નિષ્કુળ થાઓ.

સામાયક

૧ નિવાધએ
લીધું ર વિ-
ધિએ પા-
ળ્યું ૩ વિ-
ધ કરતાં
અવિધિ થ
ઈ હોય તો
તરસ મિ-
ચ્છામિ દુ-
ઃકડં (૬)

સામાયક વિતરાગનાં આજ્ઞા પ્રમાણે
લીધી, આજ્ઞા પ્રમાણે સામાયક પાળી, નિ-
ર્વધ્ય કરણીમાં સાવધ્ય કરણી થઈ હોય ને
સામાયક વૃત્તમાં કાઇ દોષ લાગ્યો હોય તો
તે નિષ્કુળ થાઓ.

સામાયકમાં

સા-સામાયકને વિષે

(૨૫)

૧ અતિક્રમ અ-પાપનું કામ કરવાના પ્રણામ થાય

૨ વ્યતિક્રમ વ્ય-તે કર્તવ્યમાં સામું ચાલવામાં આવે
(વસ્તુ લેવા ચાલે)

૩ અતિચાર અ-પાપ કર્મ સેવવામાં તૈયાર થવાય
(પાપ બ્રહ્મ)

૪ અણચાર અ-ને પાપ થયું હોય તે સંબંધીના
(પાપ ભોગવ્યું.)

જાણતાં અ
જાણતાં જાણે અજાણે

મને, વચને મન, વચન, કાયાએ કરી કંઈ દોષ
કાયાએ કરી લાગ્યો હોય તો તે નિષ્કુળ થાઓ
કોઈ દોષ
પ લાગ્યો
હોય તો
તરસ મિ-
ચ્છામિ દુ-
ઃખંડ (૭)

સામાયકમાં સામાયકમાં

૧ કાનો, ૨ કાનો-સાત્રા-મીડી-પદ-અક્ષર ઓછો
માત્રા ૩ અધિક
મીંડી, ૪
પદ ૫ અ-
ક્ષર ઓ-
છો, અધિક

વિપરીત ભ-
ણાણો હોય
તો અનંતા
સિદ્ધ કે વ
ળીની સા
ખે માહારે
તસ્સ મિ
શ્ચામિ દુ-
ઃખં (૮)

વિપરીત ભણાણો હોય તો અનંતા
સિદ્ધ કેવળીની સાખે કાઈ દોષ લાગ્યો હોય
તો તે નિષ્કળ થાઓ

આ સામાયક પાળવાની વિધિ પ્રતિક્રમણ કરતી
વખતે આ જગાએ કહેવા નહીં પણ તમામ પ્રતિક્ર-
મણ કરી રહ્યા પછી જો સામાયક થયું હોય તો આ
વિધિ પ્રમાણે પાળવી.

(પાઠ ૨ જો.)

વંદના ત્રણ પ્રકારની છે તેના નામ

૧ જઘન્ય વંદણા-સાધુ સાધવીનો સમાગમ થતા
ત્રણવાર તતજ્જુતોનો પાઠ ભણી નમસ્કાર કરવો તે.

૨ મધ્યમ વંદણા-વ્રતાદિક ધારણ કરતી વખતે
નમોદ્યુણનો પાઠ ભણી નમસ્કાર કરવો તે

૩ ઉત્તકૃષ્ટ વંદણા-પાપાદિક અતિચાર નિવર્તન
કરતી વખતે ઇશ્તિમિ ખમાસમણનો પાઠ ભણી ન-
મસ્કાર કરવો તે

(૨૭)

(પાઠ ૬ ઠો.)

સામાયક આદરવાની વિધિ.

છ કોટીએ પચ્ચઝખાણુ-એટલે મન, વચન-કાયા એ ત્રણ યોગે પાપ કરે નહીં ને મનવચન કાયા એ ત્રણ યોગે બીજા પાસે પાપ કરાવું નહીં.

આઠ કોટીએ પચ્ચઝખાણુ-એટલે મનવચન કાયાએ ત્રણ યોગે પાપ કરે નહીં, મનવચન કાયાએ ત્રણ યોગે પાપ કરાવું નહીં એમ છ.

વચન અને કાયા એ બે યોગે બીજાને પાપ કરતા રહે જાણું નહીં એમ આઠ ભાંગા થયા.

સામાયકમાં દસ પ્રકારે મનના દોષ લાગે છે તે.

૧ નિરવિવેકી મનથી કરે

૨ યશકીર્તિની વાંચછતાએ કરે

૩ ધનનો લાભ વાંચછે

૪ ગર્વ (અભિમાન) કરે

૫ ભયથી કરે

૬ (પુત્ર-ધનાદિક) નું નિયાણું કરે

૭ સામાયકના કૃણનો સંદેહ કરે

૮ અવિનય કરે

૯ પરભવે પોતાને અમુક જાતની રિદ્ધી દેવતાની પદ્મી મળે એવી વાંચછતા કરે

૧૦ રોપ કરે

આ દસ દોષો મનના પ્રણામથી નીપજે છે.

(૨) સામાયકમાં જે દસ પ્રકારે વચનના દોષ લાગે છે તે.

૧ કુવચન બોલે (૨) કોઈને ધારકો કાળ પર
તેવી ભાષા બોલે

૩ ગાયન કરે

૪ પોતાને છાંદે બોલે એટલે 'પોતાનું' છીદ્ર છુ-
પાવી બીજાની વાત ઉચારે

૫ સુત્ર સંબંધી બોટા વિવાદ કરે

૬ કલેશ કરે

૭ રાજ્યદ્વારાદિક કથા વિકથા કરે

૮ હાંસી મશકરી કરે

૯ સંપદા વિના ઉતાવળો બોલે

૧૦ અપ્રતિને જવા આવવાને આશા આપે

આ દસ દોષો વચનના પ્રણામથી નીપજે છે

૩ સામાયકમાં જે બાર પ્રકારે કાયાના દોષ લાગે છે તે

૧ વસ્ત્ર તથા ભુજાએ ફરી પલાંઠી બાંધે (પગ
ઉપર પગ ચઢાવે નહી)

૨ આસન આધુ' પાછું ફેરવે (અસ્થિર આસને
બેસે)

૩ ચપળપણે સર્વ દિશાએ ભુજા (દષ્ટિ ચંચળ
કરવી)

૪ ધર સંબંધી પાપકારી કર્મ કરે (ધરના કામ સંભારે)

૫ ભીંત અને સ્તંભાદિકે આઢેલીને બેસે (આઢી-ગણુ લીએ)

૬ અંગ ઉપાંગ અતિ સંકોચે (અંગ મરડે)

૭ આળસ મરડે તથા ધર્મ કાર્યમાં આળસ કરે.

૮ ટાચકા ફાટે

૯ પુંજ્યા વિના શરીર ખંજોળે

૧૦ શરીરનો મેલ ઉખાડે

૧૧ વિસામણ કરાવે (અંગ અપાવે)

૧૨ નિદ્રા કરે

આ બાર દોષ કાયાથી નીપજે છે.

ઉપર જતાવ્યા મુજબ દસ મનના દસ વચનના અને બાર કાયાના મળી કુલ બત્રીશ દોષો ટાળીને સામાયક વ્રત કરવું.

સામાયક કરવાની વિધિ

પ્રથમ પુર્વ અથવા ઉત્તર દિશા સમીપે જમીન પુછને બેસી કયાસણું (પાથરણું) પુછને પાથરવું. પછી મોહપતિ પડિ લેહણું કરીને ખાંચવી. ગાછો અથવા રળેહરણ પડિલેહણું કરી રાખવો. લઘુ નીતનું ભાજન લેઈ રાખવું. પહેરવાનું કપડું હાથ સાફ પાંચનું પેહેરવું અને ઓઢવાનું કપડું હાથ પાંચનું ઓઢવું. પછી નીચેની વિધિ પ્રમાણે અનુક્રમે સામાયક કરવી.

૧ પ્રથમ નમોકાર મંત્ર ભણવો

૨ પછી તિજખુતોનો પાઠ ભણવો

૩ ઇરિયા વહિનો પાઠ ભણવો.

૪ તસ્સ ઉત્તરીનો પાઠ ભણવો.

અહીંઆં-ઇરિયાવહી પાઠનો તથા એક નમોકાર (નમસ્કાર મંત્ર) નો કાઉસ્સગ કરી (કાયા સ્થિર રાખીને) કાઉસ્સગ પુરો થયે નમો અરિહંતાણું શબ્દ કહીને કાઉસ્સગ પારવો.

૫ લોગસ્સનો પાઠ કરવો.

પછી ઉભા થઇ આસનથી નીચે ઉતરી પાંચ અંગને વાળી વિધિ સહીત ગુરવાદિકને તિજખુતોનો પાઠ ત્રણવાર ભણી વંદણા કરી સામાયકની આજ્ઞા માગવી અથવા ગુરુ ન હોય તો પુર્વ તથા ઉત્તર દિશા સન્મુખ ઉભા થઇને શ્રીમંધરસ્વામીની આજ્ઞા માગવી.

૬ ગુરની આજ્ઞા મલ્યા પછી દ્રવ્ય થકીનો સામાયક આદરવાની વિધિનો પાઠ ભણી સામાયક કરવી.

૭ જમણે હીચણુ ધરતી ઉપર થાપી ડાબે હીચણુ ઉભો રાખી બે હાથ એડી અંચલી મસ્તકે અડકાવી નમોચ્ચુણનો પાઠ બે વખત કહેવો. તેમાં પહેલું નમોચ્ચુણ શ્રી સિદ્ધ ભગવંતજીને કરવાનું છે તેમાં એમ સમજવાનું કે પ્રથમના ૪૩ બોલ કહેલા છે તે પ્રમાણે શ્રી અરિહંત હતા ને જેઓ સિદ્ધ થએલા છે તેમને મારે પાછલા દસ બોલ જાણવા.

બીજી નમોદ્યુણું શ્રી અરિહંત દેવને કરવાનું છે તેમાં એવી રીતે સમજવાનું જે પ્રથમ ૪૩ બોલ કહેલા છે તે પ્રમાણે તેઓ બિરાજમાન છે તે તેઓ પાછળના દસ બોલમાં બતાવ્યા મુજબ સિદ્ધ થવાના કામી છે. આ બીજું નમોદ્યુણું પેહેલા નમોદ્યુણુંની માફકજ “સિદ્ધિ ગર્હ નામધેય” શબ્દ મુધી કહેવું ને (પર)માં “ઠાણું સંપત્તાણું”, શબ્દો બદલે “ઠાણું-સંપાવિઉં કામાણું” અથવા કામરૂસ શબ્દ બોલવો ને ત્યારપછીના શબ્દ બોલવા નહીં.

પછી સામાયક પુરી થતા મુધી ધર્મ ધ્યાન કરવું.

૮ સામાયક પુરી થએ (૧) થી (૫) પાઠ ઉપર મુજબના ભણી સામાયક પાળવાની વિધિનો ૮ મો પાઠ કહી નમોદ્યુણું બે વખત કહી નમોદ્યુણું મંત્ર ત્રણવાર ભણવો.

છતિ સામાયક કરવાની વિધિ સંપૂર્ણ.

અથ શ્રી પ્રતિક્રમણ સૂત્ર.

વિધિ.

સવિનયે ઉભા થઈ બે હાથ જોડી મસ્તકે
અંજલી કરી ગુર્વાદિકને વંદન કરી પેહેલા આવશ્ય-
કની આજ્ઞા માગવી પછી નીચે-મુજબ પાઠ લેણવો.

મંચ્છામિણું-મંચ્છુંદું વાંચ્છુંદું

ભંતે-હે પુજ્ય

તુલ્સેહિં-તમારી

અભયનાયકમાણે-આજ્ઞા માગીને

દેવસિ-દિવસ સંબંધી

પડિક્રમણું-વૃત્ત પરચળખાણમાં જે કોઈ દાપ
લાગ્યા હોય તેથી નીવર્તવું, મુક્ત થવું તે,

ઠાએમી-એક સ્થાને બેસીને

*દેવસિ-દિવસ સંબંધી

જ્ઞાન-જ્ઞાન

દર્શણ-દર્શન

ચારિત્ર-કર્મરૂપી ઠગલાનું ખપાવવું

*તપ-તપશ્ચર્યાને વિષે

દહાડે પડિક્રમણ કરે તો દેવસિ જ્ઞાન દરસણ
ચારિત્ર એટલું કહેવું (તપ શબ્દ કહેવો નહીં કેમકે

અતિચાર-વૃત ભાંગવાને તૈયાર થવું

।યતવનાર્થ-વિચારવાને અર્થે

કરેમિ-કરું છું.

કાઉસ્સગ્ગ-કાયા સ્થીર રાખવી

આહી “ નમો અરિહંતાણું ” નો સામાયકનો પાઠ
નીચે મુજબ ભણવો.

નમો અરિહંતાણું-નમો સિદ્ધાણું-નમો આચરિ-
યાણું-નમો ઉવહ્માયાણું-નમો લોચ્ચે સન્વસાહુણું.

આહી “ કરેમિભંતે સામાઘયં ” થી “ જવ અ-
પ્પાણું વોસિરામિ ” સુધીનો સામાયકનો પાઠ ના. ૬
નીચે મુજબ ભણવો. “ કરેમિ-ભંતે, સામાઘયં-સાવ-
જજં જોગં-પચ્ચજ્જપામિ-જવનિયમ પજ્જગુવાસામિ
દુવિહ-તિવિહેણું-નકરેમિ-નકારવેમિ મણુસા, વયસા,
કાયસા તસ્સભંતે-પડિક્કમામિ-નિંદામિ-ગરિહામિ--
અપ્પાણું વોસિરામિ.”

તપ આદર્યા હોય તે પુરા થયા પછી રાત્રિ પડાક-
મણામાં કેહેવાય, રાત્રિએ પડીકમણુ કરે તો (રાયસિ,
જ્ઞાન, દરશણ, આરિત્ર તથા તપ) કહેવું.

પાઠ ૨ જો.

ધમ્મામિ-ધમ્મુંહું

ઠામિ-એક ઠામે રહીને

કાઉસસગ્ગ-કાયા સ્થીર રાખવી

જો, મે-જો, મે

દિવસિઓ-દિવસ સંબંધી

અધ્યાયો-અતિચાર

કઓ-કીધા હોય

કાઠઓ-કાયાએ કરી

વાઠઓ-વચને કરી

માણસિઓ-મને કરી

ઉસૂતો-સુત્રથી વિરૂદ્ધ પદ્ધતિ કીધી હોય

ઉમ્મગ્ગો-જેન માર્ગ મુકી અન્ય માર્ગ લીધો હોય.

અકપ્પો-કલપે નહિ એવું કામ કીધું હોય

અકરણિજજો-નહિ કરવા જોગ કીધું હોય

દુઝાઓ-માઠું ધ્યાન ધર્યું હોય

દુવિચિંતિઓ-વિષયાદિકની માઠી ચિંતનશક્તિ કીધી

હોય.

અણ્યાયારો-આચરવા જોગ નહિ તે આચર્યું હોય

અણ્ણિચ્છયવો-ધમ્મવા જોગ નહિ

• અસાવગ-માવકને નહિ કરવા જોગ

પાઉગો-પાપકારી વ્યાપાર કીધો હોય.

નાણે-જ્ઞાનને વિષે

તહ-તેમજ

દંસણે-સમકિતને વિષે

ચરિતા ચરિત્તેય-શ્રાવકનાં ચારિત્ર વિષે

મુએ-મુત્ર સિદ્ધાંતને વિષે

સામાધએ-સમતારૂપ સામાયકને વિષે

તિન્હં-ત્રણ પ્રકારની

ગુત્તીણ-ગુપ્તીનાં વિષે

ચઉન્હં-ચારે પ્રકારની

કસાયાણ-કષાયનાં વિષે (કષાય એટલે ક્રોધ

માન માયા લોભ)

પંચન્હ-પાંચ પ્રકારનાં (પેહેલાં પાંચ વ્રત.

મણ્ઠવ્યાણ-ઉણાં વ્રત માટે (ઉણાં એટલે નાના)

તિન્હં-ત્રણ પ્રકારની

ગુણ્ઠવ્યાણ-ગુણવૃત માંહી ૬ ઠું ૭ મું ૮ મું વૃત

ચઉન્હં-ચાર પ્રકારનાં

સિખખાવ્યાણ-શિક્ષા વૃતમાંહી ૯ મું ૧૦ મું

૧૧ મું ૧૨ મું વૃત

ખારસ્સ વિહસ્સ-ખાર પ્રકારનાં

સાવગ-શ્રાવકનાં

ધમ્મસ્સ-ધર્મના વિષે

જં, ખાડયં-જે કાંઈ થોડું પણ ખડિત કીધું હોય

જં, વિરાહિયં-જે કાંઈ થોડી વિરાધના કીધી હોય

તસ્સ-તેહનું

મિચ્છામિ દુક્કડં-પાપ થયેલું નિષ્ફલ થાઓ
અહીં સામાયકનો પાઠ ૪ થો એટલે “તસ્મ
ઉત્તરી કરણેણ” થી “જતવ અપ્પાણ વોસિરામિ સુધી”
સંપૂર્ણ પાઠ કહેવો.

અહીંયાં ઉભા રહીને

૧ નવાણું અતિચાર તથા એક નમોઃકારનો કા-
ઉત્સરગ કરી “નમો અરિહંતાણું” કહીને કાઉત્સરગ
પાળવો.

નવાણું અતિચારનો પાઠ જુઓ ઉપર પાને
(અશક્તપણું હોય તો નીચે જેવીને કાઉત્સરગ કરવો.)

૨ નવાણું અતિચાર આવડતા નહીં હશે તો ચાર
લોગસ્સનો (જુઓ સામાયક પાઠ ૫) અથવા અત્રિસ
નમોઃકારનો કાઉત્સરગ કરવો.

ઇતિ સામાયક આવસ્યક પ્રથમ અધ્યયન સંપૂર્ણમ્.

બીજો આવસ્યક.

અહીં ઉભા થઇ “તિણુતા” નો પાઠ ભણી શુર્વા-
દિકને વંદના કરી બીજા આવસ્યકની આજ્ઞા માગવી.
પછી ઉભે ઉભે સામાયક પાઠ ૫ માં લોગસ્સનો
આખો પાઠ “લોગસ્સ ઉજ્જલેયગરે” થી “જતવમ-
મંદિસંતુ” સુધી સંપૂર્ણ કહેવો.

ઇતિ ચઉવીસઁથો આવસ્યક દ્વિતિય અધ્યયન
સંપૂર્ણમ્.

ત્રીજો આવશ્યક,

આંહી ઉભા થઈ “તિષ્ઠતાનો” પાઠ ભણી ગુરૂદિ-
કને વંદના કરી ત્રીજા આવશ્યકની આજ્ઞા માગવી.

(પાઠ ૩ જો.)

ઈચ્છામિખમાસણાનો

આ પાઠ જે વખત કહેવાનો છે અને જેસતી
વખતે ઊકડુ આસનથી (એટલે ઢીંચણ બંને ઉંચા
રાખી જે હાથ મસ્તકે લગાડી) પાઠ ભણવો.

ઈચ્છામિ-ઈચ્છુ

ખમા-ધમાવંત

સમણા-સાધુ

વંદિઉ-વાંદુછું

જવણિર્જિએ-શરીરની યથા શક્તી પરમાણુ

નિસીહિયાએ-નિષેધ કરીને અશુભ જોગ હોય તેને

અણુજણુહ-આજ્ઞા દીઓ

મે મિ-મને મર્યાદા માંહે

ઉગ્ગહ-આવવાની આજ્ઞા

નિસીહિ-અશુભ જોગ નિષેધીને શરીરે કરી

અહોકાય-એમ તમારી કાવાને

કઅસંકાસ-મારીકાયાએ ફરંસી હોય તે

ખમણિજ્જે-ખમજે

ભે-પુન્ય

કિલામો-મેં દુઃખ ઉપજવું હોય તો તે ખમજે.

અપ-ગઈ છે

કિલંતાણ-કિલામના જેની

બહુ-મધુ

સુભેષુ-સુભયોગે કરો

ભે-તમારો પુજ્ય

* દિવસો-દીવસ

વધકંતો-વહીગયો ચાલ્યો ગયો

જતાભે-જત્રા રૂપ પુજ્ય

જવણિજીવ-જીતી છે ઇંદ્રી યથા શક્તિ પ્રમાણે

ભે-તમે હે પુજ્ય

ખામેભિ-ખમાવું છું

ખમા સમણો-ક્ષમા સહિત સાધુ

દેવસિયં (રાયસિયં)-દીવસ સંબંધી (રાત્રીનું

પડિકમણુ કરતી વખતે)

વધકમં-અવિનય થયો હોય

આવસિયાએ-અવશ કરણીના અતિચાર થકી

પડિકમાભિ-નીવર્તુ છું

ખમાસમણાણં-ક્ષમાવંત સાધુની

દેવસિયાએ (રાયસિયાએ)-દીવસ સંબંધી (રા

ત્રીના પડિકમણુ સંબંધી)

આસાયણાએ-આસાતના

તિત્તીસન્નપ્રરાએ-તેત્રીશ તથા અનેરે પ્રકારે

જંકિંચિ-જે કોઈ

મિચ્છાએ-ખોદું કીધું હોય

મણુ-મન

દુક્કડાએ-માહું પ્રવર્તાવ્યું હોય

વય-વચને

* રાયસિ-રાત્રીનું પડિકમણુ કરતી વખતે “દિવસો”ને બદલે “રાયસિ” શબ્દ બોલવો

દુઃકડાએ-માડું બોલ્યો હોડી

કાય-કાયા

દુઃકડાએ-માડી પ્રવરતાવી હોય

કોહાએ-કોધ કીધો હોય.

માણાએ-માન કીધું હોય

માયાએ-માયા એટલે કપટ કીધું હોય

લોભાએ-લોભ કીધો હોય

સવ્વકાલિયાએ-સર્વ કાળને વીધે

સવ્વ મિચ્છોવયારાએ-સર્વ જે કાંઈ બોલે

કીધું હોય

સવ્વ-સર્વ

ધમ્માઈ-ધર્મની

ક્રમણાએ-કરણીને વીધે.

આસાપણાએ-આસાતના કીધી હોય

જે મે-જે મેં

દેવસિઓ (રાયસિઓ)-દિવસ સખંધી (રાત્રી સખંધી)

અધ્યારો-અતિચારો

કઓ-કીધા હોય

તસ્સ-તે અતિચારને

ખમાસમણો-ક્ષમાવંત સાધુ

પડિક્કમામિ-વેગળા કર્ણ

નિંદામિ-નિંદુછું બોલું કર્યું એમ કહું છું

મરિહામિ-મરું છું ગુરની શાએ

અપ્પાણું-આત્માને

વોસિરામિ-તણું છું

“આવસિયાએ” આ શબ્દ ફક્ત પહેલી વખત સદરહુ પાઠ બોલતી વખતેજ કહેવો. બીજી વખત ઈચ્છાનિષ્પ્રભાસમણાનો પાઠ બોલતી વખતે કહેવાની જરૂર નથી. કારણ કે અવગ્રહ ની બધાર નીકળતુ નથી. સ્થાનકે બેસી રહી પાઠ કહેવો.

ઇતિ શ્રી તૃતિય વંદના આવશ્યક સંપૂર્ણ
આંહી ઉભા થઇ “તિજુતોનો” પાઠ ભણી ગુર્વા
દિકને વંદના કરી ચોથા આવશ્યકની આજ્ઞા માગવી

પાઠ ૪ થો

આવશ્યક ચોથો

દિવસ સંબંધિ જ્ઞાન દરશણ ચારિત્ર તપને વિશે
જે અતિયાર લાગ્યા હોય તે આલોઉં

આગમે-સુત્ર સિદ્ધાંત

તિવિહિ-ત્રણ પ્રકારનાં

પન્નતે-પરૂપેલ છે

તંજહા-તે જેમ છે તેમ કહે છે

સુત્તાગમે-સુત્ર પાઠથી આગમ

અથવા ગમે-અર્થ આગમ એટલે સુત્રના અર્થ કરવા

તદુભયા ગમે-સુત્ર અને અર્થ એ બેથી જ્ઞાન

એહવા શ્રી જ્ઞાનને વિષે

જે અતિયાર લાગ્યા હોય

તે આલોઉં

ઉપર કહેલા ત્રણ જ્ઞા-
નાદીકનો વધે જે પાપ
લાગ્યું હોય તે નિવાર-
ણ કરું

જ'વાધદ્વં-મુત્ર આધાં પાછાં ભણ્યા હોય
વચ્ચા મેલિયં-ધ્યાન વિના વારેવારે મુત્ર ભણ્યા
હોય (અનેરા શાસ્ત્રના વચન મુક્યા હોય)

હાણખરં-ઓછો અક્ષર ભણ્યો હોય

અચ્ચખરં-અધીક અક્ષર ભણ્યો હોય

પયહીણં-પદ ઓછું ભણ્યો હોય

વિણય હીણં-વીનય રહીત ભણ્યો હોય

જોગહીણં-મનવચન કાયાનાં જોગવિનાં ભણ્યો હોય

ધોસહીણં-શુદ્ધ ઉચાર રહિત ભણ્યો હોય

મુકુંદિન્નં-રૂડું જ્ઞાન અવનિતને લીધું હોય

દુકું પડિછિયં-અવનિત પણે જ્ઞાન લીધું હોય

અકાલે કચ્ચોસઙ્ગાચ્ચો-ચાર સંધ્યાકાળ આદિ ચાર
અકાળ તે કાળમાં સજાય કીધી હોય

કાલેન કચ્ચો સઙ્ગાચ્ચો-ખરો વખત છે તે ઠાણે
સજાય ન કીધી હોય.

અસઙ્ગાધચ્ચે સઙ્ગાયં-લોહી પડે આદિ અપવિત્રા-
શની જગાએ સજાઅ કીધી હોય

સઙ્ગાધચ્ચે ન સઙ્ગાયં-સજાઅ કરવા જોગ જગા છે
ત્યાં સજાઅ ન કીધી હોય .

તરુસમિચ્છામિદુકડં-પાપ થએલું નિષ્કૂળ થાઓ

(૪૨)

પાઠ પ મો.

સમક્ષિતનો.

દંસણુ-સદરણુ આસ્તા.

સમક્ષિત-ખરા ધર્મનું આચરણુ

પરમતથ-નવે પદાર્થનો અથવા સિદ્ધાંતનો

સંથવોવા-પરિચય કરવો તેનો સમાગમ અથવા
અભિયાસ કરવો

મુદ્ધિઠ-ભણી દૃષ્ટીથી જોયા છે

પરમતથ-મુત્રનઃ અર્થ

સેવણુ-સેવના કરવી (એવા ગુરુજીની)

વાવિ-અથવા

વાવત્ર-સમક્ષિત પામીને ખરી જાય

કુદંસણુ-અ-ય દર્શનો જે સમક્ષિત પામ્યા નથી તેનો

વજજણુ-ત્યાગ કરવો

સમ્મત-એ સમક્ષિતની

સદ્દેશુ-શુદ્ધ શ્રદ્ધા

એહવા સમક્ષિતના સમણા વાસએણુ-એવા સમ-
ક્ષિતનાં જત ધારી આવકને

સમત્તરસ-સમક્ષિતના

પંચ-પાંચ

અર્ધયારા-અતિચાર

પેયાલા-મોહોટા

બાણિયવવા-બાણવા

નસમાયરિયવવા-આચરવા નહિ

તંજહા-જેમ છે તેમ

તે-તે

આલોઉં-કહું છું નિવારણ કરુંછું

સંકા-જેન ધરમમાં સંદેહ આપ્યો હોય

કંખા-અન્ય માર્ગની ઇચ્છા કરવી તે.

વિતિગિચ્છા-કરણીનાં કૃળમાં સંદેહ આણે

પરપાસંડ-પરસંસા મીથ્યાતીની પરસંસા કરી હોય

પરપાસંડ-મીથ્યાત્વનાં પડપકનો

સંથવો-સમાગમ કીધો હોય

એ પાંચ અતિચાર માંહિલો જે કેઃઇ અતિચાર
લાગ્યો હોય તે

તરસમિચ્છામિ દુઃકડં-પાપ થએલું નિષ્કૃળ થાયે

(પાઠ ૬ ઠો.)

અણુપ્રત પેહેલું.

પહિલું-પેહેલું

અણુપ્રત-સાધુનાં વૃતથી ઓછું

થૂલાઓ-મોહટા

પાણાઈ વાયાઓ-પ્રાણી જીવમાત્ર હણ્યા હોય તેથી

વેરમણું-નિવરતું છું

ત્રસજીવ-હાલતા ચાલતા જીવ

એ ઇંદિયા-એ ઇંદ્રીવાલા (કાયા અને મુખ)

તે ઇંદિયા-ત્રણ ઇંદ્રીવાલા (કાયા મુખ અને નાસિકા)

ચઉરિંદિયા-ચાર ઇંદ્રીવાલા (કાયા મુખ નાસીકા
અને આંખ)

પન્ચિંદિયા-પાંચ ઇંદ્રીવાલા (કાયા મુખ નાસીકા
આંખ અને કાન)

જાણી-જાણીને

પ્રીછી-ઓલખીને

સ્વસંબંધી-પોતાનાં સગાસંબંધી

શરીર માહિલા પીડાકારી-પોતાનાં શરીર માહિલા
પીડા ઉપજાવે એવા કરમીઆ પ્રસુખ સીવાયનાં

સ અપરાધી-પોતાનો અપરાધ જેણે કર્યો હોય તે
વિગલેંદ્રિવિના-ભાન વગરનાં

આકૃષ્ટી-જાણી જોઈને

હણવા-હણવાની

નિમિત્તે-બુદ્ધિએ.

હણવાના-હણવાનાં

પચ્ચખાણુ-બંધી

તથા સુક્ષ્મ એકેંદ્રિ પણુ } તેમજ બીણા એક ઇંદ્રિવા
હણવાના પચ્ચખાણુ } લા છવ મારવાની બંધી

જાવ છવાએ-જ્યાં સુધી છવું ત્યાં સુધી

દુવિહું-એ કરણે કરી

તિવિહણું-ત્રણ જોગે કરી

ન કરેમિ-કરું નહિ (હીંસા)

નકારવેમિ-ળીળ પાસે કરાવું નહિ

મણસા-મને કરી

વયસા-વચને કરી

કાયસા-કાયાએ કરી

એહવા-એવા

પહિલા-પેહેલા

થૂલ-મોહટા

મોણાતિપાત-જીવ હણવાથકી

વેરમણું-નિવરતવાનાં

વૃતનાં-વૃતનાં

પંચ અધ્યારા-પાંચ અતિયાર

પેયાલા-મોહટા

જાણિયવ્યા-તે જાણવા

નસમાયરિયવ્યા-પણ આદરવાનહિ

તંજહા-તે જેમછે તેમ

તે આલોઉં-કહુંછઉં (નિવારણ કરજી)

બંધે-કોઇ જીવને તાણીને બાંધ્યો હોય

વહે-ભારે માર માર્યો હોય

છવિછેએ-અવયવ છેદ્યા હોય

અમભારે-અતિભાર ભર્યો હોય

ભત પાણવોછએ-અનપાણી ભોગવતાં એટકા
વ્યા હોય તે

તરસ મિચ્છામિદુઃકં-પાપ થએલું નિષ્કળ
થાઓ

પાઠ ૭ મો

અણ્વત ઓળું

ઓળું-ઓળું

અણ્વત-ઉણ્વત

થૂલાઓ-મોહકું

મૂસાવાયાઓ-ળુંકું યોલવાથી

વેરમણ્-નિવરતુંકું

કન્નાલીક-કન્યા તથા વર સંબંધી કામમાં

ગોવાલીક-ગાય ભેંસ આદિ ઢોર સંબંધી કામમાં

ભોમાલીક-જમીનના કામમાં

થાપણ મોસો-થાપણ યોગવવામાં

મોટકી કૂડીસાખ-મોહટી ખોટી સાક્ષી આપવામાં

ધત્યાદિક-એ વિગેરે

મોટકું-મોહકું

ળુંકું યોલવાનું પચ્ચજખાણ-ળુંકું યોલવાની ખાધા

ભવણવાએ-જ્યાં મુઘી છવુંત્યાં મુઘી

દુવિહું-એ કરણ

તિવિહણ્-ત્રણ ભેગે કરી

નકરેમિ-કરું નહિ

નકારવેમિ-કરાવું નહિ

મણ્સા-મને કરી

વયસા-વચને કરી

કાયસા-કાયાએ કરી
 એહવા બીજા થૂલ-એહવા બીજા વૃતમાં મોટું
 મૃષાવાદ-જીંદું બોલવું
 વેરમણ-નિવરવું
 વ્રતનાં પંચ-એ વ્રતનાં પાંચ
 અધ્યાસ-અતિચાર
 જાણિયવા-જાણવા
 નસમાયરિયવા-પણ આદરવા નહિં
 તંજહા-તે જેમછે તેમ
 તે આલોઉં-કહું
 સહસ્સા ભજખાણે-ધારકો પડે એવું બોલવું
 રહસ્સા ભજખાણે-કોઈની છાની વાત ઉઘાડી કરવી
 સદારામંત લેએ-પોતાની સ્ત્રીનાં મર્મ ઉઘાડ કરવા
 માસોવ એસે-ખોટા ઉપદેશ કરવો
 કૂડલેહ કરણે-ખોટા લેખ કર્યો હોય
 તસ્સ મિચ્છામિદુકક-તે પાપ થએલું નિમ્ફળ થાજે

પાઠ ટં મો

અજ્ઞપત ત્રીજી

ત્રીજી અજ્ઞપત-ત્રીજી સાધુથી ઓણું વ્રત
 થૂલાઓ-મોહકું

અદિના દાણાઓ-ચોરી કરવાથી
 વેરમણું-નિવરતું છું
 ખાતરખણી-ખાતર ખોદીને
 ગાંઠડી છોડી-ગાંસડી છોડીને
 તાલુપર કુંચિએ કરી-કોઈનું તાલુ ખીજ કુંચીએ
 ઉઘાડીને

પડી વસ્તુ ધણીઆતી જાણી-કોઈ પડી વસ્તુનો
 કોઈ ધણી છે એમ જાણ્યાં છતાં લેવી

ધત્યાદિક-એ વિગેરે

મોટકું અદત્તાદાન } મોહકું અણદીધેલું
 લેવાના પરચખાણુ } લેવાની બંધી

સગા સંબંધી-પોતાનાં સગા સંબંધીની

વ્યાપાર સંબંધી-વ્યાપાર નિમિત્તે

તથા નિભ્રમી વસ્તુ ઉપરાંત-તથા ભરમ વિનાની
 હલકી વસ્તુ (બજારની ચપટી દાતણ)

અદત્તાદાન-અણ દીધેલું

લેવાના પરચખાણુ-લેવાની બંધી

જવજવાએ-જ્યાં સુધી જીવું ત્યાં સુધી

દુવિહ-એ કરણ

તિવિહેણું-ત્રણ જોગે કરી

((૪૯))

તા કરેમિત્કરું નહિ (ચોરી)
નકારવેમિ-કરાવું નહિ (ચોરી)
મણસા-મને કરી
વયસા-વચને કરી
કાયસા-કાયાએ કરી
એહવા ત્રીજથૂલ-એવા ત્રીજ વૃતમાં મોટું
અદત્તાદાન-અણુદીધેલું લેવું
વેરમણું-નિવરતું છું (તજવું)
ત્રતના-ત્રતનાં
પંચ-પાંચ
અર્ધયારા-અતિયાર
જાણિયવા-જાણવા
ન સમાયરિયવા-આચરવા નહિ
તંજહા-તે જેમ છે તેમ
તે આલોઉં-કહું છું
તેજાહડે-ચોરાઉ વસ્તુ લીધી હોય
તક્કરપ્પઉગે-ચોરને મદદ કરી હોય
વિરૂદ્ધ રજામધક્રમે-રાજ્ય વિરૂદ્ધ તથા દાણ ચો-
રી કરી હોય
કૂડ તોલે-ખોટું તોલ્યું હોય
કૂડમાણે-ખોટું માપ્યું હોય
તપ્પડિરૂવગવહારે-વસ્તુ ફેરફાર કરી સારી વસ્તુ
ઢખાડી નક્કી આપી હોય

જન્મમિત્તમિદુઃકં-તે પાપ થએલું નિષ્ક-
ળ થાઓ

પાઠ ૯ મો

અણ્વત ચોથું.

ચોથું અણ્વત-ચોથું સાધુથી ઓણું વૃત

ચૂલાઓ-મોહકું

મેહુણાઓ-મૈથુન થઈ

વેરમણું-નિવરતુંકું

સદારા-પોતાની સ્ત્રીથીજ (આ પદ પુરવ
બોલવું)

સંતોસીએ-સંતોષ રાખવો

અવસેસ-ખીજ સ્ત્રી સાથે

મેહુણવિહનો-મૈથુન સેવવાનાં

પચ્ચખખાણ-ખંધી

અને સ્ત્રીને સભરતાર-પોતાનાં ભરથારથીજ (આ
પદ સ્ત્રીએ બોલવું)

સંતોસીએ-સંતોષ રાખવો

અવસેસ-ખીજ પુરુષ સાથે

મેહુણવિહનો-મૈથુન સેવવાનાં

પચ્ચખખાણ-ખંધી

અને જે સ્ત્રી પુરુષને-અને જે સ્ત્રી પુરુષને

મૂળ થકી કાયાએ-સર્વથા કાયાએ કરી

મેહુણ સેવવાના પચ્ચ- } મૈથુન સેવવાની બધી
જખાણ-હોય તેહને } કરી હોય તેહને

દેવતા મનુષ્ય તિર્યચ } દેવતા મનુષ્ય અને પશુ
સંબંધી } વિગેરે સંગાથે

મેહુણનો-મૈથુન સેવવાની

પચ્ચજખાણ-બધી

જાવ જીવાએ-જ્યાં સુધી જીવું ત્યાં સુધી

દેવતા સંબંધી-દેવતા સંબંધી

દ્વિહં-એ કરણે કરી

તિવિહેણું-ત્રણ જોગે કરી

ન કરેમિ-કરૂં નહિં

નકારવેમિ-કરાવું નહિં

મણસા-મને કરી

વયસા-વચને કરી

કાયસા-કાયાએ કરી

મનુષ્ય-મનુષ્ય

તિર્યચ સંબંધી-પશુ વીગેરે સંબંધી

એગવિહં-એક કરણ

એગવિહેણું-એક જોગે કરી

નકરેમિ-એ કામ કરૂં નહિં

કાયસા-કાયાએ કરી

એહવા ચોથાચૂલ-એવા ચોથા મોટા

મેહુણ-મૈથુન

(૫૨)

વેરમણું-નિવસ્તવાના

પ્રતના-પ્રતના

પાંચ-પાંચ

અધ્યાસ-અભિયાસ

જાણિયવ્વા-જાણવા

ન સમાયરિયવ્વા-આદરવા નહિ

તાંજહા-તે જેમ છે તેમ

તે આલોકિ-કહું છું

ઠતારય

પરિગાહિયગમણે } પોતાની પરણેલી તાની ઉ-
મરની સ્ત્રી સાથે પરિચય
લોગ લોગવે તો અતિચાર

અપરિગાહિય } જે સ્ત્રી સાથે સગાઈ થઈ છે પણ
લગ્ન થયાં નથી અને ઉમરે મોટી
ગમણે } છે તે સાથે લોગ કરે તો અતિચાર

અન્નંગ કીડા-પરસ્ત્રી સંગાથે કાંઈપણ જાતની કામ
કીડા કીધી હોય

પર વિવાહ કરણે-બીજાનાં વિવાહ મેળસી આ-
પ્યા હોય

કામ લોગણુ-કામ લોગમેં વિશે

તિવ્વાલિલાસા-ધણી ઈચ્છા રાખી હોય

તરસમિચ્છામિદુક્કડ-તે પાપ થએલું નિબંધ થાઓ

(૫૩)

(પાઠ ૧૦ મો.)

અણુવ્રત પાંચમું

પાંચમું અણુવ્રત-પાંચમું સાધુથી ઓછુંવત

થાલાઓ-મોહડું

પરિગાહાઓ-પારગૃહ થકી

વેરમણું-નિવરતુંકું

ખેત-ખેતર આદિ ખુલ્લી જમીન

વથુનું-ધરઆદ ઢાંકેલી જમીનની

યથા પરિભ્રમ-યથા શક્તિ પ્રમાણે મર્યાદા કરવી તે

હિરણુ-રૂપાની

સોવનનું-સોનાની

યથાપરિભ્રમ-યથાશક્તિ પ્રમાણે મર્યાદા કરવી તે

ધન-મહોરખધ નાણાની

ધાનનું-ચોવીસ જાતનાં અનાજ

યથાપરિભ્રમ-યથાશક્તિ પ્રમાણે મર્યાદા કરવી તે

દુપદ-મનુષ્ય આદિ જે પગા પ્રાણીની

ચરિપદનું-ચોપગાં ઢોરની

યથાપરિભ્રમ-યથાશક્તિ પ્રમાણે મર્યાદા કરવી તે

કુવિયનું-ધર વખાર આદિની

યથાપરિભ્રમ-યથાશક્તિ પ્રમાણે મર્યાદા કરવી તે

એ યથાપરિભ્રમ } એ પ્રમાણે જેની જેવી મ-
કીધું છે } યાદા કીધી છે

તે ઉપરાંત પોતાનો પ. } તે થકી વધારે પોતાની
રિખહ કરી રાખવાના } (દાલત) પરિખહ કર-
પચ્ચખખાણ } વાની બધી

જાવજવાએ-જ્યાં મુધી જીવું ત્યાં મુધી.

એગવિહું-એક કરણે કરી

તિવિહું-ત્રણ જોગે કરી

નકરેમિ-કરું નહિં (મર્યાદા ઉપર દાલત રાખું નહિં)

મણસા-મને કરી

વયસા-વચને કરી

કાયસા-કાયાએ કરી

એહવા પાંચમા થૂલ-એવા પાંચમાં મોટા

પરિખહ-દાલતની

પરિમાણ-પ્રમાણ (મર્યાદા ઉપરાંત)

ચેરમણું પ્રતવા-નિવરતવાનાં વૃત્તાં

પાંચ-પાંચ

અધ્યારા-અતિયાર

જાણિયવા-જાણવા

નસમાયરિયવા-આદરવા નહિં

તાંજહા-તે જેમછે તેમ,

તે આલોઉ-કહું છઉં

ખેત-ખેતર આદિ ખુલી જમીનની

વથુ-ધર આદિ ઠાંકેલી જમીનની

પમાણાધકમે-મર્યાદા કીધી હોય તે ઉપરાંત

અજાણતા મર્યાદા ઉત્તેજન કરી હોય

હિરણ્ય-રૂપાની

સોવત્ર-સોનાની

પ્રમાણાધિક્ષમે-મર્યાદા કીધી હોય તે ઉપરાંત અ-
જણતાં મર્યાદા ઉલ્લંઘન કરી હોય

ધન-મહોરખધ નાણાની

ધાન-ચોવીસ જાતનાં અનાજની

પ્રમાણાધિક્ષમે-મર્યાદા કીધી હોય તે ઉપરાંત અ-
જણતાં મર્યાદા ઉલ્લંઘન કરી હોય

દુપદ-મનુષ્યઆદિ બે પગાં પ્રાણીની

ચતુષ્પદ-ચોપગાં ઢોરની

પ્રમાણાધિક્ષમે-મર્યાદા કીધી હોય તે ઉપરાંત અ-
જણતાં મર્યાદા ઉલ્લંઘન કરી હોય

કુવિય-ધર વખાર આદિની

પ્રમાણાધિક્ષમે-મર્યાદા કીધી હોય તે ઉપરાંત અ-
જણતાં મર્યાદા ઉલ્લંઘન કરી હોય.

તસ્મિન્નિચ્છામિદુઃકં-તે પાપ થએલું નિષ્કુળ
થાઓ.

પાઠ ૧૧ મેા

વ્રત છટું (ગુણવ્રત)

છટું દિસિં વ્રત-છટું દિશાઓની મર્યાદા બાંધ-
વાનું વ્રત

ઉર્દ્ધ દિસિનું-ઉંચી ચઢવી પડતી દિશાનું (પર્વત
આદિનું)

યથા પરિમાણ-યથા શક્તિ પ્રમાણે મર્યાદા કરવી તે
અથવા દિસિનું-નીચી એટલે હેઠળ જવાની દિશાનું
યથા પરિમાણ-યથા શક્તી પ્રમાણે મર્યાદા કરવી તે
તિરિય દિસિનું-જલ સ્તયલ બને ઠેકાણેની ચારે
દિશાનું

યથા-પરિમાણ-યથા શક્તિ પ્રમાણે મર્યાદા કરવી તે
એ યથા પરિમાણ } એ પ્રમાણે મર્યાદા કીધી છે
કીધું છે તે ઉપરાંત } તે સિવાય

સઘમ્છાઈ-પોતાની મરજીથી

કાયાઈ જમને-શરીરે જમને

પાંચ-પાંચ

આશ્રવ-પાપ (જીવહિંસા બુઠ ચોરી મૈથુન
પરિગૃહ)

સેવવાનાં-ભોગવવાની

પુણ્યપાપ-બંધી

જવજીવાએ-જ્યાં સુધી જીવું ત્યાં સુધી

દુવિહું-એ કરણે કરી

તિવિહેણું-ત્રણ જોગે કરી

નકરેમિ-હું કરું નહિં

નકારવેમિ-કરાવું નહિં

મણસા-મને કરી

વચસા-વચને કરી

જકાયસા-કાયાએ કરી

એહવા છઠ્ઠા-એવા છઠ્ઠા
 દિસિ-છ દિસાએ જતાં પાપ લાગ્યું હોય તે
 વેરમણ-નિવરતું છું
 વ્રતનાં-વ્રતનાં

પાંચ-પાંચ

અધારા-અતિચાર

જાણિયવા-જાણવા

ન સમાચરિયવા-આચરવા નહિ

તંજહા-તે જે છે તેમ

તે આલોઉ-કહું છું

ઉદ્દિસિ-ઉંચી ચડતી પડતી દિશા

અપમાણાધક્રમે-મર્યાદા કીધી હોય તે ઉપરાંત અ-

જાણતાં મર્યાદા ઉલંઘન કરી હોય

અધોદિસિ-મિચી એટલે હેઠ જવાની દિશા

અપમાણાધક્રમે-મર્યાદા કીધી હોય તે ઉપરાંત અ-

જાણતાં મર્યાદા ઉલંઘન કરી હોય

તિરિય દિસિ-જલસ્થલ બને ઠેકાણેની ચારે દિશા

અપમાણાધક્રમે-મર્યાદા કીધી હોય તે ઉપરાંત અ-

જાણતાં મર્યાદા ઉલંઘન કરી હોય

એતતુટ્ટી-એક દિશા ઘડાડીને બીજી દિશા વધારી હોય

સર્ધ અંતર ધાએ-સંદેહ પડ્યા છતાં આગળ ચાલ્યું જવાયું હોય.

* “ કરતાંનાણું જાણ્યાં વયસા કાયસા ” એ મા-
 હિ રહિને “ એગવિહું તિવિહુણું નકરેમિ મણુસા,
 વયસા, કાયસા ” આટલો પાઠ આઠ કોટી ગમ્મવાળા
 વધારે બોલે છે.

તસ્મિન્નિષ્ઠામિ દુઃકં-તે પાપ થએલું નિષ્ક્રમ
થાઓ

પાઠ ૧૨ મે

સાતમું વ્રત (ગુણ વ્રત)

સાતમું વ્રત-સાતમું વ્રત

ઉવભોગ-એક વખતે ભોગવાય તે (અન
વીગેરે)

પરિ ભોગવિહં-વારંવાર ભોગવાય તે (ઘરેણું
વસ્ત્ર વિગેરે)

પચ્ચખખાયમાણુ-ખંધી કરતાં થકા

૧ ઉદ્વિણિયાવિહં-અંગ લુવાના વસ્ત્રની વિધી

૨ દંતણુવિહં-દાતણની મર્યાદા

૩ ફલવિહં-ફલની મર્યાદા

૪ અભ્યં ગણુવિહં-તેલ આદિ શરીરે ચોપડવા-
ની મર્યાદા

૫ ઉવદ્વણુવિહં-શરીરે મરદન કરવાની પીઠી વીગેરે
વસ્તુની મર્યાદા

૬ મંજજણુવિહં-નાહવાનાં પાણી વીગેરેની મર્યાદા

૭ વચ્ચવિહં-વસ્ત્ર વિગેરેની મર્યાદા

૮ વિલેવણુવિહં-સુખડ આદિ વિલેપન કરવાની
વસ્તુની મર્યાદા

- ૯ પુષ્કવિહ્-જામ જીરું આદિ ફુલની મર્યાદા
- ૧૦ આભરણ વિહ્-ધરણા આદિ પહેરવાની મર્યાદા
- ૧૧ ધૂપવિહ્-અગરબત્તી આદિ ધુપની મર્યાદા
- ૧૨ પેજજવિહ્-પીવાની વસ્તુ ઓશાડકાથની મર્યાદા
- ૧૩ ભાખણવિહ્-મુખડી આદી ખાવાની વસ્તુની મર્યાદા
- ૧૪ ઉદનવિહ્-લાસું ધાન ખાવાની મર્યાદા (લુખું ધાન) કાચુ પાકુ ધાન ખાવાની મર્યાદા
- ૧૫ સૂપવિહ્-કઠોર ખાવાની મર્યાદા
- ૧૬ વિગયવિહ્-ધી દુધ દહિં માખણ તેલ ગાજા ખાંડ સાકર મધ દારૂ માંસ એ અગીઆર જાતની વિગયની મર્યાદા
- ૧૭ સાદવિહ્-લીલોતરી શાકની મર્યાદા
- ૧૮ માહુરવિહ્-દાક્ષ બદામ વિગેરે જાતના મેવાની મર્યાદા
- ૧૯ જમણવિહ્-અમુક વખતે ખાવાની મર્યાદા (તોલ તથા વખતની)
- ૨૦ પાણિવિહ્-પાણીની મર્યાદા (તોલ તથા વખતની
- ૨૧ મુખવાસ વિહ્-સોપારી લતીંગ એલચી તજ આદિ મુખવાસની મર્યાદા
- ૨૨ વાહુનિવિહ્-પગરખાં વિગેરે પહેરવાની મર્યાદા
- ૨૩ વાહુનવિહ્-ગાડી ઘોડા રથ વહાણ આદિ વાહુનમાં બેસવાની મર્યાદા

૧૪ સદચ્ચવિહ-શૈયાદિક સુવા બેસવાનાં આસન
વાપરવાની વિધિ

૨૫ સચિત્તવિહ-સચેત વસ્તુ વાપરવા તથા ખા-
વાની મર્યાદા

૨૬ દૃવવિહ-લુણ હોંગ ગુંદર આદિ સચેત અ-
ચેત વસ્તુ ખાવાની મર્યાદા.

ઇત્યાદિકતું-એ છવીસ બોલતું

અથા પરિણામ કીધું છે-અથા શક્તિ પ્રમાણે મ-
ર્યાદા કીધી છે

તે ઉપરાંત-કીધેલી મર્યાદાની ઉપરાંત

ઉવભોગ-એક વખત જે ભોગવાય તે (અત્ત વિગેરે)

પરિભોગ-વારંવાર ભોગવાય તે (ધરેણા વગ્ન વિગેરે)

ભોગ નિમિત્તે-વાપરવા અથવા સેવવાનાં માટે

ભોગવવાના પંચગાણ-ભોગવવાની બંધી

જીવ જીવાએ-જ્યાં સુધી જીવું ત્યાં સુધી

એગવિહ-એક કરણે

તિવિહણ-ત્રણ જોગે કરી

નકરેમિ-હું પાતે કરું નહિ

મણસા-મને કરી

વચસા-વચને કરી

કાયસા-કાયાએ કરી

એહવા ભાતમા-એસા ભાતમાં વ્રતમાં

ઉવભોગ-એક વખતે ભોગવાય તે

પરિભોગ વારંવાર ભોગવાય તે

દુવિહો-એ બે પ્રકારે

પત્રતે-કહેછે, પરપેછે

તંજહા-તે જે છે તેમ

ભોયણાઉય-ભોજન થકી

કર્મઉય-કર્મ (વ્યાપાર) થકી

ભોયણાઉય-ભોજન થકી

સમણાવાસએણું-શ્રાવકને

પંચ-પાંચ

અર્ધયારા-અતિયાર

ઝણિયવ્વા-ઝણવા

નસમાયરિયવ્વા-આદરવા નહિ

તંજહા-તે જેમ છે તેમ

તે આલોઉં-તે કહુંકું

૧ સચિત્તાહારે-સચેત વસ્તુનો મર્યાદાથી વધારે
ઉપયોગ કર્યો હોય

૨ સચિત્ત પડિખદ્વાહારે-સચેત વસ્તુ સાથે લાગેલ
જેવા કે લીંખાનો ગુંદ વગેરે ખાધું હોય

૩ અપ્પોલિઓસહિ ભજ્જણણ્યા-થોડી પકવેલી વ-
સ્તુ કે જેમાં જીવનાં પ્રદેશ રહી ગયા હોય (તરતનો
તૈયાર કરેલ આટા વગેરે) એવી વસ્તુ ખાધી હોય

૪ દુપ્પોલિઓસહિ ભજ્જણણ્યા-મડથાં એટલે કાંઈ
કાચી અને કાંઈ પાકી ચીજ પકવી ને ખાધી હોય

૫ તુમ્હો સહિ સખખણ્યા-થોડું ખાણું અને વ-
ખારે નાંખી દેવું એવી (સીતાકૃષ્ણ શેરડી આદિ) વસ્તુ
ખાધો હોય

કમ્મઉણું-વ્યાપારનાં

સમજોવાસએણું-ભાવકને

પત્તરસ્સ-પંદર પ્રકારે

કમ્માદાણાઈ-કર્મ આવના કારણ-ઠેકાણા

જાણિયવ્વા-જાણવા

નસમાયરિયવ્વા-પણુ આદરવા નહિં

તંજહા-તે જે છે તેમ

તે આલોઉં-તે કહું છું

૧ ઇગાલ કમ્મે-અગ્નીનો વેપાર હુવાર આદિ ૨૧
જાતની ભઠીઓનો વેપાર કીધો હોય

૨ વણ કમ્મે-વનનાં ઝાડો કપાવવાનો વ્યાપાર
કીધો હોય

૩ સાડી કમ્મે-સોઠ કરીને વસ્તુ વેચવી (જલે-
ખીનો આથો ગાર કરી વેપાર કરવો) તથા
ગાડા પેડા વીગરેનો વેપાર કીધો હોય

૪ ભાડી કમ્મે-ગાડાં ઘોડાં ધર આદિ નવાં કરાવી
ને ભાડા ખાવાને વેપાર કીધો હોય

૫ ફેાડી કમ્મે-પૃથ્વીનાં પેટ ફેાડાવવાં કુવા વાવ
સલાટ ખેડ આદિ વેપાર કીધો હોય

૬ દાંતવાણિજ્જે-હાથી આદિનાં દાંત વીગરેનો
વેપાર કીધો હોય

- ૭ કેસવાણિજ્યે-ચમરી ગાય આદિના વાળનો
વેપાર કીધો હોય
- ૮ રસવાણિજ્યે-તેલ ધી આદિ તથા મદિરાદિક
રસનો વેપાર કીધો હોય
- ૯ લજ્જવાણિજ્યે-લાખ આદિ રંગવાની વસ્તુનો
વ્યાપાર કીધો હોય
- ૧૦ વિસવાણિજ્યે-અક્રીણ સોમલ વિખ આદિ
ઝેરી વસ્તુનો વ્યાપાર કીધો હોય
- ૧૧ જંત પીલણ કમ્મે-ઘાણી ચરખા આદિ યંત્રો
વડે કાંઠ પીલાવવાનો વેપાર કીધો હોય
- ૧૨ નીલચ્છણ કમ્મે-કાન નાક અવ્યય છેદવા
- ૧૩ દર્વાગદાવણ્યા-દાવાનળ પુણ્ય કે આજીવકાને
અરથે લગાડ્યા હોય
- ૧૪ સર હલ તલાગ } સરોવર કૂપા તલાવ
પરિ સોસણ્યા } ઉલેચ્યાંયા હોય
- ૧૫ અસઘ જણ પોસણ્યા-હીંસક જીવ પાળી પો
પીને વેપાર કીધો હોય
- તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં-તે પાપ થએલું નિષ્ક-
ળ થાઓ

પાઠ ૧૩ મો

અણુપ્રત ૮ મું (ગુણપ્રત)

આઠમું પ્રત-આઠમાં વૃતમાં

અનર્થ દંડનું-અર્થવિના દંડાય તેથી

વેરમણું-નિવરતુકું

અઉવિહું-ચાર પ્રકારે

અણુત્યાદંડ-અર્થ વિના દંડાય તેથી

પત્રતે-કહે છે.

તંજહા-તે જે છે તેમ

અવજઝાણાચરિયં-માહું ધ્યાન ધરવાથી

પમાયાચરિયં-પ્રમાદ આચરવાથી

હુંસપ્પયાણું-હિંસા થાય એવા શસ્ત્ર આપવાથી

પાવકમ્મોવએસં-પાપ કર્મનો ઉપદેશ આપવાથી

એહુવા આઠમાં-એવા આઠમાં વૃત્તમાં

અનર્થદંડ-અર્થ વિના પાપ આવે તે

સેવવાના પરચખાણુ-કરવાની બંધી

જાવ જીવાએ-જ્યાં સુધી જીવું ત્યાં સુધી

દુવિહું-બે કરણે

તિવિહું-ત્રણ જોગે કરી

નકરેમિ-હું પોતે કરું નહિ

નપ્રરવેમિ-બીજ પાસે કરાવું નહિ

મણસા-મને કરી

વયસા-વચને કરી

કાયસા-કાયાએ કરી

એહુવા આઠમાં-એવા આઠમાં

અણુત્યાદંડ-અર્થ વિના પાપ લાગે તે

વેરમણું-નિવરતવાનાં

વ્રતના-વૃતનાં

પંચ-પાંચ

અધ્યારા-અતિચાર

જાણિયવ્યા-જાણવા

નસમાયરિવ્યા-આદરવા નહિં

નંજહા-તે જે છે તેમ

તે આલોઉં-કહું છું

કંદર્યે-કામ વધે એવા કર્તવ્ય કર્યા હોય અથવા
કથા કરી હોય

કુકુર્ધએ-કુચેષ્ટા કરી બીવરાવ્યા હોય

મોહરિએ-મોઢથી મીઠું બોલી પાછળથી પોથી
રીતે વરતાયું હોય

સંજુતોહિ ગરણે-વણા હથી આરો એકાં કર્યા હોય

ઉવભોગ-એક વાર ભોગવવાની વસ્તુ

પરિભોગ-વારંવાર ભોગવવાની વસ્તુ

અઝરતે-અધીક ભેગી કીધી હોય

તરસમિચ્છામિ દુઃકડં-તે પાપ થએલું નિષ્ક્રમ
થાઓ

(પાઠ ૧૪ મો.)

અભુવ્રત ૯ મું (શિક્ષાવ્રત)

નવમું સામાયક-નવમું સમતા રૂપો સામાયક
વ્રત-વૃત

સાવજી જોગનું-પાપનો વેપાર કરવાથી
 વેરમણ-નિવરતવું
 જાવનિયમ-જ્યાં સુધી મર્યાદા કીધી છે ત્યાં સુધી
 પજજીવા સામિ-શુભ જોગને સેવે
 દુવિહું-એ કરશે
 તિવિહું-તણ જોગે કરી
 ન કરેમિ-હું પોતે કરું નહિં
 નકાર વેમિ-ખોજ પાસે કરાવું નહિં
 મણસા-મને કરી
 વયસા-વચને કરી
 કાયસા-કાયાએ કરી
 એહવી સદહવા-એવી શ્રધા
 પદપણા-પદપણા
 (સામાયકનું અવસર આવે સામાયક) કરીયે-કરીએ
 તિવારે-તે વખતે
 ફરસનાએ કરી-સામાયક કરી એસવું તે
 મુદ્દ-શુધ
 એહવા નવમાં-એવા નવમાં
 સામાયક પ્રતનાં-સમતા રૂપી સામાયક વૃતનાં
 પાંચ અધ્યારા-પાંચ અતિચાર
 જાણિયવા-જાણવા
 નસમાયરિયવા-આદરવા નહિં
 તંજહા-તે જેમ છે તેમ

* “ કરતનાણું જાણ્યાપ વયસા કાયસા ” આ
 ખાંડ આઠકોટી ગમ્મવાળા વધારે બોલે છે.

તેઆલોઈ-તે કહું છું

૧ મથુ દુષ્પણિહાણે-સમાયક કીધી છે તેમાં મન
માહું વરત્યું હોય

૨ વય દુષ્પણિહાણે-વચન માહું વરત્યું હોય

૩ કાય દુષ્પણિહાણે-કાયા માઠી વરતાવી હોય

૪ સામાધયસ્સસધ } સામાયક કીધું છે છતાં કંઈ
અકરણ્યાએ } છે કે નથી કર્યું એની ખ-
બર ખરાખર રહી ન હોય

૫ સામાધયસ્સઅથ } સામાયક કીધેલ છે છતાં તેનાં
વઠિયસ્સ કરણ્યાએ } માટે મુકરર કરેલ વખત પુરો
થયા સિવાય પાળ્યું હોય

તસ્સમિચ્છામિદુક્ક-તે પાપ થએલું નિષ્કળ થાઓ.

પાઠ ૧૫ મો

અણુપ્રત ૧૦ મું (શિક્ષાપ્રત)

દશમું-દશમું

દેસાવગાસિક-દિશા ધારવાનું

પ્રત-વૃત

૧૬૦ પ્રત્તે-દિવસ પ્રત્યે એટલે હમેશાં

પ્રભાત થકા-સવારથી

પ્રારંભીને-ખીજે દિવસ ઉઝ્યા સુધી આદરીને

પૂર્વાદિક-ઉમમણી દિશા આદિ

૭ દિસિ-૭ દિશાઓમાં

જેટલી ભૂમકા-જેટલી જગ્યાની
 મોકલી રાખી છે-મર્યાદા કરી છે
 તે ઉપરાંત-તે ઉપરાંત
 સમજાએ-પોતાની ધજાથી
 કાયાએ જઈને-કાયાએ જઈને
 પાંચ આશ્રવ-પાપ લાગે એ પાંચ ઠેકાણા
 સેવવાના-સેવવાની
 પચ્ચઝખાણુ-બધી
 ભાવ અહોરત્ત-એક દિવસ અને એક રાત્રી સુધી
 હુ વિહું-એ કરણે
 તિવિહણું-તણુ જોગે કરીને
 નકરેમિ-હું કરું નહિં
 નકારવેમિ-બીજા પાસે કરાવું નહિં
 મણુસા-મને કરીને
 વયસા-વચને કરીને
 કકાયસા-કાયાએ કરીને
 જેટલી-જેટલી
 ભૂનિકા-જગ્યા
 મોકલી રાખી છે-મોકળી રાખી છે
 તે માંહિજે-તેમાં
 દ્રવ્યાદિકની-જે વસ્તુ ખાવા પીવાવાપરવા વીગરેની
 મર્યાદા કીધી છે.-મર્યાદા કીધી છે તે હું
 તે ઉપરાંત-તે ઉપરાંત

* “ કરતંતાણુ જાણામ વયસા કાયસા ” આ
 ખાઠ આઠઠાટી ગચ્છવાળા વધારે બોલે છે.

ઉવભોગ-એક વખત જે ભોગવાય તે
 પરિભોગ-ચારંવાર ભોગવવાની વસ્તુ
 ભોગ નિમિત્તે-ભોગવવાની ઇચ્છાએ
 ભોગવવાના-સેવવાનાં
 પચ્ચઝખાણુ-મંઘી
 જાવ અહોરત-એક દિવસ અને એક રાત્રી સુધી
 એગવિહું-એકકરણુ કરી
 તિવિહું-ત્રણ જોગે કરી
 નકરેમિ-હું કરું નહિં
 મણુસા-મને કરી
 વયસા-વચને કરી
 કાયસા-કાયાએ કરી
 એહુવા દસમા-એવા દશમાં
 દેસાવગાસિક-દિશા ધારવાનું
 પ્રતના-વૃત માંહેનાં
 પંચ અઘચારા-પાંચ અતિચાર
 જાણિયવા-જાણવા
 નસમાયરિયવા-આદરવા નહિં
 તંજહા-તે જેમ છે તેમ
 તે આલોઉં-તે કહું છું
 આણવણુપઉગે-અમુક હૃદની મર્યાદા કીધી છે તે-
 ની જહારથી વસ્તુ મંગાવી ઉપયોગ કર્યો હોય
 પેસવણુપઉગે-મર્યાદા કીધા ઉપરાંત ચાકર આદી

બીજા પાસે વસ્તુ મંગાવી યા મોકલી ઉપયોગ
કર્યો હોય

સદાશુંવાચે-સાદ કરી બીજને સમજાવી મર્યાદા
કીધેલ હદ ઉપરાંતથી બોલાવેલ હોય

રૂવાણુંવાચે-મર્યાદા કીધા છતાં પોતાનું સ્વરૂપ
બતાવી બીજને સમજાવી કેઇને બોલાવેલ હોય
બહિયા પોગાત્ર પખવે-હદ કીધા ઉપરાંત બહાર
કાંકરા આદિ નાંખી કેઇને બોલાવેલ હોય
તસસમિછામિ દુક્ક-તે પાપ થએલું નિષ્કુળ થાઓ

પાઠ ૧૬ મેા

અણુવ્રત અગિઆરમું (શિક્ષા વ્રત)

અગ્યારમું-અગિઆરમું

પોષધવ્રત-ધર્મ કરણીથી આત્માને પોષવોતે

અસણું-અન પ્રમુખ ખાવાનાં

પાણું-પાણી પ્રમુખ પીવાના

ખાઇમં-મેવો સુખડો પ્રમુખ

સાઇમંતુ-સોપારી આદિ સુખવાસની વસ્તુ ખાવાની

પચ્ચખાણ-ખંધી

અખલ્લનું-મેથુન સેવવાની

પચ્ચખાણ-ખંધી

મણિસુવણનું-મણી સોના વિગરે આભુષણ
મહેરવાની

પચ્ચજખાણુ-ખંધી

માલાવત્રગ-ફૂલ વિગેરે માળાનો

વિલેવણુનો-કાન્તી વધે તેવા સુખડ આદિ પદાર્થ
નો લેપ કરવાની

પચ્ચજખાણુ-ખંધી

સચ્ચ, મુસલાદિક-શસ્ત્ર હથિયાર સાંખેલાદિક

સાવજજ જોગનો-પાપકારી વેપાર કરવાની

પચ્ચજખાણુ-ખંધી

જાવ અહોરત્ત-એક દિવસ અને એક રાત્રી સુધી

પજ્જુરાસામિ-પોષધ વ્રતમાં એ પ્રમાણે આચરવું

દુવિહું-એ કરણ

તિવિહું-ત્રણ જોગે કરીને

ન કરેમિ-હું કરું નહિં

નકારવેમિ-ખીજ પાસે કરાવું નહિં

મણસા-મને કરી

વયસા-વચને કરી

કાયસા-કાયાએ કરી

એહવી-એવી

સફૂહણા-શ્રધ્ધા કરવાનું

પરપણા-પર પવાનું

(પોસાનો અવસર આવે પોસો કરીએ)-કરીએ

તિવારે-તેવારે

ફરસનાએ કરી-પે.ષા કર્યો તે

શુદ્ધ-શુદ્ધ થાઓ

* “ કરંતનાણું જણાઇ વયસા કાયસા ” આ
પાઠ આઠકોટી ગચ્છવાળા વધારે બોલે છે.

એહવા અગ્યારમા-એવા અગિઆરમાં
 પઠિપુણ-સંપુણ
 પોષધવ્રતના-પોષધવ્રતનાં
 પંચ અઠ્યારા-પાંચ અતિચાર
 જાણિવવા-જાણવા
 નસમાયરિયવા-આચરવા નહિં
 તંજહા-તે જેમ છે તેમ
 તેઆલોઉં-તે કહું છું
 અપ્પડિલેહિય-બરાબર તપાસીને પડીલેહણ કીધું
 ન હોય
 દુપ્પડિલેહિય-માઠી રીતે પડીલેહણ કીધું હોય
 સેજ સંથારએ-સેજ આદિ પાટ વિગેરે તરણા-
 દિકની પથારીના સંથારો
 અપ્પમજિજ-પુંજયું ન હોય
 દુપમજિજય-માઠી રીતે પુંજયું હોય
 સેજ સંથારએ-સેજ આદિ પાટ વિગેરે તરણા-
 દિકની પથારીના સંથારો
 અપ્પડિલેહિય-બરાબર તપાસીને પડીલેહણ કીધું
 ન હોય
 દુપ્પડિલેહિય-માઠી રીતે પડીલેહણ કીધું હોય
 ઉચ્ચારપાસવણમૂમિ-દિશા જવાની અથવા
 પીસાબ કરવાની યા માતરં પરઠવાની જગોતે
 અપ્પમજિજય-પુંજયું ન હોય
 દુપમજિજય-માઠી રીતે પુંજયું હોય

ઉચ્ચારપાસવણુભૂમિ-દિશા જવાની અથવા પીશા-
બ કરવાની યા માતરૂંપરકવાની જગેને

પોસહસ-પોપાને

સમ્મ-સર્વથાપ્રકારે

અણુણુ-રૂડી રીતે

પાતણુયા-સેવે નહિં

તસ્ય મિત્રભૂમિ હુકકં-તે પાપ ધ્યેયુ નિષ્ફળ
થાયો

પાઠ સતરમો.

અણુવન અરયુ; (શિક્ષાવ્રત)

આરયુ અતિથિ-આરયુ જનો આવવાનો અમુક
વર્ણન નથા એવા સાધુજીને પોતાના માટે ની-

પગલેલી વસ્તુમાંથી આપવાનું

સંવિભાગવ્રત-ભાગ કરવા રૂપી વ્રત

સમણુ-સાધુ સાધવીને

નિગ્ગથે-ધન રહીત

ફાસુ-અચેત

એસણુજજેણુ-નિરદોશ

અસણુ-અન

પાણુ-પાણી

ખાઈમ-મુખડી વીગરે મેવો

સાધમ-સોપારી લવિંગ આદિક મુખવાસ

વસ્ત્ર-વસ્ત્ર

પાડગાહ-પાત્રા

કંબલ-કામળી

પાયપુચ્છજેલું-રજોહરણા આદિ

પાઠાયાડ-આપીને પાછા લેવાય તેવી વસ્તુ

પીઠ-ખાજોઠ

ફલગ-પાટ

સેજ-સેજ આદિ સ્થાન

સંધારખેલું-તરગાદિકનાં પથારીના સંધારો

ઉસાહ-એકજ વસ્તુનું કાઢેલું આપધ

ભેસજજેલું-ધણી વસ્તુ લેના કરાને કીધેલું આપધ

પાંડસાલેમાણે-સાધુજીને ભાગ કરી આપતાં થકી

વિહરાનિ-વીચરું

એડવી સદહણુ-એવી સરખા

પરખણા-પ્રસિદ્ધિપણે કરવી તે

સાધસાધનોની જોગવાઈ મીલે-સાધુ સાધવીના

જોગ મળે

તિવારે-તે વખતે

ફરસનાએ કરી-કાયાએ કરી

શુદ્ધ-નિરદોષ

એહવા ખારમા-એવ ખારમાં

અતિથિ-જેનો આવવાનો અમુક વખત નથી એવા

સાધુજીને

સંવિભાગ પ્રતના-ભાગ કરવા રૂપી વૃત્તનાં (તેમના

નિમિત્તે રાખી મેલવું) અરસે તેને દાન દેવું તેમ-

અભીલાષા કરવા રૂપી વૃત્ત)

પંચ અધ્યારા-પાંચ અતિચાર

ભણિયવ્વા-મણવા

નસમાયરિયવ્વા-આચરવા નહિં

તાંજહા-તે જેમ છ તેમ

તેઆડોઉં-તે કહું છું

સચિત્તનિખખેવણિયા-સચેત બોજન યાતે! બોજનમાં
અચેત વસ્તુ નાંખીને આપ્યું હોય અથવા સચેત
ઉપર અચેત વસ્તુ હોય છતાં આપ્યું હોય

સચિત્તપેહણિયા-સચેત બોજન યા બોજનથી ઢાંકેલી
અચેત વસ્તુનો આહાર આપ્યો હોય

કાલાધક્રમ્મે-વખત લાગી ગયો હોય તેવી બગડેલી
વસ્તુ વહોરાવી હોય અથવા જમતી વખતે
સાધ ચીંતવન કર્યું ન હોય

પરોવએસે-પોતે સુઝતા છતાં બીજને વહોરાવવાનું
કહ્યું હોય યાતો પેતાની આપવા જેવી વસ્તુ
છતાં બીજની આપવા આદેશ કીધો હોય

મચ્છરિયાએ-સાધુજીને દાન આપી અહંકાર કીધો હોય
તરસમિચ્છામિદુઃકંડ-તે પાપ કીધેલું નિષ્કુળ થાઓ

પાઠ અઠારમો.

(અણુસણ) સંચારાનો પાઠ.

અપચિત્તમ-બીજી કાંઈ કામ કરવાનું નથી

મારણ્ણતિય-પંક્તિત મરણનાં અવસરે

સલેહુલા-માઠા કામ થકી દુર કરવો

ધોષધસાક્ષા-ધોષ કરવાની જગ્યા

પૂંછને-જતના સહીત વાળીને

ઉચ્ચારપાસવણુ-દિશા તથા પિસાબની

ભૂમિકા-જગ્યા

પડિલેહિને-નજરે જોધ રાખીને

ગમણાગમણે-જતાં આવતાં કોઇ જીવ ચંપાણુ હોય

પડિક્કમીને-ધરીઆવહી. પડીકમીને (પ્રાયશ્ચીત કરીને)

દર્ભાદિક-ડાલ વિગેરેનાં તરણાની

સંથારો-(પથારી)

સંથરીને-પાથરીને

દર્ભાદિક સંથારો-ડાળ વિગેરેનાં તરણાની પથારીપર

દરહિને-બેસીને

પૂર્વ તથા ઉત્તર દિશિ-પૂર્વ અગર ઉત્તર દિશા તરફ

પલ્લ્યકાદિક-પલાંડી વાળી અથવા શકિત પ્રમાણે

આસણે બેસીને-આસન વાળીને

કરચલ-બે હાથ

સપંગહિય-જોડીને

સિરસાવત્તય-માથાને આવર્તન કરી

મઘ્યએ-માથા ઉપર

અંજલિકકું-અંજલો અડાડી રાખીને

એવં વધાસી-એમ કહું
 નમોચ્ચુષું-નમસ્કારહો
 અરિહંતાણું-અરિહંત દેવને
 ભગવંતાણું-ભગવંતને
 જાવસંપત્તાણું-કૃત્યાદિ જેઓ મોક્ષને પોઆ તેહને
 એમ અનંતા-એવી રીતે અનંતા
 સિદ્ધને-સિદ્ધ ભગવંતજીને
 નમસ્કાર-વંદણા
 કરીને-કરીને
 વર્તમાન-ચાલતા વખતના
 પોતાના-પોતાનાં
 ધર્માચાર્યને-ધરમગુરુને
 નમસ્કાર કરીને-વાંદીને
 પૂર્વે-પહેલાં
 જે પ્રા-જે પ્રા
 આદર્યા છે-લીધા છે
 તે આલોષ-તે વૃત સંભાલીને કહી
 પડિક્કામ-પ્રાર્થાશ્રિત કરી
 નિંદી-નિંદા કરી (આત્માની સાક્ષીયે)
 નિસદ્ધ થઇને-શંકા રહીત થઇને
 સર્વ-સર્વ પ્રકારની
 પાણ્ડાઈવાય-જીવ હિંસા કરવાની
 પચ્ચજ્જામિ-ખંધી

સવ્યં-સર્વ પ્રકારનું

શુભાચાર્ય-જીહુ બોલવાની

પચ્ચત્તમામિ-બંધી (પચ્ચત્તમામિ કરું છું)

સવ્યં-સર્વ પ્રકારનું

આદિજ્ઞાતાણ-ચે.તી કરવાની

પચ્ચત્તમામિ-બંધી

સવ્યં-સર્વ પ્રકારની

મેહુણ-મેથુન સેવવાની

પચ્ચત્તમામિ-પચ્ચત્તમામિ કરું છું

સવ્યં-સર્વ પ્રકારની

પારિગ્રહ-પૈસા રાખવાની

પચ્ચત્તમામિ-બંધી (પચ્ચત્તમામિ કરું છું)

સવ્યં-સર્વ પ્રકારનું

કાહ-કોથ કરવાનું

પચ્ચત્તમામિ-પચ્ચત્તમામિ કરું છું

જાવ જ્યાં લગી

મિત્રાદિસહુ-અઠારમું પાપ સ્થાનક

સદ્ગતિ-સાલ

અકર્મણ્ય જાગે-કરવા ભેગ નહિ તેવા પાપકારી

વેપા કરવાની

પચ્ચત્તમામિ-બંધી

જીવજીવ-જ્યાં સુધી જીવે ત્યાં સુધી

તિવિહ-ત્રણ કરણ

તિવિહેષુ-ત્રણ ભેગે કરીને
 નકરેમિ-હું પોતે કંઈ નહિં
 નકારવેમિ બીજા પાસે કરાવું નહિં
 કરંતંનાજીજીણાઈ કોઈ પાપ કરે તે
 રહું જાણું નહિં
 મણસા-મને કરી
 વયસા-વચને કરી
 કાયસા-કાયાએ કરી
 એમ અદાર-એવી રીતે અદાર ભતનકં
 પાપ સ્થાનક-પાપનાં મુળ સેવવાનાં ઠંકાણાની
 પચ્ચજખાને-બંધી કરીને
 સર્વ-સર્વ પ્રકારનું
 અસણું-અન
 પાણું-પાણી
 ખાધમં-મુખડી મેવો વીગરે
 સાધમં-મુખવાસ
 અહિવિહું-એ ચાર પ્રકારની
 પિઆહાર-અને બીજા
 પચ્ચજખાને-બંધા કરું છું
 જીવજીવાએ-જ્યાં મુખી જીવું ત્યાં મુખી
 એમચ્ચરે-એ ચારે પ્રકારની
 આહાર-અહારની
 પચ્ચજખાને-બંધી કરીને

જ'પીયં-જે પ્રીયકારી

ધમં-આમારં

સરીરં-શરીર

ઘઠં-ઘટકારી

કંતં-કાંતિવંત

પિયં-પિયકારી

મણ્નં-મન ગમતુ

મણામં-મનને અતિ વહાણું

ધિજંજ-ધીરજવાન

વિસાસિયં-વિશ્વાસનું ઠેકાણું

સમયં-માનવા-જોગ

અણુમયં-રૂઝ માનવા જોગ

બહુમય-બહુ માનવા જોગ

ભંડ-બહુ મુલાં ધરેણાંનાં

કરંડગ-કરંડીઆ

સમાણું-સમાન

(રયણું)-રતનના

(કરંડગ - કરંડીઆ

(હુયં) પુટ્ય

માણુંસિય-રખેને ટાઢ લાગે

માણુંહિન્દુ-રખેને તાપ લાગે

માણુંખુદા-રખેને હુખ લાગે

માણુંપીવાસા-રખેને વૃથા લાગે

માણુ'બાલા-રખેને સર્પ ડંસે

માણુ'ચોરા-રખેને ચોર લઇ જાય

માણુ'દંસા-રખેને ડાંસ કરડે

માણુ'મસગા-રખેને મચ્છર કરડે

માણુ'વાહિય-રખેને કાંધ પણ જાતની વ્યાધિ થાય

પિતિય-રખેને પીત થાય

સંલિમ-રખેને સલેખમ થાય

સન્નિવાધય-રખેને ત્રિદોષ થાય

વિવિહારોગાયકા-રખેને વિવિધ પ્રકારનો રોગ થાય

પરિસહો વસગા-રખેને બાવીશ પ્રકારનાં પરિશ્રમ થાય

કાસા કુસંતિ-એવી એવી જાતના યોધ પણ સ્પર્શ થાય

તિકટ્ટુ-એમ કહીને

એય-એવું

પિયણુ-પ્રિયકારી

ચરિમેહ-છેલ્લા

ઊંસાસ નિસાસેહિં-ધાસોધાસ મુઘી

વોસરામિ-તળુધું

તિકટ્ટુ-એમ કહીને

એમ-અવાજ રીતે

શરિર-શરીરને

વોસિરાવાને-તળને

કાલ-કાળ

અણુવકંબમાણુ-અણુવાંછતો થકો

વિહરામિ-વંચરે

એહવી-એવી

મદહણા-મધા

પરપણા-પરપણાથી

અણસણુ અવગર આવે-સંધારાનો વખત આવે

અણસણ કર-સંધારો કર

તિવારે-વખતે

ફરસનાએ કરી શુદ્ધ-પાપ રહિત થાઓ

એહવા-એવા

અપચિછમ-સર્વથી છેલ્લા

મારણુતિય-મરણની વખતે

સંલેહણા-સદય કાઠીને

ઝૂસણા-અણસણુ સેવવાના

આરાહણાના-આરાધવાના

પંચ અધ્યારા-પાંચ અતિચાર

જાણિયવા-જાણવા

ન સમાયરિયવા-આદરવા નહીં

તંજહા-જેમ છે તેમ

તે આલોઉં-તે કહું

ધહલોગાસંસપ્પઊગે-અહીંથી મુઆ પછી મનુષ્યના

સુખની વંછા કરવી

પરલોગાસંસપ્પઊગે-દેવલોકના સુખની વંછા

કરવી તે

હતિયાસંસપ્પીગે-જીવવાની વાંચના કરી હોય

મરણસંસપ્પીગે-સંધારમાં કુંકા વખતમાં મરી
જવાની ઇચ્છા કરી હોય

કામભોગ સંસપ્પીગે-કામ ભોગ કરવાની વાંચના
કરી હોય

તરસમિચ્છામદુક્કડં-એ પાંચ અતિચાર મધ્યેના
કોઈપણ આતચાર લાગ્યો હોય તેનું પાપ મહારે
નિબ્ધળ થાયો

એમસમકિત પૂર્વક બાર વ્રત સંલેખણા સહિત
તથા ત્રણ અતિચાર એહને વિષે જે કોઈ અતિક્રમ,
વ્યતિક્રમ, અતિચાર, અણચાર, જાણતાં અજાણતાં,
મન, વચન, અને કથાએ કરી સેવ્યા હોય, સેવરાવ્યાં
હોય, સેવતા પ્રત્યે અનુમોદ્યા હોય તે અતંતા સિદ્ધ
ફેવડીની સાથે તરસમિચ્છામદુક્કડં

(પાઠ ૧૯ મો.)

(અઢાર પાપસ્થાનકનો)

અઢાર પાપ સ્થાવરક સેવ્યાં હોય તે આલોડીયું

૧ પ્રાણાતિપાત-પ્રાણી જીવની હીંસા

૨ મૃધાવાદ-અસત્ય જીકું બોલવું

૩ અદત્તાદાન-ચોરી કરવી

૪ મૈથુન-મૈથુન સેવવું

૫ પરિશ્રુ ૬ કોધ-પ. દાસત રાખવી કો. કોધ કરવો.

૭ માન. ૮ માયા-અહંકાર કરવો મા. માયા કપ ૮ કરવું

૯ લોભ ૧૦ રાગ-મેલ-અનંતી તુલ્ય રાખવી સ. સ્નેહ પ્રીતી કરવી

૧૧ દ્વેષ-અદેખામ કરવો

૧૨ કલહ-કલેશ કરવો

૧૩ અભ્યાખ્યાન-આળસ્યકાવચું

૧૪ પશુન્ય-ચાડા કરવી

૧૫ પરપરિવાદ-પારકા અવર્ણવાદ-વાંકા બોલવા

૧૬ અરધરધ-રતી અન્તી-ગુણી-દીક્ષી-રાખવી.

૧૭ માયામેસો-કપટ સહીત જડું બોલવું

૧૮ મિચ્છાદંસગુચ્છ જોડી દં. શ્રવણું સ. સત્ય રાખવું (ખોટા દેવ ગુરુ અને ધર્મનું સત્ય રાખવું)

એ અઠાર પાપ સ્થાનક સેવ્યાં હોય, સેવરાવ્યાં હોય, સેવના પ્રત્યે અનુમેધા હોય (૩૬ જાણું હોય) તે અનંતા સિદ્ધ કવલીની સાથે તત્સમિચ્છામિ દુક્કડં.

પાઠ ૨૦ મો.

પચિસ પ્રકારના મિથ્યાત્વનો.

પચિસ પ્રકારનું મિથ્યાત્વ લાગ્યું હોય તે બાલોડી કું.

૧ અભિગ્રહિકમિથ્યાત-ખરા ખોટાની ખખરનોના જે ખોટાને પકડી રાખે અને મુકેનહીં તે

- ૨ અનાલિખલિક મિથ્યાત-કોઈ મતને ગણું
નથી તે (બધા દેવ અને ગુરુના મતને માને તે)
- ૩ અભિનિવેસિકમિથ્યાત-પોતે પકડેલો મત ખોટો
જાણે છતાં મુકે નહીં તે
- ૪ શંશયિકમિથ્યાત-સ્વમત ધર્મ સખંધી શંકા
આણે તે
- ૫ અણુભોગ મિથ્યાત-સમકીત અને મિથ્યાત્વ સં-
બંધીનું બીલકુલ જાણપણું નથી તે
- ૬ લોકિકમિથ્યાત-આલોકમાં (દુનીયામાં) જે દેવ
ગુરુ અને ધર્મની વિપરીત સ્થાપના કરેલી છે તે
પ્રમાણે વરતે અને તેમના નામના પર્યં કરે તથા
હીંસા ધર્મ માને તે
- ૭ લોકોત્તરમિથ્યાત-તીર્થંકર દેવની બીજા પાખંડી
મતની પેઠે માનતાં કરે તે (સ્થાપેલ ચીત્રેલ અને
ધડેલ ચીજ કે જેમાં ગુણ નથી તેની માનતા માને તે
- ૮ કુપરાવચનમિથ્યાત-ત્રણસેંહ તેસઠ પાખંડીના
મતને માને અને તેઓના વચન સાચાં કરી
માને તે
- ૯ જિન મારગથી ઓછુપરપે તે મિથ્યાત-જીવ તાંદુલ
કે અંગુષ્ઠ માત્ર છે એવા પ્રકારની ઓછી પર
પણા કરે તે
- ૧૦ જિન મારગથી અધીકુપરપે તે મિથ્યાત-જીવ સર્વ
વ્યાપક છે એવી જાતનીઅધીક પરપણા કરે તે
- ૧૧ જિન મારગથી વિપરીત પરપે તે મિથ્યાત-જીવ

સ્વર્ગ-નર્ક-આદી કાંઈ નથી ક્રૂર પાંચ

ભુત રૂપેજ છે એમ વિપરીત રીતે પરપણા કરે તે
૧૨ ધરમને અધરમ કહે તે મિથ્યાત-ધર્મ તે દયામય
છે. અને જે વિતરાગ દેવે પરપેલો છે તેને અધર્મ
કરીને માને તે

૧૩ અધરમને ધરમ કહે તે મિથ્યાત-હીંસ્યાહીન અ-
હાર પાપ સ્થાનકથી દુર્ભુષિત હોય એવાને સદ્ધર્મ
કરીને માને તે

૧૪ જીવને અજીવ કહે તે મિથ્યાત-જીવ પાંચ ભુતની
સત્તાથી ચૈતન્યપણાને પામેલ છે તે બીજાકુલ સ-
તારહીત એટલે નીરજીવ છે એમ માને તે

૧૫ અજીવને જીવ કહે તે મિથ્યાત-જેનામાં કાંઈ પણ
રીતે ચૈતન્ય નથી છતાં તેનામાં જીવ છે એમ
ખોટી રીતે શાબીત કરી માને તે (જેવી રીતે
કઠોળમાં છાશ મલવાથી જીવ ઊત્પન્ન થાય છે
એવું માને તે)

૧૬ જિન મારગને અન્ય મારગ કહે તે મિથ્યાત-જૈન
માર્ગ-ધર્મને-અન્ય માર્ગ ધર્મ (ખોટા ધર્મ) માને તે

૧૭ અન્ય મારગને જિન મારગ કહે તે મિથ્યાત-અ-
ન્ય માર્ગ જે ખોટા ધર્મ છે, તે ખરો જૈન ધર્મ
છે, એમ માને તે

૧૮ સાધુને કુસાધુ કહે તે મિથ્યાત-સાધુના સકલ ગુ-
ણ કરીને વીભુષીત છે એવા સંત જનોને દુર્ગુણી
કુસાધુ તરીકે માને તે

૧૯ કુસાધુને સાધુ કહે તે મિથ્યાત-સાધુના ગુણથી

ખિલકુલ વિમુખ છે. એવાને સંપૂર્ણ ગુણી સાક્ષી તરીકે માને તે

૨૦ આઠ કર્મથી મુકાણા તેને કહે જે નથી મુકાણા તે મિથ્યાત-આઠ કર્મથી જેઓ મુક્ત થયા છે તે મને હજી જન્મ મરણ-આદી થવાનું છે. મતલબ કે તેઓ હજી કર્મ રહીત છે એમ માને તે

૨૧ આઠ કર્મથી નથી મુકાણા તેને કહે જે મુકાણા તે મિથ્યાત-સંસારીક જીવ જેઓ દંડથી અને પોતાના ડાલથી બીજા પાસે પોતાને પરમેશ્વર કેહરાવે પણ તેઓ આઠ કર્મ સહીત છે છતાં તેઓ કર્મ રહીત છે, એમ માને તે

૨૨ અવિનય મિથ્યાત-ગુર્વાદીક વડીલ સંત પુરુષોના વિનય કરે નહીં તે

૨૩ અકીરીયા મિથ્યાત-સંયમાદીક માહે જે કીયા કરવાની છે તેને માને નહીં તે

૨૪ અગ્તાન મિથ્યાત-અજ્ઞાન અજાણાપણાને શ્રેય કરી માને તે

૨૫ આસાતના મિથ્યાત-ગુર્વાદીકની આશાતના કરે તે

એ પચીસ પ્રકારનું મિથ્યાત્વ માહારે જીવે સેવ્યું હોય, સેવરાવ્યું હોય તો અનંત સિદ્ધ કેવળીની સામે તત્સમિચ્છામિ દુઃખડં.

પાઠ ૨૧ મો. ચૌદ પ્રકારના સમુદ્ધિમનો.

ચૌદ પ્રકારના સમુદ્ધિમ મનુષ્ય સંબંધી પાપ
લાગ્યું 'હિત્ય તે આલોભિયું'.

- ૧ ઊચ્ચારેસુવા-વડી નીતમાં ઊપજે તે
- ૨ પાસવણેસુવા-લથુ નીતમાં ઊપજે તે
- ૩ ખેળે સુવા-ખલખા-થુકમાં ઊપજે તે
- ૪ સંઘાણે સુવા-તાકના લોટમાં ઊપજે તે
- ૫ વંતે સુવા-વમનમાં ઊપજે તે
- ૬ પીત્તે સુવા-પીતોડા નાંખવામાં ઊપજે તે
- ૭ પુચ્છે સુવા-પડ-પાચમાં ઊપજે તે
- ૮ સોણીએ સુવા-શોણિત-રૂધિર-ઢોહીમાં ઊપજે તે
- ૯ મુક્કિ સુવા-વિર્યમાં ઊપજે તે
- ૧૦ મુક્કપોગળ પરિસાડીએ સુવા-વીંધાદીકના પુદ્ગલ
મુકાયેલા બીના થઇ તેમાં ઊપજે તે
- ૧૧ વીગયલ્લવ કલેવરે સુવા-લ્લવ ગયા પછી રહેલા
કલેવરમાં ઊપજે તે.
- ૧૨ ધથીપુરિસ સંભોગેસુવા-સ્રી પુરુષના સંભોગ-
સંભોગથી ઊપજે તે
- ૧૩ નગરનીધમણે સુવા-નગર માંડિતી ખાદ્યમાં ઉ-
પજે તે
- ૧૪ સંવે સુચેવ અસુગ્રહણે સુવા-સર્વ પ્રકારની અસુ-
રી-મંદકીના સ્થાનક જેમાં કે ચરસેલે કાનનો
મેલ આદિ ઠેકાણામાં ઊપજે તે

(૯૯)

એ ચેક મકરના સમર્થિત સંખ્યા કાંઈ પણ
પાપ લાગ્યું હોય તો તસ્મિન્નામિદુકલં

(ત્યાર પછી પાઠ પૂરીને નીચે મુજબ લખવો)

ધર્મામિ, ઠામિ કાઉસ્સગા, જો, મે, કેવસિચ્છા,
અધ્યારો, કચ્છો, કાલ્પિયો, વાધચ્છો, માલુસિચ્છો, ઉત્ત-
તો, ઉચ્છચ્છો, અકલ્પો, અકરણિજ્જો, દુઝાચ્છો, દુ-
વિચ્છિસિચ્છો, અણાધારો, અણ્ણિચ્છિયવ્વો, અસાવગ, આ-
ઉગો, નાણે, તહ, દંસણે, અરિતા, અરિત્તેય, સુચ્છે, સા-
માધચ્છે, તિન્હ, ગુત્તીણ, ચઉન્હ, કસાયાણ, પંચન્હ,
મણુવ્વયાણ, તિન્હ ગુણુવ્વયાણ, ચઉન્હ, સિજ્જા-
વ્વયાણ, આરસ્સ, વિહસ્સ, સાવગ, ધમ્મસ્સ, જંખ-
ડિયં, જંવિરાહિયં, તસ્સમિન્નામિ દુકલં,

(ત્યાર પછી સમાયકનો નીચે મુજબ પાઠ લખવો)

નમો અરહિંતાણ, નમો સિદ્ધાણ, નમો આય-
રિયાણ, નમો ઉવઝઝાયાણ, નમોલોચ્છે, સંવ સાહુણ
(ત્યાર પછી કરેમિ ભંતેનો નીચે મુજબ પાઠ લખવો)

કરેમિ, ભંતે. સામાધિયં, સાવજંજ જોગં, પ-
ચ્ચજ્જામિ, જવનિયમ, પજ્જાગુવાસામિ, દુવિહં
તિવિહેણં નકરેમિ, નકારવેમિ, ગણુસા, વયસા, કાય-
સા, તસ્સમંતે પડિક્કમામિ, નંદામિ, ગરિહામિ, અ-
પ્પાણં વોસિરામિ.

(૯૦)

પાઠ ૨૨ મો મંગલિકનો.

(આ પાઠ બોલતાં મુખી ઠાપો ઠીચણ કરતી
યાપી જમણો ઠીચણ ઉભો રાખી બે હાથ જોડી પગ
લાગી બેસીને ભણવો)

ચત્તારિ મંગલ-ચાર જાતનાં માંગલીક

અરિહંતા મંગલ-શ્રી અરિહંત દેવ માંગલીક છે

સિદ્ધા મંગલ-શ્રી સિદ્ધ ભગવંતજી માંગલીક છે

સાધુ મંગલ-સાધુજી માંગલીક છે

કેવલી-કેવલીના

પત્રતો-પરપેલો

ધમ્મો-ધર્મ

મંગલ-માંગલીક છે.

ચત્તારિ લોગુત્તમા-લોકને વિષે ચાર (બોલ) ઉત્તમ છે

અરિહંતા લોગુત્તમા-શ્રી અરિહંત દેવ, લોકને વિષે
ઉત્તમ છે

સિદ્ધા લોગુત્તમા-શ્રી સિદ્ધ ભગવંતજી લોકને વિષે
ઉત્તમ છે

સાધુ લોગુત્તમા-પાંચમહાવૃત્તનાં ધારણ કરનાર
સાધુજી લોકને વિષે ઉત્તમ છે

કેવલી-કેવલીના

પત્રતો-પરપેલો

ધમ્મો-ધર્મ

લોગુત્તમા-લોકને વિષે ઉત્તમ છે

ચતારિ-ચાર પ્રકારનાં

સરણું-શરણુ

પવ્વજ્જમિ-અંગિકાર કરુંછું

અરિહંતા-શ્રી અરિહંત દેવનું

સરણું-શરણુ

પવ્વજ્જમિ-અંગીકાર કરુંછું

સિદ્ધા-શ્રી સિદ્ધ ભગવંતજીનું

સરણું-શરણુ

પવ્વજ્જમિ-અંગીકાર કરુંછું

સાહુ-સાધુનું

સરણું-શરણુ

પવ્વજ્જમિ-અંગીકાર કરુંછું

કેવલી-કેવલીનાં

પન્નતો-પરપેલ

ધમ્મો-ધરમનું

સરણું-શરણુ

પવ્વજ્જમિ-અંગીકાર કરુંછું

એ ચાર મંગલીક ચાર ઉત્તમ ને ચાર શરણુ કરે
જેહ, ભવ સાગરમાં તરે તેહ-એ ઉપર કહેલાં
ચાર મંગલીક, ચાર ઉત્તમને ચાર શરણાં જે
કોઈ પ્રાણી કરે તે સમુદ્રરૂપી સંસારમાં જીડે નહિ
સકળ કર્મનો આણે અંત-સધલા પાપનું છેવટ લાવે
મોક્ષ તથા સુખ લહે અનંત-સ્વર્ગના અનંત સુખ
લધ શકે

જાવ ધરીને જે ગુણ ગાય-નીરમાન મનથી તેના સુ-
ગુણ ગાન કરે

તેહ જીવ તરીને મુક્તે જાય-તે જીવ સમગ્ર રૂપી સં-
સારમાં તરીને મુક્તિ પાંથ જાય

સંસાર માંહિ સરણ ચાર-આ સંસારમાં વિશેષ
ઉત્તમ ઉપર કહ્યા મુજબ ચાર શરણાં છે

અવરસરણ નહિં કાય-ખીજી કાઇ શરણ નથી
જે નરનારી આદરે તેને-જે સ્ત્રી પુરુષ અંગીકાર
કરે તેને

અક્ષય અવિચળ પદ હોય-નાશ વિનાનું

ચળે નહિં તેવું પેદ પ્રાપ્ત થાય

અંજુઠે અમૃત વસે લખિય તણું ભંડાર ગુરૂ
ગૌતમને સમરીએ તો મનવાંછિત ફળ દાતાર

(હવે પ્રતિક્રમણનો પાઠ બીજો નિચે મુજબ
ભણવો) ઇન્દ્રિયામિ, ઠામિ, કાઉરસગ્ગાં, જો, જો. દેવસિન્ધિ,
અધ્યાયો, કચ્છો, કાધ્યો, વાધ્યો, માણસિન્ધો ઉપલો,
ઉમ્મગ્ગો, અકરપો, અકરણિજ્જો, દુઝાઓ, દુવિચ્છિ-
તિઓ, અણ્યાયો, અણિચ્છિયવો, અસાવગ, પાઉઓ,
નાણે, તહ, દંસણે, ચરિતા ચરિત્તે, સુએ, સામાધ્યો, તિન્હ,
ગુત્તીયું, ચન્હ, કચ્છાયાણું, પચન્હ, મણુવ્વયાણું,
તિન્હ ગુણુવ્વયાણું, ચઉન્હ, સિજ્જાવ્વયાણું, બાર-
સ્સ, વિહસ્સ, સાવગ ધમ્મસ્સ, જંખંડિયં, જંવિરા-
હિયં, તસ્સ મિન્દ્રિયામિદુક્કડં,

(ત્યાર પછી ધરિયાવહિનો સામાયકનો ત્રીજો પાઠ
નીચે મુજબ કહેવો)

(૬૩)

ધ્રુમ્હામિ, પડિકમિતિ, ધરિઆ, વહિયાએ, વિ-
રાહણાએ ગમણા, ગમણે, પાણકમણે, ળોયકમણે
હરિયકમણે, ઓરસા, ઉત્તંગ, પણગ, દગ, મટ્ટી મક્કડા
સંતાણા, સંકમણે, જે, મે, છયા, વિરાહિયા, ળગિં-
દિયા, ળેમદિયા, તેમદિયા, ચઉરિદિયા, પચિદિ-
યા, અભિહયા, વત્તિયા, લેસીઆ, સંધાધમ્મા, સંધદિયા
પરિયાવિયા, કિલામિયા, ઉદિયા, ઓઠાણા, ઓઠાણું સં-
કમિયા, છવીઆઓ, વવરોવિયા તરસ મિચ્છામિદુક્કડં,

સમણ સુત્ર.

સમણ સુત્ર પાંચ શ્રી સાધુ મુનિરાજને વિશેષે
કરીને આજોચવાના છે પણ પડિમાધારી શ્રાવક ને
દેશથી અને તેમાં વિશેષે કરીને પોસાદિક વ્રત કરે તે
વખતે આજોચવા જોઈએ તેથી શ્રાવકને પણ સમણ
સુત્ર પાંચ કહેવા હરકત નથી—

હરકોઇ વ્રતમાં નિદ્રા કરી હોય તો ઉઠ ત્યારે
ધરિયાવહિઆનો પાઠ કહી ચારલોગરસ તથા પેહેલા
સમણાસુત્રનો કાઉસગ્ગ કરવો—

પાઠ ૨૩ મો.

સમણ સુત્ર પહેલું.

અત્રે ગુર્જરિકને યથા વિધી વક્તા કરી સમણ સુ-
ત્રની આજ્ઞા લેવી.

ધ્રુમ્હામિ—ધ્રુમ્હુ

પડિકમિતિ—પાપ ધર્મોનીવરતવા

યગ્ગમ સિનનએ—ધણું સુધ રહેવાથી

નિગામસિન્નએ-ઓઢવા પાથરવાનાં ઘણા પાગર-
 શુ રાખવાથી
 સંધારા ઊવટ્ટણાએ-શૈયા ઉપર મુતાં મુતાં અણપુ-
 જ્યે પાસુ ફેરવવાથી
 પરિવટ્ટણાએ-વારંવાર વગર પુંજ્યે પાપુ ફેરવ્યું હોય
 આઊંટણાએ-જતના રહિત હાથ પગ આદિક શરી-
 રનાં અવ્યવ સકોચવાથી
 ખસારણાએ-જતના રહિત હાથ પગ આદિક સરીરનાં
 અવ્યવ લાંબા કરવાથી
 છપછ-છપગી તે જુ' આદિ જીવ
 સંધટ્ટણાએ-ચંપાવાથી
 કુઠએ-કુચેષ્ટા કરવાથી સ્ત્રી આદીની ઇચ્છાથી ગમે
 તેમ બોલાવાથી
 કક્કરાઇએ-ઉઘાડે મુખે બોલવાથી
 છીએ-ઉઘાડે મુખે બ
 જંભાઇએ-ઉઘાડે મુખે બગાસું ખાવાથી
 આમોસે-અણ પુંજે શરીર ખંજવાળવાથી
 સસરખખામોસે-સચેતરજ માટી આદીને સ્પર્ષ
 કરવાથી
 આઊલ માઊલાએ-ચીત આકુળ વ્યાકુળ થવાથી
 (સ્વપનામાં જે અતિચાર લાગે તે નીચે મુજબ)
 સુવણ વત્તિયાએ-સ્વપના માંહે કાંઈ પણ જાતની
 વૃત્તી થવાથી (અથવા અનેક જાતના રૂપ દેખવાથી)
 ઇયિવિપરિયા સિયાએ-સ્વપનામાં સ્ત્રી સાથે મૈથુન
 આદી સંભોગની ઇચ્છા થઇ હોય તે
 દિઠિવિપરિયા સિયાએ-સ્વપનામાં વીપરીત રીતે દૃષ્ટી
 થઇ હોય એટલે સ્ત્રી સાથે દૃષ્ટીથી કીડા થઇ હોય તે

(૬૫)

મણવિપરિયા સિયાએ-સ્વપ્નમાં મન વીપરીત થયું
હોય એટલે સ્ત્રી સંગાથે મનથી ભોગ કર્યો હોય તે
પાણી ભોયણુ વિપરિયાસિયાએ-સ્વપ્નમાં પાણી ભો
જન વીપરીત રીતે કીધું હોય એટલે ખરાબ રીતે
ખાવા પીવાનું કર્યું હોય તે

જો મે દેવસિઓ-ઉપર જેટલા બોલ કહ્યા તેમાંથી
જે કોઈ મારે જીવે દીવસ સંબંધી

અર્ધયારો કઓ-અતિયાર કીધા હોય

તસ્સ મિચ્છામિકુક્કડં-તેનું થએલું પાપ મુને નિ-
બંધ થાઓ

પાઠ ૨૪ મો.

સમણ સુત્ર ખીણું.

પડિક્કમામિ-પાપ થકી નીરવરતું છું (ગાયરી કરવા
જવાના)

ગાયરગ્ગચરિયાએ-ગાયની પેઠે અગ્ર ભાગ લેવો તે
થોડા થોડા (અહાર પાણી લેવું તે)

ભિજ્જખાયરિયાએ-ભીક્ષા માગવા એટલે અહાર વ-
હોરવા જવું તે (તેમાં જે અતિયાર લાગે તે કહેછે)

ઉબ્બાડ કવાડ-વગર આજ્ઞાએ કમાડ ઉઘાડીને અંદર
પેસવું

ઉબ્બાડણાએ-અરધ ઉઘાડું કમાડ ઠેલીને અંદર પેસવું તે
સાણા, વછા, -ધાન, (કુતરા) વાછડા

દારા-બાલક (સાથે)

(૯૬)

સંઘટ્ટણાએ-અડીને કે આળંગીને જાય તે
મંડિપાહુડિયાએ-કેમની નીમીતે રાખી મેલેલું લીધું
હોય.

ખસિ પાહુડિયાએ-ખાકળા ઉછાળવા સારું
કીધા હોય તે લીધા હોય

ઠવણ પાહુડિયાએ-લિલ્લુકાદિક મારે કાંઈ રાખી મે-
લ્યું હોય તે લીધું હોય તે

સંકિએ-શંકાવાલું (અમુઝતું) હોય તે લીધું હોય તે
સહસ્ત્રાગારે-શુદ્ધ અપાય તેવું છે કે નહિ તેની ખા-
ત્રી કર્યા વગર ઉતાવલથી વહોરે અથવા વહોરા-
વનાર વગર કલે એકદમ વહોરાવે તેવું લીધું હોય તે
અણુસણાએ-અજાણુ અમુઝતો (અકલ્પનીક) આહાર
લીધો ભોગવ્યો હોય

પાણુસણાએ-અજાણુ અમુઝતું પાણી લીધું હોય યા
પીધું હોય

પાણુ ભોયણાએ-એ ઇંદ્રિયાદિક ગર્ભિત અથવા તો
સરેલા ખગડેના કે જેનો કાળપુરા થઈ રહ્યા હોય
એવા આહાર પાણી લીધા હોય

ખીયભોયણાએ-ખોજ સહીત (સચેત) ભોજન લીધું
હોય.

હરિયભોયણાએ-લીલોતરી સહીત (સચેત) ભોજન
લીધું હોય

પછાકમિયાએ-આહાર વહોરાવ્યા પછી કેમ કાંઈ લ-
ગાડ્યો હોય

પુરેકમિયાએ-આહાર લીધા પહેલાં દાપ લગાડ્યો
હોય તે

અદિઠહડાએ-નજરે નથી દેખાતું ત્યાંથી આણી દી-
ધેલું લીધું હોય તે

દગસંસઠહડાએ-કાચા પાણીનો સ્પર્શ કરી દીધેલો
આહાર લીધેલો હોય

રયસંસઠહડાએ-સચેત રજનોસ્પર્શ થએલ લીધું
હોય તે

પારિસાડણિયાએ-વેરાતું ઢોળાતું વહોરાવતાં છતાં
લીધું હોય યા ઝાઝુ વોરી નાખી દીધું હોય

પારિઠાવણિયાએ-પરઠવા લાયક આહાર લીધો હોય તે

ઉહાસણુલિખખાએ-વારે વારે વસ્તુ માગી લીધી
હોય તે

જંઉગમેણું-જે દાપ વહોવરાવનારથી લાગ્યા હોય તે

ઊખપાયણુસણાએ-જે દાપ વહોરનારથી લાગે અ-
થવા વહોરનાર અને વહોરાવનાર એ બનેથી
લાગે તે

અપડિસુદ્ધ-એ (બેતાલીશ) દાપ સહીત શુદ્ધ નહિં
એવા આહાર પાણી

પડિગાહિય-લીધા હોય તે

પરિભુત્તવા-સોજવણી હોય

જંનપરિઠવય-જે નાંખી દેવા લાયક એટલે પરઠવા
ચોગ્ય હોય અને પરઠવેલ ન હોય તે

તરસમિચ્છામિ દુક્કડ-તેનું પાપ માહારે નિબૂળ થાઓ

(૯૮)

પાઠ ૨૫ મો.

સમણ સુત્ર ત્રીણું.

(કોઈ વ્રતમાં પડિલેહણ કીધું હોય ત્યારે “ ધ-
રિયાવહિયા ” કાઉરસગ્ગ સાથે ત્રીજા સમણ સુત્રને
પણ કાઉરસગ્ગ કરવો,)

પડિક્કમામિ-પાપ થકી નીવરતુંકું

ચાઉકાલ-સજાય કરવાનાં ચાર વખત

સજાયસસ અકરણ્યાએ- (સવારનો પોર, સાંજે,

આગલી રાતે, પાછલી રાતે) સજાય પાઠ ન

કીધો હોય

હિલયકાલ-એ વખત (સાંજે, સવારે)

હાઉવગરણસ-પાત્રાદિક, વસ્ત્રાદિકને,

અપડિલેહણ્યાએ-જેયાં તપાસ્યાં કે પડિલેહણ ક-
ર્યાં ન હોય

દુપડિલેહણ્યાએ-માઠી રીતે જેયાં તપાસ્યાં કે પડિ
લેહણ કર્યા હોય તે

અપ્પમજ્જણ્યાએ-પુંજ્યા ન હોય તે

દુપ્પમજ્જણ્યાએ-માઠી રીતે પુંજ્યા હોય તે

અધક્કમે-અતિક્રમ (પાપ કરવાનો વિચાર) કીધો
હોય તે

વધક્કમે-વતિક્રમ (પાપ કરવાને તૈયાર) થયો હોય તે

અધ્યારે-અતિચાર (પાપનું કામ કરવા કરાવવા)
લાગ્યો હોય તે

(૯૯)

અણ્યાયારે-અનાયાર (પાપ) કીધું હોય તે
જો, મે, -જે મહારે જીવે
દેવસિઓ-દિવસ સંબંધી
અપ્રયારો-અતિયાર. (પાપનાં કામ)
કઓ-કીધાં હોય તે
તસ્સમિન્છામિદુઃકઠં-તેનું પાપ મારે નિષ્કૂળ થાઓ

પાઠ ૨૬ મો.

સમણ સુત્ર ચોથું.

પડિક્કમામિ-નીવરતુંછું
એગવિહો-એક પ્રકારનાં
અસંજમે-અસંજમપણું
પડિક્કમામિ-નીવરતુંછું
દોહિં-બે પ્રકારનાં
બંધલેહિં-બંધનથી
રાગ બંધલેણું-સ્નેહનાં બંધનથી
દાસબંધલે-દેવેશ બંધનથી.
પડિક્કમામિ-નીવરતુંછું
તિંહિં-ત્રણ પ્રકારની
દંડેહિં-દંડથી
મણ્ઠેણું-મને કરીને દંડાવું તે (અશુભમન કરવું તે)
વયદંડેણું-વચને કરી દંડાવું તે

(૧૦૦)

કાયદંડેષુ-કાયાએ કરી દંડવું તે

પડિક્કમામિ-નીવરતુંછું

તિંહિં-ત્રણ પ્રકારની

ગુત્તિહિં-ગુપ્તીનાં દોષથી

મણુગુત્તિએ-મનને શુભ પરિણામે કરી ગોપવી રાખવું

વયગુત્તિએ-વચનને શુભ પરિણામે કરી ગોપવી રાખવું

કાયગુત્તિએ-કાયાને શુભ પરિણામે કરી ગોપવી

રાખવી તે

પડિક્કમામિ-નીવરતુંછું

તિંહિં-ત્રણ પ્રકારના

સદ્દેહિં-શત્યાદિકનાં દોષથી

માયાસદ્દેષુ-માયા કપટ રાખવું તે

નિયાણુસદ્દેષુ-નિયાણું કરવું (તપવું કૃપા મા-
ગવું તે

મિછાદંસણુસદ્દેષુ-ખોટો દંભ રાખવો તે

પડિક્કમામિ-નીવરતુંછું

તિંહિંગારવેહિં-ત્રણ પ્રકારનાં આંહકાર વિગેરે દોષથી

ઘટ્ટિંગારવેષુ-રિદ્ધીનો ગર્વ કરે તે

રસગારવેષુ-મીઠાં ભોજન કરવાનો ગર્વ કરે તે

સાયાગારવેષુ-માનસિક સુખનો ગર્વ કરે તે

પડિક્કમામિ-નીવરતુંછું

તિંહિં-ત્રણ પ્રકારનાં

વિરાહણાએ-વિરાધના-લગ લગાડવાથી

નાશ્વિરાહણાએ-જ્ઞાનમાં ભંગ પાડવાથી

દંસણવિરાહણાએ-સમકિતમાં ભંગ પાડવાથી

ચરિત્તવિરાહણાએ-ચારિત્ર કરણીમાં ભંગ પાડવાથી

પડિક્કમામિ-નીવરતુંછું

ચઉહિં-ચાર પ્રકારનાં

કસાએહિં-કષાય કરવાનાં દોષથી

કોહકસાએણું-ક્રોધ કષાય કરવો તે

માણકસાએણું-માન અહંકાર કરવો તે

માયાકસાએણું-માયા કપટ કરવો તે

લોભકસાએણું-લોભ કરવો તે

પડિક્કમામિ-નીવરતુંછું

ચઉહિંસત્રાહિં-ચાર પ્રકારની સંજ્ઞા વાંછના કરવા
નાં દોષથી

આહાર સત્રાએ-આહારની ઇચ્છા કરવી તે

ભયસત્રાએ-ભય બીકથી કરવું તે

મેહુણસત્રાએ-મૈથુનની ઇચ્છા કરવી તે

પરિગૃહસત્રાએ-પુણ્ય વસ્ત્રાદિકની ઇચ્છા કરવી તે

પડિક્કમામિ-નીવરતુંછું

ચઉહિં-ચાર પ્રકારની

વિકહાહિં-પાપની કથા કરવાનાં દોષથી

ઘથિકહાએ-સ્રી સંબંધી એટલે તેનાં રૂપ વિગેરે

સંબંધી ચાર પ્રકારની કથા કરવી તે

ભત્તકહાએ-ભોજનની ચાર પ્રકારની કથા એટલે

રૂડં ભુડં કહું હોય તે

(૧૦૨)

દેસકહાએ-ચાર પ્રકારની દેશનાં આચાર-યા પેહેર
વેશની વાત કહેવી તે

રાયકહાએ-રાજાની ચાર પ્રકારની પ્રાક્રમની વાત
કહેવી તે

પરિક્રમાભિ-નીવરતુંકું

ચર્ચાહિ-ચાર પ્રકારનાં

ઝઝાણેહિ-ધ્યાન દાખથી

ઝઝેણું ઝઝાણેણું-વીષય સંબંધી ધ્યાન કરવાથી

૩૬દેણું ઝઝાણેણું-૩૬ધ્યાન હિંસાદિકતું ધ્યાન ધરવાથી

ધમ્મેણું ઝઝાણેણું-ધર્મ સંબંધી ધ્યાન ઝેટલે તે ન
ધર્યું હોય

સુક્કેણું ઝઝાણેણું-શુકલ ધ્યાન-નિર્મળ ધ્યાન ન ધરવાથી

પરિક્રમાભિ-નીવરતુંકું

પચ્ચાહિ-પાંચ પ્રકારની

કિરિયાહિ-કીયાના દાખથી

કાઠયાએ-કાયાએ કરી

અહિગરણિયાએ-હથિયા;રાદિક અધિકરણથી દાખ લાગે તે

પાદિસિયાએ-પર ઉપર દ્વેષ રાખવાથી દાખ લાગે છે

પારિતાવણિયાએ-પર જીવને પરિતાપનાં સંતાપ ઉ-

ભવવાથી દાખ લાગે તે

પાણાઈવાયકિરિયાએ-જીવની ઘાત કરવાથી જે પ્રાણા

તિપાતનો દાખ લાગે તે

પરિક્રમાભિ-નીવરતુંકું

પંચહિં-પાંચ પ્રકારનાં

કામ ગુણેહિં-કામ વધવાનાં દાખથી

સદેષું-શબ્દ થકી એટલે ગાનતાન કરવાથી

રૂવેષું-સ્ત્રીયાદિકનાં રૂપ નીરખવાથી

ગંધેષું-વાસનાં લેવાથી

રસેષું-રસનો સ્વાદ ચાખવા લેવાથી

ક્રાસેષું-સ્પર્ષ કરવાથી

પટિક્કમામિ-નીવરતું છું

પંચહિં-પાંચના પ્રકારનાં

મહુવએહિં-મહાવૃત્તનાં દાખથી

સંવાઓ પાણાધવાયાઓ-સર્વથા પ્રકારે ત્રિવિધિ

ત્રિવિધિ જીવની હિંસા કરવાથી

વેરમણું-નીવરતું છું

સંવાઓ-સર્વથા પ્રકારે

મૂસાવાયાઓ-જીતું બોલવાથી

વેરમણું-નીવરતું છું

સંવાઓ-સર્વથા પ્રકારે

અદિના દાણાઓ-અદતાદાન લેવા એટલે ચોરી કરવાથી

વેરમણું-નીવરતું છું

સંવાઓ-સર્વથા પ્રકારે

મેહુણાઓ-મૈથુન સેવવાથી

વેરમણું-નીવરતું છું

સંવાઓ-સર્વથા પ્રકારે

પરિગ્રહાઓ-પરિગ્રહ રાખવાથી

(૧૦૪)

વેરમણ-નીવરતું છું (એ પાંચ પ્રકારના મહાવૃત
પાલનારા મુનીરાજની અસાતના)

(થૂલાઓ-મોટે પ્રકારે

પાણાધવાયાઓ-જીવની હીંસા કરવાથી

વેરમણ-નીવરતું છું

થૂલાઓ-મોટે પ્રકારે

મૂસાવાયાઓ-જીવું બોલવાથી

વેરમણ-નીવરતું છું

થૂલાઓ-મોટે પ્રકારે

અદિના દાણાઓ-અદતાદાન લેવા એટલે ચોરી
કરવાથી

વેરમણ-નીવરતું છું

થૂલાઓ-મોટે પ્રકારે

મેહુણાઓ-મૈથુન સેવવાથી

વેરમણ-નીવરતું છું

થૂલાઓ-મોટે પ્રકારે

પરિગ્રહાઓ-પરિગ્રહ રાખવાથી

વેરમણ-નીવરતું છું (એ પાંચ અણુવૃતના વીરો જે
કાંઈ દોષ લાગ્યો હોય તે તરસ-મિઠામિદુક્કં)

પડિક્કમામિ-નીવરતું છું

પંચાહ-પાંચ પ્રકારની

સમિએહિ-મુમતોનાં દોષથી (નીચે મુજબ)

ધરિયાસમિએ-વાટે ચાલતાં જોઈને ચાલતું તે મુમતિ

(૧૦૫)

આસાસમિએ-ખોલતાં દોષ ન લાગે તેણું ખોલવું
તે સુમતિ

એસણાસમિએ-દોષરહિત અહાર લેવો તે સુમતિ
આયાણુ-લેતાં

ભાંડ, મત્ત, નિરખેવણા-વસ્તુ પાત્રાદિક ઉપગરણ
સુકતાં

સમિએ-દોષ લાગે તે

ઉચ્ચાર-વડિ નીતિ (ઝાડો)

પાસવણુ-લઘુનીતિ (પેશાબ)

ખેલ, જલ,—ખજખો, મેલ, (શરીરનો)

સંધાણુ-કીટ (નાસીકાદીકની)

ખારિકાવણિયા-પરઠવતાં

સમિએ-સુમતિથી દોષ લાગે તે (એ પાંચ સુમતી
ત્રણ ગુણોનાં પાલનાર સુનીરાજની આસાતનાં થઈ
હોય તે તસ્સમિએઅમિદુક્કડં)

ખાડિકમામિ-નીવર્તુ છું

છહિં-છ પ્રકારના

જીવનિકાએહિં-જીવનાં સમુહની વિરાધનાનાં દોષથી

પુઠવીકાએણું-પૃથ્વીની જાતે માટી પ્રમુખની વીરાધ-
નાં કરી હોય તે

આઉકાએણું-અપકાય પાણી પ્રમુખની વીરાધના
કરી હોય તે

તેઉકાએણું-અગ્નિ પ્રમુખની વીરાધના કરી હોય તે

વાઉકાએણું-વાયરા પ્રમુખની વીરાધના કરી હોય તે

(૧૦૬)

વચ્ચસ્સઘકાએણું-વનસ્પતિ પ્રમુખની વીરાધના કરી
હોય તે

તસ્સકાએણું-એ ઇન્દ્રિયાદિક જીવની વીરાધના કરી
હોય તે (એ છ કાય જીવની વીરાધના થઇ હોય
તો તસ્સ મિન્છામિ દુક્કં

પડિક્કમામિ-નીવરતું છું

છહિં-છ પ્રકારની

લેસાહિં-લેસ્યા એટલે જીવનાં પ્રણામ, મન

કિન્હલેસાએ-અત્યંત હિંસા કરવાનું મન

નીલલેસાએ-ક્રોધ દ્વેષ આદિ દુરાચાર કરવાનું મન

કાઉલેસાએ-અન્ય સ્ત્રી એટલે પરદાર પ્રત્યે ભોગ
ભોગવવાના પરિણામથી

તેઉલેસાએ-દયા ધ્યાનાદિક ધર્મ જાણી આદરવાથી

પમ્હલેસાએ-ક્ષમાવંત સુશીલ સાધુપણનાં પરિ-
ણામથી

સુક્કલેસાએ-ધર્મ ધ્યાનનું સુક્લધ્યાનવાએ રાગ

દ્વેશ જેણે જીત્યા છે તથા સુમતી ગુપ્તી સહીત

એવા ગુણ હોય તે (એ છ લેસા માંડી ત્રણ લેસા

માઠી આવી હોય અને સારા ન આવી હોય તો

તસ્સમિન્છામિદુક્કં) .

પડિક્કમામિ-નીવરતું છું

*સતહિંસય ઠાણુહિં-*એ સાત પ્રકારના ભય સેવ્યા

*આ લોકભય, પરલોકભય, ધનભય, અકસ્માત
ભય, આજીવાકા ભય, મરણ ભય, અપજસ ભય,
(એ સાત ભય)

હોય તો તસ્સમિન્છામિદુઃકં

(§) અઠહિંમય ઠાણેહિં-(૧) આઠ પ્રકારનાં મદ્
કર્યાં હોય તો તસ્સમિન્છામિદુઃકં

*નવહિંબલચેર ગુત્તિહિં-#એ નવ વાડ વિસુદ્ધ
બ્રહ્મચર્યનાં પાળનાર સાધુ મનીરાજની આસાતના
થઇ હોય તો તસ્સમિન્છામિદુઃકં

(§) જાતિમદ્, કુળમદ્, બળમદ્, રૂપમદ્, તપમદ્,
જ્ઞાનમદ્, સુત્રમદ્, ઠકરામદ્, (એ આઠ મદ્)

*પેહેલી વાડે બ્રહ્મચારિ સ્ત્રી પશુપંડગ રહિત
થાનક ભોગવવું.

બીજી વાડે સ્ત્રી પુરૂષની કથા વારતા કરવી નહિં
ત્રીજી વાડે સ્ત્રી પુરૂષને એક આસને બેસવું નહિં
ચોથી વાડે સ્ત્રી પુરૂષનાં અંગોપાંગ નીરખવા નહિં
પાંચમી વાડે સ્ત્રી પુરૂષ ભીતત્રાટાનાં અંતરે માઠા
શબ્દ સાંભળે નહિં

છઠી વાડે સ્ત્રી પુરૂષને પુર્વનાં કામ ભોગ
સંભારવા નહિં

સાતમી વાડે સ્ત્રી પુરૂષને દિન દિન પ્રતિ સરસ
આહાર કરવો નહિં

આઠમી વાડે સ્ત્રી પુરૂષને દાબી ચાંપી આહાર કરવો
નહિં

નવમી વાડે સ્ત્રી પુરૂષને નાહી ઘોઘને શરીરની સ-
મુખા શોભા કરવો નહિં

દશવિદે સમબુધ્ધિ-એ દશ યતિધર્મનાં પાલનાર
સાધુ મુનીરાજની આસાતના થઇ હોય તે

ધિકારસહિ, ઉવાસગ પડિમાહિ-અગીઆર પ્રકારની
આવકની પ્રતિમા એટલે તપની જાત

બારસાહ, સિષ્ય પડિમાહિ-બાર પ્રકારની સાધુની
પ્રતિજ્ઞા એટલે જે સાધુ એકલા વીચરી પ્રતિમા
કરવા ચાહ તે

તેરસહિ, કિરિયા ઠાણેહિ-તેર પ્રકારની કી

યા એટલે કરમ બંધનાનાં ઠેકાણા

ચઉદસહિ, ભૂયગા મેહિ-ચઉદ પ્રકારના જીવના જથ્થા

પન્નરસહિ, પરમાહમ્મ એહિ-પંદર પ્રકારનાં પર-

માધામી એટલે ઘણા અધરમી દેવતા કેમ જે ના-

રકાને પીડા કરે છે

* દશ પ્રકારનો સાધુનો ધર્મ-(૧) ક્ષાંતિ-ક્ષમા

(૨) મુક્તિ-નિર્લોભપણું (૩) અજ્ઞાને-કપટ રહિત

પણું (૪) મદ્દે-માન રહિતપણું (૫) તવે-બાર

પ્રકારનો તપ કરવો (૬) સંજમે-સંજમ પાળવું

(૭) લઘવે-નિર્મળપણું (૮) સચ્ચે-સાચપણું (૯)

ચિયાએ-ધન રહિતપણું (૧૦) અહમ્કાર્ય-મૈથુનનો ત્યાગ

સોલસહિ ગાહા સોલસએહિ-સુયગડાંગ સુત્રનાં પ્ર-

થમ સુત સ્કંધનાં સોળ અધ્યયન છે

સત્તરસ વિદે અસંજમેહિ-સત્તર ભેદે અસંધમ

અઠારસાવહે અખંભોહ-અઠાર પ્રકારનું અઅલયર્ય

એગુણવીસાએ નાયઝૂયણેહિ-શ્રી જ્ઞાતા ધર્મ કથા

સુત્રના પ્રથમ સુત સ્કંધના ઓગણીશ અધ્ય

યન છે

વીસાએ અસમાહી, ઠાણેહિં-વીસ પ્રકારનાં અસમા-
ધીનાં ઠેકાણાં, મોક્ષ મારગને વીશે એકાંત ચિતની
સ્થીરતા થકી વીપરીત તે અસમાધી.

એકવીસાએ, સખલેહિં-એકવીસ પ્રકારનાં સખળા
દાપ કે જેથી ચારીત્રને હાની પોહયે.

બાવીસાએ પરિસહેહિં-બાવીસ પ્રકાર-
નાં પરીસા એટલે ઉપદ્રવ.

તેવીસાએ, સુયગડઝઝયણેહિં-સુયગડાંગ મુત્રનાં પેહેલાં
તથા બીજા મુત્ર સ્કંધનાં મલીને તેવીશ અધ્યન છે.

ચઉવીસાએ દેવેહિં-ચોવીશ જાતનાં દેવતા તે

પંચવીસાએ ભાવણાહિં-પચીશ પ્રકારની ભાવના તે

છ વીસાએ, દસાકપ્પ વવહારણું, ઉદેસણ ઠાણેણું-
છવીશ અધ્યન તે દશા મુત્રસ્કંધનાં ૧૦ અધ્યન
વૃહદ કલ્પનાં ૬ અધ્યન, વ્યવહારમુત્રનાં ૧૮ અ-
ધ્યન એ કુલ ૨૬ અધ્યન છે.

સતાવીસાએ અણુગાર ગુણેહિં-સતાવીશ સાધુનાં
ગુણ છે.

અઠાવીસાએ આચારપ્પ કર્પેહિં-અઠાવીશ સાધુનાં
આચાર છે તેમાંના પચીશ અધ્યન આચારંગ
મુત્રમાં છે તથા ત્રણ અધ્યન નીશીથ મુત્રમાં છે.

એગુણ્તીસાએ પાવસુયપ્પ સંગેહિં, -ઓગણ્ત્રીશ
પ્રકારનાં પાપ મુત્ર છે.

તીસાએ મહા મોહણીઠાણેહિં-ત્રીશ પ્રકારનાં મહા
મોહનીનાં ઠેકાણા છે.

એકતીસાએ સિદ્ધાઈ ગુણેહિં-એકત્રીસ સિદ્ધ ભગ-

વંતના ગુણ

જત્તીસાએ જોગ સંગહેહિ-અત્રીશ પ્રકારનાં જોગનો સંગ્રહ કરવો.

તેત્તીસાએ, આસાયણાએ-તેત્રીશ પ્રકારની ગુરની અસાતનાં અવનાય તે યાળવી,

અરિહંતાણું આસાયણાએ-અરિહંત દેવની અસાતનાં કીધી હોય એટલે તેનાં વીથે કાંઇ ખોટું ચિત્તું હોય તેનું નીવારણ કરું.

સિદ્ધાણું આસાયણાએ-સિદ્ધની અસાતનાં કીધી હોય તે વિશે કાંઇ સંદેહ આણ્યો હોય.

આચરિણાણું આસાયણાએ-આચાર્યજીની અસાતનાં કીધી હોય

ઉવઝઝાયાણું અસાયણાએ-ઉપાધ્યાયજીની અસાતનાં કીધી હોય

સાહુણું આસાયણાએ-સાધુની અસાતનાં કીધી હોય.

સાહુણીણું આસાયણાએ-સાધવીની અસાતનાં કીધી હોય

સાવયાણું આસાયણાએ-શ્રાવકની અસાતનાં કીધી હોય.

સાવયાણું આસાયણાએ-શ્રાવીકાંની અસાતનાં કીધી હોય.

દેવાણું આસાયણાએ-ચાર જાતનાં દેવતાની અધા આણી ન હોય.

દેવીણું આસાયણાએ-દેવતાની દેવીનું ભુકું ખોલા

અસાતનાં કીધી હોય.

ઘહલોગરસ આસાયણાએ-આ લોક જે મનુષ્ય તિ-
ર્યંચનાં ભવ તેની નાસ્તી કહી અસાતનાં કીધી હોય.

*પરલોગરસ આસાયણાએ-પરલોક જે દેવતા નારકી-
નાં ભવ તેની નાસ્તી કહી અસાતનાં કીધી હોય.

કેવલીપત્રતરસ ધમ્મરસ આસાયણાએ-કેવળીનાં પ-
રૂપેલ ધરમ તેનું માહું બોલી તેની અસાતનાં
કીધી હોય.

સદ્વમભણ્યા સરસલોગરસ આસાયણાએ-દેવતા મ-
નુષ્ય અને અસુર સહીત જે લોક તેની શ્રિધા ન
આણી અસાતનાં કીધી હોય.

સવ્યપાણભૂય જીવસત્તાણું-સર્વ જીવ જે પ્રાણ સમ-
સ્વતા પણું તથા સત્તા સહીત છે તેની શ્રિધા ન
આણી અસાતનાં કીધી હોય.

કાલરસ આસાયણાએ-ત્રણ કાળ નથી એમ કહી
અસાતના કીધી હોય.

મુયરસ આસાયણાએ-મુત્ર સિદ્ધાંતવિશે
શકલાવી અસાતનાં કીધી હોય.

મુયદેવયાએ આસાયણાએ-મુત્ર દેવ જે તિર્થ કર તેની
અસાતનાં કીધી હોય.

વાવજારિયરસ આસાયણાએ-વાંચણી આપનાર આ-
ચાર્યની અસાતના કીધી હોય.

જવાઈદ્વં-મુત્ર આધા પાછાં ભણાણાં હોય.

* ઉપર મુજબ અસાતનાના તેત્રીસ બોલ થાય છે
માટે ॥ કેવલીણું આસાયણા ॥ એ બોલ લખ્યો નથી.

વચ્ચામેલિયં-ઉપયોગવિના વાદંબાર મુત્ર લ-
ખ્યા હોય.

હીણખર-અક્ષર ઓછા બોલાવ્યો હોય.

અન્યખર-અક્ષર અધીક બોલાવ્યો હોય.

પયહીણ-પદ ઓછું બોલાવ્યું હોય.

વિજયહીણ-વિનય રહીત ભણ્યો હોય.

જોગહીણ-ધ્યાન રાખવા વીના ભણ્યો હોય.

ધોસહીણ-શુદ્ધ ઉચાર રહીત ભણ્યો હોય.

સુદુદિત્ત-સારંગ્જ્ઞાન અવનિતને ભણાવ્યું હોય.

દુડુપાડછિયં-પ્રમાદ સહીત આળસે ભણ્યો હોય.

અકાલેકઓ સઝાઓ-કવખતે સઝાય કીધી હોય.

કાલે ન કઓ સઝાઓ-ખરાખર વખતે સઝાય ન
કીધી હોય

અસજઝાઘએ સઝાઘયં-અપવિત્ર સ્થાનકમાં સઝાય
કીધી હોય.

સઝઝાઘએ ન સઝઝાઘયં-સઝાય કરવાની ખરાખર
જગો છે ત્યાં સઝાય ન કીધી હોય.

તસ્સમિચ્છામિ દુઃકં-તે સરવે ઓટું થએલું નિષ્કુળ
થાજે.

પાડ ૨૭ મો.

સમણ મુત્ર પાંચમું

નમો ચઉવીસાએ-ચારાસી દેવાધા દેવને નમસ્કાર
હોજો.

તિથ્યધરાણું-ચાર તિથિનાં કરનારા મી તિથ્યકર દેવને

ઉસલાઇ-રૂપલા દેવઆદી

મહાવીર-મહાવીર સ્વામી (પર્થત)

પન્જવસણાણું-નમસ્કાર કરું છું

ઇણમેવ-એવા તિથ્યકર દેવનો ભાંખેલો

નિગ્ધથં-નિમ્નથ (ધન રહીતનો)

પાવયણું-સાધુનો ધરમ પડપેલ છે

સન્ધ્યં-સત્ય છે

અણુંતરં-સર્વેથી ઉત્તમ છે.

કેવલીયં-કેવળ જ્ઞાનીનો પડપેલ છે

પરિપુત્રં-પરિપુરું એટલે સકળવિધા શુભ સહીત છે

નેપાઠિયં-ન્યાય યુક્ત છે

સંસુદ્ધં-પુરો શુદ્ધ છે.

સદ્લક્ષ્મણું-સદ્લક્ષ વહેમનો કાપનાર છે

સિદ્ધિ-એવો સિદ્ધ થવાનો

મગ્ગં-મારગ છે

મુત્તિમગ્ગં-આઠ કર્મથી મુક્ત થવાનો મારગ છે.

નિજ્જણમગ્ગં-સકળ કર્મનો છેડો લાવવાનો મારગ છે

નિવ્વાણમગ્ગં-કર્મતાપ નીવારી શીતલતા પામવાનો

મારગ છે । । ।

અવિતહ-જેવો ભગવંત દેવે કહ્યો છે :

અવિસંધિં-સંદેહ રહીત માર્ગ.

સંવ્વ દુખ્ખ-શારીરીક અથવા માનસીક સર્વ પ્રકારનાં દુખને

પ્રપિહિષ્ણમગ્ન-ક્ષય પમાડવાનો ખપાડવાનો માર્ગ છે

શુદ્ધિયા-એ માર્ગનાં વીશે રહ્યા થકી

જીવાસિઝઝાંતિ-જીવ સિદ્ધ થાય

જ્યુઝઝાંતિ-સકળ પદાર્થને જાણે

મુચ્ચાંતિ-કર્મથકી મુક્ત થાય

પરિનિવ્વાયતિ-જન્મજરા મરણનાં દુઃખને નિવારી

સીતલી જીવ થાય

સુવ્વદુઃખાણ મતંતરંતિ-સર્વ પ્રકારનાં દુઃખનો અંત
કરે છે.

ત્તં, ધર્મમ્,-તેવા ધર્મને

સદ્દહામિ-સદ્દહું છું

પત્તિયામિ-પ્રતિત આજીવું છું

રોચામિ-રોચવું છું

ફાંસેમિ-સ્પર્ષ કરું છું

પાલેમિ-પાળું છું

અણુપાલેમિ-દ્રવ્ય ક્ષેત્રકાળ અને ભાવ એ સર્વે
પ્રકારે કરીને પાળું છું

ત્તંધર્મમ્-તેવા ધર્મને

સદ્દહંતો-બીજને શ્રદ્ધા અણુવાવતો

પત્તિયંતો-પ્રતિત નિશ્ચય કરાવતો થકો

રોચંતો-રોચવાવતો થકો

ફાંસંતો-સ્પર્ષાવતો (અદરાવતો થકો)

પાલંતો-પળાવતો થકો

અભુપાલતો-દ્રવ્ય ક્ષેત્ર કાળ અને ભાવ એ સર્વ
પ્રકારે પળાવતો થકો.

તત્સંધમ્મસ્થ, -તે ધર્મ

કેવલી, પત્ર, -કેવળ જ્ઞાનીએ પડપેલો છે

તત્સ-તેનાં વિષે

અભુક્કિઓમિ-સાવધાન, ઉદ્ધમવાંત થયો છઉં

આરાહણાએ-સર્વ પ્રકારે આરધનાં પાળવાને

વિરઓમિ-નિવરત્યોછું

વિરાહણાએ-વિરાધનાં કરવાથી.

અસંજમ પરિયાણામિ-અસંયમને પાપનાં અઢાર
સ્થાનકે છાંડું છું

સંજમ-સંયમને સતર ભેદ

ઉવસંપજામિ-અંગીકાર કરું છું

અંબલ-અબ્રહ્મચર્યને અઢાર ભેદ

પરિયાણામિ-છાંડું છું

બંભ-બ્રહ્મચર્યને અઢાર ભેદ

ઉવસંપજામિ-અંગીકાર કરું છું

અકરપ-અકરપનીક અહારાદિકને

પરિયાણામિ-છાંડું છું

કરપ-કરપનીક અહારાદિકને

ઉવસંપજામિ-અંગીકાર કરું છું

અજ્ઞાણ-અજ્ઞાન, (અજ્ઞાણપણાને)

પરિયાણામિ-છાંડું છઉં

નાશ્વ-જ્ઞાનને

ઉવસંપન્નમિ-અંગીકાર કરું છું

અકિરિયં-મિથ્યાત્વ અધર્મનો ક્રીયા કરણીને

પરિયાણામિ-છાંડું છઉં

કિરિયં-સમક્રિતાદિની ક્રીયા કરણીને

ઉવસંપન્નમિ-અંગીકાર કરું છું

મિછત્તં-મિથ્યાત્વ ખોટી સદહણને

પરિયાણામિ-છાંડું છઉં

સમ્મતં-સમક્રિત-શુદ્ધ-ખરી સદહણને

ઉવસંપન્નમિ-અંગીકાર કરું છું

અબોહિં-અબોધ-દુર્બોધપણું ઉપરાળે તેવા કર્તવ્યને

પરિયાણામિ-છાંડું છઉં

બોહિં-બોધ સુબોધપણું પ્રાપ્ત થાય તેવા કર્તવ્યને

ઉવસંપન્નમિ-અંગીકાર કરું છું

અમગ્ગં-જૈન માર્ગથી વિરુદ્ધ એવા અન્ય માર્ગને

પરિયાણામિ-છાંડું છું

મગ્ગં-જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર તપ એ ચાર મોક્ષ માર્ગને

ઉવસંપન્નમિ-અંગીકાર કરું છું

જંસંભરામિ-જે દોષ મુને સાંભરે છે તે

જંચ ન સંભરામિ-જે દોષ વલો નથી સાંભરતો તે

જં પડિક્કમામિ-જેનું મેં પ્રાયશ્ચિત્ત નિવર્તન કીધું છે તે

જંચ ન પડિક્કમામિ-જેનું વલો મેં પ્રાયશ્ચિત્ત નીવર્તન કીધું નથી તે

તસ્સસન્સ-તે સધળા
 દેવસિયસ્સ-દીવસ સંબંધી કીધેલા તેના
 અર્ધ્યારસ્સ-અતિચાર ને લાગ્યા હોય તે
 પડિક્કમામિ-આલોષ નિવરતુંકું
 સમણોહ-શ્રમણ એટલે સાધુ હું છઉં
 સંજયવિરય-સંયતિહું, સંસારથી વિરક્તહું
 પડિહય-આવતા થકા હુણ્યા છે
 પચ્ચજ્ઞાય-બંધી કરીને
 પાવકમ્મે-પાપ કર્મને
 અનિયાણા-નિયાણા રહીત
 દિઠી-સમકિત દૃષ્ટિ
 સંપન્નો-સહીતહું
 માયામોસં-માયા કપટ જીહું-અસત્ય
 ધિવજ્જઓ-તજી દીધું છે
 અદ્દાધ જેમુદીવ-જે અઢી દવીપ
 સમુદ્દેસુ-એ સમુદ્રને વિષે
 પત્તરસ-પાંચ ભરત પાચ ધરવત અને પાંચ માહા
 વિદેહ એ પદ્મ
 કમ્મભૂમિસુ-કર્મ ભૂમીનાં ક્ષેત્રનાં વિષે
 જાવતિ કેધ,-જેટલા કેધ
 સાહુરયહરણ-સાધુ છે તેહને રજોહરણ કે જેથી રજ
 કાઢી શકાય
 ગુછગ્ગ, પડિગ્ગહ-ગોઝા, પાત્રા,

ધારા-ધારણ કરનાર, રાખનાર છે
 પંચ, મહાવચ, ધારા,-પાંચ મહાવ્રતનાં ધારણહાર છે
 અઠારસે સહસ્રેસ,-અઠાર હજાર
 સીલંગ, રથ, ધારા,-બ્રહ્મચર્ય સહીત સાધુનાં આચાર્ય
 રૂપી. રથના ધારણહાર છે
 અખખય આચાર-અક્ષય, આચાર,
 ચરિતા-ચરિત્ર જોણે આચર્યા છે
 તે સર્વે-તેઓ સધળાને
 સિરસા-મસ્તક નમાવીને
 મણસા-શુદ્ધ અંતઃકરણથી
 મથ્યએણું-મસ્તકે કરીને
 વંદામિ-વાંદુંછઉં
 ખામેમિ-ખમાવુંછઉં
 સર્વેજીવા-સર્વ જીવોને
 સર્વેજીવાવિ-સર્વ જીવો તમે
 વિખમંતમે-તમે મારા અપરાધની ક્ષમા કરજો
 મિત્તમે-મિત્રતા છે, માહરે.
 સર્વજીએમુ-સર્વ જીવ સાથે
 વેરમઝં-વેરભાવ મારે
 નકેજીઈ-કોઈની સાથે નથી.
 એવમહું-એવે પ્રકારે હું
 આલોહયં-કહુંછઉં
 નિંદિયં-નિંદુ જીહું નજીઈ

ગરહિયં-ગૃહ્યં ખરેખરં કહુંછઉં

દુગંધિયં-દુઃગન્ધા કરુંછું (પાપની)

સંવં-સર્વ આતિયારની

તિવિહેણું-ત્રીવિધે ત્રીવિધે મનવચન અને કાયાએ

પડિક્કતો-નિવર્તન કરુંછું

વંદામિ-વાંદુછઉં

જણ ચઉવીસં-ચોવિસ જન તિર્થંકર ભગવાન પ્રત્યે

દેવને વંદણા ખામણી

આંહી બંને ઢીંચણ અધર રાખી બે ઇચ્છામી
ખમાસણા ભણવા તે પછી નીચા પડી પંચપદને ન-
મસ્કાર કરવો અને ઉભા થઇ ગુર્વાધિકને વંદણા કરી
વંદણાં કે ખામણાની આજ્ઞા માગવી.

પેહલી વંદણા.

(ખંભાત સંધાડને અનુસરીને)

નમોઁકેહેતા નમસ્કાર કરુંછું. અરિહંતાણું કેહેતાં.
અરીહંત દેવજી પ્રત્યે તે અરિહંત દેવજી કેવા છે ઉ-
પંજાનાણુંદર્સન ધરા અરહાજીન કેવલી ત્યાં પચ્યુપન
મનાધય વિયાનિતા અનંતા અનંતા દ્રવ્ય ક્ષેત્ર કાલ
ભાવની વાત જણી દેખી રહ્યા છે. જહાં સુરહેસ માત્ર
છાનો નથી, પુદ્ગલ પ્રમાણ માત્ર છાનો નથી, એક હ-
જાર અષ્ટ ઉત્તમ લક્ષણ ધણી છે. વન્ત્ર રૂપલ નારાય
સંધયણનાં ધણી છે, સમચઉરંસ સંઘાણનાં ધણી છે,
જઘન્યતો બહુતેર વરસનું આયુષ્ય, ઉતકંઠે ચોરામી
લાખ પુર્વનું આયુષ્ય, ચોસઠ ઈંદ્રનાં પુજનીક, ચોત્રીસ

અતિસય કરી સહીત, પાંત્રીસ પ્રકારની સત્ય વચન
વાણીએ કરી અલંકૃતિ, તિણ્ણલોક મધ્યા, તિણ્ણલોક પુ-
નનિક, તિણ્ણલોક નાથ, તિણ્ણલોક ઠાકોર, તિણ્ણલોક દેવાધી
દેવ ભારંડ પંખીની પેરે અપ્રમાદપણે વિચરે છે. અનં-
તુ જ્ઞાન છે, અનંતુ દર્શન છે, અનંતુ ચારિત્ર છે, અનં-
તા તપબલ વિર્યના ધણી છે, છકાયનાં દયાળ, છકાયનાં
રખપાલ, છકાયના પીયર, જગત ગુરુ જગત જીવન જ-
ગત આધાર સમોસરણ માહે બેસીને બાર પ્રકારની
પ્રખદા માહે જીવદયા ધર્મોપદેશનાં દાતાર છે. માહણ્ય
માહણ્યો શબ્દનાં કરણહાર છે. સંસારરૂપી સંમુદ્ર માહે બુ-
ડતા ભવ્ય જીવને સતર ભેદે સંજમ રૂપીના વાએ કરી
મોક્ષરૂપી પારણનાં વીશે પોહોચાડણહાર છે. જઘન્યતો
વીસ તિર્થંકર ઉતકૃષ્ટા એકસોને સીતેર તીર્થંકર, જઘન્ય
તો બે કરોડ કેવલી ઉતકૃષ્ટા નવકરોડ કેવલી વર્તમાનકાળે
જે તિર્થંકર ભગવંત માહાવિદેહ ક્ષેત્રનાં વિષે વિ-
ચરતા હોય તેમને મારી તમારી વંદણા હજી અને એક
હજાર અષ્ટવાર ભુજી ભુજી કરી ખંખાવું છઉં.

બીજી સીદ્ધની વંદણા.

નમો તેહતાં નમસ્કાર કરંછું સિદ્ધાણું કેહતાં
સિદ્ધ ભગવાનને તે સિદ્ધ ભગવંતજી ક્યાંછે, ધરતીનાં
સમીભુમિતળા થકી સાતસે નેવું જોજન ઉંચા જઘએ
તે વારે તારામંડલ આવે, ત્યાંથી દસ જોજન ઉંચા જ-
ઘએ તે વારે સુર્યનું વિમાન આવે, ત્યાં થકી એંસી
જોજન ઉંચા જઘએ તે વારે ચંદ્રમાંનું વિમાન આવે,
ત્યાં થકી ચાર જોજન ઉંચાં જઘએ ન્યારે નક્ષત્રનું
વિમાન આવે, ત્યાંથી ચાર જોજન યુધનો તારો ઉંચો

છે, ત્યાંથી ત્રણ જોજન શુકનો તારો ઉંચો છે, ત્યાંથી
 ત્રણ જોજન બ્રહ્મપતિનો તારો ઉંચો છે, ત્યાંથી ત્રણ
 જોજન મંચળનો તારો ઉંચો છે, ત્યાંથી ત્રણ જોજન
 શનીશ્વરનો તારો ઉંચો છે, એ નવસેં જોજનમાં
 જ્યોતિષ ચક્ર છે તે ઉપરાંત અસંખ્યાતા જોજન કોડ
 કોડિ ઉંચાપણે ચડીએ તે વારે પેહેલો મુખમ નામે
 દેવલોક અને બીજો ધસાન દેવલોક આવે. પેહેલામાં
 બત્રીસ લાખ વિમાન છે, બીજામાં અઠાવીસ લાખ
 વિમાન છે. સાતવીસેં જોજનનાં ભોંયતળા છે, પાંચસેં
 જોજનનાં ઉંચા અને મેહેલ છે, વિમાન પુરુ ચંદ્રમાને
 આકારે છે. ત્યાંથી અસંખ્યાતા જોજન કોડ કોડિ
 ઉંચા જાય ત્યારે ત્રીજો સનતકુમાર દેવલોક અને ચોથો
 માહેંદ્ર દેવલોક આવે, ત્રીજામાં બાર લાખ વિમાન છે
 ચોથામાં આઠ લાખ વિમાન છે, છવીસેં જોજનનાં
 ભોંયતળા છે, છસેં જોજનનાં ઉંચા મેહેલ છે. બે મહી
 પુરુ ચંદ્રમાને આકારે છે. ત્યાંથી અસંખ્યાતા જોજન
 ઉંચા જઈએ તેવારે પાંચમું બ્રહ્મલોક દેવલોક આવે
 તેમાં ચાર લાખ વિમાન છે પચીસેં જોજનનાં ભોંય-
 તળા છે સાતસેં જોજનનાં મેહેલ ઉંચા છે અને પુરુ
 ચંદ્રમાને આકારે છે ત્યાંથી અસંખ્યાતા જોજન ઉંચા
 જઈએ તેવારે છઠો લંતક દેવલોક આવે તેમાં પચાસ
 હજાર વિમાન છે પચીસેં જોજનમાં ભોંયતળા છે
 અને સાતસેં જોજનનાં ઉંચા મેહેલ છે અને પુરુ
 ચંદ્રમાને આકારે છે. ત્યાંથી અસંખ્યાતા જોજન કોડ
 કોડી ઉંચા જઈએ તેવારે સાતમો માહાસુક દેવલોક
 છે તે માંહી ચાલીસ હજાર વિમાન છે ચોવીસેં જો-

જનનાં ભોંયતળા છે, આઠસો જોજનનાં મેહલ ઉંચા છે, પુર્ણ ચંદ્રમાને આકારે છે, ત્યાંથી અસંખ્યાતા જોજન ઉંચા જઘએ તેવારે આઠમો સહસાર દેવલોક છે તે માંહિ છ હજાર વિમાન છે, ચોવીસે જોજનનાં ભોંય-તળા છે અને આઠસે જોજનનાં મેહલ ઉંચા છે ને પુર્ણ ચંદ્રમાને આકારે છે, ત્યાંથી અસંખ્યાતા જોજન ઉંચા જઘએ તેવારે નવમો આશુત દેવલોક અને દસમું પ્રાણત નામે દેવલોક એ બેમાં ચારસે વીમાન છે તેવીસે જોજનનાં ભોંયતળા અને નવસે જોજનનાં મેહલ ઉંચા છે એ બે મલી પુર્ણ ચંદ્રમાને આકારે છે. ત્યાંથી અસંખ્યાતા જોજન કોડા કોડી ઉંચા જઘએ તેવારે અચ્ચારમું આરણ દેવલોક અને ખારમું અચ્ચુય દેવલોક આવે એ બેમાં ત્રણસે વિમાન છે, તેવીસે જોજનનાં ભોંયતળા અને નવસે જોજનનાં મેહલ ઉંચા છે એ બે મલી પુર્ણ ચંદ્રમાને આકારે છે. ત્યાંથી અસંખ્યાતા જોજન કોડા કોડ ઉંચા જઘએ તેવારે નવ ઐવેયક આવે તેહનાં નામ પહેલું ભદ્ર, બીજું મુભદ્ર, ત્રીજું સુભએ, ચોથું સુમાણસે, પાંચમું પ્રીય દંસણે, છઠું મુદંસણે, સાતમું આમોહે, આઠમું મુપડી બુદ્ધે, નવમું જશોધરે એ નવ ઐવેયકમાં ત્રણ ત્રીક છે. પેહેલી ત્રીકમાં એકસો અગિયાર વિમાન છે બીજી ત્રીકમાં એકસો સાત વિમાન છે. ત્રીજી ત્રીકમાં એક-સો વિમાન છે. બાવીસે જોજનનાં ભોંયતળા છે. એક હજાર જોજનનાં મેહલ ઉંચા છે, એ ત્રણ ત્રીક, ગગર બેડીઆને આકારે છે. ત્યાંથી અસંખ્યાતી જોજન કોડા

કોડી ઉંચા જમએ ત્યારે પાંચ અણ્ણતર વિમાન આવે
તેનાં નામ-વીજ્ય, વીજ્યંત, જ્યંત, અપરાણ્ણત એ
ચાર વિમાન ચારે દિશે અરધા અરધા ચંદ્રમાનાં
આકારે છે અને સર્વાર્થસિદ્ધ વિમાન વચમાં પુર્ણ
ચંદ્રમાને આકારે છે. એકત્રીસે જોજનના ભોં-
યતળીઆ છે, અગીઆરસે જોજનમાં મેહેલ ઉં-
ચા છે એ સરવે મલોને ચોરાશી લાખ સતા-
ણું હજાર તેવીશ વિમાન છે. તેનાં ધજા પતાકા
થકી બાર જોજન ઉંચા જમએ તેવારે ઇસીપ-
ભારા નામે મુક્તિ સીલા આવે તે મુક્તિ સીલા કેવી
છે, પીસતાલીશ લાખ જોજનની લાંબી પહોંલી છે,
મધ્ય ભાગે આઠ જોજનની જડી છે ઉતરતાં ઉતરતાં
છેડે માખીની પાંખ કરતાં પાતલી છે, ગઠારી છે મઠારી
છે રજ રહીત છે કીરણ સહીત છે પ્રતિબીંબ દેખાય
છે તથા દશ ગુણે કરી શોભીત છે. ૧ રૂપાનાં પતરાં
કરતાં ઉજલી છે ૨ શાંખનાં તળાં કરતાં ઉજલી છે ૩
મોતીનાં હાર કરતાં ઉજલી છે ૪ સમુદ્રનાં ફીણ કરતાં
ઉજલી છે ૫ શરદ રતુનાં ચંદ્રમાં કરતાં ઉજલી છે ૬
ગાયના દુધ કરતાં ઉજલી છે ૭ મચ્છ પુંદ મોગરાના
પુલ કરતાં ઉજલી છે ૮ કમલનાં તાંતણાં કરતાં ઉજલી
છે ૯ ગાયનાં દહીં કરતાં ઉજલી છે ૧૦ પાણાનાં પર-
પોટા કરતાં ઉજલી છે, ઇત્યાદીક દશ ગુણે કરી શોભા-
યમાન છે. ચિત્તને પ્રસંદકારી છે તે સિદ્ધ સિંહા ઉપર
એક જોજનનાં છેડા ગાઉનાં છઠા ભાગના વીશે સિદ્ધ
ભગવંતજી એકત્રીસ ગુણે કરી બીરાજમાન તે એક-

ત્રીશ ગુણ કયા તેનાં નામ પાંચ પ્રકારે જ્ઞાનાવરણી
 કર્મ ક્ષય કર્યા, નવ પ્રકારે દર્શના વરણી કર્મ ક્ષય કર્યા,
 બે પ્રકારે વેદની કર્મ ક્ષય કર્યા, બે પ્રકારે મોહની કર્મ
 ક્ષય કર્યા, ચાર પ્રકારે આયુષ્ય કર્મ ક્ષય કર્યા, બે પ્રકારે
 નામ કર્મ ક્ષય કર્યા, બે પ્રકારે ગૌત્ર કર્મ ક્ષય કર્યા, પાંચ
 પ્રકારે અંતરાધ કર્મ ક્ષય કર્યા એવા એકત્રીશ ગુણ
 કરી સહીત. આઠ કરમથી રહિત મુક્તિ સિલા ઉપર
 બીરાજમાન છે જ્યાં જન્મ નહિ જરા નહિ મરણ નહિ
 રોગ નહિ સોગ નહિ ભુખ નહિ તરસ્યા નહિ ટાઢ નહિ
 તાપ નહિ કાયા નહિ કર્મ નહિ સંજોગ નહિ વિજોગ
 નહિ એવા અનંતા સિદ્ધ ભગવંતણ અનંતા અનંતા
 આત્મીક અવ્યાખ્યાધ સુખની લેહેરમાં બીરાજમાન છે
 તેમને મારી તમારી વંદણા હોજો અને એક હજાર
 અષ્ટવાર ભજો ભજો કરી ખમાવું છું. તિખુતોથી જા-
 વપણુવાસામી મુખી પાઠ ભણવો.

ત્રીજી વંદણા આચાર્યજીને.

નમો કહેતાં નમસ્કાર કરું છઉં, આચરીઆણું ક-
 હેતાં આચાર્યજી મહારાજને. તે આચાર્યજી મહારાજ
 કહેવા છે, છત્રીશ ગુણ કરી બીરાજમાન છે. તે છત્રીશ
 ગુણ કયા તેનાં નામ પાંચ મહાવૃત્તનાં પાલનહાર પ
 પાંચ દીપ્તિવશના કરણહાર ૧૦ ચાર કષાયનાં ટાલણહાર
 ૧૪ નવવાડ વિશુદ્ધ બ્રહ્મચર્યનાં પાલણહાર ૨૩ પાંચ
 આચારનાં પાલણહાર ૨૮ પાંચ સુમત્તે સુમત્તા ૩૩

ત્રણ ગુપ્તે ગુપ્ત્તા ૩૬ એવા છત્રીશ ગુણે કરી બીરાજમાન છે. સંસાર માંહી તારણી નાવા સમાન છે, વૃષભની પેઠે ધોરીછે, સચેતનાં ત્યાગી અચેતનાં ભોગી કંચન કામનીનાં ત્યાગી મહા વ્યારાગી એવા આચાર્યજી મહારાજ પ્રત્યે માહારી તમારી વંદણા હુંજો તિખુત્તોથી જવપણુવાસામી સુધી પાઠ ભણવો.

ચોથી વંદણા ઉપાધ્યાયજીને.

નમો કહેતાં નમસ્કાર કરું છું ઉવજઝાયાણું કહેતાં ઉપાધ્યાયજીને. તે ઉપાધ્યાયજી કહેવા છે, પચીસ ગુણે કરી બીરાજમાન છે. તે પચીસ ગુણ કયા તેનાં નામ અગીઆર અંગ ૧૨ બાર ઉપાંગ ૨૩ પોતે ભણે અને બીજને ભણાવે એ પચીસ ગુણ. હવે અગીઆર અંગ નાં નામ કહે છે ૧ આચારંગજી, બીજી મુગડાંગજી, ત્રીજી ઠાણાયજી, ચોથુ સમાચાયજી, પાંચમું ભગવતીજી, છઠું જ્ઞાતાજી, સાતમું ઉપાસગજી, આઠમું અંતગડજી, નવમું અણુતર ઉવવાઈ, દશમું પૃથ્વીજી વ્યાકરણ, અગીઆરમું વીપાકજી એ અગીઆર અંગનાં નામ કહ્યાં. હવે બાર ઉપાંગનાં નામ કહે છે, પહેલું ઉવાયજી બીજી રાયપરસેણી, ત્રીજી જીવા ભીગમ, ચોથુ પનવણજી, પાંચમું જંબુદ્વીપપનંતી, છઠું ચંદ્રપનંતી સાતમું સુર્યપનંતી, આઠમું નીરાવલીકા, નવમું કપટીઆ, દશમું પુફીઆ, અગીઆરમું પુફ્યુલીઆ, બારમું વીન્હદીશીઆ, એ બાર ઉપાંગનાં નામ કહ્યાં, હવે

ચાર મુળ સુત્રનાં નામ કહે છે, પહેલું ઉત્તરાધ્યાયાન બ્રીજી નદી ત્રીજી અનુયોગદ્વાર ચોથું દસવીકા-લીક એ ચાર મુળનાં નામ કહ્યાં. હવે ચાર છેદ સુત્ર-નાં નામ કહે છે, પહેલું દશાસુત સ્કંધ, બીજું વૃહથ કટપ ત્રીજું વેહેવાર ચોથું નિશીથ તથા બત્રીશમે આવશગ એ આદિ સુત્ર પોતે ભણે અનેરોને ભણાવે અને સાચા સુત્ર પાઠ વાંચણીનાં આપનાર છે. મિથ્યા ત્વ રૂપી અંધકારનાં દુર કરનાર છે જ્ઞાનરૂપી અજવા-લાનાં કરણહાર છે, સમ્મિત રૂપી બોધ બીજનાં દાતાર છે, એવા ઉપાધ્યાયજી મહારાજ પ્રત્યે માહુરી તમારી વંદણા હુજો. તિષ્ઠુત્તોથી જીવપવણુવા સુધી પાઠ ભણવો.

પાંચમી વંદણા સાધુજીને.

નમો કહેતાં નમસ્કાર કરું છું, લોએ કહેતાં અઠી દવીપ લોકનાં વીશે સવ્વ સાહુણું કહેતાં સર્વ સાધુજી તે સાધુજી કેવા છે, સતાવીસ ગુણે કરી બીરાજમાન છે, તે સતાવીસ ગુણનાં નામ, પાંચ મહાવ્રતનાં પાલન હાર છે ૫ પાંચ ઈંદ્રી વર્ષનાં કરણહાર છે ૧૦ ચાર કષાયનાં ટાલણહાર છે, કોહ વિન્ય ૧૧ માનવીન્ય ૧૨ માયા વીન્ય ૧૩ લોભ વીન્ય ૧૪ ભાવ સમ્ય ૧૫ કરણસચે ૧૬ જોગસચે ૧૭ ક્ષમાવંતા ૧૮ વૈરાગવંતા ૧૯ મનસમ ધારણયા ૨૦ વયસમ ધારણયા ૨૧ કાય-સમ ધારણયા ૨૨ જ્ઞાન સંપન્ને ૨૩ દંસણ સંપન્ને

૨૪ ચારિત્ર સંપન્ને ૨૫ વેદની અહીંઆસીઆ ૨૬
 મરણંતિ અહીંઆસીઆ ૨૭ એવા સતાવીશ ગુણે
 કરી સહીત, તિન જ્ઞાન દર્શન ચારિત્ર તપનાં આરા-
 ધનાર છે, બારે ભેદે તપસ્યાનાં કરણહાર છે, સતરે ભેદે
 સંયમનાં પાલણહાર છે, અઠાર દાષ રહીત, બારીસ
 પરસાનાં છતણહાર છે, બેંતાલીશ તથા છનું દાષ
 ટાલી સુજતા અહાર પાણીના લેણહાર છે, જઘન્ય બે
 હજાર કરોડ સાધુજી ઉતકષ્ટા નવ હજાર કરોડ સાધુજી
 અહીં દવીપ પનર ક્ષેત્રનાં વીષે ભગવંતજીની આજ્ઞા
 સહીત જે વીચરતા હોય તેણે મારી તમારી સમય
 સમયની વંદણા હુજે. તિજીજીતોથી જવપણુવાસામી
 સુધીનો પાઠ ભણવો.

છઠી વંદણા પોતાનાં ધરમગુર પ્રત્યે.

તે ધર્મગુર કેવા છે, અનાદી કાળમાં આ જીવ મો-
 હ મિથ્યાત્વ માંહે સુતો હતો, ધર્મ અધર્મ કાંઈ જાણતો
 ન હતો, તે ગુરુદેવ મહારાજે કૃપા કરી મુને જીનેશ્વરનો
 મારગ દેખાડ્યો. તે પરમ ગુરુનો માહરે મોટો ઉપગાર
 છે, તે ગુરુ મહારાજ ગામ નગરપુર પાટણ વીચરતા
 હશે અને હું તેમનો દીન ચાકર ગુલામ અનુચર કીં-
 કર સેવક આંહી બેઠોછઉં તે આંહી બેઠાં આપને હું
 વંદણા કરુંછું. (આ જગ્યાએ પોતપોતાનાં ધર્મ
 ગુરુનાં નામ બોલવા) તિજીજીતોથી જવપણુવાસુધી-
 નો પાઠ ભણવો.

હવે શ્રાવક તથા ચોરાશી લક્ષ જીવાજ્ઞેનીને

ખમત ખામણા.

હમથી તુમથી દાનેશીયલે તપે ગુણે કરી અધીક છે. જે વખત આવશ્યક પ્રતિક્રમણનાં કરણહાર છે, મહિનામાં છછો પોસાનાં કરણહાર છે, નવ તત્વનાં જાણ છે, ત્રણ મનોરથનાં ચીતવનાર છે શ્રાવક એકવી-શ ગુણે કરી સહીત છે દુખલા પાતલા જીવની દયાનાં પાલનાર છે, પરધન પથર કરીને જાણે છે, પર સ્ત્રી બેન કરીને લેખે છે, દૃઢ ધરમી પ્રીય ધરમી દેવતાનાં ડગાવ્યા ડગે નહિં કોઈનાં ચળાયા ચળે નહિં એવા શ્રાવકજી ને ભુજે ભુજે કરી ખમાવુંછું. શ્રાવક શ્રાવીકાને ખમા વુંછું. સમ્મિક્ત દૃષ્ટી જીવને ખમાવુંછું. ઉપકારી બાધ ભાગને ખમાવુંછું. ચોરાશી લક્ષ જીવાજ્ઞેનીને ખમા-વુંછું. સાત લાખ પૃથ્વીકાય, સાત લાખ અપકાય, સા-ત લાખ તેવકાય, સાત લાખ વાઉકાય, દસ લાખ પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય, ચૌદ લાખ સાધારણ વનસ્પતિ કાય, બે લાખ બેરંદ્રિ, બે લાખ તેરંદ્રિ, બે લાખ ચો-રંદ્રિ, ચાર લાખ નારકી, ચાર લાખ ત્રીજંચ પચંદ્રિ, ચાર લાખ દેવતા, ચૌદ લાખ મનુષ્ય એ ચોરાશી લાખ જીવાજ્ઞેનીના જીવની વીરાધના થઇ હોય તે તસ્મિન્નિચ્છામિકુક્કલં. એક કરોડ સાંઠીસત્તાણું લાખ કૃલ કરોડના જીવને હાલતાં ચાલતાં ઉઠતાં બેસતાં જાણતાં અજાણતાં મહારે જીવે તમારે જીવે છેદ્યા હોય ભેદ્યા હોય તે તસ્મિન્નિચ્છામિકુક્કલં.

(૧૨૬)

દરીયાપુરી સંવાડાને અનુસરીરે વાંદણાઓ
લખી છે.

વાંદણા ૧.

પેહેલી વાંદણા પંચમાહાવાદહ ક્ષેત્રને વિશે જ
યવંતા જગતવાસ* તોયેકરદેવ બારાજે છે. ઊતકેષ્ટા

- *૧ શ્રી મંધોર સ્વામિ.
- ૨ શ્રી જુગમંધોર સ્વામિ.
- ૩ શ્રી બાહુ સ્વામિ.
- ૪ શ્રી સુબાહુ સ્વામિ.
- ૫ શ્રી સુજાત સ્વામિ.
- ૬ શ્રી સ્વયંપ્રભ સ્વામિ.
- ૭ શ્રી રપભાનન સ્વામિ.
- ૮ શ્રી અનંત વિરજ સ્વામિ.
- ૯ શ્રી સૂરપ્રભ સ્વામિ.
- ૧૦ શ્રી વિશાળપ્રભ સ્વામિ.
- ૧૧ શ્રી વજ્રરવર સ્વામિ.
- ૧૨ શ્રી ચંદ્રાનન સ્વામિ.
- ૧૩ શ્રી ચંદ્રબાહુ સ્વામિ.
- ૧૪ શ્રી ભુજંગ સ્વામિ.
- ૧૫ શ્રી ઇશ્વર સ્વામિ.
- ૧૬ શ્રી નેમપ્રભ સ્વામિ.
- ૧૭ શ્રી વીરસેન સ્વામિ.
- ૧૮ શ્રી મહાભદ્ર સ્વામિ.
- ૧૯ શ્રી દેવસ સ્વામિ.
- ૨૦ શ્રી અણ્ણતસેન સ્વામિ.

હોય તો એકસો ને સાઠ+ તીર્થંકર દેવ ખીરાજે છે, તે સર્વેને મહારી તમારી સમે સમેની વાંદણા હજો, તે સ્વામિ કહેવા છે. અનંતુ જ્ઞાન, અનંતુ દર્શન, અનંતુ ચારીત્ર, અનંતો તપ, અનંતો વીર્જ, અનંતો ધીરજ, એ છ ગુણે કરો સહિત ચારીસ અતીશે કરી ખીરાજયમાન છે, પાંત્રીસ વચન વાણીના ગુણે કરો સહિત, એક હજાર ને આઠ ઉત્તમ લક્ષણના ધણી ચાસઠ ઇંદ્રના પૂજ્યનિક, છકાયની રક્ષાના કરણ હાર, એના તીર્થંકર દેવને માહારા તમારા જીવે અપિનય, અસાતના, અભક્તિ, અપ્રાધ ક્યો હોય તો મન વચન કાયાએ કરી ભુજો ભુજો કરી ખમાવું છું ને વાંદણા શકારજો. તિખુત્તોનો પાઠ ત્રણવાર કહેવો.

વાંદણા. ૨.

ખીજ વાંદણા જગન એ કોડ કેવળી, ઉત્તકળા નવ કોડ કેવળી તેમને કરૂં છું. તે કહેવા છે. ચાર ગન-ધાતીયાં કર્મ ખપાવ્યાં છે, ચાર ખળી દારડના આં-

+ પાંચ ભરત અને પાંચ ઇરવત એ દસે ક્ષેત્રમાં આ પાંચમા આરામાં તીર્થંકર હોય નહી તેથી હાલ પાંચમા આરામાં ઉત્તકળા તિર્થંકર હોય તો એકસો ને સાઠ હોય અને ચોથે આરે ઉત્તકળા તિર્થંકર એકસો ને સીતેર હોય. પણ હાલ રૂઢી પ્રમાણે આપણે પણ એકસો ને સાઠ તિર્થંકર દેવને વાંદણા કરવી.

બળા સમ્મન બાકી રહ્યા છે. ચંડીક રાજલોક આખા
આંબળા પ્રમાણે દેખી રહ્યા છે, અનંતુ કેવળ જ્ઞાન
છે. માહારા તમારા મનની વાત જાણી રહ્યા છે. તે
કેવળી ભગવંતને માહારા તમારા સખંધી અવિનય
અભક્તિ અશાતના થઇ હોય તો મન વચન કાયાએ
કરી ભુજે ભુજે કરી ખમાવું છું, વંદણા શીકારજો,
ત્રિખુત્તેનો પાઠ ત્રણ વાર કહેવો.

વાંદણા. ૩.

ત્રીજી વાંદણા અનંતા સિદ્ધ ભગવંતને કરું છું. તે
કેવા છે, અષ્ટ કર્મ ખપાવી મુક્તિ ગયા છે. તે આઠ
કર્મ કીયાં. ૧ જ્ઞાના વર્ણિ. ૨ દર્શના વર્ણિ. ૩ વેદની.
૪ મોહની. ૫ આયુષા. ૬ નામ કર્મ. ૭ ગોત્ર.
૮ અંત્રાય.

એ આઠે કર્મ ખપાવી મુક્તિ પોહોત્યા. સકળ
કાર્ય સિદ્ધ થયાં. પંદરે ભેદે સિદ્ધ તે સિદ્ધ સિદ્ધા
ક્યાંહાં છે. પૃથ્વીથી સાતસેં નેત્રુ જોજન ઉંચા ચડી-
એ એટલે તારામંડળ આવે. ત્યાંહાંથી દસ જોજન
ઉંચે સુરજનું વિમાન છે. ત્યાંથી એશી જોજન ઉંચે
ચંદ્રમાનું વીમાન છે. તે ઉપર ચાર જોજન ઉંચે
નક્ષત્રનાં વીમાન છે. ત્યાંહાંથી ચાર જોજન ઉંચે
બુધનો તારો આવે. ત્યાંહાંથી ત્રણ જોજન ઉંચે સુક-
નો તારો આવે. ત્યાંથી ત્રણ જોજન ઉંચે બૃહસ્પતિનો
તારો આવે. ત્યાંહાંથી ત્રણ જોજન ઉંચે મંગળનો

તારે આવે. ત્યાંહાંથી ત્રણ જોજન ઊંચે શનિશ્વરનો
 તારે આવે. એ નવસે જોજન મુઘી જ્યોતિષ ચક્ર
 છે. તે ઉપરાંત અસંખ્યાતિ જોજનની કોડાણ કોડી
 ઊંચે ચડીએ, ત્યારે પેહેલું મુઘર્મા અને બીજું ધશા-
 નનામા દેવલોક છે. તે અંકેકું ચંદ્રમાને આકારે
 એટલે બે મળીને પૂર્ણ ચંદ્રમાને આકારે છે. પેહેલામાં
 બત્રીસ લાખ વીમાન છે. બીજામાં અઠાવીસ લાખ
 વીમાન છે. ત્યાંહાંથી અસંખ્યાતા જોજન ઉપર ત્રીજું
 સનતકુમાર અને ચોથું મહાચંદ્ર એ બે દેવલોક છે.
 તે બે મળી પૂર્ણ ચંદ્રને આકારે છે. ત્રીજામાં બાર
 લાખ અને ચોથામાં આઠ લાખ વીમાન છે તે ઉપર
 અસંખ્યાત જોજન ઊંચે જવાથી પાંચમું બ્રહ્મદેવલોક
 છે. તે ચંદ્રમાને આકારે છે તેમાં ચાર લાખ વીમાન
 છે. તે ઉપર અસંખ્યાત જોજન ઊંચે જાય તો છઠું
 સંતક નામે દેવલોક આવે તે ચંદ્રમાના આકારે છે.
 તેમાં પચાસ હજાર વીમાન છે. ત્યાંહાંથી અસંખ્યાત
 જોજન ઊંચે જાય તો સાતમું માહાશુકનામા દેવલોક
 આવે તે ચંદ્રને આકારે છે. તેમાં ચાલીસ હજાર વી-
 માન છે. ત્યાંહાંથી અસંખ્યાત જોજન ઊંચે જાય
 તો આઠમું સહસારનામા દેવલોક આવે તે ચંદ્રને
 આકારે છે. તેમાં છ હજાર વીમાન છે. ત્યાંહાંથી
 અસંખ્યાત જોજન ઊંચે જાય તો નવમું આણુત
 અને દશમું પાણુત એ બે દેવલોક જોડાજોડ છે. તે
 બંનેમાં મળી ચારસે વીમાન છે, તે બંને મળી
 પૂર્ણ ચંદ્રમાને આકારે છે. ત્યાંહાંથી અસંખ્યાત જોજ-
 ન ઊંચે જાય તો અગીયારમું આરણુ અને બારમું

અચ્યુત એ બંને દેવલોક જોડાજોડ છે. એ બે મળી પૂર્ણ ચંદ્રને આકારે છે, તેમાં ત્રણસેં વીમાનો છે. ત્યાંથી અસંખ્યાત જોજન ઉપર નવનમ્રોવેગ છે. ત્યાંથી અસંખ્યાત કોડાણકોડ જોજન ઊંચે જાય તો પાંચ અનુત્તર વીમાન આવે તેમાં ૧ વાજય, ૨ વીજયંત, ૩ જયંત, ૪ અપ્રાણત, ૫ સ્વાર્થસિદ્ધ એ સ્વાર્થસિદ્ધ વીમાનની ધજા પતાકા થકી ચાર જોજન ઊંચે જાય તો સિદ્ધસિદ્ધા છે, તે સિદ્ધસિદ્ધા કેવી છે. પિસ્તાળીસ લાખ જોજનની લાંબી પોહોળી છે. તે મધે આઠ જોજન જાડી છે. ઉતરતા છેડે માખીની પાંખ કરતાં પાતળી છે. ઉજળી ગોખીર, સંખ, ચંદ્ર, અંકરત્ન, રૂપાના પટ, મોતીના હાર, ખીરસાગરના પાણી થકી પણ ધણી ઉજળી છે, ફટકઅરજન મેરૂમય સોનાનાં પતરાં સમાન ગઠારી મઠારી સાફ સોનાનાં પતરાં થકી પણ ઉજળી છે. તેની ફરતી પરધી ૧,૪૨,૩૦,૨૪૯ જોજનથી ઝાઝી છે. તે સિદ્ધસિદ્ધા ઉપર એક જોજનના છેદ્યા ગાઉના છઠ્ઠા ભાગને વિષે સિદ્ધ ભગવંત ખીરાજે છે, તેને જન્મ નથી, જરા નથી, દુઃખ નથી, દળદર નથી, ભુખ નથી, ભાવટ નથી, શોગ નથી, સંતાપ નથી, અનંત સુખની લેહરમાં ખીરાજે છે. તે સ્વામિજીને માહુરી તમારી વાંદણા તિજખુત્તોનો પાઠ ત્રણવાર ભણીને ભુજેભુજે કરીને હજો.

વાંદણા ૪.

ચોથી વાંદણા મહારા તમારા ધર્માચાર્ય, આચાર્ય, ઊપાધિયા, ધર્મશીશુનીના સંઘાડામાંહે સાધ સાધવિ ગામે નથે બીરાજે છે. તે સાધુ મુનીરાજ કેવા છે, મહા પુરુષ પંડિત રાજ્ય, બહુ સૂત્રી, સૂત્ર સિદ્ધાંતના પારગામિ, કલ્પવૃક્ષ સમાન, સફરી ઝાઝ સમાન, તરણ તારણ (નાવ) સમાન, જીવ સાસનના સણગાર, ધર્મના નાયક, સંઘના મુખી, બ્રહ્મચર્યના પાલણુહાર, કચન ને કામ્યનીના ત્યાગી, માહા વૈરાગી દસ વિધિ પ્રકારે સાધધર્મના પાલણુહાર, બાવીશ પરીશાના વેઠણુહાર, પંચ મહાવર્ત અને ચોખા ચારિત્રના પાલણુહાર, છનું દાપ રહિત અહાર પાણીના લેવણુહાર એવા અનેક ગુણુ કરી સહિત એવા સાધુને મહારી તમારી તિજખુત્તોનો પાઠ ત્રણ વાર ભણી વાંદણા કરું છું તે શીકારજો. અને તેમને અવિનય, અભક્તિ, અશાતના કરી હોય તો ભુજેભુજે કરી ખમાવું છું.

વાંદણા ૫.

પાંચમી વાંદણા જંગન બે હજાર કોડ સાધુને ઉત્તકષ્ટા નવ હજાર કોડ સાધુને, તે સાધુ મુનિરાજ કેવા છે. ૭ કાયના પીયર, ૭ કાયના રખોપાના કરણુહાર, સાત ભય રહિત તથા સાત વ્યસનના દાલણુહાર, આઠ મદના દાલણુહાર, પાંચ સમતે સમતા ત્રણ ગુ-

પતે ગુપતા એ આઠ પરવચન માતાના પાલણહાર,
બારે ભેદે તપસ્યાના કરણહાર, સતરે ભેદે સંયમના
પાલણહાર, વિસ અસમાધિના ટાલણહાર, એકવીસ
સખળા દાપના ટાલણહાર, પચીશ પ્રકારની ભાવનાના
ભાવનાર, બાવન અણાચારના ટાળનાર, સત્તાવીશ
ગુણે કરી સહિત એવા અનેક ગુણે સહિત એવા સાધુ
અઠી દ્વિપ ને પંદર ક્ષેત્રમાં વીચરે છે તે સર્વેને તિ-
જ્ઞાનુત્તાનો પાઠ વ્રણવાર ભણીને વાંદણા કરે છું, અને
તેમને અવિનય અભક્તિ અસાતના થઈ હોય તો ભુજો
ભુજો કરી ખમાવું છું.

વાંદણા ૬.

છઠ્ઠી વાંદણા આવક આવિકાને ખમાવું છું, દાનના
દેનારને ખમાવું છું, શીશ્ય સમકીતના પાળનારને
ખમાવું છું, ધર્મનો રૂઠો મારગ જાણનારને ખમાવું છું,
માહુરાથી મોહોટા તથા માહુરી બરોબરીનાને તથા
માહુરાથી નાહાનાને ખમાવું છું, સર્વ પ્રાણી માત્રને
ખમાવું છું, સાત લાખ પૃથ્વીકાય સાત લાખ અપ-
કાય સાત લાખ તેડકાય સાત લાય વાઉકાય દશ લાખ
પ્રત્યક્ષ વનસ્પતિ કાય ચૈદ લાખ સાધારણ વનસ્પતિ
કાય બે લાખ બેઈંદ્રી બે લાખ તેઈંદ્રી બે લાખ ચૈ-
ઈંદ્રી ચાર લાખ નારકી ચાર લાખ તીર્થેય પંચેઈંદ્રી
ચાર લાખ દેવતા અને ચઉદ લાખ મનુષ્યની એમ
ચોરાશી લાખ જીના યોનીને તથા હાલતા ચાલતા

ઉઠતાં બેસતાં જીવને પરીતાપના પીડા કરી હોય તેમ
કોઈ પ્રાણી જીવની પાંખ દુખાણી હોય તેા માહારે
તમારે મિચ્છામિદુઃકડં.

(હવે બેવાર ખમાસમણું કેહેવું.)

(ધતિશ્રી ચોથુ પઠિકમણા આવશ્યક સંપૂર્ણ.)

પહેલા ખામણા અરિહંતને.

પહેલા ખામણા પંચ મહાવિદેહ ક્ષેત્રને વિષે
જ્યવંતા તીર્થંકર દેવ બિરાજે છે તેહના નામ ૧ શ્રી
સીમંધર સ્વામિ, ૨ શ્રી જુગ્મંધર સ્વામિ, ૩ શ્રી
બાહુસ્વામિ, ૪ શ્રી સુબાહુસ્વામિ, ૫ શ્રી સુજાતસ્વા-
મિ, ૬ શ્રી સ્વયંપ્રભસ્વામિ, ૭ શ્રી રેખલાનનસ્વામિ,
૮ શ્રી અનંત બીરજસ્વામિ, ૯ શ્રી સુરપ્રભસ્વામિ,
૧૦ શ્રી વિશાળપ્રભસ્વામિ, ૧૧ શ્રી વજ્રધરસ્વામિ,
૧૨ શ્રી ચંદ્રાનનસ્વામિ, ૧૩ શ્રી ચંદ્રબાહુસ્વામિ, ૧૪
શ્રી જુજંગસ્વામિ, ૧૫ શ્રી ધૃધરસ્વામિ, ૧૬ શ્રી ને-
મપ્રભસ્વામિ, ૧૭ શ્રી વિરસેનસ્વામિ, ૧૮ શ્રી મહા-
ભદ્રસ્વામિ, ૧૯ શ્રી દેવજસસ્વામિ, ૨૦ શ્રી અજીત-
સેનસ્વામિ, એ-જઘન્ય તીર્થંકર વીસ, ઉતકૃષ્ટા હોય
તો એકસોને સાઠ તથા વર્તમાન કાળે જે વીચરતા
હોય તેમને મારી તમારી સમય સમયની વંદણા હોજે
તે સ્વામિ કેવા છે, મારા તમારા મનની વાત જાણી
રહ્યા છે, ઘટ ઘટની વાત જાણી રહ્યા છે, સમય સ-

મયની વાત જાણી રહ્યા છે, ચરિત્ર રાજલોક અંજળી પરમાણુ જાણી દેખી રહ્યા છે, અનંતો જ્ઞાન છે. અનંતો દર્શન છે, અનંતો ચારિત્ર છે, અનંતે તપ છે, અનંતો ધીરજ છે, અનંતો વીરજ છે, એ ખટ ગુણે કરી સહિત છે, ૧ ચોત્રીશ પ્રકારના અતિ-શયે કરી ખીરાજમાન છે. ૨ પાંત્રીશ પ્રકારની સત્ય વચન વાણીના ગુણે કરી સહિત છે, એક હજાર અષ્ટ ઉત્તમ લક્ષણે કરી સહિત છે, ૩ અઢારદોષ રહિત છે, ૪ ખારગુણે કરી સહિત છે, ચાર કરમધન ધાતી ક્ષય કીધા છે, ચાર કરમ પાતળા પાડ્યા છે, મુગતી જવાના કામી થકી વીચરે છે, ભવ્ય જીવના સદેહ ભાગે છે, સંજોગી, સશરીરી, કેવળજ્ઞાની, કેવળદર્શનો, જથાખ્યાત ચારીત્રના ધરણદાર છે, ક્ષાયક સમકિત, શુકળધ્યાન, શુકળલેસ્યા, શુભધ્યાન, શુભજોગ, ચો-સઠ ઇંદ્રના પુજનીક, વંદનીક, અરચનીક છે, પંડિત, બીરજ, એ આદિ અનંત ગુણે કરી સહિત છે, ધન તે, ૧ ગામાગાર, ૨ નગર, ૩ નોગમ, ૪ રાયહણી, ૫ ખેડ, ૬ કવડ, ૭ મંડપ, ૮ દોણાએહ, ૯ પુરપાટણ, ૧૦ આસમ, ૧૧ સખાહ, ૧૨ સુસનીવેસ, જહાં જહાં સ્વામિ દેશના દેતા થકા વિચરતા હશે, ધન તે, ૧૩ રાઈસર, ૧૪ તલવર, ૧૫ માંડખી, ૧૬ કોડખો, ૧૭ શેઠ, ૧૮ સેનાપતિ, ૧૯ ગાથાપતિ, સ્વામિની, દેશના સાંભળી કર્ણ પવિત્ર કરતા હશે, દર્શન દિદાર કરી નેત્ર પવિત્ર કરતા હશે, અસ્નાદિક ચૌદ પ્રકારનું દાન દઈ કર પવિત્ર કરતા હશે, તમે સ્વામિ તિહાં બિ-

રાજે છે, હું અપરાધી, દીન, કીંકર, ગુનાહીત ધંદા
બેઠો છું, તમારા જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર, અને તપ સ-
ખંધી, અવિનય, આસાતના અભક્તિ, અપરાધ, કર્યો
હોય તે મને, વચને અને કાયાએ કરી ભુજો ભુજો
કરી ખમાવુ છું. ૧ (આંહી તિષ્ઠતોનો પાઠ ત્રણવાર
ભણી વંદણા કરી ખમાવવું.)

બીજા ખામણા સિદ્ધ ભગવંતને.

બીજા ખામણા અનંતા સિદ્ધ ભગવંતજીને કરું
છું. આ ચોવીસીનાં નામ કહું છું. ૧ શ્રી વૃષભદેવ
સ્વામિ, ૨ શ્રી અજીતનાથ સ્વામિ, ૩ શ્રી સંભવનાથ
સ્વામિ, ૪ શ્રી અક્ષીનંદન સ્વામિ, ૫ શ્રી મુમતિનાથ
સ્વામિ, ૬ શ્રી પદમપ્રભ સ્વામિ, ૭ શ્રી સુપાર્થનાથ
સ્વામિ, ૮ શ્રી ચંદ્રપ્રભ સ્વામિ, ૯ શ્રી સુવોધિનાથ
સ્વામિ, ૧૦ શ્રી સીતળનાથ સ્વામિ, ૧૧ શ્રી ત્રેયાંસનાથ
સ્વામિ, ૧૨ શ્રી વાસુપુજ્ય સ્વામિ, ૧૩ શ્રી લોમળનાથ
સ્વામિ, ૧૪ શ્રી અનંતનાથ સ્વામિ, ૧૫ ધરમનાથ
સ્વામિ, ૧૬ શ્રી સાંતીનાથ સ્વામિ, ૧૭ શ્રી કૃત્યુનાથ
સ્વામિ, ૧૮ શ્રી અરનાથ સ્વામિ, ૧૯ શ્રી મહ્મીનાથ
સ્વામિ, ૨૦ શ્રી મુનીમુત્ત સ્વામિ, ૨૧ શ્રી નમીનાથ
સ્વામિ, ૨૨ શ્રી નેમનાથ સ્વામિ, ૨૩ શ્રી પાર્થનાથ
સ્વામિ, ૨૪ શ્રી મહાવીર સ્વામિ, એ ચોવીસ અનંતો
ચોવીસી અનંતે ભેદ સીઝી બુઝી આઠ કર્મ ક્ષય કરી મોક્ષ
પ્રધાર્યા છે, તે આઠ કર્મના નામ:-૧ જ્ઞાનાવર્ણી, ૨ ક-

શનાવર્ણી, ૩ વેદની, ૪ મોહનો, ૫ આઉખું, ૬ નામ,
 ૭ ગોત્ર, અને ૮ અંતરાધ, એ આઠ કર્મ ક્ષય કરી
 મુક્તિ સદ્યાએ પહોંચ્યા છે, તે મુક્તિસદ્યા કીંહાં છે;
 ક્ષમ પૃથ્વીથી સાતસેંહ નેત્રું જોજન ઊંચપણે તારા-
 મંડળ છે, તીહાંથી દશ જોજન ઊંચપણે સુરજનું વી-
 માન છે, તીહાંથી એશી જોજન ઊંચપણે ચંદ્રમાનું
 વિમાન છે, તીહાંથી ચાર જોજન ઊંચપણે નક્ષત્રનાં
 વિમાન છે, તીહાંથી ચાર જોજન ઊંચપણે જુવનો
 તારો છે, તીહાંથી ત્રણ જોજન ઊંચપણે શુક્રનો તારો
 છે, તીહાંથી ત્રણ જોજન ઊંચપણે બ્રહ્મસ્પતિનો તારો
 છે, તીહાંથી ત્રણ જોજન ઊંચપણે મંગળનો તારો છે,
 તીહાંથી ત્રણ જોજન ઊંચપણે શનિધરનો તારો છે,
 એમ નવસેંહ જોજન લગી જ્યોતિષ્ય ચક્ર છે, તીહાંથી
 અસંખ્યાતા જોજન કોડાકોડી ઊંચપણે પેહલું સુધર્મા
 અને બીજી ધર્માન નામે દેવલોક છે; એકેકું અર્ધ ચં-
 દ્રમાને આકારે છે; બે મળી પુર્ણ ચંદ્રમાને આકારે છે;
 પેહલેલામાં બત્રીશ લાખ અને બીજામાં અઠાવીશ લાખ
 વીમાન છે, તે દરેક દેવલોકના સત્તાવીસસેંહ જોજનના
 ભોંયતલીયાં અને પાંચસેંહ જોજનના મેહેણ છે, તેમાં
 અસંખ્યાતા દેવ દેવીઓ છે, તેમની લંબાઇ સાત
 હાથની છે, આઉખું ઉત્કળું બે સાગરનું છે. બે હજાર
 વરસે આહારની ધમ્મણ ઉપજે; તીહાંથી અસંખ્યાતા
 જોજન ઊંચપણે ત્રીજી સનતકુમાર અને ચોથું માર્હેંદ્ર
 નામે દેવલોક છે, એકેકું અર્ધ ચંદ્રમાને આકારે છે, બે
 મળી પુર્ણ ચંદ્રમાને આકારે છે, ત્રીજામાં બાર લાખ

અને ચૌથામાં આઠ લાખ વિમાન છે, તે દરેક દેવલોકના છવીસસેંદ્ર જોજનના ભોંય તલીયા અને છસેંદ્ર જોજનના મેહેલ છે, તેમાં અસંખ્યાતા દેવતા છે, તેમની છ હાથની ઊંચાઇ છે, ઉત્કળ્દ્રું સાત સાગરનું આઉખું છે, સાત હજાર વરસે આહારની ઇચ્છા ઉપજે, તીહાંથી અસંખ્યાતા જોજન ઊંચપણે પાંચમું બ્રહ્મલોક નામે દેવલોક છે, તે એકીલું પુર્ણ ચંદ્રમાને આકારે છે, તેમાં ચાર લાખ વિમાન છે, તેના પચીસસેંદ્ર જોજનના ભોંયતળીયાં અને સાતસેંદ્ર જોજનના મેહેલ છે તેમાં અસંખ્યાતા દેવતા છે તેમની પાંચ હાથની ઊંચાઈ છે, ઉત્કળ્દ્રું દશ સાગરનું આઉખું છે. તીહાંથી અસંખ્યાતા જોજન ઊંચપણે છડું લંતક નામે દેવલોક છે એકીલું પુર્ણ ચંદ્રમાને આકારે છે, તેમાં પચાસ હજાર વિમાન છે તેના પચીસસેંદ્ર જોજનના ભોંયતળીયાં અને સાતસેંદ્ર જોજનના મેહેલ છે, તેમાં અસંખ્યાતા દેવતા છે, તેમની પાંચ હાથની ઊંચાઈ છે, ઉત્કળ્દ્રું ચૌદ સાગરનું આઉખું છે, તીહાંથી અસંખ્યાતા જોજન ઊંચપણે સાતમું મહાશુક નામે દેવલોક છે, એકીલું પુર્ણ ચંદ્રમાને આકારે છે, તેમાં ચાળીસ હજાર વિમાન છે, તેના ચૌવીસસેંદ્ર જોજનના ભોંયતળીયાં અને આઠસેંદ્ર જોજનના મેહેલ છે, તેમાં અસંખ્યાતા દેવતા છે તેમની ચાર હાથની ઊંચાઈ છે, ઉત્કળ્દ્રું સતર સાગરનું આઉખું છે. તીહાંથી અસંખ્યાતા જોજન ઊંચપણે આઠમું સહસ્સાર નામે દેવલોક છે એકીલું પુર્ણ ચંદ્રમાને આકારે છે,

તેમાં છ હજાર વિમાન છે, તેના ચોવીસસેંહ જોજનના ભોંયતળીયાં અને આઠસેંહ જોજનના મેહેલ છે, તેમાં અસંખ્યાતા દેવતા છે તેમની ચાર હાથની ઊંચાઇ છે, તીહાંથી અસંખ્યાતા ઊંચપણે નવમું આણત અને દસમું પ્રણિત નામે દહલોક છે એ બે જોડા જોડ છે એકેકું અર્ધ ચંદ્રમાને આકારે છે, બે મળી પૂર્ણ ચંદ્ર માને આકારે છે, તે બંનેમાં મળી ચારસેંહ વિમાન છે, તીહાંથી અસંખ્યાતા જોજન ઊંચપણે અગિયારમું આરણ અને બારમું અચ્યુત નામે દેવલોક છે, એ બે જોડાજોડ છે, એકેકું અર્ધ ચંદ્રમાને આકારે છે, બે મળી પૂર્ણ ચંદ્રમાને આકારે છે; તે બંનેમાં મળી ત્રણસેંહ વિમાન છે, તીહાં બેઊ જોડાના વિમાનના તેવીસહેં જોજનના ભોંય તળીયાં અને નવસેંહ જોજનના મેહેલ છે, અને ત્રણ હાથની અવધણા છે, તીહાંથી અસંખ્યાતા જોજન ઊંચપણે નવત્રીવેગ છે, તેના નામ, ૧ ભદ્રે, ૨ સુભદ્રે, ૩ સુભદ્રે, ૪ સુમાણસે, ૫ પ્રીયદંસે, ૬ સુદંસે, ૭ આ મોહે ૮ સુપડી બુદ્ધે, અને ૯ જસોધરે, પેહેલી ત્રીકમાં એકસો અગિયાર વિમાન છે, બીજી ત્રીકમાં એકસો સાત વિમાન છે, ત્રીજી ત્રીકમાં એકસો વિમાન છે, અને દેવતાની અવધણા બે હાથની છે તેના બારીસ સેંહ જોજનના ભોંયતળીયાં અને એક હજાર જોજનના મેહેલ છે, તીહાંથી અસંખ્યાતા જોજન ઊર્ધ્વ ઊંચપણે પાંચ અનુત્તર વિમાન છે, તેના નામ:-૧ વીજય, ૨ વીજ્યંત, ૩ જ્યંત, ૪ અપરાણત, અને ૫

સર્વાર્થ સિદ્ધ: તેના એકવીસેંહ જોજનના ભોંયતળીયાં
 અને અગિઆરસેંહ જોજનના મેહેલ છે, સઘળાં મળી
 કુલ વિમાન ૮૪૯૭૦૨૩ છે. તે સર્વાર્થસિદ્ધ વિમાનની
 ધજા થકી બાર જોજન ઊંચપણે સુક્તિ સદ્યા છે. તે
 સુક્તિ સદ્યા કેવી છે, મધ્યે પીસ્તાગીસ લાખ જોજન-
 નની, લાખી પોહોળી, ગોળાકારે છે મધ્યે આઠ જો-
 જનનો જડો છે. ઉતરતાં છેડે માખીની પાંખ થકી
 પાતળી છે, ઊજળી, ગોખીર, શંખ, ચંદ્ર, ચંક, રત્ન,
 રૂપાનો પટ, મોતીના હાર, અને ક્ષીર સાગરના પાણી
 થકી આધક અધિક ઊજળી છે. તે સિદ્ધ સદ્યા ઉપર
 એક જોજન ઊંચપણે છેડા ગાઉના છઠ્ઠા ભાગને વિષે
 સિદ્ધ ભગવંતજી ખીરાજી રહ્યા છે, તે સ્વામિ કેવા છે,
 અવરણે, અગધે, અરસે, અક્ષાસે, અમુરતી, અવિના-
 શી, ભુખ નહિ, દુઃખ નહિ, રોગ નહિ, સોગ નહિ,
 જન્મ નહિ, જરા નહિ, મરણ નહિ, કાયા નહિ,
 કર્મ નહિ, અનંત અનંત સુખની લેહેરમાં ખીરાજી
 રહ્યા છે, તમે સ્વામિ ત્યાં ખીરાજો છો હું અપરાધી,
 દીન, કીંકર, ગુનાહીત ઇહાં બેઠો છું તમારા જ્ઞાન,
 દર્શન, સખંધી અવિનય, અસાતના, અભક્તિ. અપ-
 રાધ કર્યો હોય તે મન, વચન, અને કાયાએ કરી
 ભુજો ભુજો કરી ખમાવું છું ૨ (આંહી ત્રણવાર તી-
 ખુત્તોનો પાઠ ભણી વંદના કરી ખમાવું.)

ત્રીજા ખામણા.

ત્રીજા ખામણા, પંચ મહા વિદેહ ક્ષેત્રને વિષે જયવંતા કેવળી ભગવાન ખીરાજે છે, તે જધન્ય બે કોડ કેવળી ઉતકૃષ્ટા હોય તો પ્રત્યેક કોડ કેવળી તે સ્વામિ કેવા છે, મારા તમારા મનની વાત જાણી રહ્યા છે ચૌદરાજ લોક અંજલી પ્રમાણે જાણી દેખી રહ્યા છે, અનંતો જ્ઞાન છે, અનંતો દર્શન છે, અનંતો ચારિત્ર છે, અનંતો તપ છે, અનંતો ધીરજ છે, અનંતો વીરજ છે, એ ખટ ગુણે કરી સહીત છે, ચાર કર્મ ધનધાતી ક્ષય કર્યા છે, ચાર કર્મ પાતલા પાડ્યા છે મુક્તિ જવાના કામી થકા વિચરે છે, ભવ્ય જીવના સંદેહ ભાંગે છે, સંજોગી, સશરીરી, કેવળજ્ઞાની, કેવળ દર્શની, જથાખ્યાત ચારિત્રના ધરણહાર છે, ક્ષાય ક સમક્તિ, સુકળધ્યાન, સુકળલેસ્થા, શુભ ધ્યાન, શુભ જોગ, પંડીત, વીરજ, એ આદિ અનંત ગુણે કરી સહીત છે, ધન્ય તે ગામાગર, નગર, નીગમ, રાયહુણી, ખેડ, કવડ, મંડપ, દોણમુડ, પુરપાટણ, આસમ, સંખાહ સનીવેસ, જહાં જહાં સ્વામિ દેશના દેતા થકા વિચરતા હશે, ધન તે રાઇસર, તલવર, માડંબી, કોડંબી, શેડ, સેનાપતિ, ગાથાપતિ સ્વામિની, દેશના સાંભળી, કર્ણ પવિત્ર કરતા હશે, દર્શન દિદાર કરી નેત્ર પવિત્ર કરતા હશે, અસ્તનાદિક ચૌદ પ્રકારનું દાન દેઇ કર પવિત્ર કરતા હશે, તમે સ્વામિ તોહાં ખીરાજે છો, હું અપરાધી દીન, કીંકર, ગુનાહિત,

ઘડાં બેઠા છું તમારા જ્ઞાન દર્શન, ચારિત્ર, તપ સ-
ખંધી, અવિનય, આસાતના, અભક્તિ, અપરાધ, ક્યો
હોય તે, મન, વચન, અને કાયાએ કરી ભુજો ભુજો
કરી ખમાવું છું (આંહી તીખુતોનો પાઠ ત્રણવાર
ભણી વંદના કરી ખમાવવું)

ચોથા ખામણા.

ચોથા ખામણા પંચ ભરત, પંચ ધરવત, પંચ
મહાવીરેષ, અઢીદ્વીપ ક્ષેત્રને વિષે, ગણધર ખાવન
ગુણે કરી સહીત છે, આચાર્યજી છત્રીસ ગુણે
કરી સહીત છે, ઉપાધ્યાયજી પચીસ ગુણે કરી
સહીત છે, સાધુ સાધવી સત્યાવિસ ગુણે કરી સહીત
તે, તેજધન્ય હોય તો બે હજાર કોડ સાધુ સાધવી,
ઉતકૃષ્ટ હોય તો પ્રત્યેક હજાર કોડ સાધુ સાધવી,
ખીરાજતા હોય તેમને મારી સમય સમયની વંદણા
હોજો, તે સ્વામિ કેવા છે, પંચ મહાવૃતના પાલજી-
હાર, પાંચ સુમતિએ સુમતા, ત્રણ ગુપ્તિએ ગુપ્તા,
છ કાયના પીયેર, છ કાયના નાથ, સાત ભયના ટાળ-
જીહાર, આઠમદના ગાલજીહાર, નવવાડ વિશુદ્ધ બ્રહ્મ-
ચર્યના પાલજીહાર, દશ વિધયતિ ધર્મના અજવાલીક,
અગિયાર શ્રાવકની અને બાર ભિખુની પડિમાના
જાણુ, બાર ભેદ તપસ્યાના કરજીહાર, સતર ભેદ સં-
યમના ધરજીહાર, વીશ અસમાધિના ટાલનહાર, બા-
વિસ પરિસહના જીતજીહાર, સત્યાવિસ સાધુજીના
ગુણે કરી સહીત, તેત્રીસ આસાતનાના ટાલનહાર,

બેંતાળીસ તથા છત્તું દોષ રહિત આહાર પાણીના લેવણહાર, આવન અનાચીરણના ટાળણહાર, સચેતના ત્યાગી, અચેતના ભોગી, કંચનકામનિના ત્યાગી માયા મમતાના ત્યાગી, સમતાના સાગર, દયાના આગર, આદિ આદિ અનેક શુભગણે કરી સહિત છે, ધન તે ગામ, નગર, પુર, પાટણ, તમે સ્વામિ તીહાં બીરાજે છો, હું અપરાધી, દીન, કાંકર, ગુનાહીત, ઇહાં બેઠો છું, તમારા જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્ર, અને તપ સંબધી અચિનય, આસાતના, અભક્તિ, અપરાધ કયો હોય તે મન, વચન, અને કાયાએ, કરી ભુજે ભુજે કરી ખમાવું છું (આંહીં તીખુત્તોનો પાઠ વ્રણવાર ભણી વંદના કરી ખમાવવું.)

પાંચમા ખામણા.

(ગુર્યાદિકને ખમાવવા વિષેનો)

પાંચમા ખામણા મહારા તમારા ધર્મ ગુરુ ધર્મ આચાર્ય, ધર્મ ઉપદેશના દાતાર, મહાપુરુષ, પંડીતરાજ, મુનીરાજ, ગીતાર્થ, બહુ સુત્રી, સુત્ર સિદ્ધાંતના બાણ. તરણ તારણ, તારણી નાવા સમાન, સફરી જહાજ સમાન, કલ્પવ્રક્ષ સમાન, છન સાસનના સણગાર, ધર્મના અગ્રેસર, સંઘના મુખી, અને સંઘના નાયક એહવી એહવી અનેક શુભોપમાએ કરી બિરાજમાન હતા પુજ્યજી સાહેબજી શ્રી ૧૦૦૭

સ્વામિજી આદિ ઘણા ઘણા સાધુ સાધવીજી આ-
જોઈ પડિક્કમી નિંદી નીસલ્ય થઇ પાચે દેવગતિએ
પધાર્યાં છે, તેમનો ઘણો ઘણો ડીપકાર છે, આજ
ચાલતા વર્તમાનકાળે તરણ તારણ, તારણી નાચા સ-
માન, રત્ન ચિંતામણી સમાન. પારશ્વમણી સમાન,
જીન સાસનના શિણુગાર, સાધુજીના સકળ ગુણે કરી
બીરાજમાન પુજ્યજી સાહેબજી શ્રી ૧૦૦૭

સ્વામિજી આદિ ગુર્વાદિકની આજ્ઞા પ્રમાણે જ્યાં
જ્યાં સાધુ સાધવીજી વીચરે છે, તે સ્વામી કેવા છે,
પાંચ મહા વ્રતના પાલણહાર, પાંચ સુમતિએ સુમતા,
ત્રણ ગુપ્તીએ ગુપ્તા, છકાયના પીયેર, છકાયના નાથ,
સાત ભયના ટાળણહાર, આઠ મદના ગાલણહાર,
નવવાડ વિશુદ્ધ બ્રહ્મચર્યના પાલણહાર. દશ વિધ
યતિ ધર્મના અજવાલીક, બાર ભેદે તપસ્યાના કર-
ણહાર, સતરભેદે સંયમના ધરણહાર, બાવીસ પરી-
સહના જીતણહાર, સત્યાવિસ સાધુજીના ગુણે કરી
સહીત, બેંતાળીસ તથા છતું દોષ રહીત આહાર
પાણીના લેવણહાર, બાવન અનાચીરણના ટાલણહાર,
સચેતના ત્યાગી, અચેતના ભોગી, કંચન કામનિના
ત્યાગી, માયા મમતાના ત્યાગી, સમતાના સાગર,
દયાના આગર, આદિ આદિ અનેક શુભોપમાએ
કરી સહીત છે, ધન તે ગામ, નગર, પુર, પાટણ,
તમે સ્વામિ ત્રીંહાં બીરાજે છે, હું અપરાધી, દીન,
કીંકર, ગુનાહિત, ઇહાં બેઠો છું, તમારા જ્ઞાન, દર્શન,
ચારીત્ર અને તપ સખંધી અવિનય આસાતના અ-

ભક્તિ, અપરાધ કર્યો હોય, તે મન, વચન, અને કા-
યાએ કરી ભુજે ભુજે કરી ખમાવું છું.

(આંહી તીખુતોનો પાઠ ત્રણવાર ભણી વંદના)
કરી ખમાવવું.)

છઠ્ઠા ખામણા.

છઠ્ઠા ખામણા અઢી દ્વીપ માહેના અને અઢી
દ્વીપ બહારના અસંખ્યાતા શ્રાવક શ્રાવિકાને કરું
છું, તે શ્રાવકજી કેવા છે, સમકીત સહીત બાર વૃતધારી
અગીઆર પડિમાનાં સેવણહાર જીવ અજીવ આદિ
નવ તત્વના જનપણાવાળા, કોઇનાં ડગાવ્યા ડગે
નહિ, કોઇનાં ચળાવ્યા ચળે નહિ, પરંતુ પથર કરી
જાણે છે, પરસ્પ્રી મા બેન કરી લેખે છે, ઇત્યાદિ શ્રાવ-
કના એકવીસ ગુણે કરી સહીત છે (તેઓ માંહેથી
જેઓ) મુજથી દાન શીયળ તપ અને ભાવમાં અ-
ધીક છે તેમને ત્રણવાર નમસ્કાર કરીને મનવચન
અને કાયાએ કરાને ભુજે ભુજે કરી ખમાવું છું. સાધુ
સાધવીને ખમાવું છું, શ્રાવક શ્રાવિકાને ખમાવું છું,
સમકીત દૃષ્ટિ જીવને ખમાવું છું, ઊપકારી ભાઈ બા-
ઈને ખમાવું છું, ચોરાશી લક્ષ જીવાળેનીનાં જીવને
ખમાવું છું. સાત લાખ પૃથ્વીકાય, સાતલાખ અપ-
કાય, સાત લાખ તેઉકાય, સાત લાખ વાઊકાય,
દસ લાખ પ્રત્યેક વનસ્પતિ કાય, ચૌદ લાખ સાંધા-
રણ વનસ્પતિકાય, બે લાખ બે ઇંદ્રિ, બે લાખ તે

ઇંદ્રિ, બેલાખ ચૌરિંદ્રિ, ચાર લાખ નારકી, ચાર લાખ તિરેય પંચાદ્ર, ચાર લાખ દેવતા અને ચૌદ લાખ મનુષ્ય એ ચૌરાશી લક્ષ જીવા જોનીના જીવને હા-લતાં ચાલતાં ઉઠતાં બેસતાં જાણતાં અજાણતાં હાલ્યાં હોય હણાવ્યા હોય છેદ્યા હોય ભેદ્યા હોય પરી-તાપના (માનસીક વેદના) કીલામના (શારીરીક વેદના) ઊપજવી હોય તો અનંતા સિદ્ધ કે વહીની સાથે માહરે મિચ્છામિ દુક્કં.

ઇહાં “ બે ઇચ્છામિ ખમાસમણ ” કહેવા.
ઇતિ પ્રતિક્રમણ આવશ્યક થાયો અધ્યયન સંપૂર્ણ.
(આહી ઉભા થઇ ગુરને વંદણાં કરી પાંચમાં
આવશ્યકની આજ્ઞા માગવી.)

[નચે પ્રમાણે બોલવું—

દેવશી પ્રાયાશ્વત વિશુદ્ધતાર્ય કરેમિ કાઉસ્સગ્ગં
નમો અરિહંતાણું, નમો સિદ્ધાણું, નમો આયરિયાણું,
નમો ઉવજ્જાયાણું, નમોલોએ સંવ સાહુણું. કરેમિ ભંતે
સામાઘયં સાવજ્જનેગં પચ્ચખામિ જાવનિયમ પજ્જુ-
વાસામિ દુવિહં તિવિહેણું નકરેમિ નકારવેમિ મણસા
વયસા કાયસા તસ્સ ભંતે પાડકમામિ નિંદામિ ગારિ-
હામિ અપ્પાણ વોસિરામિ.

ઇચ્છામિ હામિ કાઉસ્સગ્ગં જો, મેં, દેવસિઓ, અ-
ઇઆરો, કઓ, કાઇઓ, વાઇઓ માણસિઓ ઉસૂતો,
ઉમ્મગ્ગો અકપ્પો, અકરણિજ્જો, દુઝાઓ દુવિચિતિઓ,
અણાયારો, અણિચ્છયવ્વો અસાવગ પાવગો નાણે
તહદંસણે ચરિતા ચરિત્તેય સુએ સામાઘયે તિન્હં ગુ-
ત્તીણ ચઉન્હ કસાયાણું પંચન્હ મણુવ્વયાહું તિન્હં

ગુણવ્યયાણું ચઉન્હું સિજખાવ્યયાણું ખારસ્સ વિહુસ્સ
સાવગ્ગ ધમ્મસ્સ જંખડિયં જંવિરાહિયં તસ્સ મિ-
ચ્છામિ દુક્કડં.

પછી તસ્સ ઉત્તરી કરણેણુંનો પાઠ પુરો ભણી જઈ
ચાર લોગસ્સેના પાઠનો કાઉસગ્ગ કરવો. પછી પ્રતિ-
ક્રમણ વખતે ખાર લોગસ્સના પાઠનો કાઉસગ્ગ કરવો.
ચોમાસી પતિક્રમણ વખતે વીશ લોગસ્સનો કાઉસ-
ગ્ગ કરવો. સંવત્સરી પ્રતિક્રમણ વખતે ચાલીશ લો-
ગસ્સનો કાઉસગ્ગ કરવો. ચોમાસી અને સંવત્સરી
પ્રતિક્રમણ વખતે બે પ્રતિક્રમણ કરવા. કાઉસગ્ગના
અંતે એક નોકાર ભણી કાઉસગ્ગ પાળવો. પછી ઉભા
થઈ લોગસ્સનો પાઠ ભણવો. પછી બે ઠોંચણ અધર
રાખી બે ઈચ્છામિ ખમામણા ભણવા.

હતિ પાંચમે આવશ્યક સંપૂર્ણ.

પછી ગુર્યાદિકને ત્રણવાર ઉઠી બેસી વંદણા કરી
છઠા આવશ્યકની આજ્ઞા માગવી તેમાં ચોવીહારનાં
પચખાણ કરવા અથવા તે શક્તિ પ્રમાણે બીજાં
સારાં પચખાણ કરીને નીચે બેસવું પછી નીચે પ્ર-
માણે બોલવું.

સામાયક, ચોવીસંથો, વાંદણા, પટિક્રમણું, કા-
ઉસગ્ગ, અને પચખાણ. એ છએ આવશ્યક પુરા
થયા તેનાં વીધે ગાથા પદ અક્ષર કાનોમાત્રા મીંડી
રસ્વ દીર્ઘ અધીક ઓછું વિપરીત કેહેવાણું હોય તે
મારે તમારે મિચ્છામિ દુક્કડં.

મિથ્યાત્વનું પ્રતિક્રમણ, અવરતનું પ્રતિક્રમણ, પ્ર-
માદનું પ્રતિક્રમણ, કપાઅનું પ્રતિક્રમણ, અશુભજોગનું
પ્રતિક્રમણ એ પાંચ પ્રતિક્રમણ સમી રીતે ન પડિ-
મ્યા હોય તો તરસ મિચ્છામિ દુક્કડં.

ગયા કાળનું પ્રતિક્રમણ, વર્તમાન કાળનો સમ-
વર, આવતા કાળના પચ્ચખાણ, કરેમિ મંગલ
મહા મંગલં થુમ્મ થુમ્મ મંગલં, આંહી વણ નમો-
થાણા હાળો હીચણ ઉચો રાખી બોલવા. તે
પેહેલું નમોથુણું અરિહંત દેવને, બીજું સિદ્ધને, ત્રીજું
પાતાના ધરમ ગુરૂને તે જાવ કાણું સંપાવીઓ કામ-
રસ સુધી પાઠ લણવો.

અથ શ્રી નવાણું અતિચાર.

જંવાઈધં	૧	સઙ્ગાઈએનસઙ્ગાઈ	૧૪
વચ્ચામેલિયં	૨	સંકા	૧૫
હિણખરં	૩	કંખા	૧૬
અચ્ચખરં	૪	વિતિગિચ્છા,	૧૭
પયહીણું	૫	પરપાસંડ, પરસંસા	૧૮
વિણયહીણું	૬	પરપાસંડ, સંથવો	૧૯
જોગહીણું	૭	ખંધે	૨૦
ઘાસહીણું	૮	વહે	૨૧
સુહુદિત્રં	૯	છવિછેએ	૨૨
દુહુપડિછિયં	૧૦	અઘભારે	૨૩
અકાલેકઓસઙ્ગાઓ	૧૧	ભત્ત, પાણ, વોછએ	૨૪
કાલે, નકઓસઙ્ગાઓ	૧૨	સહસ્સા, ભખખાણે	૨૫
અસઙ્ગાઈએસઙ્ગાઈ	૧૩	રહસ્સા, ભખખાણે	૨૬

સ, દારામં, ત, લેએ	૨૭	અધોદિસિ, ૨પમાણા-	
મોસો, વએસે	૨૮	ધકમે	૪૬
ફડ, લેહ, કરણે	૨૯	તિરિયદિસિ, ૨પમા-	
તેત્રાહડે	૩૦	ણાધકમે	૪૭
તકરપઉગે	૩૧	ખેત્તવુદ્દી	૪૮
વિરૂદ્ધ રજ્જાધકમે	૩૨	સધઅંતરધાએ	૪૯
ફડ, તોલે, ફડ, માણે	૩૩	સચિત્તાહારે	૫૦
તપ્પઉરવગ વવહારે	૩૪	સચિત્ત પડિખદ્દાહારે	૫૧
પત્તરિય પરિગ્ગાહિય		અપોલિઓ, સહિલ-	
ગમણે	૩૫	ખખણયા	૫૨
અપરિગ્ગાહિયગમણે	૩૬	દુપ્પોલિઓ, સહિલ-	
અનંગકીડા	૩૭	ખખણયા	૫૩
પર વિવાહ કરણે	૩૮	તુચ્છોસહિ, લખખણયા	૫૪
કામભોગેસુ તિવ્વાભિ		ધંગાજકમે	૫૫
લાસા	૩૯	વણકમે	૫૬
ખેત્તવથ્થુ, ૨પમાણાધ-		સાડીકમે	૫૭
કમે	૪૦	ભાડીકમે	૫૮
હિરણ, સોવન, ૨પ-		ફેડીકમે	૫૯
માણાધકમે	૪૧	દંતવાણિજજે	૬૦
ધન, ધાન, ૨પમાણા-		કેસવાણિજજે	૬૧
ધકમે	૪૨	રસવાણિજજે	૬૨
દુપદ, ચીપદ, ૨પ-		લખખવાણિજજે	૬૩
માણાધકમે	૪૩	વિસવાણિજજે	૬૪
કુવિય, ૨પમાણાધકમે	૪૪	જંતપીલણકમે	૬૫
ઊદ્દિસિ, ૨પમાણા-		નીલચ્છણકમે	૬૬
ધકમે	૪૫	દવગ્ગિ દાવણયા	૬૭

સર, દહ, તલોગ, પ-		અપ્પમન્નિજય, દુપ્પ-	
રિસોસણયા	૬૮	મન્નિજય સેન્ન,	
અસઠ, જણ, પોસણયા	૬૯	સંથારએ	૮૬
કંદુપ્પે	૭૦	અપ્પહિલેહિય, દુપ્પ-	
કુંકંઠએ,	૭૧	હિલેહિય, ડી-	
મોહરિએ	૭૨	ચ્યાર, પાસવ-	
સંજુતાહિગરણે	૭૩	ણ, ભૂમિ	૮૭
ડિવભોગ, પરિભોગ,		અપ્પમન્નિજય, દુપ્પ-	
અધરત્તે	૭૪	મન્નિજય ડીચ્યા	
મણદુપ્પણિહાણે	૭૫	ર, પાસવણ ભૂમિ	૮૮
વયદુપ્પણિહાણે	૭૬	પોસહસ્સ, સમ્મઅ-	
કાયદુપ્પણિહાણે	૭૭	ણાણુ' પાસણયા	૮૯
સામાધયસ્સ, સમ્મઅ-		સચિત્ત, નિજ્જએવણિયા	૯૦
કરણાએ	૭૮	સચિત્ત, પેહુણિયા	૯૧
સામાધયસ્સ, અણુવ-		કાલાઠ્ઠકમ્મ	૯૨
હિયસ્સ, કરણુ-		પરેવએસે	૯૩
યાએ	૭૯	મચ્છરિયાએ	૯૪
આણુવણુપટિગે	૮૦	ઠહલોગા, સંસપ્પટિગે,	૯૫
પેસવણુપટિગે	૮૧	પરલોગા, સંસપ્પટિગે	૯૬
સદાણુવાએ	૮૨	જીવિયા, સંસપ્પટિગે	૯૭
રૂવાણુવાએ	૮૩	મરણા, સંસપ્પટિગે	૯૮
બહિંયા પોગ્ગલપખવે	૮૪	કામભોગા, સંસપ્પટિગે	૯૯
અપ્પહિલેહિય, દુપ્પ-		તસ્સમિચ્છામિ દુક્કં.	
હિ લેહિય, સે-			
ન્ન, સંથારએ	૮૫		

(પ્રાચીન સમયમાં જે પચ્ચખાણ કહેવામાં આવતા તે લખ્યા છે.)

૧ નોકાર સહિય પચ્ચખાણ બે ઘડી દીવસ ચડતા સુધીનો.

ઉગ્ગએસરે—નોકાર સહિય ઉદીવસ ઊગ્યા પછી બે ઘડી સુધીનીનો. નોકારસી એટલે નમોકાર ગણી પાલુ ત્યાં સુધી.

પચ્ચખામિ—પ૦ પચ્ચખાણ-બંધી કરંછુ.

ચઉવિવહં પિ—ચ૦ ચાર પ્રકારના અને બીજા પણ.

આહાર—આ૦ આહારના. (જેવાં કે)

અસણું પાણું—અ૦ અન્ન પા-પાણી.

ખાઈમં સાઈમં—ખા૦ મુખડી મેવો વીગરે સા-સો-પારી. તંબોલ આદિ મુખવાસની વસ્તુઓના (તેમાં)

અન્નથાણા ભોગેણું—અ૦ અન્નણપણે, મુખ માંહી-કાંઈ વસ્તુ, અથવા-મેઘ-વરસાદના ફેરા આવી પડે, તેનો (તથા)

સહસ્સાગારેણું—સ૦ કોઈ બલાતકારે કોઈ વસ્તુ મોઢામાં ઘાલી દે તેનો આગાર (ગણી)

વોસિરામિ—વો૦ તજી-વોસિરાતુંછું.

૨ પોરસહિય પચ્ચખાણ.

ઉગ્ગએસરે—પોરસહિય ઉ૦ દીવસ ઊગ્યા પછી પો-પોહાર દીવસ સુધી.

પચ્ચખામી—પ૦ પચ્ચખાણ-બંધી કરંછુ.

ચઉવિવહં પિ—ચ૦ ચાર પ્રકારના. આહારના પિ-અને બીજા પણ

આહાર—આં આહારના (જેવાં કે)

અસણું પાણું—અં અન્ન પાં પાણી.

ખાઈમં સાઈમં—ખાં મુખડી મેવો વીગરે સા-સો-
પારી તંબોલ આદી મુખવાસની વસ્તુઓ-
ના (તેમાં.)

અન્નથ્યાણા ભોગેણું—અં અન્નણપણે-મુખમાંહી-કાંઈ
વસ્તુ અથવા મેઘ-વરસાદના દ્વારા આવી
પડે તેનો.

સહસ્ત્રાગારેણું—સં કોઈ બલાત્કારે કાંઈ વસ્તુ મો-
ઢામાં ઘાલી દે તેનો.

પચ્છન્નકાલેણું—પં મેઘ તથા રજથી સુર્ય ઢંકાએલો
હોય અને તેથી વળતની ખબર ન પડે તેનો.

દિસાંમેહિણું—દિં દીંગમુઢ થઈ જવાળી ખબર ન
રહી હોય અથવા દિસાની ખબર ન રહી હોય.

સાહુવયણેણું—સાં વડેરા સાધુજના કેહેવાથી પા-
લણું પડે તેનો (તથા) (ઉપરનો એક બોલ
સાધુને લાગુ છે.)

સવ્યસમાહિવત્તિયા ગારેણું—સં સર્વ પ્રકારે સ-શ-
રીરે અસમાધી થવાથી આસડ કરવું પડે તેનો
આગાર (ગણી).

વોસિરામિ-વો-તણુ-વો સિરાંવું છુ.

૩ સાઢ પોરસહિય (તથા) પુરી મદ્દું પચ્ચજખાણુ.
ઉગએસૂરે સાઢપોરસહિય (તથા)-(ઉં) દીવસ ઉગ્યા
પછી સાં દાઢ પોહોર (તેમજ)

પુરીમદ્દું-પું બે પોહોર દીવસ સુધી.

પચ્ચખામિ-પ૦ પચ્ચખાણ બંધી કરું છું.

ચત્તિવિહ-પિ૦-ચ-ચાર પ્રકારના આહારના પિ૦
અને બીજા પણ.

આહાર-આ૦ આહારના જેવા કે.

અસણપાણ-અ૦ અન્ન પા૦ પાણી.

ખાદ્યમ-સાધ્યમ-ખા૦ મુખડી મેવો વીગરે સા૦ સો-
પારી તંબોલ આદિ મુખવાસની વસ્તુઓના
(તેમાં)

અન્નથાણ ભોગણ-અ૦ અન્નપણ મુખમાંથી કાંઇ
વસ્તુ અથવા મેઘ-વરસાદના દ્વારા આવી
પડે તેનો.

સહસ્સાગારેણ-સ૦ કાંઇ બલાત્કારે કાંઇ વસ્તુ મોઢામાં
ધાલી દે તેનો.

પચ્છન્નકાલેણ-પ૦ મેઘ તથા રજથી સુર્ય ઠંડાએલો
હોય અને તેથી વખતની ખબર ન પડે તેનો.

દિસામોહેણ-દિ૦ દિગ્મુઠ થઇ જવાથી ખબર ન
રહી હોય તેનો.

મહતરાગારેણ-મ૦ વડેરા સાધુજના કેહેવાથી ખાણું
પડે તેનો.

સાહુવયણેણ-સા૦ વડેરા સાધુજના કેહેવાથી પાલણું
પડે તેનો (તથા) (ઉપરના બે બોલ સાધુજને
લાગુ પડે છે.

સંવસમાહિવત્તિયા ગારેણ-સ૦ સર્વ પ્રકારે સ૦ શ-
રિરે અસમાધી થવાથી આસડ કરવું પડે તેનો
આગારગણી.

વોસિરામિ-વોં તળુ વોસિરાવું છું.

૪ એકકાસણું-પચ્ચખાણું.

એકકાસણું-એ (લોકોમાં એક ટાણું કહેવાય છે તે)
દીવસ મધે એકવાર એક આસને બેસીને જ-
મવું પછીને સમઘીના બે આહાર અને રાત્રે
ચોવીહાર કરવો તે ઉપરાંતના.

પચ્ચખાણી-પં પચ્ચખાણું બંધી કરું છું.

દુવિહું-પિ-દું બે પ્રકારના આહારના (તજવાના)
પિ-અને બીજા પણ.

આહારં-આં આહારના (જેવા કે)

અસણુંખાઈમં-અં અન્ન ખાં મુખડી મેવો વીગરે
આ બે આહાર તજવાં.

અન્નથ્યાણા ભોગેણું-અં અન્નણપણે મુખમાંથી કાંઈ
વસ્તુ અથવા મેઘ વરસાદના દ્વારાં આવી
પડે તેનો.

સરસ્સાગારેણું-સં કોઈ બસાતકારે કોઈ વસ્તુ મોઢામાં
ધાસી દે તેનો.

આઉટ્ટણાપસારેણું-આં આસને બેઠાં બેઠાં હસ્ત પ-
ગાદીક લાંબા ટુંકા કીધા હોય તેનો.

ગુર અલ્લુહાણેણું-ગું ગુર્વાદીકના આવા ગમનથી
જમતાં જમતાં ઉભુ થાવું પડે તેનો.

પારિઠા વણિયા ગારેણું-પાં પરઠવવા લાયક વસ્તુ
જમવી પડે તેનો.

મહત્તરાગારેણું-મં વડેરા સાધુજીના કહેવાથી જમવું
પડે તેનો (તથા) (ઉપરના બે બોલ સાધુ-
જીને લાગુ પડે છે.)

(૧૫૭)

સવ્યસમાહિવત્તિયા ગારેણું-સ૦ સર્વ પ્રકારે સ૦ શરીરે

અસમાધી થવાથી એસડ કરવું પડે તેના

આગાર (ગણી)

વોસિરામિ-વો૦ તણુ—વોસિરાવું છું.

પ એકકઠાણું પચ્ચખાણું.

એકકઠાણું-એ૦ દીવસના મધ્યે એકવાર એક આસને

એશીને અંગ ઉપાંગ હલાવ્યા ચલાવ્યાં વગર

જમ્યા બાદ ચૌવિહાર કરી ઉઠવા સંબંધીના.

પચ્ચખામિ-પ૦ પચ્ચખાણું બંધી કરું છું.

ચઉવિહારં પિ-ચ-ચાર પ્રકારના આહારના પિ. અને
બીજા પણ.

આહારં-આ૦ આહારના (જેવાં કે)

અસણપાણું-અ૦ અન્ન પા૦ પાણી.

ખાઇમં-સાઇમં-ખા૦ સુખડી મેવો વીગેરે સા૦ સોપારી

તંબોલ આદી મુખવાસની વસ્તુઓના.

અન્નચ્છાણા ભોગેણું-અ૦ અન્નણુપણે મુખમાંથી કાંઈ

વસ્તુ અથવા મેઘ વરસાદના ફેરા આવી

પડે તેના.

સહસ્સાગારેણું-સ૦ કોઈ બલાત્કારે કાંઈ વસ્તુ મોઢા-

માં ઘાલી દે તેના. .

સાગારીયાગારેણું-સા૦ સાધુજીને આહાર કરતાં-કોઈ

સંસારીના આવવાથી પડખુ ફેરવી બેસવું

પડે તેના.

ગુરુઅભુઠાણેણું-ગુ૦ ગુર્વાદીકના પધારવાથી જમતાં

જમતાં ઉભું થાવું પડે તેના.

ધારિઠાવણિયાગારેણું-પા૦ પરઠવવા લાયક વસ્તુ જ-
મવી પડે તેનો.

મહત્તરાગારેણું-મંવડેરા સોધુજના કેહેવાથી જમણું
પડે તેનો (તથા)

ઊપરના ચાર બોલ સાધુજીને લાગુ પડે છે.
સંવસમાહિ વત્તિયાગારેણું-સ૦ સર્વ પ્રકારે સ-સરીરે
અસમાંધી થવાથી આસડ કરણું પડે તેનો
આગાર (ગણી)

વોસિરામિ-વો૦ તણુ-વોસિરાણું.

૬ આયંબીલ પચ્ચખખાણુ.

આયંબિલવિહું-આત્માને બિલ સમાન ગણીને દિવસ
મધ્યે એકવાર વિગય રહીત (સ્વાદ વિના)
જમીને રાત્રે ચોવિહાર કરવા સંબંધીના.

પચ્ચખખામિ-પચ્ચખખાણુ-ખંધી કરું છું.

ચચઉવિહું પિઆહાર-ચાર પ્રકારના આહારના.

અસણું-અન્ન

પાણું-પાણી.

ખાઈમિ-સુખડી મેવો વગેરે

* ચઉવિહુંને બદલે તેવિહું (ત્રણ પ્રકારના આ-
હારના શબ્દ આ ઠકાણે કેહેવાય છે કેમકે તે ચો-
વિહારથી તેમજ તેવિહારથી પણ થાય છે ને આઠ
આગાર તથા વિગય રહિતના એકટાણા સહિત થાય
છે. “તેવિહું” શબ્દથી કરતી વખતે “પાણું” શબ્દ
કેહેવો નહીં.

સાધમં—સોપારી તંબોળ આદિ મુખવાસની વસ્તુઓના.

અન્નથાણા ભોગેણું—અન્નપાત્રો મુખ માંહી કાંઈ વસ્તુ અથવા વરસાદનાં ફેરાં આવી પડે તેનો.

સહસ્ત્રાગારેણું—કોઈ બળાત્કારે કાંઈ વસ્તુ મોઢામાં ઘાલી દે તેનો.

લેવાલેવેણું—લેપ સહિત નહીં તેમ લેપ રહિત નહીં એવી લેપાલેપ વસ્તુઓ કહેવાય તેનો.

ગિહ્વથસંસર્ગેણું—ગૃહસ્થાદિકનો હસ્ત વિગયાદીકથી ખરડાયો હોય અને તેણે કરી આવે તેનો.

ઉખિખત્તવિવેગેણું—રોટલી વગેરે ઉપર ઠરેણું ધી મુકેણું હોય તે ધી ઉપાડી લીધેલી રોટલી આવી હોય તેનો.

ગુરુઅશ્લુઠાણેણું—ગુરુદિકના આવા જમનથી જમતાં જમતાં ઉભું થાવું પડે તેનો.

પદુચ્ચમખિએણું—ધૃતાદિકમાં પોળી પ્રમુખ કરેલી હોય તે, તથા અન્નાદિકમાં ધૃતાદિકના છાંટા પડેલ હોય તે અન્નણે આવે તેનો.

પારિઠાવણિયાગારેણું—પરઠવા લાયક વસ્તુ જમવી પડે તેનો.

મહત્તરાગારેણું—વડેરા સાધુજનો આ દેશથી વસ્તુ જમવી પડે તેનો.

ઉપરના બે બોલ સાધુજને લાગુ છે

સન્વસમાહિ વત્તિયાગારેણું—સર્વ પ્રકારે સરીરે અસમાધી થવાથી ઓસડ કરવું પડે તેના આગાર (પાણીના આગાર કહે છે.)

પાણાહારસ્સ લેવેણુંવા-લેપ સહીત પાણીનો

અલેવેણુંવા-કાંછ પ્રમુખના પાણીનો,

અચ્છેણુંવા-નિર્મળ પાણીનો

બહુલેવેણુંવા-ડોળા પાણીનો.

સસિંધેણુંવા-અનાદિકની સીત સહીતના પાણીનો.

અસિંધેણુંવા-અનાદિકની સીત રહીત પાણીનો આ-
ગાર (ગણી)

(ઉપરના નવ બોલ) મધ્યે જોડલા રાખવા હોય
તેટલા કહેવા.

વોસિરામિ-વોસિરાવું-તણું છું.

#૭ અલત્તઠં (ઉપવાસ) પચ્ચખખાણ.

(સૂરે ઉગ્ગચ્છે) અલત્તઠં--દિવસ ઉગ્યાથી બીજો
દીવસ ઉગે ત્યાં સુધી

પચ્ચખખામિ—પચ્ચખખાણ કર્ણું.

ચઉવિવહું, પિઃઆહાર—ચાર પ્રકારના આહારના
અને બીજાં પણ

અસણું-પાણું=અન્ન-પાણી

ખાઈમં-સાઈમં—ખાં મુખડી, મેવો વિગેરે-સા-સો-
પારો તંબોળ અદિક મુખવાસની વસ્તુઓ.

અન્નથ્યાણા ભોગેણું—અન્નણપણે મુખમાંહી કાંઈ વ-
સ્તુ આવી પડે અથવા મેઘ વરસાદના ફેરાં
આવી પડે તેનો

સહસ્સાગારેણું—કાંઈ બળાતકારે કાંઈ વસ્તુ મોઢામાં
ધાલી દીધે તેનો

* પારિકાવણિયાગારેણું—પરઠવવા લાયક વસ્તુ જમ-
વી પડે તેનો

* મહત્તરાગારેણું—વડેરા સાધુજીના આદેશથી જમવું
પડે તેનો

સવ્વ સમાહિવત્તિયાગારેણું—સર્વ પ્રકારે શરિરે અ
સમાધિ થવાથી ઓસડ કરવું પડે તેનો આ-
ચાર (ગણી)

વોસિરામિ—વો સિરાવું છું એટલે તબુ છું
૮ દિવસ ચરિમં પચ્ચખખાણ.

દિવસચરિમં—પાછલો એક પોહોર દિવસ રહે ત્યાંથી
બીજે દીવસ ઉગે ત્યાં સુધી.

પચ્ચખખામિ—પચ્ચખખાણ કરું છું.

ચઉવિવહું પિ, આહાર—ચાર પ્રકારના આહારના અને
બીજા પણ આહારના જેવાં કે

અસણું—પાણું—અન્ન—પાણી

ખાઈમં—સાઈમં—સુખડી મેવો વિગેરે સોપારી ત'બોળ
આદિ મુખવાસની વસ્તુઓ તેમાં

અન્નથાણાભોગેણું—અન્નણે મુખમાંથી કોઈ વસ્તુ
અથવા વરસાદના ફેરાં આવી પડે તેનો

સહસ્સાગારેણું—કોઈ બળાતકારે કાંઈ વસ્તુ મોઢામાં
ધાલી દે તેનો

મહત્તરાગારેણું—વડેરાના આદેશથી જમવું પડે તેનો

* આ બે બોલ સાધુજીને લાગુ પડે છે. * બે
ઉપવાસ ને છઠ્ઠા જી, ત્રણ ઉપવાસ ને અઠમભત્ત એમ
દરેક અપવાસે બે બે ભત્ત વધારવા.

(૧૬૨)

સવ્વ સમાહિવત્તિયાગારેણું—સર્વ પ્રકારે શરિરે અ સ-
માધિ થવાથી ઓસડ કરવું પડે તેના આગાર
વોસિરામિ—વોસિરાવું'કું તણું'કું.

૯ નિવિગ હિયં પચ્ચજ્જાણુ.

નિવિગહિયં'વિહું—દિવસમાં એક વખત વિગય રહિત
જમીને રાત્રે ચૌવિહાર કરવો તે સંખંધીના.

પચ્ચજ્જામિ—પચ્ચજ્જાણુ કરું'કું.

ચઉવ્વિહું—પિ, આહાર—ચાર પ્રકારના આહારના અને
ખીજા પણ જેવા કે
અસણું—પાણું—અન્ન—પાણી

ખાધમં—સાધમં—મુખડી મેવો વિગેરે તથા સોપારી
તંખોળ આદિ મુખવાસની ચીજો

અન્નથ્યાણુસોગેણું—અન્નણુપણુ મુખમાંહી કોઇ વ-
સ્તુ અથવા વરસાદના ફેરાં આવી પડે તેના

સહસ્સાગારેણું—કોઇ બળાતકારે કાંઇ વસ્તુ મુખમાં ધા-
લીદે તેના

લેવાલેવેણું—લેપસહિત નહિ તેમ લેપરહિત નહિ એ-
વી લેપાલેપ વસ્તુઓ કેહેવાય તેના

ગિહ્થસંસથેણું—ગૃહસ્થાદિકનો હસ્ત વિગયાદિકથી
ખરડાયો હોય ને તેણે કરી આપે તેના

ઉજ્જિખત્તવિવેગેણું—રોટલી વિગેરે ઉપર ડેરેલુ ધી મુ-
કેલુ હોય તે ધી ઉપાડી લીધેલી રોટલી આવી
હોય તેના

પડુઅમખિખએણું—ધૃતાદિકમાં પોલી પ્રમુખ કરેલી
હોય તે તથા અનાદિકમાં ધૃતાદિકના છાંટા પ-
ડેલ હોય તે અજણે આવે તેનો

*પારિઠાવણિયાગારેણું—પરંવવા લાયક વસ્તુ જ-
મવી પડે તેનો

*મહત્તરાગારેણું—વડેરા સાધુજીના આદેશથી જમવું
પડે તેનો

સવ્વસમાહિવત્તિયાગારેણું—સર્વ પ્રકારે શરીરે અ-
સમાધિ થવાથી ઓસડ કરવું પડે તેનો આગાર

વોસિરામિ—વોસિરાવું તણું છું.

૧૦ અભિગ્રહું પચ્ચખાણું.

આભેગ્રહું—દ્રવ્ય-ક્ષેત્ર-કાળ અનેભાવથી આભેગ્રહ ધા-
રવો તે સંબંધીના

પચ્ચખામિ-પચ્ચખાણું કરું છું

*ચઉવિવહું-પિ--આહારું—ચાર પ્રકારના આહારના
અને બીજા પણ આહારના જેવા કે

અસણું-પાણું-અન-પાણી

ખાઈમં-સાઈમં-મુખડી મેવો તથા સોપારી તંબાળ
ઓદી મુખવાસની વસ્તુઓ

અન્નથ્યાણા ભોગેણું-અજ્ઞાણપણે મુખમાંહી કાંઈ વસ્તુ
અથવા વરસાદના ફેરા આવી પડે તેનો

સહસ્સાગારેણું—કોઈ બળાતકારે કાંઈ વસ્તુ મોઢામાં
ધાલી દે તેનો

મહત્તરાગારેણું-વડેરાના આદેશથી જમવું પડે તેનો

* આ બે બોલ સાધુજીને લાગુ છે * તિવિહેણું
પણ કહેવાય,

અવસમાહિવત્તિયાગારેણું—સર્વ પ્રકારે શરિરે અસ-
માધી થવાથી ઓસડ કરવું ૫૩ તેનો આગાર
ગણી

વોસિરામિ—વોસિરાવું છે—તણુંહું

૧૧ દેસાવગાસિક વૃત પચ્ચખખાણ.

દ્રવ્ય થકી—કાયાએ કરી દેસાવગાસિક વૃત કરવું તેમાં
સાવજજ જોગ—પાપ કર્મના વ્યાપાર

સેવવાના પચ્ચખખાણ—કરવાની બંધી

ક્ષેત્ર થકી—જમીન થકી ઓછી દિશાઓનું માન
કરવું તે

આખા લોક પ્રમાણે—સર્વ જાતિના લોકો પ્રમાણે

કાળ થકી—વખતમાં દેસાવગાસિક વૃત કરવું તેમાં

દિવસ ઉગ્યા સુધી—જ્યારથી આદરવામાં આવે ત્યા-
રથી બીજો દિવસ ઉગ્યા સુધી

ભાવ થકી—પોતાની મરજીથી દેસાવગાસિક વૃત કરવું
તેમાં

છકોટીએ—પાપના નવ ભાંગા મહિલા છ ભાંગાની
પચ્ચખખાણ—બંધી

દસમું દેસાવગાસિક વ્રત—દસમું દિસાવકાશનો રૂંધન
કરવો તે વૃત તેના વિષે

* જવઅહોરત—એક દિવસ અને એક રાત્રી સુધી

* આ વ્રત અહોરાત્રિનું કરવામાં આવે તો
પ્રથમ ચોવિહારના પચ્ચખખાણ કર્યાબાદ દસમા વ્રતના
પચ્ચખખાણ કરવાના છે કેમકે તે વૃત અદ્ય એટલે
મોડા કાળનું પણ થાય છે.

પળજીવાસામિ—પાપમાં પ્રવર્તવું નહીં.

દુવિહું—તિવિહેણું—એકરણ-ત્રણ જોગે કરીને

નકરોમ—નકારવેમિ—હું પોતે પાપ કરૂં નહીં. બીજા
પાસે કરાવું નહીં.

મણસા, વયસા, કાયસા—મન-વચન-કાયાએ કરીને
(આ ત્રણ જોગ)

તરસભંતે—તે દસમા વ્રતને વિષે જે પાપ સેવ્યુ હોય

પડિશ્કમામિ—નિવર્તું—છાંકજી

નિંદામિ—આત્માની સાક્ષીએ નિંદુંજી,

ગરિહામિ—ગુરૂની સાક્ષીએ ગરહુંજી

અપ્પાણું વોસિરામિ—પાપથકી પોતાના આત્માને
વોસિરાવુંજી—તળુંજી.

૧૨ પોષધ વ્રત પચ્ચખખાણું.

દ્રવ્યથકી—કાયાએ કરી પોષો કરવો તેમાં

સાવજ્જ જોગ—પાપ કર્મના વ્યાપાર

સેવવાના પચ્ચખખાણું—કરવાની બંધી

ક્ષેત્રથકી—જમીનથી પોષો કરવો તે

આખાલોકપ્રમાણે—સર્વ જાતિના લોક પ્રમાણે

કાળથકી—વખતમાં પોષો કરવો તેમાં

દિવસ ઉગ્યા સુધી—એક દિવસ સહિ એક રાત્રિ વિત-

તાં બીજે દિવસ ઉગ્યા સુધી

ભાવથકી—પોતાની મરજીથી પોષો કરવો તેમાં

છોકોટીએ પચ્ચખખાણું—છસાંગાની બંધી

અગ્યારમું પોષધવ્રત—અગિયારમું ધર્મ કરણીથી આ-

ત્માને પોષવો તે વ્રત

અસણું પાણું-અન્ન-પાણી

આઈમિં-સાઈમનો-સુખડી મેવો-સોપારો તંબોળ આ-
આદિ-આવાની વસ્તુ

પચ્ચજખાણુ-બંધી

અબ્રહુમનો પચ્ચજખાણુ-મૈથુન સેવવાની બંધી

મણિસુવણનો પચ્ચજખાણુ-મણી સોના વીગેરે ઘરેણાં
પહેરવાની બંધી

માલાવન્નગ-વિલેવણનો પચ્ચજખાણુ-પુષ્પાદિકની માળા
ના-શરીરની કાંતિ વધે તેવી સુખડ આદિ વિલે-
પન કરવાની બંધી

સૂચ્યસુસલાદિક-સાવજજ જોગનો પચ્ચજખાણુ-શસ્ત્ર-
સાબેલાદિક પાપ કારી ચીજનો વેપાર કરવાની
બંધી.

જાવઅહોરત્ત-એક દીવસ અને એક રાત્રિ સુધી.

પજ્જુવાસામિ-સેવવું એટલે પાપમાં પ્રવર્તવું નહીં.

હુવિહું-તિવિહિણું-એ કરણ-ત્રણ જોગે કરીને.

નકરેમિ-નકારવેમિ-હુ પોતે કર નહીં-બીજા પાસે
કરાવું નહીં.

મણસા, વયસા, કાયસા-મન વચન-કાયાએ કરીને

તસ્સલતે-તે પોષધ વૃત્તને વિષે જે પાપ સેવ્યું હોય
તેથી- હે પુણ્ય.

પડિકમ્મામિ-નિવર્તું છું.

નિંદામિ-આત્માની સાક્ષીએ નિહું છું.

ગરિહામિ-ગુરૂની શાક્ષીએ ગ્રહું છું.

અખાણુંવોસિરામિ-પાપ થકી આત્માને તણું છું.

જે જે વૃતના પચ્ચખાણ કરી જેટલા વખત મુઘી
આદરવામાં આવ્યું હોય તેટલો વખત પુરો થએથી
તે વ્રત વીધિ સહીત પારવુ જોઈએ તે નીચે પ્રમાણે.

જે વૃત પારવાનું હોય તેનું નામ લઈને નીચે
મુજબ પારવાની વિધિ.

સમકાએણું-ફાસિયં-પાલિયં-તિરિયં-કિટ્ટિયં-સો-
હિયં-આરાહિયં-આણાએ-આણુંપાલિતા-નભવમ ત-
ત્સમિચ્છામિ દુક્કડં.

દસમું દસાવગાસિક વ્રત તથા પોષધ વ્રત પાર-
વાની વીધી.

દસમાદસાવગાસિક વ્રતના પંચ અઘ્યારા-જાણિય-
વ્વા-નસમાયરિયવ્વા-તંજહા તે આલોઉં-આણવણ
પઉગે-પેસવણપઉગે-સદાણુંવાએ-રવાણુંવાએ-અ-
હિયાપોગાલ પખવે તત્સમિચ્છામિ દુક્કડં.

અગ્યારમા પડિપુણ પોષધ વ્રતના પંચઅઘ્યારા
જાણિયવ્વા નસમાયરિયવ્વા. તંજહા તેઆલોઉં, અપ્પ-
ડિલેહિય, દુપ્પડિલે હિય-સેજસંથારએ અપ્પમન્નિજય
દુપ્પમન્નિજય, સેજસંથારએ અપ્પડિલેહિય, દુપ્પડિલે-
હિય, ઉચ્ચાર પાસવણ ભૂમિ-અપ્પમન્નિજય-દુપ્પમ-
ન્નિજય, ઉચ્ચાર પાસવણ ભૂમિ-પોસહસ્સ, સમ્મઅણહું
પાલણાયા-તત્સમિચ્છામિ દુક્કડં—

ઉપર મુજબ દસમા તથા અગીયારમા વ્રતના
અતિચાર જુદા જુદા બોલવાને તે પછી દરેક વ્રતમાં
બોલવાના બોલ નીચે મુજબ છે.

૨ દસમું દસાવગાસિક વ્રત અથવા અગિયારમું પડિ
પુણ પોષધ વ્રત—

સમકાએણું-ફાસિયં-પાલીયં-તિરિયં-કિટ્ટિયં-સોહિ
યં-આરાહિયં-આણાએ-અણુપાલિતા-નભવઈ ત
ત્સસમિચ્છામિ દુક્કડં

- ૩ બને વ્રતમાંહિલો જે કોઈ મનવચન કાયાથે કરી
દોષ લાગ્યો હોય તો તત્સસમિચ્છામિ દુક્કડં
- ૪ બને વ્રતમાં સ્ત્રી કથા-ભત્ત કથા દેશકથા રાજ
કથા એ ચાર કથા માહેલી કોઈ કથા કરી હોય
તો તત્સસમિચ્છામિ દુક્કડં (સ્ત્રીએ પુરુષ કથા
બોલવી.
- ૫ બને વ્રતમાં આહારસંજ્ઞા, ભયસંજ્ઞા, મૈથુનસંજ્ઞા
પારેશ્વરસંજ્ઞા એ ચાર સંજ્ઞા માહેલી કોઈ સંજ્ઞા
કરી હોય તો તત્સસમિચ્છામિ દુક્કડં
- ૬ બને વ્રત-વીધિએ લીધું વીધિએ પાલ્યું વીધિ ક-
રતાં અવીધિ થઈ હોય તો તત્સસમિચ્છામિ દુક્કડં
- ૭ બને વ્રતમાં અતિક્રમ વ્યતિક્રમ અતિચાર અણાચાર
જાણતાં અજાણતાં મનવચન કાયાએ કરી જ્ઞાન
દર્શન ચારિત્ર, અને તપ સંબંધિ કોઈ દોષ લાગ્યો
હોય તો તત્સસમિચ્છામિ દુક્કડં.
- ૮ બને વ્રતમાં કાનોમાત્રા મિંડી, પદ, અક્ષર, ઓ-
છા અધિક-કે વિપરિત ભણાણો હોય તો અનંત
સિદ્ધ કેવળીની સાથે માહારે તત્સસમિચ્છામિ
દુક્કડં.

કેટલાએક ધર્મધ્યાનનો કાઉન્સગ્ગ પાંચમા આવશ્યકમાં
કરે છે તે નીચે મુજબ.

શેકંતં ૧ ધમેઝાણે ૨ ચઉવિહો ૩ ચઉપડિયારે ૪
પનંતે ૫ તંજહા ૬ આણાવિજયે ૭ આવાયવિજયે
૮ વિવાગવિજયે ૯ સંઠાણવિજયે ૧૦ ધમસણઝાણસ
૧૧ ચત્તારિલખણા ૧૨ પનંતાતંજહા ૧૩ આણારૂઢ
૧૪ નિસગરૂઢ ૧૫ ઉવયેરૂઢ ૧૬ સુત્રરૂઢ ૧૭ ધમસણ-
ઝાણસ ૧૮ ચત્તારિઆલંખણા ૧૯ પનંતાતંજહા ૨૦
વાયણા ૨૧ પુછણા ૨૨ પરિયટણા ૨૩ ધમકહા ૨૪
ધમસણઝાણસ ૨૫ ચત્તારિ અણુપેહા ૨૬ પનંતાતંજહા
૨૭ ઝેગચાણુપેહા ૨૮ અણિચાણુપેહા ૨૯ અસરણા-
ણુપેહા ૩૦ સંસોરાણુપેહા ૩૧.

૧ શું તે ? ૨ ધર્મધ્યાન, ૩ ચાર જાતનાં, ૪ ચાર
ચાર પદ ભેદ છે, ૫ પદરૂપા ૬ તે આ પ્રમાણે ૭
આજ્ઞાનો વિચાર કરવો ૮ દુખનો વિચાર કરવો ૯ મુ-
ખને દુખ સાથી ભોગવે છે તેનો વિચાર કરવો ૧૦
લોકના આકારનો વિચાર કરવો ૧૧ ધર્મ ધ્યાનનાં
૧૨ ચાર લક્ષણ ૧૩ તે આ પ્રમાણે કહ્યાં ૧૪ ધર્મ
આજ્ઞાની રૂચી ૧૫ વિત્રાગ દેવે પદરૂપું તેના ઉપર
શ્રદ્ધા આણવાની રૂચી ૧૬ ઉપદેશની રૂચી ૧૭ સુત્ર
સિદ્ધાંતની રૂચી ૧૮ ધર્મ ધ્યાનના ૧૯ ચાર પ્રકારના
આધાર ૨૦ તે આ પ્રમાણે કહ્યાં ૨૧ વાંચવું ૨૨ પુ-
છવું ૨૩ સીખેલું સંભારવું ૨૪ ધર્મ કથા કરવી ૨૫
ધર્મ ધ્યાનના ૨૬ ચાર પ્રકારના વિચાર ૨૭ તે આ
પ્રમાણે કહ્યાં ૨૮ એકલાપણાનો વિચાર—જીવ એકલો

આવ્યો ને એકલો જશે તેનો વિચાર કરવો ૨૬ અ-
નિત્યપણાનો વિચાર કરવો—સંસાર અનિત્ય છે કોઈ
કોઈનું નથી એવો વિચાર ૩૦ અસરણપણાનો વિચાર—
સંસારમાં કોઈકોઈને ત્રાણ સરણ નથી એવો વિચાર
કરવો ૩૧ સંસાર વીશે વિચાર—સંસાર કેવો અસ્થિર
છે તે વિશે વિચાર કરવો તે.

સંવરની વિધિ.

સમાયક ન આવડતી હોય તો સંવર કરવો તે નીચે
મુજબ.

પ્રથમ વસ્ત્ર રજેહરણ ને ગોઠો પડિલેહીને મો-
હપતિ બાંધીને પથરણા ઉપર બેસવું; બેસીને પાંચ
વાર નમોઝ્કાર મંત્ર લણવા. તે પછી ઈરિયાવહિ કરવી
અથવા ત્રણ નમોઝ્કારનો કાઉન્સગ્ગ કરવો. પછી ઉભા
થઈ ગુરૂને નમસ્કાર કરીને સંવર કરવાની આજ્ઞા
માગવી પછી નિચે મુજબ પાઠ લણવો.

દ્રવ થકી ક્ષેત્ર થકી કાળ થકી લાવ થકી બા-
હિરલા પાંચે આશ્રવ સેવવાના પચ્ચખ્યાણ તરસ
ભાંતે પડિક્કમામી નિંદામિ ગરિહામિ અપ્પાણવોસિ-
રામિ (ત્રણ નમોઝ્થુણું કહેવા.)

આ પ્રમાણે બે ઘડિનો એક ઘડિનો એક રાત
દિવસનો સંવર ઉપર મુજબ લણવાથી બંધાયો. રાત
દિવસ બે કરે તો સંવર પોસો તેને કહે છે.

હવે સંવર પાળવાની વિધિ નિચે મુજબ.

પ્રથમ પાંચવાર નમોઞ્જાર મંત્ર ભણી ત્રણ નમોઞ્જારનો કાઉત્સગ્ગ કરવો તે પછી આ પ્રમાણે બોલવું કે માહરે સંવર કાસિયં પાસિયં તિરિયં કિંદ્રિયં સોહિયં આ-રાહિયં આણાએ આજુ પાસિતા નભવઈ તસ્સ મિન્ઞા-મિદ્ધકકં.

આ પ્રમાણે સંવર તથા સંવર પોસો લેવા અથવા પાળવાની રીત સંપૂર્ણ.

પોષાની વિધિ.

અગ્યારમું પોષધટ્ટ કરવાની રીત નિચે મુજબ.

પ્રથમ આગલે દિવસથી ચોવિહારો ઉપવાસ કરવો. તે દીવસે સવારથી ઉપાશ્રયે આવવું. પોસાના કામના માટે માત્ર પાંચ લુગડાં ઓઢવા પાથરવાનાં રાખવા. પ્રથમ મોહપતિ, ગોછા, રજોહરણનું પડિલેહુ કરવું. પછી કપડાનું પડિલેહુ કરવું. લઘુનીતનું ભાજન પડિલેહુ કરી રાખવું. પછી પથરણા ઉપર બેશી નમોઞ્જાર મંત્રથી તે તસ્સોત્તરીના પાઠ સુધી પાઠ ભણવો. તે પછી ઇન્ઞામિ પડિક્કમણાનો કાઉત્સગ્ગ કરવો. કાઉત્સગ્ગ પાળી લોગસ્સ બોલવો. પછી ગુરુજીને તે ન હોય તો મહાવિદેહમાં બીરાજમાન વર્તમાન તિર્થંકરને ઉઠી બેશી ત્રણવાર વંદણા કરવી,

અને પોસાની આજ્ઞા માગવી, પછી હાથજોડી ઉભા રહી નીચેનો પાઠ ભણવો.

અગ્ન્યામું પોષધત્રત અસણું પાણું આમમં સામમંના
પચ્ચજખાણુ અબ્રહમ સેવવાના પચ્ચજખાણુ સુવણના
પચ્ચજખાણુ માલાવત્રગ વિલેવણના પચ્ચજખાણુ સથ-
મુસલાદિક સાવજજ જોગના પચ્ચજખાણુ જવઅદોરત્તં
પજજીવાસામિ દુવિહં તિવિહેણું નકરેમિ નકારવેમિ
મણુસા વયસા કાયસા તસ્સભંતે પહિકમ્મામિ નિંદામિ
ગરિહામિ અપ્પાણું વોસિરામિ.

આ પ્રમાણે બોલ્યા પછી ડાહો ઢીચણુ ઉભો રા-
ખીને ત્રણ નમોઃસ્થુણું ભણવાં.

હવે આખા દિવસમાં શુંશું કરવું તે નિચે મુજબ.

જો ગુરૂવાદિક હોય તો તેમની પાસે ભણવું ગ-
ણવું, વ્યાખ્યાન સાંભળવું, ગુરૂવાદિક ન હોય તો
વર્તમાન તિર્થંકરની આજ્ઞા માગી પોતાની મેળે ભ-
ણવું. પણ પોસાના દિવસે સુવું નહીં. કદાચીત શ-
રીરના કારણથી સુવું પડે અને જો ઉધઆવી હોય તો
ઉઠીને ચાર લોગરસનો કાઉરસગ્ગ કરવો. જો લઘુનીત
કરવી હોય તો પ્રથમ ભાજન જોધને મુકી રાખેલ છે
તે લેઈ તેમાં લઘુનીત કરવી. પછી જો રાત્રી હોય તો
માથે લુગડું ઓઢવું અને દિવસ હોય તો ખુલ્લે માથે

ઉપાશ્રય બહાર નિકલવું, અને નિકલતાં “આવસહિ”
 “આવસહિ” એમ બેવાર બોલી બહાર નીકળવું. પછી
 જમીન નજરથી જોવી કે કીડીના દર વીગેરે હોય
 નહી તેવી જગ્યાએ શકેદ્રની આજ્ઞા એમ કહીને
 પરઠવવું પરઠવીને “આવોસીરે આવોસીરે” જસ આજ્ઞા-
 બણહ” એમ બોલી ઉપાશ્રયમાં પેસવું. ઉપાશ્રયમાં
 પેસતાં “નિસ્સહી નિસ્સહી” એમ બોલી ઉપાશ્રયમાં
 આવી ભાજન ઠંકાણે મુકવું. પછી પથારી ઉપર બેસી
 નમોઞ્જારથી તસ્સઉત્તરી મુઘી ભણી ધરિયાવહીના કાઉ-
 રસગ કરવો. પછી સાડાત્રણ વાગે એટલે ઉભા થવું.
 જે પોતાથી કોઇ મોટા શ્રાવકે પોસો ક્યો હોય તે
 તેમને હાથ જોડીને ખમાવવા અને બોલવું કે પડિ-
 લેહણની આજ્ઞા પછી તે શ્રાવક એમ કહે કે જતના
 સહીત તે પછી પ્રથમ મોહપતિનું પડિલેહણ
 પછી ગોઝાનું પછી રજોહરણનું પછી કપડાં ઓઢેલાં
 પેહેરેલાં તથા પાથરેલાં હોય તેનું પડિલેહણ કરવું.
 પડિલેહણ કરીને જમીન પૂજવી જમીન પૂજીને એક
 હાથ પોહોલી અને ત્રણ હાથ લાંબી પથારી કરવી.
 પછી નમોઞ્જારથી તસ્સઉત્તરી મુઘી ભણવું. પછી ધરિ-

૧ અવશ્ય જરૂરીઆત કામ માટે બહાર નીકળું છું.

૨ પાછળથી આ પરઠવવા સંબંધી જે પાપ થાય
 તેથી હું છુટો થાઉં છું.

૩ પ્રથમ શકેદ્રની આજ્ઞા માગેલ હતી તે પાછી
 સોપું છું.

૪ ચીંતવેલ કામપુર કરી પાછો આવ્યો.

આવહીનો તથા ત્રીજા સમજ સુત્રનો કાઉત્સગ્ગ કરવો તે
 પછી પડિકમણા વખતે પડિકમણું જે પોતાને આવ-
 ડતું હોય તો પોતાની મેળેજ કરવું; અને આવડતું
 ન હોય તો કોઈ કહે તે સાંભળવું પણ પડિકમણું
 જરૂર સાંજ સવાર જે વખત કરવું; અથવા સાંભળ-
 વુંજ અને કદી જે સમર પોસો કર્યો હોય ને
 પોતાને પડિકમણું ન આવડતું હોય અને સાંભળા-
 વનાર પણ ન હોય તો પડિકમણું કર્યા વિના
 ચાલે તેટલો વખત નોકારવાલી ગણવી પછી પાછત્રી
 રાત્રે ઉઠીને તરત નમોઅરિહંતાણુથી તે તસ્સોત્તરી
 મુધી પાઠ ભણીને (ચારલોગસ્સ) ત્યા પેલા સમજસુત્રનો
 કાઉત્સગ્ગ કરવો એટલે પડિકમામિ પગામસિજ્જાએ નિ-
 ગામ સિજ્જાએ ઇત્યાદિક કાઉત્સગ્ગ પાળીને પડિકમણા
 ની વખત થઈ હોય તો પ્રથમના કહ્યા પ્રમાણે ક્ષેત્ર
 વિશુદ્ધ કરીને પેહેલા આવસ્યકની આજ્ઞા લેવી પછી
 દ્વીવસ ઊગ્યા પછી પડિલેહણની વખત થાય એટલે
 મોટા આવકને ખમાવીને પડિલેહણની આજ્ઞા માગવી
 અને પોતાથી મોટોટા આવક ન હોય તો માહાવીદેહ
 ક્ષેત્રમાં વડેરા આવકજીની આજ્ઞા માગી પડિલેહણ
 કરવું પડિલેહણું કરી ઈરિયાવહીનો કાઉત્સગ્ગ કરવો
 પછી પોસો જે વખતે લીધો હોય તે વખતે પાલવો
 માળવાની વિધિ આગલ લખી છે.

પ્રતિક્રમણ કરવાની વિધિ.

૧ પેહેલુ સામાયક કરવું—તેમાં પહેલા છ પાઠ ઉભા રહી કહેવાના છે ને “નમોઽથુણું” નો પાઠ કહેતી વખતે બેસવાનું છે.

૧ પ્રથમ સામાયક આવસ્યક.

૧ સામાયક લખને તરત પ્રતિક્રમણ કરવાનો વખત થયો હોય તો તરત પ્રથમ આવસ્યકની આજ્ઞા લેવી.

૨ સામાયક કર્યાને ઓછામાં ઓછી એક ઘડિ થઇ હોય તે પછી પ્રતિક્રમણ આદરવું હોય તો મુનિરાજને ત્રણ વખત ઉઠી બેસી વંદન કરી ક્ષેત્ર વિશુદ્ધ કરવાની આજ્ઞા માગવી ને “નમોઽસ્મા-રનો” પાઠ “ધ્મ્છામિ પરિક્રમણાનો” પાઠ “ત-સ્સઉત્તરીનો” પાઠ લણી “ધરિયા વહિ” નો કાઉસગ્ગ કરી કાઉસગ્ગ પાળી “લોગસ્સ”નો પાઠ કહી ડાબો હાથ જણ ઉભો રાખી બે “નમોઽથુણું” કહેવાને પછી પ્રથમ આવસ્યકની આજ્ઞા લેવી.

૩ આ પ્રથમ સામાયક આવસ્યકની આજ્ઞા માગતા પહેલા આસનથી નીચે ઉતરી ઉભા થવું ને બે હાથ જોડી “તિર્જંખુતા”નો પાઠ લણી ત્રણ વખત મુનીને વંદન કરવું. મુની ન હોય તો સિદ્ધ ભગવંતની સાથે કે વર્તમાન તિર્થંકરની સાથે આ-જ્ઞા માગવી,

(૧) પછી પાઠ ૧ “ધ્મ્છામિણુંભતે”નો કહેવો

(૨) પછી “નમોઃકાર” મંત્ર ભણવો (૩) “કર-
મિભતે”નો પાઠ ભણવો (૪) પછી પાઠના ૦ ૨ નો
“ધ્વજામિહામિ કાઉસગ્ગ”નો કહેવો (૫) પછી “ત-
સ્સઉત્તરી”નો કહેવો (૬) પછી “નવાણુ અતિચાર”
નો અથવા “ચાર લોમસ્સ” અથવા અત્રિસ “ન-
મોઃકાર”નો કાઉસગ્ગ કરવો તે ઉપરાંત એક “નમો-
ઃકાર”નો કાઉસગ્ગ કરી “નમો અરિહંતાણુ” કહી
કાઉસગ્ગ પાળવો. આ કાઉસગ્ગ ઉભા રહીને કરવો
પછી અશક્તિના કારણથી નીચે બેસીને પણ કરાય.

૨ ચત્વીસઠ્યા આવસ્યક બીજે

પછી “તિજ્જુત્તાનો” પાઠ ભણા હુનીને
વંદન કરી બીજા આવસ્યકની આજ્ઞા માગવી ને
ઉભા ઉભા “લોમસ્સનો” પાઠ કરવો.

૩ વંદણા આવસ્યક ત્રીજે

પછી “તિજ્જુત્તાનો” પાઠ ભણીને વંદન
કરીને ત્રીજા વંદણા આવસ્યકની આજ્ઞા માગવી.
પછી પોતાનું આસન સુકી નીચે બેસીને બે ઠીચણ
ઉભા રાખીને બે હાથ જોડી પાઠ ૩ જે “ધ્વજા-
મિ ખમાસમણાનો” બે વખત કહેવો.

આ પાઠમાં “નિસીહિ” આવે ત્યાં ઉકડુ
આસને એટલે બે ઠીચણ ઉભા રાખી ગુરૂ પાસે
બેસીને “આવસિયાએ” શબ્દ આવે ત્યારે ગુરૂ
પાસેથી ઉભા થઈ પાઠ પુરો કરવો ને બીજી વખત
આ પાઠ બોલતા “નિસીહિ” શબ્દ આવે ત્યારે

પાછું ઉકડું આસને બધો પાઠ પુરો થતા સુધી બે-સત્રું અને “આવસિયાએ” શબ્દ બીજી વખત બોલવાનો નથી કેમકે અવગ્રહ બાહિર નિકલેલું નથી, સ્થાનકે બેસી કહેવાનો છે.

— — —

૪ પ્રતિક્રમણ આવસ્યક ચોથો—

ઉભા થઈ “તિજ્જુત્તાનો” પાઠ ભણી વંદન કરીને ચોથા આવસ્યકનો આજ્ઞા માગવી પછી “જ્ઞાનના” અતિચારના પાઠ ૪ થી ૨૧ માં “ચૌદ પ્રકારના સમુદ્ધિમનો” છે ત્યાં સુધીના પાઠ ભણવા પછી “ઘચ્છામિઠામિ”ના પાઠ ભણવો પછી “ન-માક્કારનો” પાઠ ભણવો પછી “કરેમિબંતેનો” પાઠ ભણવો.

પછી જમણા હાથે ઉભો રાખી બે હાથ જોડી પગ લાગી બેસીને પાઠ ૨૨ માં “ચતારિ મંગ-લિકનો” કહેવો. પછી “ઘચ્છામિ ઠામિનો” પાઠ કહી પછી “ઘચ્છામિ પડિક્કમિઉંનો” પાઠ કહેવો.

પછી ઉભા થઈ વંદણા કરી “સમણસુત્રની” આજ્ઞા લેવી. પછી બેસી “સમણસુત્ર” પાઠ ૨૩-૨૪-૨૫-૨૬ સંપૂર્ણ ભણી પાઠ ૨૭ માં “નમો ચ-ઉવીસાએ” નો ભણતા “અબ્ભુહિચોમિ આરાહ-ણાએ” એ શબ્દ આવે ત્યારે ઉભા થઈ પાઠ પુરો કરવો ને બે હાથ જોડી શુર્યાદિકને વંદણા કરી ખામણાની આજ્ઞા માગવી.

જે સંઘાડામાં વંદણા બોલવાનો રિવાજ છે તે સંઘાડાવાળા વંદણાની આજ્ઞા લેતા પહેલાં પાઠ ૨૭ માં “અબ્હુઠિએમિ આરાહણાએ” શબ્દ આવે ત્યાં બે હીંચણ ઉભા કરી તે પાઠ પૂર્ણ કરી પોતાનું આસન મુકી બે વખત ખમાસમણાનો પાઠ કહે છે—ને જેઓ ખામણા કહે છે તે ખમાસમણાનો પાઠ બે વખત ખામણા પુરા કર્યા પછી કહે છે.

પછી પાંચ વંદણા કે પાંચ પ્રકારના ખામણાનો પાઠ બેસીને બોલી આવક આવિકાને ખમત ખામણાનો છઠો પાઠ કહી ચૌરાશી લક્ષ જીવાળેનીને ખમત ખામણાનો પાઠ કહેવો.

૫ કાઉસગ્ગ આવસ્યક પાંચમો.

પછી ઉભા થઈ “તિજ્જુત્તા”નો પાઠ ભણી વંદન કરી પાંચમા આવસ્યકની આજ્ઞા મારગી પછી “દેવસિ પ્રાયશ્ચિત વિમુદ્ધનાર્ય કરેમિ કાઉસગ્ગ” કહીને “નમોક્કાર” પાઠ કહી “કરેમિભતે” નો પાઠ કહી “ધમ્મામિહામિ કાઉસગ્ગ”નો પાઠ કહી, “તસ્સ ઉત્તરી”નો પાઠ કહી ઉભા ઉભા કાઉસગ્ગ કરવો—કાઉસગ્ગ પોતે જાતેજ કહેવો—

આંહી દરિયાપુરી ગચ્છવાળા દિવસ તથા રાત્રિ પ્રતિક્રમણમાં ધર્મ ધ્યાનનો કાઉસગ્ગ કહે છે ને રાત્રિ પ્રતિક્રમણમાં તે ઉપરાંત તપના બાર બોલ વધારે કહે છે. બીજા ગચ્છવાળા ધર્મ ધ્યાનને બદલે દેવસિ શયસિ પ્રતિક્રમણમાં ચાર લોગ્ગસ્સનો કાઉસગ્ગ કહે છે જ્યારે દરિયાપુરી ગચ્છવાળા બે લોગસ્સનો પાઠ

લણેછે. પાક્ષી પ્રતિક્રમણમાં બાર લોગસ્સનો, ચઉ-
માસી પ્રતિક્રમણમાં વીસ લોગસ્સનો ને સંવત્સરી
પ્રતિક્રમણમાં ચાળીસ લોગસ્સનો કાઉસગ્ગ કહે છે.
દરેક કાઉસગ્ગને અંતે એક “નમોઃકાર”નો પાઠ પુરો
કરી (નમો અરિહંતાણં) શબ્દ કહી કાઉસગ્ગ
પાળવો.

પછી લોગસ્સનો પાઠ બોલવો પછી બેસી આ-
સન મુકી બે વખત (ઇન્દ્રામિ ખમાસમણાનો) પાઠ
કહેવો.

૬ પચ્ચખખાણુ આવસ્યક છઠા.

પછી ત્રણ વખત ઉઠી બેસી ગુરૂને વંદના કરી
છઠા આવસ્યકની આજ્ઞા માગીને પચ્ચખખાણુ કરાવવા
ગુરૂને સવિનયે કહેવું. તેઓએ પચ્ચખખાણુ કરાવ્યા
બાદ બધા મુનીને વાંદીને છબે આવસ્યકના નામ
કહેવા. છેવટ ડાબો ઢીંચણ ઉભો રાખી બે (નમોચ્ચુણં)
કહીને ત્રીજી (નમોચ્ચુણં) (મમ ધમ્મ આયરિયસ્સ)
એમ કહેવું.

પછી સામાયકનો વખત પુરો થયો હોય તો
પારતી.

પ્રતિક્રમણ કરવામાં ધ્યાનમાં રાખવાના સા-
ધારણ નિયમ.

- ૧ પ્રતિક્રમણ પાંચ પ્રકારનાં છે. ૧ દેવસિ, ૨ રા-
યસિ, ૩ પખિખ, ૪ ચઉમાસિ, ૫ સંવત્સરિ,
૨ (રાયસિ) પ્રતિક્રમણમાં ‘દેવસિ’ શબ્દને બ-

દહે 'રાયસિ' શબ્દ કહેવો ને (તપ) શબ્દ ઉચારવો.

- ૩ પજિખ, ચઉમાસી, સંવત્સરી પ્રતિક્રમણમાં (દેવસિ) ને બદલે (પજિખ, ચઉમાસી, સંવત્સરી) શબ્દ બોલવા.
- ૪ (દેવસિ) પ્રતિક્રમણનો વખત સુર્ય અસ્ત થતી વખતે પ્રથમ આવશ્યકની આજ્ઞા લેવી.
- ૫ (રાયસિ) પ્રતિક્રમણનો વખત પૂર્વ દિશા પીળી થએ પ્રથમ આવશ્યકની આજ્ઞા લેવી.
- ૬ પ્રતિક્રમણ બનતાસુધી ઉભા રહીજ કરવાનું છે.
- ૭ ચઉમાસી પ્રતિક્રમણમાં એ પ્રતિક્રમણ કરવા કહેલ છે તે એવી રીતે કે 'પહેલું' (દેવસિ) પ્રતિક્રમણ ચાર આવશ્યક સુધી કરી પછી શરૂઆતથી ચઉમાસી પ્રતિક્રમણ કહેવું. એ મુજબ સંવત્સરીને દીવસે એ પ્રતિક્રમણ કહેવા.

ગચ્છવાર ફેરફાર.

દરિયાપુરી ગચ્છમાં સામાયકમાં આજ્ઞા લીધા પછી ત્રણ નમોઽથુણું કહેછે.

સામાયક પાળવામાં ફક્ત પાળવાનો પાઠ કહી ત્રણ નમોઽથુણું કહે છે.—આગળના પાઠ બોલતા નથી.

દરિયાપુરી ગચ્છમાં ચાથા આવશ્યકમાં નવ-દસ ને અગીયારમા વ્રતમાં (દુવિહ, તિવિહણ, નક-રેમિ, નકારવેમિ, મણસા, વયસા, કાયસા, કરંતનાણું જાણુ વયસા, કાયસા) એ પ્રમાણે બોલવાની રીતછે. દરિયાપુરી ગચ્છામાં પ્રતિક્રમણમાં (બાર વ્રત,

સ્થાનના પાઠ, અઠાર પાપસ્થાનને વંદણા એટલા પાઠ બોલે છે ને “મિથ્યાત, સમુર્ધિમ, ને સમણસુત્ર” એટલા પાઠ કહેવાનો ચાલ નથી. ને વાંદણા કહે છે છતાં ખમાસણાનો પાઠ બેવાર છેવટ બોલે છે. પાંચમાં આવસ્યકમાં પાંચે પડીકમણામાં “વર્મ ધ્યાન” નો અથવા “બે લોગ્ગસ ” નો કાઉસગ્ગ કરવામાં આવે છે.

કેટલાક પાઠ વારંવાર આવે છે તે જાણત મુચના

૧ “કરેમિભંતે સામાય” પાઠ પડીકમણામાં ત્રણવાર આવે છે. ૧ પહેલા સામાયક આવસ્યકમાં

૨ ચોથા પ્રતિકમણ આવસ્યકમાં સામાયક અતિચાર આજોવવા માટે, ૩ પાંચમાં કાઉસગ્ગ આવસ્યકમાં પુર્વ દોષ આજોવ્યા છે તે શુદ્ધ કરવાને પાછલો કાઉસગ્ગ કરવો છે તે માટે,

૨ “ધ્વજામિ ઠામિ” નો પાઠ ચારવાર આવે છે

૧ પહેલો સામાયક આવસ્યકમાં પ્રથમ કાઉસગ્ગ કરવા ૨-૩ ચોથા પ્રતિકમણ આવસ્યકમાં બે વખત અતિચાર આજોવવા માટે ૪ પાંચમા કાઉસગ્ગ આવસ્યકમાં છેલો કાઉસગ્ગ કરવા.

૩ “ચઉવીસંથા” નો પાઠ બેવાર આવે છે ૧

બીજા આવસ્યકમાં તે પુરો થવા માટે

૨ પાંચમા કાઉસગ્ગ આવસ્યકને છેડે કાઉસગ્ગ

પાળ્યા પછી જનસ્તવન માટે.

૪ “ધ્વજામિ ખમાસમણનો” પાઠ ત્રણવાર આવે છે (૧) ત્રીજો વાંદણા આવસ્યક પુરો કરવા માટે

(૨) ચોથા આવસ્યકને છોડે વાંદણા કે ખામણા પુરા કર્યા પછી ગુરૂને વિશેષે વાંદવા માટે (૩) પાંચમા આવસ્યકને છોડે પડીકમણુ પુરૂ થયે ગુરૂને વાંદણા દેઈને છોડા આવસ્યક કરવો તે માટે

—*—

સાધુજનું પ્રતિક્રમણ.

પાઠ ૧—કરેમિભંતે સામાયક સવ્યંસાવજ્જજે-
ગંપચ્ચખામી જવજીવાએતેવિહં તિવિદેણ મણેણ
વાયાએ કાએણં નકરેમિ નકારવેમિ કરંતંપી અન્ને
નસમણુજણામિ તસ્સભંતે પડીકમામિ નિદ્દામિ
ગરિહામિ અપ્પાણં વેસિરામી. પાઠ ૨—ઈચ્છામિ-
ઠામી કાઉસગ્ગં જ્ઞેમેદેવસીયો અપ્પચારકઓ કામઓ
વામયો માણસીયો ઉસુતો ઉમગ્ગો અકપ્પો અકર-
ણીજ્ઞે દુઝાઓ દુવિચિંતિયો અણાચારો અણિછીયવ્વો
સમણગપ્પાઉગો નાણેતહદંસણે ચારિતેસુએસમાહિ-
એ તિન્હંગુત્તીએણં ચઉન્હંકસાયાણં પંચહીમહા-
વ્વયાણં છન્હંજીવનીકાએણં સત્તેસુપીંડે સીયાણં
અઠેસુપાઉમેસીયાણં નવેવિદેખંભચેર ગુત્તીએણં
દસવિદે સમણુધમ્મે સમણેહં જ્ઞેગએહિં જંખંડીયં
જંવિરાહીયં તસ્સમિચ્છામિદુક્કહં.

પેહેલું મહાવ્રત.

પેહેલું મહાવ્રત સંવત્સરો પાણાઝવાયાઓ વેરમણું, દ્રવ્યથકી છકાયજીવની હિંસા કરવી નહીં, કરાવવી નહી, કરતા પ્રત્તે ભલું જાણું નહિ, ક્ષેત્રથકી આખા લોક પ્રમાણે, કાલથકી જાવ જીવ સુધી, ભાવથકી ઉપયોગ સહીત, ગુણથકી સંવર ગુણ, પેહેલા મહાવ્રતની પાંચ ભાવના, પેહેલીઝર્યા ભાવના, બીજીમન ભાવના, ત્રીજી વચન ભાવના ચોથાઝેપણા ભાવના પાંચમી આચારુભંડમત્તનિઝે વણાભાવના ઝે પેહેલા મહાવ્રતની પાંચ ભાવનાને વિષે પાપ દોષ લાગ્યો હોય તો તરુસમિચ્છામિ દુક્કરં. ॥ ૧ ॥

બીજું મહાવ્રત.

બીજું મહાવ્રત સંવત્સરો, મુસાવાયાઓ વેરમણું, દ્રવ્યથકી મૃષાવાદ-જીકું બોલું નહી, બોલાવું નહી, બોલતા પ્રત્યે ભલું જાણું નહી, ક્ષેત્રથકી આખા લોક પ્રમાણે, કાલથકી જાવ જીવ સુધી ભાવથકી ઉપયોગ સહીત ગુણથકી સંવર ગુણ, બીજા મહાવ્રતની પાંચ ભાવના-પેહેલી ભાવનાઝે વિવેકે વિચારીને બોલવું, વિના વિચારે બોલવું નહી, બીજી ભાવનાઝે કોધે કરિ જીકું બોલવું નહી, કોધ આવે તો ક્ષમા રાખવી, ત્રીજી ભાવનાઝે લોભે કરી જીકું બોલવું નહી, લોભ આવે તો સંતોષ

રાખવો. ચોથી ભાવનાએ ભયે કરી જીકું બોલવું નહી, ભય આવેતો ધીરજ રાખવી. પાંચમી ભાવનાએ હાંશે કરી જીકું બોલવું નહી, હાંશ આવે તો મૌન્ય રહેવું. એ બીજા મહાવ્રતની પાંચ ભાવનાને વિષે પાપ દોષ લાગ્યો હોય તો તત્સમિચ્છા મિ દુઃકડં ॥ ૨ ॥

ત્રીજું મહાવ્રત.

ત્રીજું મહાવ્રત સંવાઓ, અદિના દાણાઓ વે-
રમણું, દ્રવ્યથકી અદતા દાન લેવું નહિ; લેવરાવું
નહી, લેતા પ્રત્યે ભક્તિ જાણું નહિ, ક્ષેત્રથકી આખા
લોક પ્રમાણે, કાલથકી જવજીવ સુધી, ભાવથકી
ઉપીયોગ સહીત, ગુણથકી સંવર ગુણ; ત્રીજા મા-
હાવ્રતની પાંચ ભાવના, પેહેલી ભાવનાએ અદાર
જાતિના સ્થાનક નિર્દોષ જાચીને ભોગવવાં; વિના
જાચે ભોગવવા નહી. બીજી ભાવનાએ, તૃણ કાષ્ટ
કાંકરો દિનદિન પ્રત્યે યાચીને ભોગવવું વિનાજાચે
ભોગવવું નહી. ત્રીજી ભાવનાએ અખડાખખડી,
સ્થાનક સમારવું નહી. ચોથી ભાવનાએ, શ્વેતર્મિ-
ર્તુ દેવનું, ઇંદ્રનું, રાજનું, ગાથાપતીનું, સેન્યાંતરનું,
અદતા દાન લેવું નહી. પાંચમી ભાવનાએ, ગુરૂનો
ગરદાનો, રોગીનો, તપશ્ચીનો, નવદિક્ષીત શિષ્યનો,
આચાર્યનો, ઉપાધ્યાયનો વિનય વૈયાવચ્ચ કરવો,
વનય વૈયાવચ્ચ કરતાં તપ થાય તપથી ધર્મ થાય

(૧૮૫)

એ ત્રીજા મહાવ્રતની પાંચ ભાવનાને વિષે પાપ દાપ લાગ્યો હોય તો તસ્સમિચ્છામિ દુઃકડં ॥ ૩ ॥

ચોથું મહાવ્રત.

ચોથું મહાવ્રત સંવાઓ મેદુણાઓ વેરમણું દ્રવ્યથી મૈથુન સેવવું નહીં, સેવરાવવું નહીં, સેવતા પ્રત્યે ભલું જાણું નહીં, ક્ષેત્રથી આખાલોક પ્રમાણે, કાલથી જાવજીવ સુધા, ભાવથી ઉપીયોગસહીત ગુણથી સંવરગુણ, ચોથા મહાવ્રતની પાંચભાવના-પેહેસોભાવનાએ સ્ત્રીપશુપંડગરહીત સ્થાનક ભોગવવું, સહીત ભોગવવું નહીં. બીજાભાવનાએસ્ત્રીનીકથાવારતાકરવીનહીં. ત્રીજાભાવનાએત્રીનાં અંગોપાંગ નિરખવાં નહીં, ચોથી ભાવનાએ પૂર્વનાં કાંમ ભોગ સંભારવાં નહીં; પાંચમી ભાવનાએ દિનદિન પ્રત્યે સરસ આહાર કરવો નહીં, એ ચોથા મહાવ્રતની પાંચ ભાવનાને વિષે જે કોઈ પાપદાપ લાગ્યો હોય તો તસ્સમિચ્છામિદુઃકડં. ॥ ૪ ॥

પાંચમું મહાવ્રત

પાંચમું મહાવ્રત સંવાઓ પરિગ્રહાઓ વેરમણું દ્રવ્યથી પરિગ્રહ રાખવો નહીં, રખાવવો નહીં; રાખતા પ્રત્યે ભલું જાણું નહીં, ક્ષેત્રથી આખા લોક પ્રમાણે, કાલથી જાવજીવ સુધી, ભાવથી ઉપીયોગ સહીત, ગુણથી સંવરગુણ, પાંચમા મ-

હાત્રતની પાંચ ભાવના, પેહેલી ભાવનાએ—સારા શબ્દ ઉપર રાગ રાખવો નહી, માઠા શબ્દ ઉપર દ્વેષ રાખવો નહી, બીજી ભાવનાએ સારા રૂપ ઉપર રાગ રાખવો નહી; માઠા ઉપર દ્વેષ રાખવો નહી, ત્રીજી ભાવનાએ સારા ગંધ ઉપર રાગ રાખવો નહી, માઠા ઉપર દ્વેષ રાખવો નહી, ચોથી ભાવનાએ સારા રસ ઉપર રાગ રાખવો નહી, માઠા ઉપર દ્વેષ રાખવો નહી; પાંચમી ભાવનાએ સારા ફરસ ઉપર રાગ રાખવો નહી, માઠા ઉપર દ્વેષ રાખવો નહી; એ પાંચમા મહાત્રતની પાંચ ભાવનાને વિષે પાપ દોષ લાગ્યો હોય તો તસ્સ-મિચ્છામિ દુક્કડં ॥ ૫ ॥

છઠું રાત્રી ભોજન.

છઠું રાત્રી ભોજન અસણું પાયણું આઠમું સા-
ર્થમું દ્રવ્યથકી રાત્રિ ભોજન કરવું નહી કરાવવું
નહી, કરતા પ્રત્યે ભણું જાણું નહી, ક્ષેત્રથકી આ-
ખા લોક પ્રમાણે, કાલથકી જાવજીવ મુઠી, ભાવ
થકી ઉપાયોગ સહીત, ગુણથકી સંવર ગુણ; એહેવા
છઠા રાત્રી ભોજનને વિષે જો દોષ લાગ્યો હોય તો
તસ્સમિચ્છામિ દુક્કડં. ॥ ૬ ॥

હવે પાંચસુમતિકહે છે.

પેહેલી આલંબનનીર્ધ્યા સુમતિ, દ્રવ્યથકી જ્ઞાન

દર્શન, ચારિત્ર, તપ સહીત પ્રવર્તવું, અજત-
નાને મારગે ચાલવું નહી, ક્ષેત્રથકી ધુંસરા પ્રમાણે
જેઘને ચાલવું, વિના જોયે ચાલવું નહી, કાલથકી
દીવસે જેઘને ચાલવું, રાત્રીયે ચાલવું નહી. ભા-
વથકી ઉપીયોગ સહીત, ગુણથકી સંવર ગુણ એ
પેહોલી ધ્યાનુમતીને વિષે જે દાપ લાગ્યો હોય તે
તસ્સમિચ્છામિ દુક્કડં. ॥ ૭ ॥

બીજી ભાષાસુમતિ.

કોર ભાષા ૧ કર્કશ ભાષા ૨ નિચે ભાષા ૩
સાવધ્ય ભાષા ૪ જુઠી ભાષા ૫ મિશ્ર ભાષા ૬
હિંશાકારી ૭ છેદકારી ૮ ભેદકારી ૯ પરજીવને પીડા-
કારી ૧૦ કોધકારી ૧૧ માનકારી ૧૨ માયાકારી ૧૩
લોભકારી ૧૪ રાગકારી ૧૫ દ્રેષકારી ૧૬ દ્રવ્યથકી સોલે
પ્રકારની સાવધ્ય ભાષા બોલવી નહી, ક્ષેત્રથકી વાટે
ચાલતાં અસંયતીની સાથે બોલવું નહી, કાલથકી
પોહોર રાત્રી ગયા પછી ગાઢે ગાઢે શબ્દે બોલવું
નહી, ભાવથકી ઉપીયોગ સહીત, ગુણથકી સંવર
ગુણ. બીજી ભાષા સુમતિને વિષે પાપ દાપ લાગ્યો
હોય તે તસ્સમિચ્છામિ દુક્કડં. ॥ ૮ ॥

ત્રીજી એષણાસુમતિ.

ત્રીજીએષણા સુમતિ-સોલે ઉદગમણના દાપ, સો-
લ ઉતપાતના દાપ, દશએષણાના દાપ પાંચ માંડ-

લીયાના દોષ, દ્રવ્યથકી સુડતાલીસ દોષ રહીત,
આહાર પાણી ભોગવવો, સહીત ભોગવવો નહી,
ક્ષેત્રથકી બે ગાઉ ઉપરાંત ગૌચરીયે જવું નહી,
કાલથકી પેહેલા ચોહોરનો આહાર પાણી પાછલે
ચોહેરે ભોગવવો નહી, ભાવથકી ઉપીયોગ સહીત,
ગુણથકી સંવરગુણ ત્રીજી એવણા સુમતીને વિષે જે
દોષ લાગ્યો હોય તે તસ્સમિચ્છામિ દુક્કડં. ॥ ૯ ॥

ચોથી આયાણ ભંડમત્ત નિખેવણ સુમતિ

આયાણ કહેતાં લેવું, ભંડકહેતા વસ્ત્રપાત્ર, મત્ત
કહેતાં માત્રીયું નિખેવણ કહેતા મુકવું, દ્રવ્ય થકી
પુંજ પલેવીને મુકવું, ક્ષેત્રથકી અહસ્તીને ઘેર મુકવું
નહી, કાલથકી બેઠકું પડિલેહણ કરવું, ભાવથકી
ઉપીયોગ સહીત, ગુણ થકી સંવર ગુણ-એ ચોથી
આયાણભંડ મત્તનિખેવણ સુમતિને વિષે જે દોષ
લાગ્યો હોય તે તસ્સમિચ્છામિ દુક્કડં. ॥ ૧૦ ॥

પાંચમી ઉચ્ચાર પાસવણ ખેલજલ સંધાણપરિ
ઠાવણીયા સુમતિ.

ઉચ્ચાર કહેતા વડિનીતી, પાસવણ કહેતાં લઘુ
નીતી, ખેલ કહેતા બલખો જલ કહેતાં પરસેવો,
સંધેણ કહેતા નાકનો મેલ, દ્રવ્યથકી પુંજ પુંજ પ-
લેવીને પરઠવવું, ક્ષેત્રથકી દ્વેષ કરેતો, અહસ્તીને
આંગણે પરઠવવું નહી, કાલથકી દિવસે બોધને

રાત્રીયે પરઠવવું, ભાવથકી ઉપીયોગ સહીત, ગુણ-
 થકી સંવરગુણ, સ્થાનકથી જતાં આવસહી,
 આવસહી, કીધું ન હોય, સ્થાનકમાં આવતાં નિ-
 સિહી નિસિહી કીધું ન હોય, શકેદ્રની આજ્ઞા માગી
 ન હોય, જસઉગહં, આજુજણહ, કીધું ન હોય,
 થોડુ થોડુ પુંજી હોય ને ઘણું ઘણું પરઠવ્યું હોય
 તો પાંચમી ઉચ્ચાર પાસવણ, ખેલ જલ સંઘાણ
 પરિઠાવણીયા સુમતિને વિષે જો કોઈ દ્રાપ લાગ્યો
 હોય તો, તસ્સમિન્છામિ દુક્કડં. ॥ ૧૧ ॥

હવે ત્રણગુપ્તીકહે છે.

પેહેલી મનગુપ્તી, માઠી લેશ્યા, માડું ધ્યાન,
 માઠા અધ્યવસાય, માઠા પ્રણામ, દ્રવ્યથકી આર્ત-
 ધ્યાન, રૌદ્રધ્યાન ધ્યાવું નહી, ક્ષેત્રથકી આખા
 લોક પ્રમાણે, કાલથકી જવજીવ સુધી, ભાવથકી
 ઉપીયોગ સહીત ગુણથકી સંવરગુણ, અવી પેહેલી
 મન ગુપ્તીને વિષે જો કોઈ દ્રાપ લાગ્યો હોય તો,
 તસ્સમિન્છામિ દુક્કડં. ॥ ૧૨ ॥

ખીજી વચનગુપ્તી.

કોધકારી, માનકારી, માયાકારી, લોભકારી, રાગકારી,
 દ્વેષકારી, દ્રવ્યથકી સાવધ વચન બોલવું નહી, ક્ષેત્ર-
 થકી આખા લોક પ્રમાણે, કાલથકી જવજીવ સુધી
 ભાવથકી ઉપીયોગ સહીત ગુણથકી સંવર ગુણ,

(૧૯૦)

એ બીજ વચન ગુપ્તીને વિષે જે દોષ લાગ્યો હોય
તો તસ્સમિન્છામિ દુઃકડં. ॥ ૧૩ ॥

ત્રીજ કાયગુપ્તી.

હાલતા ચાલતા ઉઠતા બેસતા પુનઃતાં પલેવતાં
ખાસતા છીંકતા, દ્રવ્યથકી અસંયમને વિષે કાયા
પ્રવર્તાવવી નહી, ક્ષેત્રથકી આખા લોક પ્રમાણે,
કાલથકી જાવજીવ સુધી, ભાવથકી ઉપીયોગ સહીત,
ગુણથકી સંવર ગુણ, એ ત્રીજ કાય ગુપ્તીને વિષે
જે દોષ લાગ્યો હોય તે, તસ્સમિન્છામિ દુઃકડં,
“ એ પાંચ સુમતિ વ્રણ ગુપ્તીને વિષે જે કોઈ
પાપ દોષ લાગ્યો હોય તે અત્રતા સિદ્ધ ભગવત
ની સામે માહારે તસ્સમિન્છામિ દુઃકડં. ॥ ૧૪ ॥

હવે છ કાયનો આલાવો કહે છે.

કાલી માટી, પીલી માટી, ઘોળી માટી, રાતી
માટી, લિલી માટી, હીંગલો, હડતાલ, હરમચી,
હુંણ, ખારો, અખરખ, ગેર, ગોપીચંદન, ઇત્યાદીક,
પ્રથ્વીકાય જીવ, સુદ્ધમને ખાદર, પ્રજામાને અપ્રજા
માને કોઈ જીવની વિરાધના થઇ હોય તો, તસ્સ-
મિન્છામિ દુઃકડં; ॥ ૧૫ ॥

બીજ અપકાય.

ઉસતું પાણી, હીંમતું પાણી, ઠારતું પાણી, મેઘ-

રવાનું પાણી, સમુદ્રનું પાણી, તલાવનું પાણી,
કુવાનું પાણી, વરસાદનું પાણી, ઇત્યાદીક, છોટાછઠ્ઠ
કે લાગ્યો હોયને, સુક્ષ્મને બાદર, પ્રજાતા અપ્ર-
જાતા, એ અપકાયના જીવની વિરાધના થઇ હોય
તો તસ્સમિચ્છામિ દુઃકડં. ॥ ૧૬ ॥

ત્રીજી તેઉકાય.

કુભારની અગ્ની, લુહારની અગ્ની, ભાડભુંજની
અગ્ની, ચુલાની અગ્ની, ઝાલાની અગ્ની, કટકાની
અગ્ની, મુસુરાના અગ્ની, વિજંલીની અગ્ની, ચક્રમ-
કની અગ્ની, ઇત્યાદીક, સુક્ષ્મને બાદર, પ્રજાતાને
અપ્રજાતા, એ તેઉ કાયજીવની વિરાધના થઇ હોય
તો તસ્સમિચ્છામિ દુઃકડં. ॥ ૧૭ ॥

ચોથી વાયુકાય.

પુર્વનો વાયુ, પશ્ચીમનો વાયુ, ઉત્તરનો વાયુ, દ-
ક્ષીણનો વાયુ, ઉચી દીસાનો વાયુ, નિચી દીસાનો
વાયુ, વિદીસાનો વાયુ, મંડલીયો વાયુ, ઘન વાયુ,
તન્ન વાયુ, સુપડે કરી વિઝણું કરી, લુગડે કરી,
પાનડે કરી, નાકે કરી, જીંકે કરી, તાલીયે કરી,
ચપટીયે કરી, ખાસતા છીકતા, ઇત્યાદીક, સુક્ષ્મને
બાદર, પ્રજાતાને અપ્રજાતા, એ વાયુ કાયના જીવ-
ની વિરાધના થઇ હોય તો, તસ્સમિચ્છામિ દુઃકડં.
॥ ૧૮ ॥

પાંચમી વનસ્પતી કાય.

રૂખા, ગુછા, ગુમા, લયા વેલા લતા ત્રણા કંદમુલ
ખંધતવયા, સાખા પ્રતિસાખા, કુંપલ, પાંદડા, ફલકુલ
ખીજ નીલ કુલ, કણ કપાસીયા, અંકુરા પ્રત્યેકને,
સાધારણ, ઇત્યાદિક, સુદમને બાદર પ્રજ્ઞપ્તાને અપ્ર-
જ્ઞપ્તા, એ વનસ્પતી કાયના જીવની વિરાધના થઇ
હોય તો, તસ્સમિચ્છામિ દુઃખં. ॥ ૧૯ ॥

છઠી ત્રસ કાયતેમા એ ઇંદ્રી કાય.

એલ મેલ લટ કીડા કરમીયા, પુરાજલો અલસી-
યા, કોડા કોડી સંખ છીપ' ઇત્યાદિક, પ્રજ્ઞપ્તા
અપ્રજ્ઞપ્તા, એ એ ઇંદ્રી કાય જીવની વિરાધના થઇ
હોય તો, તસ્સમિચ્છામિ દુઃખં. ॥ ૨૦ ॥

તે ઇંદ્રી કાય.

કીડી મંકોડી મંકોડા ચાંચડ માંકણ જીં લીખ
ઉધેહી ધનેરાં કાંનખજુરા ઇત્યાદિક તેંદ્રીજીવની
વિરાધના થઇ હોયતો પ્રજ્ઞપ્તાને અપ્રજ્ઞપ્તાને વિષે
પાપ દોષ લાગ્યો હોય તો તસ્સમિચ્છામિ દુઃખં.
॥ ૨૧ ॥

ચૌઠીકાય.

તે ભમરા ભમરી મખર તીડ પતખીયા વિંછીડાંસ
મક્કી ફુલ તમરી કંસારી ઇત્યાદિક ચૌઠી જીવની

વિરાધના થઇ હોય તો પ્રજ્ઞાપ્તાને અપ્રજ્ઞાપ્તાને
વિષે પાપદોષ લાગ્યો હોય તો તત્સમિચ્છામિ
દુઃકરં ॥ ૨૨ ॥

પચેન્દ્રીકાય.

તે જલચરથલચર ખેચર ઉરપર ભુજપર સંજી-
ને અસંજી ગર્ભજને સમુર્ધિમ ઇત્યાદીક પચેન્દ્રીકાય
જીવની વીરધના થઇ હોય તો પ્રજ્ઞાપ્તાને અપ્રજ્ઞાપ્તાને
વિષે પાપ દોષ લાગ્યો હોય તો તત્સમિચ્છામિ
દુઃકરં ॥ ૨૩ ॥

ઈતિ પાંચ મહાવ્રત પાંચ સુમતિ ત્રણ ગુપ્તીને
છકાયના આલાવા સંપૂર્ણમ્ ॥

સાધુના પ્રતિક્રમણની વિધિ.

- પાઠ ૧ લો—કરેમિભતેનો ખાસ પાઠ લખ્યો છે તે
સિવાય બધો આવકના પ્રતિક્રમણ મુજબ.
પાઠ ૨ જે ખાસ લખ્યો છે તે મુજબ.
પાઠ ૩ જે આવકના પ્રતિક્રમણ મુજબ.
પાઠ ૪ થો આવકના પ્રતિક્રમણ મુજબ.
પાઠ ૫ મો આવકના પ્રતિક્રમણ મુજબ.
પાઠ ૬-૭-૮-૯-૧૦ મુધીના આવકના પાંચ અણુ-
વ્રતને બદલે પાંચ મહાવ્રતનો ખાસ પાઠ
લખ્યો છે તે મુજબ.
પાઠ ૧૧-૧૨-૧૩ આવકના ગુણવ્રતને ૧૪-૧૫-૧૬-
૧૭ આવકના શીક્ષાવ્રતને બદલે છઠું રાત્રી

(૧૯૪)

ભોજનનો પાઠ, પાંચ મુમતિને ત્રણ ગુ-
પ્તાને છ કાયના આગાવાના આસ પાઠ
લખેલ છે તે મુજબ.

પાઠ ૧૮ સથારાનો સાધુને બોલવાનો નથી.

પાઠ ૧૯-૨૦-૨૧-૨૨-૨૩-૨૪-૨૫-૨૬-૨૭-૨૮
થી ૩૩ ને ૩૪ તથા ૩૫ શ્રાવકના પ્રતિ-
ક્રમણ મુજબ.

—————*—————

ધન ધાતી ચાર કર્મના નામ,—

૧ જ્ઞાનાવર્ણિ, ૨ દર્શનાવર્ણિ, ૩ મોહની અને
૪ અંતરાધ.

શ્રી સિદ્ધભગવંતજીના આઠ ગુણના નામ—(કયા
કયા કર્મ ક્ષય કરીને કઈ કઈ જાતના ગુણ તેઓ-
નાથી પ્રગટ થયેલ છે તે કહે છે) ૧ જ્ઞાનાવરણી
કર્મ ક્ષય કરીને અનંત જ્ઞાન, ૨. દર્શનાવરણી
કર્મ ક્ષય કરીને દર્શન, ૩ વેદની કર્મ ક્ષય કરીને
આત્મયીક સુખ, ૪. મોહની કર્મ ક્ષય કરીને સમ-
કિત, ૫. આઉણું કર્મ ક્ષય કરીને અક્ષય સ્થિતિ,
૬. નામ કર્મ ક્ષય કરીને અમરતિ, ૭ ગોત્ર કર્મ
ક્ષય કરીને અગુર (લઘુ), ૮ અંતરાધ કર્મ ક્ષય ક-
રીને અનંતી આત્મયીક શક્તિ.

કયા આઠ આચાર પ્રમાણે વરતવાથી જ્ઞાનની
વૃદ્ધિ થાય છે તે કહેછે.

૧ જાત્રીશ પ્રકારની અસજાય વરણને કાળ એ-
ટલે વખતસર ભણવું ૨ વીનય સહીત ભણવું ૩

જ્ઞાનનો આદર સત્કાર કરી ભણવું ૪ ઉપધ્યાન સહીત (સુત્ર શીખવાને જે જે તપ કરવો કહ્યો છે તે તે કરીને) ભણવું ૫ ઉપકારીનો ગુણ ભુલવો નહિં ૬ શુદ્ધ ઉચ્ચાર સહીત ભણવું ૭ અર્થ સહીત ભણવું ૮ પાઠ અર્થ ઇત્યાદિ શુદ્ધ ભણવું.

કયા આઠ આચાર પ્રમાણે વસ્તવાથી સમકિતની પુષ્ટી થાય છે તે કહેછે.

૧ જીન ભાષિતમાં શંકાન રાખવાથી ૨ કંખા રહીત એટલે અન્યમતની વાંછના ન કરવી ૩ કર-ણીનાં કળનો સંદેહ ન રાખવાથી ૪ અન્ય મતનાં આડંબર દેખી નહિં સુઝાતા અમુક દ્રષ્ટીપણે રેહ-વાથી ૫ ઉપકારીના ગુણ દીપાવાથી ૬ પડતાને એટલે ધર્મમાર્ગથી લથડી જતાને સ્થીર કરવાથી ૭ ચતુરવિધ સંઘની યથા યોગ વાચ્છલકા (મદદ) કરવાથી ૮ જૈન મારગનો મહિમા નિર્વહનપણે પ્રણમાવવાથી.

૧૦ દશ પ્રકારના યતિધર્મ—૧ ક્ષાંતિ એટલે ક્ષ-માનો ભાવ અને ક્રોધનો અભાવ, ૨ મુત્તિ એટલે નિર્લોભપણું, ૩ અજજવે એટલે આર્જવ, સરસચિત્ત માયા રહીત, ૪ મદવે એટલે માર્દવ સુકુમાળપણે માન ત્યાગવંત. ૫ તવે એટલે ઇચ્છા, નિરોધ ખાર પ્રકારના ભેદનો તપ, ૬ સંજમે એટલે આશ્ર-વતું રૂધન કરી સંયમ પાળવાના સત્તર ભેદ, ૭ લાઘવે એટલે દ્રવ્યથી ઉપગરણાદીક અને ભાવથી કર્માદિકનું હળવાપણું ૮ સચ્ચે એટલે સત્ય ધર્મ

અને વાચા, ૯ ચિયાએ એટલે ચોરીનો ત્યાગ અ-
કિંચન, દ્રવ્ય, ભાવ અને પરિગ્રહ રહિત (અને)
૧૦ બ્રહ્મચર્ય એટલે મૈથુનનો ત્યાગ.

અગીઆર પ્રકારની શ્રાવકની પડિમા.

૧ દર્શન પડિમા એટલે પાખંડાદિક કહેતાં વ્રણ-
સેં ત્રેસઠ પાખંડાનાં મત સંબંધીનાં દોષ વરણને
શુદ્ધ સમકિતનિર અતિચારપણે એક માસ સુધી પાળે
૨ વૃત પડિમા એટલે પ્રાણાતિપાત વેમરણ પ્રમુ-
ખ શુદ્ધવૃતનિર અતિચારપણે બે માસ સુધી પાળે
૩ સામાયક પડિમા એટલે હ્રમેશાં ઉભયકાળ
(સવાર અને સાંજ બંને વખત) સામાયકવૃત્તાનર
અતિચારપણે વ્રણ માસ સુધી કરે.

૪ પોસહ પડિમા એટલે અષ્ટમી પ્રમુખ છતિધિ
ચૌવિહાર આઠ પહોરનો પોસહ શુદ્ધ પાળે અને
(ચૌદશ અને પુર્ણિમાં તેમજ ચૌદશ અને અમા-
વાશ્યા એ ચારે તિથિઓનો સોળ પહોરનો પોસહ)
નિર અતિચારપણે ચાર માસ સુધી કરે.

૫ કાઉસગ પડિમા એટલે પોસહ વખતે એક
રાત્રિમાં ચારે પહોરનો કાઉસગ કરે જો એટલી
શક્તિ ન હોય તો પ્રત્યેક બે પહોરમાં સત્યાવિશ
લોગસ્સનો કાઉસગ કરે ૧ પોસહમાં દિવસ રાત્રિ
બ્રહ્મચર્ય પાળી ૨ બીજા દિવસે પણ તેમજ કરી તે
રાત્રીએ તે સંબંધીનું માન કરે વળી ૩ સ્નાન ન
કરે ૪ ધોતીઆનો પાછલો છેડો (કાછડો) ન

ખાસે અને ૫ રાત્રી ભોજન ન કરે આ પ્રમાણે
પાંચે ખાસ પાળી નિરઅતિચારપણે પાંચ માસ
સુધી કરે.

૬ બ્રહ્મચર્ય પડિમા એટલે બ્રહ્મચર્ય દિવસ અને
રાત્રિ નિર અતિચારપણે છ માસ સુધી પાળે.

૭ સચિત પરિહાર પડિમા-એટલે સચેત આહાર
ન લેતાં અચેત આહારલે એમ પહેલી પડિમાંથી
પછીની સંઘલી પડિમાની વિધિ સહિત રહી એ
પ્રમાણે નિર અતિચારપણે સાત માસ સુધી કરે.

૮ અણારંભ પડિમા-એટલે પોતે સચેતાદિકનો
આરંભ આઠમાસ સુધી ન કરે.

૯ પેસારંભ વિવજ્ઞા પડિમા-એટલે પેક્ષ
(દાશ) પુત્ર કલત્ર તેમજ વાણાતર આદિની પાસે
નવ માસ સુધી આરંભ ન કરાવે.

૧૦ ઉદ્વિષ્ટ કૃત પડિમા એટલે નિર્દોષ સિવાયના
સદોષ અહાર પાણી સ્વનિમિત્તે કરેલ હોય તે કદયે
નહિ, મસ્તક ખર મુંડન કરાવે, શીખા કહેતાં ચોટ-
લી રાખવી હોય તેા રાખે એવી રીતે પુર્વ ક્રીયા
સહિત દસમાસ સુધી કરે.

૧૧ અમણ ભૂત પડિમા એટલે રાજ સર્વજ્ઞ અને
સજ્જન સમુદાય સમક્ષ યતિ વેષ ધારણ કરતાં પ્ર-
ખદાને કહે જે હું સર્વ વિરત્તિચારિત્રનથી લે
તોપણ અગિયાર માસ સુધી પડિમા વરણુ છું એમ
કરી ધરસ્વજનની મમતા ન કરે અને સાધુની પેઠે
રજોહરણ અને વસ્ત્રાદિક પાત્ર લઇને બ્રહ્મસ્થનાં ધરે

જઘ “લિક્ષાંદ્રેહિ” વચન કહી લિક્ષા માગે, શુદ્ધ માન આહાર કલેપે, મસ્તકે દેહ શક્તિ લોચ કરાવે અથવા ખર મુંડન કરાવે, પુર્વની પડિમામાં કહેલી સર્વ વિધિ પાળે, કોઇ માણસ ભેખ દેખાંને વંદણા કરેતો કહે કે હું જતી નથી પણ પડિમા ધારી શ્રાવકધુ. એ પ્રમાણે નિરઅતિચારપણે અગિઆર માસ સુધી પાળે. એ પ્રમાણે સઘળા મળીને અગિઆર પડિમા કરવાના છાસઠ માસ થાય.

શ્રી અરિહંતજીના કેવલ્ય પામ્યા પછીના ખાર ચુણના નામ—(જ્યાં જ્યાં અને જ્યારે જ્યારે સ્વામિ વિચરે, ઉભા રહે, બેસે, સમોસરે અને પતારે ત્યાં ત્યાં અને ત્યારે ત્યારે તેઓના પુન્યના પ્રભાવે જે જે થાય છે તે તે બતાવે છે.)

પોતાનાથી ખારગણું ઉચું અશોકવૃક્ષ ઉત્પન્ન થઈ છાંયા કરે. ૨ પંચવરણા અચેત પુષ્પની વૃષ્ટી થઈ ઢીંચણપુર ઢગલા થાય. ૩ દેશનાં દેતાં જોજન પૂરવાણી સંભલાય અને તેથી શ્રોતાના મન હરે. ૪ ચોવીસ જોડ ચામર વીંઝાય. ૫ સ્ફટિક રત્નમય ચાદર્પીઠ સહીત સિંહાસન ઉત્પન્ન થાય. ૬ માથામાં અંબોડા ઉપર જે ભામંડળ (સોનેરી ચકતુ) રાખવામાં આવે છે તે જગ્યાએથી તેજનો પ્રકાસ થઈ અધકારને અલગ કરે. ૭ આકાશમાં સાડીખાર કોડ જાતના ગેબી વાળાં વાગે ૮ મસ્તક ઉપર ત્રણ છત્ર ઉપરા ઉપરી ખિરાજે ૯ અનંત જ્ઞાનીપણું પ્રગટ થાય. ૧૦ અનંત અર્ચ્યા—મહીમાંથી અતિ-

શય (પરમ) પૂજ્યપણું પ્રગટ થાય. ૧૧
અનંતા વચન ઉત્પન્ન થાય એટલે એક વચનમાં
અનંતગમા ગુણ હોય ૧૨ અનંત અપાયાપગમ અ-
તિશય તે સર્વ દાષરહીત થાય.

તપનાં બાર ભેદ કહેવાનાં તેનાં નામ.

૧ અણુશણ, ૨ ઉણાદરી, ૩ ત્રતિસક્ષેપ ૪ રસ
પરિત્યાગ, ૫ કાયકલેષ, ૬ પંડિસંસિહનતા, ૭ પ્રા-
યશ્ચિન, ૮ વિનય, ૯ વૈયાવચ્ચ, ૧૦ સઝાય, ૧૧
ધ્યાન, ૧૨ કાઉસગ્ગ એ બાર પ્રકારનાં તપ (પેહેલાં
છ બાહ્યતર અને પાછલા છ અભ્યંતર,

બાર પ્રકારની સાધુની પડિમા—પ્રથમ એક મા-
સની પડિમામાં એક દાત આહારની અને એક દાત
પાણીની, બીજી બીજા માસની પડિમામાં બે દાત
આહારની અને બે દાત પાણીની એ પ્રમાણે લા-
ગલાગટ સાત માસ સુધીની સાત પડિમા સમજી
દરેક વખતે બાવીસ બોલ સાચવવા; આઠમી સાત
રાત્રિની પડિમામાં ચૌવિહાર અને એક ઉપવાસ
કરે, ગામમાંહી-ઉત્તાનકાસન (ચિત્તા સુધ રહેવું તે),
પાસેલકાસન (એક પડબે સુધ રહેવું તે), અને
પટ્ટયંકાસન (પલાંડી વાળીને બેસવું તે) ઉપર રહી
શુભ ધ્યાન કરતો થકો દેવ, અને મનુષ્ય તરફથી
થાય તે સઘળાં ઉપસર્ગ બાવીસ બોલ સાચવીને
સહે, નવમીમાં દંડાસન (લાકડીની પેઠે લાંબા થ-
ઇને સુવું તે) લગડાસન (લગડાને આકારે એટલે

ચત્તા સુધં માથું અને પગ નીચા ધરતીએ અડાડી રાખી તમામ શરીર ઉંચું રાખી રહેવું તે. અને ઉકડુઆસન (બેદૃશાભર એટલે ઉભડક પગે મસ્તક નીચું રાખી બે હાથ જોડી બેસવું તે) ઉપર, દસમીમાં ગોદાસન (ગાય દોહોવા બેસે તેમ બેસવું તે), વીરાસન (સીંહાસને બેસી પાછળથી સીંહાસન કાઢી લેતાં જેવા આકારે રહેવાય તેમ બેસવું તે, અથવા ધનુષ્ય બાણ ફેંકતો વખતે જેવી રીતે રહેવાય તેમ રહેવું તે), અને અંબાબુજસવાસન (ધરતીપર પડેલ આંખા વીણતી વખતે જેવી રીતે વાંકો વળે તેમ રહેવું તે) ઉપર, ઉપરનીજ વીધિથી રહેતાં દસમીમાં કાઉસગે રહી વિષય ઉપસર્ગ સહે, અગિયારમી અહોરાત્રિની પડિમામાં ચૌવિહારો છડુ કરી બાવીસ બોલ સાચવી ઉભા થઈ થોડું નમી બે હાથ લાંબા કરી પગ સંકોચીને કાઉસગ ગામ બાહાર જઈને કરે, બારમી એક રાત્રિની પડિમામાં ચૌવિહાર અઠમ ભક્ત કરે. ત્રીજા દિવસની એટલે છેલ્લી રાત્રિએ વનમાં આંખની મીટ માર્યા વિના મુક્તિ સદયા સામું ધ્યાન ધરીને એકાગ્ર ચિત્તે રહીને બાવીસ બોલ સાચવી ન થાય તે સઘળી જાતના ઘોર ઉપસર્ગ સહે અને ક્ષોભ પામે નહીં.

૧૩ તેર પ્રકારની ક્રિયાના સ્થાનક—(જે કરવાથી કર્મ બંધના કારણ થાય તે કહે છે) ૧ અઠ કહેતાં કામ ઉપજે આરંભ કરે તે, ૨ અણઠા કહેતાં અનર્થ

કાર્ય વિના આરંભ કરે તે, ૩ હિંસ્યા કહેતાં કોઈ પણ જીવની ધાત કરે તે, ૪ અકસ્માત કહેતાં કોઈના ભણી બાણ નાંખતાં તેને ન લાગતાં અનેરાને લાગે તે, ૫ મિત્ર દોષ કહેતાં મિત્રને વૈરી કરી માને તે, ૬ મુસા કહેતાં મૃત્યાવાદ બોલે તે, ૭ અદિના દાણા વત્તિએ કહેતાં અણુ દીધી વસ્તુ લેતી તે, ૮ અમથ્ય આધાત્મ ક્રિયા કહેતાં કારણ વિના આમણ દુમણો થાય અને આહુઠ દોહુઠ ચિંતવે તે, ૯ માનવત્તિયા કહેતાં અહંકાર કરે તે, ૧૦ અમિત્ત કહેતાં માતા પિતા, પુત્ર, કલત્ર, અને સેવકાદિનો થોડા અપરાધે ઘણા દંડ કરે તે, ૧૧ માયાવત્તિયા કહેતાં માયા કપટ કરે તે, ૧૨ લોભવત્તિયા કહેતાં લોભ કરે તે, (અને) ૧૩ ઈર્ષ્યાપંથિકીક્રિયા કહેતાં ચલિત ઉપગરણથી થાય તે.

૧૪ ચૌદ પ્રકારના જીવના ગામ અથવા સમુદ્ધ:-
 ૧--૨ સુક્ષ્મએકેંદ્રી અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા, ૩--૪ બાહરએકેંદ્રી અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા, ૫--૬ બે ઇંદ્રિ અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા, ૭--૮ તેઇંદ્રિ અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા, ૯--૧૦ ચઉરિંદ્રિ અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા, ૧૧--૧૨ અસંજીવએંદ્રી અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા, (અને) ૧૩-૧૪ સંજીવએંદ્રી અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા.

૧૫ પંદર પ્રકારના પરમાધામિ (પરમ અધર્મ):-
 (નારકિને પીડા કરનાર દેવના નામકહે છે). ૧ અંબ, ૨ અંબરિસ, ૩ સાંભ, ૪ સખલ, ૫ રૂદ્ર, ૬ વૈરૂદ્ર, ૭ કાળ, ૮ મહાકાળ ૯ અસીપત્ર ૧૦ ધનુષ્ય. ૧૧

કુંભ, ૧૨ વાળ, ૧૩ વેતરણી, ૧૪ ખરસ્વર, (અને)
૧૫ મહાધોષ.

૧૭ સતર પ્રકારના અસંજમના ભેદ (શું કર-
વાથી અસંજમનો દોષ લાગે તે કહે છે.)—૧ પ્ર-
ધિવકાય, ૨ અપકાય, ૩ તેઉકાય, ૪ વાઉકાય, ૫
વનસ્પતિકાય, ૬ બેઇંદ્રિ, ૭ તેઇંદ્રિ, ૮ અઉરિંદ્રિ,
અને ૯ પચેંદ્રિ, (એ નવને હજીવાથી). ૧૦ અજીવ
કહેતાં પુસ્તકાદિને અવીધિએ વાપરવાથી, ૧૧ પેહા
કહેતાં ભૂમિ દ્રષ્ટિએ જોયા વિના બેસવાથી, ૧૨ ઉ-
પેહા કહેતાં અસંજમે અવિધિએ ઈર્ષ્યાપથે ચાલ-
વાથી, ૧૩ અવહુદ કહેતાં અવીધિએ પરઠવવાથી,
૧૪ અપમજજળા કહેતાં અવીધિએ પુંજવાથી, ૧૫
મન અવીધિએ પ્રવર્તાવવાથી, ૧૬ વચન અવીધિએ
પ્રવર્તાવવાથી, (અને) ૧૭ કાયા અવીધિએ પ્રવર્તાવવાથી

૧૮ અઢાર પ્રકારના અબ્રહ્મ:—૧ મનથી ઐહા-
રિક મનુષ્ય અને તિર્યચના વિષમને સેવવો, ૨ સે-
વરાવવો, ૩ અનુમોદવો, ૪-૫-૬ વચનથી એજ
પ્રમાણે અને ૭-૮-૯ કાયાથી પણ એજ પ્રમાણે
કરતાં નવ પ્રકાર થયા અને એવીજ રીતે વિકેય
સંબંધી દેવતાના નવ પ્રકાર મળી કુલે અઢાર થયા.

તિર્યંકરદેવ અઢાર દોષ રહીત છે તે

દોષનાં નામ.

અજ્ઞાન ૨ કોધ ૩ મદ ૪ માન ૫ માયા લો- ૬

ભ ૭ રતિ ૮ અરતિ ૯ નિંદ્રા ૧૦ શોક ૧૧ અસત્ય
૧૨ ચોરી ૧૩ મત્સર ૧૪ ભય ૧૫ પ્રાણીવધ એટલે
છવ હીંસા ૧૬ પ્રેમ ૧૭ ક્રોડા પ્રસંગ ૧૮ હાસ્ય.

ઓગણીશ પ્રકારનાં દોષ ટાળીને

કાઉસગ્ગ કરવો.

૧ ઘોડાની પેઠે એક પગ સીધો અને એક પગ
વાંકો રાખવાથી ૨ પવનનાં ધસારાથી જેમ વેલો
યા કુમળું વૃક્ષ ડાલે તેમ ડાલવાથી ૩ ઓઠીંગણ
દબને બેસવાથી ૪ માથાનું ઓઠીંગણ દબ કરવાથી
૫ આગલ બંને પગના પાગોઠા ભેળા રાખી પાછળ
પહોળા રાખવાથી ૬ બંને પગની પાનીનાં ભાગ
એકઠા રાખી આગળનાં કૃણાનાં ભાગ પહોળા રા-
ખવાથી ૭ ગુહ્ય આગલ હાથ રાખી કરવાથી ૮
રજેહરણ સન્મુખ રીતિ વિરુદ્ધ રાખી કરવાથી ૯
ધુમટો લાજ કહાડી કરવાથી ૧૦ ઠીંચણ નાભી
પાસે રાખી પલાંઠી જેવું કરી કરવાથી ૧૧ મચ્છર
હાંસ વીગરે જાતીનાં છવડાં કરવાની બીકથી ઓ-
ઠીને કરવાથી ૧૨ આંગળી પ્રમુખ હલાવે તે

૧૩ આર્યાજની પેઠે તમામ શરીર ઢાંકીને કરવાથી
૧૪ કાગની પેઠે ચોતરફ દબી ફેરવતાં કરવાથી ૧૫
પહેરવાનું વસ્ત્ર એકઠું કરી આગલ રાખી કરવા-
થી ૧૬ ભુત પીચાસનાં વળગાડની પેઠે માથું હલા

વતાં કરવાથી ૧૭ મુંગાની પેઠે મનમાં બળુ બણાટ
કરી કરવાથી ૧૮ મદિરાપાન કરેલની પેઠે બડબડાટ
સાથે કરવાથી ૧૯ મર્કટ-ચાંદરાની પેઠે હોઠ હલાવ
તો થકો કરવાથી.

પોષો કેવી રીતે કરવાથી દોષ લાગે છે તે.

૧ અવૃત્તિની એટલે જેણે કાંઈપણ જત ન કર્યું
હોય એવાની લાવી દીધેલી વસ્તુ વાપરવાથી ૨
પોષા નિમીત્તે સરસ આહાર કરવાથી ૩ અંતર વા-
રણે સંજોગ મેળવી આહાર કરવાથી ૪ શરીરની
વિભૂષા કરવાથી ૫ પોષો કરવા માટે વસ્ત્ર ધોવશવ-
વાથી ૬ પોષામાં આભુષણ તથા બહુ મુલાં કીંમતી
વસ્ત્ર પેહેરવાથી ૭ પોષામાં નખ ઉતરાવવાથી ૮
શરીરનો મેલ ઉતારવાથી ૯ દિવસે મુઠ્ઠા રહેવાથી
૧૦ કામ પ્રદિપ્ત થાય તેવી કથા ૧૧ ભત્ત કથા ૧૨ રાજ
કથા ૧૩ દેશ કથા ૧૪ પરનિદા કરવાથી ૧૫ માત પિતા
વગેરે અવૃત્તિને જવા આપવાનો ૧૬ આદેશ આપવાથી
ચોરીની કથા કરવાથી ૧૭ સ્ત્રીનાં અંગ ઉપાંગ
નીરખવાથી ૧૮ સ્ત્રી જે આસને બેઠેલ હોય ત્યાંથી
તે ઉઠ્યા પછી બેઠણીની અંદર બેસવાથી ૧૯
સંસારીક કામકાજનું ચિતવન કરવાથી ૨૦ ઉચ્ચાર
પાસવણનાં ઉપગરણ પાત્ર સાથે મુકવાથી અને સેજ
મથાનાદિક પુંજ્યાવિના વાપરવાથી.

૨૦ મોક્ષ માર્ગને વિષે એકાન્ત ચિત્તની સ્થીરતા
રાખવી તે સમાધિ અને તેથી વિપરિત તે અસ-
માધિ તેના વીસ સ્થાનકઃ—(કેવી રીતે કરવાથી
અસમાધી ઉપજે તે કહે છે.) ૧ દુતચારી એટલે
ઉતાવળો ઉતાવળો ધ્યાનસુમતિ જોયા વગર ચાલ-
વાથી ૨ પુંજ્યા વગર ચાલવાથી અથવા બેસવાથી,
૩ ભુંડી રીતે પુંજીને ચાલવાથી અથવા બેસવાથી
૪ આસન, સૈયા, પાટ, પાટલા વીગેરે ઘણા ભો-
ગવાથી તેમજ ઘણું બોલવાથી, ૫ રત્નાદિક ગુરૂ
સામું બોલવાથી, ૬ સ્થીવરની ઘાત ચિંતવવાથી,
૭ પ્રાણી ભૂત જીવની ઘાત વાંચવાથી, ૮ તતક્ષણ
ક્રોધ કરવાથી, ૯ ઘણા વખત સુધી ક્રોધ રાખવાથી,
૧૦ અભ્યંતર ક્રોધાંધ એટલે ક્રોધમાં ધ્રુમધમા રહે-
વાથી, ૧૧ પુઠ્ઠપાછળ પારકા અવર્ણવાદ બોલવાથી,
૧૨ અધિકરણ કલહ કરવાથી અથવા નવા કલેશ
ઉપજાવવાથી, ૧૩ ઉપસમેલો કલેશ ફરી ઉત્પન્ન
થાય અથવા વૃદ્ધિ પામે એવું બોલવાથી, ૧૪
જન્મ મંત્રાદિક સાવધ કર્મ કરવાથી, અકાળે સજાય
કરવાથી, અને સચિત રજે ખરડાએલા હાથ પગ
હોય છતાં આહાર લેવાથી તેમજ કરવાથી, ૧૫
પહોર રાત્રિ ગયા પછી ગાઢે શખે બોલવાથી, ૧૬
કાંઈ સાથે કલહ કરવાથી, ૧૭ માંહોમાંહે એટલે
પોતાના ગમ્મમાં ભેદ કરવાથી, ૧૮ ઘણી રાત્રિ
ગાઢે શખે બોલવાથી એટલે ઝગડો-કલુઓ વધે
એવી રીતે બોલવાથી, ૧૯ મુર્યના ઉદયથી અસ્ત

મુધી જમવાથી તેમજ અણુએખણી સુમતિ આ-
હાર લેવાથી, ૨૦ પોતે તપવાથી અને ખીજને
તપાવવાથી.

એકવીશ ગુણ શ્રાવકનાં તેનાં નામ.

૧ જીવ અજીવ પુન્ય પાપ આશ્રવ સંવર નિર્જ-
રા બંધ અને મોક્ષ એ નવ તત્ત્વ જાણે ૨ કોઈની
સહાયની વાંછના કરે નહિં ૩ કોઈના ચળાવ્યા
ચળે નહિં ૪ કરણી કરતાં સદેહ રાખે નહિં ૫
સાધ સાધવીની દુગંધા કરે નહિં ૬ નિઃશ્રય પ્રવ-
ચન જાણે ૭ હાડ હાડની મિજાએ એટલે રૂપે રૂપે
ધર્મ રંગ લાગેલો છે ૮ મહા ન્યાયી છે ૯ હૈયાનાં
વીશે ફિકટ રત્ન સમાન છે ૧૦ અભંગ દ્વારા છે
૧૧ અપ્રિત કાર્ય ઘેર જાય નહિં ૧૨ આઠમ ચૌદશ
અને પાક્ષીનાં પોષા કરે ૧૩ અનુકંપાવંત છે ૧૪
બાર ભેદથી તપસ્યા કરે ૧૫ આરંભ પરિશ્રદ્ધથી
કાંઈક વરતતાં અને કાંઈક નિવરતતા રહે ૧૬ કરણ
કરાવણથી કાંઈક વરતતા અને કાંઈક નિવરતતા રહે
૧૭ પચણ પચાવણથી કાંઈક વરતતા અને કાંઈક
નિવરતતા રહે ૧૮ અઠાર પાપ સ્થાનકથી કાંઈક
વરતતા અને કાંઈક નિવરતતા રહે ૧૯ કૂટણ પિ-
ટણથી કાંઈક વરતતા અને કાંઈક નિવરતતા રહે
૨૦ પચેંદ્રિનાં વિષયથી કાંઈક વરતતા અને કાંઈક
નિવરતતા રહે ૨૧ સર્વ પાપ જોગથી કાંઈક વરત-
તા અને કાંઈક નિવરતતા રહે,

૨૧ એકવીસ પ્રકારના સખળા દાષઃ—(શું કરવાથી સખળો દાષ લાગે છે એટલે ચારિત્ર કાબરૂં અને છે તે કહે છે)—૧ હસ્ત કર્મ પોતે કરવાથી અને બીજા પાસે કરાવવાથી, ૨ મૈથુન સેવવાથી, (કોઈ સ્ત્રી સાધુ પુરૂષને કામ ક્રિડાનું આમંત્રણ કરે અને તે વખતે તે સાધુ બોલે અથવા નિષેધ કરે નહિ અને તે ઉપરથી પેલી સ્ત્રી પોતાનું નિમંત્રણ માન્ય રાખ્યું એમ જાણે, અથવા એ વાત રૂચે છે એમ શંકા થાય તો તેથી અતિકર્મનો દાષ લાગે, આમંત્રણ કીધા પછી પગલું સાહ્યું જાય તો વ્યતિકર્મનો દાષ લાગે, હાથ ચાલાકિ કરે તો અતિચારરૂપ દાષ લાગે, અને મૈથુન સેવે તો સખળો દાષ લાગે,) ૩ રાત્રિભોજન કરવાથી, ૪ આધાકરમી આહાર જમવાથી, ૫ રાયપિંડ આહાર ભોગવવાથી, ૬ વેચાતું, ઉછીનું ખુચી લીધેલું, સહીયાડું, અને સનમુખ આણી આપેલું એ પાંચ પ્રકારનું જમવાથી, ૭ પચખાણ કરી વારંવાર ભાંગવાથી, ૮ દિક્ષા લઈને છ મહિનામાં એક સંઘાડામાંથી બીજા સંઘાડામાં જવાથી, ૯ એકજ મહિનામાં ત્રણ મોટી નદીના લેપ લગાડવાથી, ૧૦ એકજ માસમાં ત્રણ માયાના સ્થાનક સેવવાથી, ૧૧ સેન્યાંતરનો પિંડ-આહાર જમવાથી, ૧૨ આકુટીને પ્રાણાતિપાત કરવાથી ૧૩ આકુટી મૃષાવાદ બોલવાથી, ૧૪ આકુટી અદત્તા જ્ઞાન લેવાથી, ૧૫ આકુટી એકાંત સચેત પૃથ્વીકાયના ઉપર ઉભા રહેવાથી, બેસવાથી

અને સુવાથી, ૧૬ આકુટી માટી પાણી એકઠું કરેલ
હોય તથા સચેત રજ ઉડવાથી પ્રથવી ખરડાયેલી
હોય ત્યાં ઉભા રહેવાથી, બેસવાથી અને સુવાથી,
૧૭ આકુટી સચેત સદ્યા, પાપાણ, ત્રસજીવ, લાડ-
ડું, દારૂ, ઇંડાળ વીગેરે સહીત પાટ, પાટલા વીગેરે
વીગેરે આસન ભોગવવાથી ૧૮ આકુટીયે મૂલ, કંદ,
અંધ, ત્વચા, પ્રવાલ, પત્ર, કુલ, ફળ, ખીજ, અને
હુરિકાય, એ દશ બોલ સચેત ભોગવવાથી, ૧૯
એક વરસમાં દસ મોટી નદીના ઉદક લેપ લગાડ-
વાથી; ૨૦ એક વરસમાં દસ માયાના સ્થાનક
સેવવાથી, (અને) ૨૧ આકુટી સચેત પાણીથી
હાથ પગ અને ભાજન ખરડાયેલ હોય તે થકી
આહાર પાણી લઈ ભોગવવાથી.

૨૨ બાવીસ પ્રકારના પરિસહ:—૧ કુધાનો એ-
ટલે ભુખનો ૨ તૃષાનો એટલે પાણી પીવાનો, ૩
તાઢનો ૪ તાપનો, ૫ દંસ મસકનો એટલે ડાંસ
માંકડ વીગેરેના ચટકાનો, ૬ અચેલને એટલે જીનાં
મેલાં ફાટેલ વસ્ત્ર ધરતા દીનપણું ન કરે તેનો જા
રતિ અરતિનો એટલે સંસારને વિષે રતિ અને સં-
યમને વિષે અરતિ કરવી તેનો ૮ સ્ત્રીનો એટલે
રૂપવંતી દેખી લોભ ન પામે તેનો (તેનાથી ચત્રીત
થવાનો) ૯ ચરિયાનો એટલે ચાલવાનો (વીહાર
કરવાનો) ૧૦ નિસિહિયાનો એટલે એકજ ઠેકાણે
અને એકજ આસને બેસવાનો, ૧૧ સૈયાનો એટલે
સુવાની જગા ખરાબ હોય તેનો, ૧૨ આકોસનો

એટલે અશુભ વચનનો, ૧૩ વધનો એટલે મારી નાંખે તે ખમવાનો, ૧૪ યાચવાનો એટલે ભીક્ષા માગી ખાવાનો ૧૫ અલાભનો એટલે કંઈ ન મળવાનો, ૧૬ રોગનો, ૧૭ તણકાસાનો એટલે તણ સ્પર્ધનો-તણાદિકની પથારીનો ૧૮ મલનો એટલે મેલનો, ૧૯ સકાર પુકારનો એટલે સતકાર-સન્માનનો, ૨૦ પ્રજ્ઞાનો એટલે જાણપણનો, ૨૧ અજ્ઞાનનો એટલે અજાણપણનો, (અને) ૨૨ દંસણનો એટલે સમક્રિતાદિક દરશનની પ્રાપ્તિ ન થાય તેનો.

૨૪ દેવતાના ચોવિસ ભેદઃ—દસ ભવનપતિના, આઠ વાણ વ્યંતરના, પાંચ જોતિષીના અને એક વૈમાનીકનો મળી કુલ ચોવિસ થયા.

૨૫ શ્રી ઉપાધ્યાયજીના પચવીશ ગુણના નામ—૧૧ અંગ ૧૪ પૂર્વ એતું જાણપણું ધરાવનાર એ પચવીશ ચોતે ભણી અને બીજાને ભણાવે.

૨૫ આત્માને શુદ્ધ જોગમાં પ્રવર્તાવવાની પચિસ પ્રકારની ભાવનાઃ—(પંચ મહા વ્રત રાખવાને માટે ભાવીએ તે માંહેની પ્રાણાતિપાત વેરમણ વ્રતની પાંચ ભાવના કહે છે) ૧ ધર્મીની એટલે પંથને વીશે એકાગ્ર ચિત્ત રાખવાની ૨ મનની એટલે સંયમને વિષે અંદુષ્ટ મનથી જ્ઞાનમાં જોડવાની ૩ વચનની એટલે શુદ્ધ વચન બોલવામાં આત્માને જોડવાની. ૪ એખણની એટલે આહાર પાણી શુદ્ધ રીતે કરી લેવાની ઇચ્છા રાખવાની (અને) ૫ આદાન ભંડ મત્ત નિખેવણની એટલે પાત્રાદિક

સેતાં મુક્તાં શુદ્ધ ઉપયોગ રાખવાની (બીજા
 વૃત્તની પાંચ ભાવના કહેછે) ૬ વિચારી બોલવાની,
 ૭ ક્રોધનો ત્યાગ કરવાની, ૮ લોભનો ત્યાગ કરવા-
 ની ૯ ભયનો ત્યાગ કરવાની (અને) ૧૦ હાંસી
 મરકરી કરી નહિ બોલવાની, (ત્રીજા વૃત્તની પાંચ
 ભાવના કહેછે) ૧૧ અણુજન્યુ સ્થાનક નહિ ભો-
 ગવવાની એટલે ઉપાશ્રયાદિકના ધણી અથવા
 ધણીએ જેને ભલામણ કીધી હોય તેની પાસે જ-
 ધને તેની યાચના કરી સ્થાનકમાં રહેવાની, ૧૨
 સ્થાનકમધે તુણાદિક જેમ્મએ તેપણુ દિનદિન પ્રત્યે
 યાચીને લેવાની, ૧૩ સ્પષ્ટ મર્યાદાથી અવગ્રહ મા-
 ગીને રહેવાની અથવા પાટાદિકને અર્થે રૂખાદિક
 નહિ છેદવાની અને સ્થાનક નહિ, સમારવાની, ૧૪
 ગુરુ અથવા બીજા મુખ્ય સાધુને જણાવ્યા સિવાય
 સાધારણ આહારનો અદત્ત વરણ આહાર પાણી
 ન લેવાની, (અને) ૧૫ સાધુ, સાધર્મિક, ધરડાં
 ગિજ્ઞાન અને વરણનો વિનય કરવાની (ચોથા વૃ-
 ત્તની પાંચ ભાવના કહેછે) ૧૬ આહાર ગુપ્ત રીતે
 સંનિગ્ધ અથવા લુપ્ત મર્યાદા સહિત કરવાની અને
 સ્ત્રી, પશુ, પંડગરહિત સ્થાનકમાં રહેવાની, ૧૭
 સ્ત્રીની કથા-વારતા ન કહેવાની તથા વિભૂષા ન
 કરવાની, ૧૮ સ્ત્રીના અંગઉપાંગ ન નિરખવાની,
 ૧૯ પૂર્વની કામક્રિડા ન સંભારવાની, (અને) ૨૦
 નિત્ય પ્રત્યે સરસ આહાર ન કરવાની (પાંચમા
 વૃત્તની પાંચ ભાવના કહેછે) ૨૧ શબ્દ, ૨૨ રૂપ

૨૩ રસ ૨૪ ગંધ, (અને) ૨૫ સ્પર્શ એ પાંચ મનોજ્ઞ હોય ત્યારે રાગ ન કરવાની અને અમનોજ્ઞ હોય ત્યારે દ્વેષ ન કરવાની.

૨૭ જેના મહા વ્રતને વિષે આગાર નથી (અને તેમને) તેમજ પોતાને રહેવાને ઘર નથી તેમને અ-
જ્ઞગાર (સાધુજી) કહીએ તેમના સત્યાવિસ પ્રકારના ગુણુઃ—૧ પ્રાણાતિપાત વેરમણુ; ૨ મૃષાવાદ વેરમણુ; ૩ અદત્તા દાન વેરમણુ; ૪ મૈથુન વેરમણુ; (અને) ૫ પરિગ્રહ વેરમણુ; એ પાંચ મહા વ્રત પાળે, રાત્રિ ભોજન વેરમણુ; અને પૃથ્વી, પાણી, અગ્નિ, વાયુ, વનસ્પતિ અતે ત્રસ એ ખટ કાયની રક્ષા કરે, ૬ શ્વેતેન્દ્રિ, ૭ ચક્ષુર્ધન્દ્રિ, ૮ શ્રોત્રધન્દ્રિ, ૯ રસેન્દ્રિ, ૯ અને ૧૦ સ્પર્શેન્દ્રિ, એ પાંચ ઇન્દ્રિઓનો નિગ્રહ કરે, ૧૧ ક્રોધ, ૧૨ માન, ૧૩ માયા, અને ૧૪ લોભ, એ ચાર કષાયનો ત્યાગ કરે, ૧૫ મન, ૧૬ વચન, અને ૧૭ કાયાને ધર્મને વિષે સમી રીતે ધારે એટલે તેના જોગને અકુશળે (માઠી રીતે) ન રહે, ૧૮ જ્ઞાને સંપન એટલે યથાર્થ માર્ગને ઓલખે, ૧૯ દર્શને સંપન એટલે શુદ્ધ સમક્ષિત ધારે અને ૨૦ ચારિત્રે સંપન એટલે સંયમ ગુણથી યુક્ત રહે, (સંસાર સુખથી વિરક્ત રહી જ્ઞાન દર્શન અને ચારિત્રનો ખરો રસ ઝીલે.) ૨૧ ભાવ સત્ય એટલે ખરી દૃઢતાથી ધર્મને આરાધે, ૨૨ કર્મ સત્ય એટલે પાડલેહણાદિક કર્મ જેવું હોય તેવું વિશુદ્ધ કરે, ૨૩ યોગ્ય સત્ય એટલે મન, વ-

(૨૧૨)

અન અને કાયાથી કપટ રહિત યદ્ય સંયમના ચોગ્રે કરી ચુકત રહે, ૨૪ ક્ષમાધારે, ૨૫ વેરાગ્યવાન બને, ૨૬ રોગાદિક ઊપજે વેદના-આવિસ પ્રકારના પ-રિગ્રહ શાંતતાથી ખમે, (અને) ૨૭ મરણાંતિક વેદના ખમે એટલે મરણથી બિલકુલ ડરે નહીં.

૨૮ સાધુજીના અઠાવિસ પ્રકારના આચાર:—(શ્રી આચારંગજી સુત્રના પચીસ અધ્યયનના નામ કહે છે) ૧ શસ્ત્રપરિજ્ઞા, ૨ લોકવિજ્ઞય, ૩ સિતોસ્નીયા, ૪ સમકત, ૫ લોકસાર, (આવતી) ૬ ધૂતા, ૭ વિમુક્ષા, ૮ ઉપધ્યાન સૂત, (અને) ૯ માહા પરિજ્ઞા (આ નવ પ્રથમ સુતસ્કંધના છે,) ૧૦ પિંડસણા, ૧૧ સેજજા, ૧૨ ધર્મ્યા, ૧૩ ભાષા, ૧૪ વસ્ત્રએવણા, ૧૫ પાત્ર એવણા, ૧૬ ઊગલુંપડિમા, ૧૭ ઠાણુસ-ત્તકિયં, ૧૮ નિસિહિ સત્તકિયં, ૧૯ ઉચ્ચાર પાસ-વણુ સત્તકિયં, ૨૦ શબ્દ સત્તકિયં, ૨૧ રૂપ સત્તકિયં, ૨૨ પરક્રિયા સત્તકિયં, ૨૩ અન્નમત્ર ક્રિયા સત્તકિયં, ૨૪ ભાવના, અને ૨૫ વિમૂત્તા (આ સોળ બીજા સુતસ્કંધના છે.) નિસિથ સુત્રના ત્રણ અધ્યયનના નામ કહે છે (અને તે આલોચણાનો આધકાર છે.) ૨૬ ઉવ્ગ્ધાધ્યં એટલે છવિસ દિવસનું લઘુ માસાદિક પ્રાયશ્ચિત, ૨૭ અહુવ્ગ્ધાધ્યં એટલે સત્યાવિસ દિવસનું ગુરૂ માસાદિક પ્રાયશ્ચિતે (અને) ૨૮ આરૂહા એટલે વ્રતઆરાવણા પ્રાયશ્ચિત, એ સઘળા મળીને કુલ અઠાવિસ આચાર કહ્ય થયા.

(હવે પ્રાયશ્ચિતના અઠ્યાવિસ પ્રકારના આ-

ચાર કલ્પ કહે છે.) એક માસીયા આરોવણા-૧ એક માસનો યથા યોગ્ય પ્રાયશ્ચિત, ૨ એક માસ ઉપર પાંચ રાત્રિનો, ૩ એક માસ ઉપર દસ રાત્રિનો, ૪ એક માસ ઉપર પંદર રાત્રિનો, ૫ એક માસ ઉપર વસ રાત્રિનો, (અને) ૬ એક માસ ઉપર પચિસ રાત્રિનો, એ પ્રમાણે દ્વિમાસિયા, ત્રિમાસિયા, અને ચોમાસિયાના ૧૮ મળી કુલ ૨૪ થયા, ઉવ્ગ્ધાધ્યા આરોવણા-૨૫ ચાર માસ ઉપર સાડી સત્યાવિશ રાત્રિનો લઘુ પ્રાયશ્ચિત; અણુવેગ્ધાધ્યા આરોવણા-૨૬ પાંચ માસનો ગુરુ પ્રાયશ્ચિત, અકસિણા આરોવણા-૨૭ પાંચ માસ ઉપર સાડી સત્યાવિસ દિવશનો સંપૂર્ણ પ્રાયશ્ચિત, (અને) સકસિણા આરોવણા-૨૮ ઘણો દોષ લાગ્યો હોય તો પણ છ માસનો પ્રાયશ્ચિત; એ પ્રમાણે સઘળાં મળીને શુદ્ધ થાવાના અઠ્યાવીસ પ્રકારના પ્રાયશ્ચિત આચાર કલ્પ થયા.

૨૯ પાપશાસ્ત્રનાઓગણત્રીસ ભેદ:—(ઓગણત્રીસ પ્રકાર સાધુજીએ બ્રહ્મ કરવાં તેમજ ભણવા નહીં તે કહે છે.) ૧ દિવ્ય એટલે વ્યતર દેવ કૃત્ય હાસ્યાદિક અથવા સ્વપ્ન લાધે, ૨ ઉત્પાત એટલે રૂઢિ રાદિકની વૃષ્ટી થાય અને આકાળે પુષ્પ ફળે, ૩ અંતરિખખ એટલે અંતરિક્ષ આકાશે ગૃહાદિકનું હલન ચલન થાય, ૮ ભોમ એટલે ભુમિ કંપાયમાન થાય-ધરતીકંપ થાય, ૫ અંગ એટલે શરીરના લક્ષણ તથા તેનું ફરકવું થાય, ૬ સ્વર એટલે કાકા-

દિકના સ્વરના લક્ષણ જાણવાનું જ્ઞાન થાય, ૭ વ્યંજન એટલે મસ, તિલકાદિક (અને) ૮ લક્ષણ એટલે હાથ પગાદિકની રેષા (સ્રી પુરૂષના લક્ષણ); એ આઠેના કૃતનું જ્ઞાન થાય એવા એ મુળ આઠ ભેદ, તેના સુવર્થી, અર્થથી અને કથા વાર્તાથી એ ત્રણ પ્રકારના મળીને ૨૪ ભેદ થયા. ૨૫ મંત્રાણું એટલે સર્પ, વિંછી વીગેરેના મંત્રની અને નાટકની વિદ્યા, ૨૬ વિકહાણું એટલે કામ ભોગની વિકથાની અને ઘરાદિકનું વારતું કરવાની વિદ્યા, ૨૭ વિજાણું એટલે પ્રજ્ઞાપતિ રોહિયાદીક અને અયુર્વેદની વિદ્યા, ૨૮ યોગીણું યોગની એટલે વશીકરણ અને ઘનુર્વેદની વિદ્યા. (અને) ૨૯ અન્ય તિર્થાય પવિતાણું યોગના એટલે અન્ય મતના પર્વ અને તિથિની વિદ્યા; એ પાંચ પ્રકારની જાણવાની વિદ્યાના મળીને કુલ આગણત્રીસ ભેદ પાપશાસ્ત્રના થયા.

૩૦ મહામોહની કર્મ બાંધવાના ત્રીસ ભેદ-(શું કરવાથી મહામોહની કર્મ બાંધાય તે કહે છે. અને તે છાંડવાના છે.

૧ કોઈ ત્રસ જીવને પાણીમાં જુડાડીને મારવાથી, ૨ વ્યાઘ્રાદિકને મસ્તકે વીંટાને મારવાથી, ૩ હાથે કરી મુખાદિક ખીડી એટલે શ્વાસ રૂધીને મારવાથી, ૪ અગ્નિ તેમજ ધુમાડો કરી મારવાથી, ૫ મસ્તક ઉપર લાડી પ્રમુખના પ્રહાર દર્ધ મારવાથી, ૬ કપડે કરી વેષ ફેરવી રસ્તામાં ખડગાદિકે મારવાથી, ૭ અણાચારી થકો માયાએ કરી અસત્ય બોલી શુદ્ધ

માર્ગને ગોપવાથી, ૮ પોતે અકાર્ય કરી શિખામણ
 દેનારના માથે તે કરેલાં અકાર્ય નાંખવાથી, ૯ જા-
 ન્યતા થકા મિત્ર એટલે ખરું ખોટું બોલી કોઇને
 કલેશ કરાવવાથી તેમજ કુડી સાક્ષિ પુરવાથી, ૧૦
 વડેરાના કામભોગ રૂંધવાથી, રાજના પ્રધાન થઈ
 લક્ષ્મી આવવાનો રસ્તો વણસાડવાથી, અતે રાજ
 મુખથી વેગળો થાય એવું કરવાથી, ૧૧ પરણેલ
 છતાં કુંવારો બ્રહ્મચારીયું એવું કેહેવાથી, ૧૨ અ-
 બ્રહ્મચારી થકાં બ્રહ્મચારી નામ ધરાવી બગભગત
 પેઠે ખોટોડોળ રાખવાથી, ૧૩ જેના આશ્રયથી પો-
 તાની આજીવિકા ચાલતી હોય તેનોજ માલ તાકવા-
 થી-વિશ્વાસઘાત કરવાથી, ૧૪ જેણે દાસિદ્ર ટાળી
 પોતાને મર્ત્યાદાર કીધો હોય તેની નખળી સ્થીતિ
 આવવાથી તેનો ઉપકાર ભુલી જઈ તેને દુઃખી ક-
 રવાથી, ૧૫ જે રાજ ભરણ પોષણ કરે તથા જ્ઞાન
 કળા શીખવવામાં આધાર આપે તેનેજ, સાપણી
 જેમ પોતાનાઈડાંને હણે છે તેમ હણવાથી, તથા
 સ્ત્રીએ પોતાના ભર્તારની, વાણાતરે શેઠની, પ્રધાને
 રાજની અને શિષ્યે ગુરૂની ધાત ચિંતવવાથી, ૧૬
 દેશના રાજ, વડેરા તથા નગર શેઠને હણવાથી, ૧૭
 ધણાનો નાયક જે સંસારમાં બુડતાં પ્રાણીને દ્વીપા
 સમાન હોય તેને મારવાથી, ૧૮ છ જીવની રક્ષા ક-
 રનાર સાધ્વાદિકને બળાતકારે ધર્મ બ્રષ્ટ કરવાથી
 ૧૯ અનંત જ્ઞાની જે તિર્થંકર દેવ છે તેમના અવ-
 ર્ણાવાદ બોલવાથી ૨૦ જૈનમતનો જે ન્યાય માર્ગ છે

તેની નિંદા કરી તેમાંથી ફેરવી નાંખીને કોઇને કું
 ઝેટલે ખોટા મતમાં ધાલવાથી, ૨૧ જે આચાર્ય પા-
 સે સુત્ર મંત્ર ભણ્યા હોય તેમને દેખી તેમની નિંદા
 કરવાથી, ૨૨ અહંકાર-અભિમાનમાં રહી આચાર્ય
 ઉપાધ્યાયની આજ્ઞા પ્રમાણે નહીં વર્તવાથી, ૨૩ બ-
 હુ સુત્ર ન હોય છતાં બહુ સુત્રપાણું બતાવી છતાં
 ભાવના પડપકનું બિરદા ધરાવવાથી, ૨૪ તપસ્વી ન
 હોય છતાં તપસ્વી નામ ધરાવી મોટો ગુનહો કરવા-
 થી, ૨૫ છતી શક્તિએ દુષ્ટ પરિણામે કરી વડેરા
 તથા ગિલાણાદિકની વૈયાવચ્ચા નકરવાથી, ૨૬ અધિ-
 કરણરૂપ હિંસાકારણીક તેમજ અનુર તિર્યના ભેદની
 કથા કરવાથી, ૨૭ અધર્મ જાતકની મત્તાદિક સ્લાધા-
 દિકને હેતે કરી પડપવાથી, ૨૮ મનુષ્ય દેવ સંબંધી
 ભોગ અતૃપ્તોનીદાનાદિકે વાંચવાથી, ૨૯ રિદ્ધાદિક
 દેવતાના અવર્ણવાદ બોલવાથી, (અને) ૩૦ દેવતાના
 દર્શન વિના પોતાની પુજા વધારવા નિમીત્તે દેવતા મુજ-
 ને દર્શન દેવા આવે છે એમ કહેવાથી.—એ ત્રીસ બોલ
 આચરવાથી મહા મોહની કર્મ ઉપરાજે છે. અને તે-
 થી સંસારમાં ઉતકૃષ્ટા શીતેર કોડા કોડી સાગરની
 સ્થીતિનું મહા મોહની કર્મ બંધાય છે.

૩૧ સિદ્ધના ગુણના એકત્રિસ પ્રકાર:—(આઠ
 કર્મની એકત્રિસ પ્રકૃતી ક્ષય કરીને સિદ્ધ થયા તે
 પ્રકૃતના નામનો પેહેલો ભેદ:—જ્યારે સિદ્ધ થયા
 ત્યારે એકત્રિસ ગુણ ધુરથકી ક્રમ વગર ઉત્પન્ન થયા
 તે કહેછે)—૧ મતિ, ૨ શ્રુતિ, ૩ મનપર્યવ, ૪ અ-

વધિ, અને ૫ કેવલ્ય, એ પાંચ જ્ઞાનાવરણી કર્મ,
 ૬ ચક્ષુ, ૭ અચક્ષુ, ૮ અવધિ, ૯ કેવલ્ય. ૧૦ નિંદ્રા,
 ૧૧ નિંદ્રા નિદ્રા, ૧૨ પ્રચલા, ૧૩ પ્રચલા પ્રચલા
 અને ૧૪ થીણાદધિ એ નવ દર્શનાવરણી કર્મ ૧૫
 સાતા, અને ૧૬ અસાતા એ બે વેદની કર્મ, ૧૭
 દર્શન, અને ૧૮ ચારિત્ર એ બે મોહની કર્મ, ૧૯
 નર્ક, ૨૦ તિર્યચ, ૨૧ મનુષ્ય, ૨૨ દેવતા, એ ચાર
 આયુ કર્મ, ૨૩ શુભ અને ૨૪ અશુભ, એ બે નામ
 કર્મ, ૨૫ ઉચ અને ૨૬ નીચ એ બે જોત્ર કર્મ, ૨૭
 દાન, ૨૮ લાભ, ૨૯ ભોગ, ૩૦ ઉપભોગ, અને ૩૧
 વિર્ય એ પાંચ અંતરાય કર્મ મળીને કુલ ૩૧ થયા.
 (સિદ્ધના ગુણના એકત્રિસ પ્રકારના બીજે ભેદ
 કહે છે. ૧ પરિમંડલ, ૨ વાટલો, ૩ ત્રિકોણ, ૪
 ચોરસ અને ૫ આયત લાંબો એ પાંચ સંકાણ,
 ૬ કાળો, ૭ લીલો, ૮ રાતો, ૯ પીળો, અને ૧૦
 ઉજળો, એ પાંચ વર્ણ; ૧૧ સારી, ૧૨ નઠારી એ
 બે ગંધ, ૧૩ તિખો, ૧૪ કડવો, ૧૫ કસાએલો, ૧૬
 ખાટો, અને ૧૭ મિઠો એ પાંચ રસ; ૧૮ કઠિણ, ૧૯
 સુવાળો, ૨૦ ટાઢો, ૨૧ ઉન્હો, ૨૨ ભારે, ૨૩ હુ-
 ગુવો, ૨૪ લુખો, અને ૨૫ ચોપડેલો એ આઠ સ્પર્શ;
 ૨૬ સ્ત્રી. ૨૭ પુરુષ, અને ૨૮ નપુંસક, એ ત્રણ વેદ;
 ૨૯ અશરિરપણું, ૩૦ અસંગપણું. અને ૩૧ અજ-
 નમપણું મળીને કુલ ૩૧ થયા.

બત્રીશ પ્રકારનાં દોષ ટાળીને દરેક જાતની વાંદણા કરવી.

નીચે બતાવેલા બત્રીશ જાતના દોષ ટાળીને દરેક જાતની વાંદણા કરવી (કેવી રીતે વાંદવાથી તે દોષ નીપજે છે તે કહે છે)—૧ આદર રહિત વાંદવાથી, ૨ જાત્યાદિક મદ તેમજ અહંકાર સહિત વાંદવાથી, ૩ ઉતાવળે ઉતાવળે વાંદના કરીને જવાથી, ૪ ધણા સાધુજીને એકજ સાથે વાંદવાથી પ નાના વરજી માત્ર મોટા મોટા સાધુજીને વાંદવાથી. ૬ એક આંગળી થકી વાંદવાથી. ૭ રજો-હરણ અંકુશની પેઠે અમ્ર સન્મુખ રીતિ રહિત રાખીને વાંદવાથી, ૮ કાચખાની પેઠે રોકતો રોકતો વાંદવાથી. ૯ એક સાધુજીને વાંદી બીજાને ઉછાંછળાપણે માંછલાની પેઠે વાંદવાથી. ૧૦ દુષ્ટ મન રાખી વાંદવાથી, ૧૧ વેદકાંબધ લગાડે-અવીધિએ એવી વાંદવાથી, ૧૨ રખેને ગમ્મજ બાહાર કાઢી મુકે એવી બીક રાખી વાંદવાથી, ૧૩ અમુક સાધુજીનો મારા પ્રત્યે સારો સરાગ છે એમ ધારી વાંદવાથી, ૧૪ અહસ્થા વાસના મીત્ર, સગા, હેતુના બાહાને વાંદવાથી, ૧૫ હું આવક છું એમ જણાવવાની ખાતર ગર્વ સહિત વાંદવાથી, ૧૬ જ્ઞાનાદિક આમનાએ સેવાની વાંચનાએ વાંદવાથી, ૧૭ સ્વછાંદો ગોપવી અનેરાથી પોતે આમળ થઇ વાંદવાથી, ૧૮ અનેરાઓની નજરમાં મારી યશ કીરતી વિશેષ જણાય એવા હેતુએ વાંદવાથી, ૧૯ આહાર ભેજો કરવા માટે

વાંદવાથી, ૨૦ કોષમાં ચક્રચુર બનો વાંદવાથી. ૨૧ માત્ર એકજ સાધુજીને વાંદવાથી. ૨૨ સાધુજીને વચ્ચે ધમકાવી વાંદવાથી. ૨૩ વંદણા પુરા કાંધા શિવાય વચ્ચે વિકથા કરતાં કરતાં વાંદવાથી. ૨૪ સાધુજીની નજરે પડે વાંદવાથી, ૨૫ ઉત્તમાંગ--વંદણા કરવાની રીતિ રહિત વાંદવાથી, ૨૬ નિર્જરાર્થે નહિ પણ કરમાતો વેઠે વાંદવાથી, ૨૭ આવી રીતે કરવાથી કાંઈ મોક્ષ મળવાનું નથી એમ ધારી વાંદવાથી. ૨૮ આવસ્યક (પ્રતિક્રમણ) આદિ સંપૂર્ણ થયા વીના વાંદવાથી, ૨૯ પહેલાહુળવે પછી મોટા શબ્દ વાંદવાથી ૩૦ મુંગાની પેઠે બણબણાટ કરી વાંદવાથી ૩૧ અવીધિ મોટે શબ્દે ઉચ્ચાર કરી વાંદવાથી. ૩૨ થોડાની લગામની પેઠે રળેહુરણ ઝાલીને (અમ્ર રાખીને) વાંદવાથી. (ઓગણિસમો દાષ વિશેષ કરીને સાધુજીને લાગુ પડે છે.)

બત્રીશ પ્રકારની અસંખ્યાય ગણાય છે

તેનાં નામ.

(આકાશ સંબંધીની દશ પ્રકારની અસંખ્યાય કેવી રીતે અને ક્યાં સુધી ગણાય છે તે કહ્યું છે (૧) સ્હેજસાજ તારો ખરે. અને હલકાપાત થાય તે તેને થયા પછી થોડીવાર અને મહોટો તારો ખરેતો તેની ખર્યા પછી એક પ્રહર સુધી (૨) જે દિશાએ આગ જેવો લાલાશવાળો પ્રકાશ દેખાય તેની તે જ્યાં સુધી દેખાય ત્યાં સુધી (૩) અકાળે ગાજ (૪) વીજ (અને) (૫) કાટકા થાય તેના થયા પછી બે

ધડી સુધી (૬) શુક્લ પક્ષનાં ચંદ્રમાંની બીજનો
 ચંદ્ર રહે ત્યાં સુધી (૭) ભુતાર્દિકનો ચાળો થાય
 તેની તે થાય ત્યાં સુધી (૮) દિવસ ઉગ્યા પછી ધુમર
 ચડે તેની તે ચડે ત્યાં સુધી (૯) રાત્રિના વીધે ઝા-
 કળ વરસે તેની પડે ત્યાં સુધી (૧૦) વાવાઝડી થઇ
 રજ ઉચે ઉડવાથી દિશાઓ ધુધળીનભ્રમિ થાય તેની
 થાય ત્યાં સુધી અને આકાશમાં તોપ જેવો અવાજ
 થાય તથા ભુમિ કંપાયમાન ધરતીકંપ થઇ અવાજ
 થાય તેની થયા પછી એક પ્રહર સુધી (ઉદારીક
 શરીર સંબંધીની દશ પ્રકારની અસજ્જાય કેવી રીતે
 અને કયાં સુધી ગણાય છે તે કેહે છે (૧૧) હાડકાની
 (૧૨) માંસની (૧૩) પચેદ્રિ અને વિગલેદ્રિનાં કલે-
 વર અને લોહીની (અને) (૧૪) ખિલાડા કુતરા મ-
 નુષ્યાદિકની અને ત્રિર્યચમાં જેની દુર્ગંધ નીકલે અને
 નંદનિક ગણાય એવી વીણાની (આ ચાર વસ્તુ
 જ્યાં સુધી તેના મુળ રૂપમાં છે અને લોકમાં અશુદ્ધ
 ગણાય છે, દુર્ગંધ નીકલે છે અને ભીંત પ્રમુખનાં
 અંતરથી ત્યાં આવળવ થયો નથી ત્યાં સુધી) ૧૫
 દેમશાનની તેની હદ સુધી ૧૬ સુર્ય (અને) ૧૭
 ચંદ્ર ગ્રહણની ગૃહણ મુક્ત થયા પછી બે ધડી સુધી
 ૧૮ (કોઇ) મોટા રાજગુ' મરણ થાય તેનું જગતમાં
 ખોટું દેખાય માટે આખા દિવસ સુધી (૧૯) રાજ
 શાળમાં મોટી લડાઇ થાય તેની થાય ત્યાં સુધી
 તે ગામમાં (૨૦) ઉપાશ્રયમાં પચેદ્રિ આદિ ઔદા-
 રિક શરીરનો કલેવર પડ્યો હોય તેની હોય ત્યાં

સુધી (આ વીશ અસંગ્રાહનાં નામ ઠાણાયંગનાં દશ
મે ઠાણે કહ્યા છે (૨૧) કારતક શુદ્ધ ૧૫ (અને) (૨૨)
પડવાની (૨૩) ચૈત્ર શુદ્ધ ૧૫ (અને) (૨૪) પડવા-
ની (૨૫) અશાઢ શુદ્ધ ૧૫ (અને) (૨૬) પડવાની
૨૭ ભાદરવા શુદ્ધ ૧૫ (અને) (૨૮) પડવાની (૨૯)
પ્રભાતની બેઘડી તે સુરજ ઉગી સંગ્રાહી નીરમળો
થાય ત્યાં સુધી (૩૦) મધ્યાહ્નની એક આગળની
અને એક પાછલની મળી બે ઘડી સુધી (૩૧) સં-
ધ્યા સમયની (અને) (૩૨) મધ્ય રાત્રીની બેઘડી
સુધી (આ બાર અસંગ્રાહનાં નામ ઠાણાયંગના
ચોથે ઠાણે છે)

ઉપર કહેલી અસંગ્રાહ સિવાય લૌકિક પક્ષે જે
નૈવેદિક ગણાય અને પ્રમાત્માનાં ભાષિત કલ્પમાં
દોષ લાગે એમ જણાય તો તેટલો વખત પણ અસ-
ંગ્રાહમાં ગણવો એ શ્રેયકર છે.

બત્રીશ જોગ-યોગના બત્રીશ પ્રકાર.

(મન, વચન, અને કાયાના શુભ ભલા યોગ
વ્યાપાર લેવા-અહણ કરવા લાયક છે તે કહે છે.)
૧ શિષ્યે ગુરુ સમીપે જોતાના અવગુણની આલો-
ચણા લેવી, ૨ ગુરુએ તે કોઈ આગળ કહેવું નહિ,
૩ ગમે તેવી આપદા-પીડા આવી પણ તેપણ દંઠ
ધર્મ છોડવો નહિ, ૪ આ લોક તેમજ પરલોકના
કૃણની નિશ્રા-વાંચનારહિત તપ કરવો, ૫ ગુરુની
શીખામણ માનવી, આસેવન અને અહણ શિક્ષાને

સેવવી, ૬ શરીરની સુશ્રુષા--વિભુષા કે મમતા ન કરવી, ૭ તપ કરેલ હોય પણ ગાંધરી જણાવવી નહિ, ૮ લોભ કરવો નહિ; ૯ પરિસહ ખમવા, ૧૦ સરલ ભાવ--ચિત્ત રાખવો, ૧૧ સત્યે અને સંયમે યવિત્રપણાથી રહેવું, ૧૨ અતિચાર રહિત શુદ્ધ સમક્ષિત આરાધવું, ૧૩ ચિત્ત--મન સ્વસ્થપણે રાખવું, ૧૪ માયા રહિત રહી આચારવંત થવું, ૧૫ વિનયવંત થવું, ૧૬ ધૈર્ય--ધિરજાવંત થવું, ૧૭ સંવેગવંત થવું ૧૮ માયા કપટ રહિતપણાથી પ્રવર્તવું ૧૯ ભક્તી--સારી ક્રિયા સહિત પ્રવર્તવું ૨૦ હ્રમેશા સંવર સહિત પ્રવર્તવું, ૨૧ યોતાના અવગુણો હોય તે ટાળવા, ૨૨ સકળ વિષય વિરક્ત થઈ સર્વ કામભોગથી નિવર્તવું, ૨૩ મુળગુણ પચ્ચખાણવંત રહી હ્રમેશાં ઉત્તર ગુણ પચ્ચખાણ કરવાં, ૨૪ દ્રવ્યથી કાયાનો અને ભાવથી કક્ષાયાદિકનો ત્યાગ કરી કાર્યોત્સર્ગ કરવો, ૨૫ પ્રમાદ ટાળવો, ૨૬ અવસર ઉપર ન્યાય પક્ષે ખોલવું, ૨૭ ધર્મધ્યાન કરવું, ૨૮ સંવરાદિક શુભ યોગથી પ્રવર્તાવવા, ૨૯ મરણાંતે ગમે તેવા ઉપસર્ગ ઉદય આવે તોપણ ખમવા, ૩૦ જે રસ્તેથી કર્મનું આવરણ થાય તેવા રસ્તાના સંગના પચ્ચખાણ કરવા, ૩૧ પ્રાયશ્ચિતની વિશુદ્ધિ કરવા માટે તપ કરવા, (અને) ૩૨ જાવજીવ સુધી જ્ઞાનાદિકને આરાધવું, તથા મરણકાળે આરાધના કરવી. (સંધારો કરવાદિક ની)

આશાતનાના તેત્રિશ પ્રકાર.

(શિષ્યને કેવી રીતે કરવાથી આસાતના લાગે તે કહે છે) ૧ ગુરૂની આગળ ચાલવાથી, ૨ ગુરૂની બરોબર ચાલવાથી, ૩ ગુરૂની પૃંઠે પણ અઢેલીને ચાલવાથી, એવીજ રીતે ત્રણ ઉભા રહેવાની અને ત્રણ બેસવાની મળીને ૯ થાય; ૧૦ ગુરૂ સંઘાતે ઠંડીસે ગયા પછી ગુરૂની પેહેલાં આચમન લેવાથી, ૧૧ ગુરૂ સંઘાતે બહિયા વિહારભૂમીયા સઝાય કરવાની ભૂમિકાએ ગયા બાદ ગુરૂ પેહેલાં પોતાને બેસવાની ભૂમિકા સારી જોઇ ગુરૂ પેહેલાં આલોકિ તથા અવલોકે ગમણાગમણે આલોવવાથી તેમજ ગુરૂ સંઘાતે ઠંડીસે જઈ આવ્યા બાદ ગુરૂ પેહેલાં ધરિયાવહિ પડિકમવાથી, ૧૨ ગુરૂને કોઈ પ્રશ્નાદિક પૂછે તેનો ઉત્તર ગુરૂના પેહેલાં વળી તેમની આજ્ઞા વિના આપવાથી તેમજ ગુરૂવાદિકે બોલાવવા લાયક બ્રહ્મસ્થને પોતે પેહેલાં બોલાવવાથી, ૧૩ દિવસ અને રાત્રિને વિષે ગુરૂવાદિકે બોલાવ્યા છતાં પોતે સાંભળેલ હોય પણ અણુ સાંભળ્યું કરવાથી, ૧૪ આહાર પાણિ વહેરી લાવ્યા પછી અગ્ર સાધુ શિવાયના બીજા હરકોઈ સાધુ આગળ લઇ જઈ આલોચને પછી ગુરૂવાદિક આગળે લાવીને આલોવવાથી, ૧૫ વહેરી લાવેલ આહાર પાણી પ્રથમ અગ્ર સાધુ શિવાયના બીજા હરકોઈ સાધુને બતાવી પછી ગુરૂવાદિકને બતાવવાથી, ૧૬ આહાર પાણિ વખતે અગ્ર સાધુ શિવાયના બીજા

સાધુને આમંત્રણ કીધા બાદ ગુરુદિકને આમંત્રણ
 કરવાથી, ૧૭ ગુરુને પુછ્યા વિના કે તેમની આજ્ઞા
 સિવાય પોતાની મરજીમાં આવે તે બીજા શિષ્યા-
 દિક નાના સાધુને મન માનતો આહાર આપવાથી,
 ૧૮ ગુરુ સંઘાતે ભોગ આહાર પાણી કરવા બેઠા
 છતાં “ ખંધ, ડાગ, ઉસન્ન, રસિય, મણ્ડુ, મ-
 શામ, નિદ્ર, (અને) લૂખ્ખ, ” એમ સારાં સારાં
 આહાર પાણી ઉતાવળથી ખાઈ જવાથી; ૧૯ ગુરુએ
 બોલાવ્યાથી સાંભળ્યાં છતાં ગફલતમાં રહી ન બો-
 લવાથી, ૨૦ ગુરુએ બોલાવ્યાથી સાંભળ્યાં છતાં
 પોતાને આસને બેસી રહેવાથી, ૨૧ ગુરુ બોલાવે
 ત્યારે પોતે ભારે માન કરી આસને બેસી રહીને શું
 કહોછો, ? શું કહોછો ? એમ કરડાકીથી કહેવાથી,
 ૨૨ ગુરુજી કાંઈ કામ બતાવે તો તેમને પોતાને તે
 કામ કરવાનું કહી સામે તોછડા-ટુંકારાના શબ્દ
 બોલવાથી, ૨૩ ગુરુ સામે આક્રે-ઉતાવળે અથવા
 કોહા ઘોહા શબ્દ બોલવાથી, ૨૪ જે મુજને કામ
 સોંપોછો તે તમેજ કરો તો તમોને લાભ થાસ્યે !
 એમ તિરસ્કાર ભરેલા વચને બોલવાથી, ૨૫ ગુરુ-
 ની શિખામણ સાંભળી વચમાં કહે જે શું એમજ
 છ ? એમ કહેવાથી, ૨૬ ગુરુને ધર્મકથા કહેવામાં
 કાંઈક બોલ સંભારવો પડે તો તે વખતે સ્વામિ !
 નથી સાંભળતો ? શું ભૂલી ગયા ? એમ કહેવાથી,
 ૨૭ ગુરુ કહેતા હોય તે ધર્મ કથા રૂડા-સારા મને
 કરી ન સાંભળવાથી, ૨૮ ગુરુ પ્રખ્યાતમાં ધર્મકથા

કહેતા હોય ત્યાં આવી ઉઠો ! ઉઠો ! આહારાદિ-
કની ઘણી વેળા થઈ ગઈ છે ! એમ કેહેવાથી, ૨૯
ગુરૂની ધર્મકથાને આછાદિતા એટલે નિભ્રંચિં વચમાં
ભિંસાડોહોલ કરવાથી, ૩૦ જે પ્રખ્યાતને ગુરૂ ધર્મ-
કથા કહેતા હોય, અને તે પરખદા ઉઠી ન હોય
તેને પોતે ધર્મકથા વચ્ચે કેહેવાથી ૩૧ ગુર્વાદિકનો
સેજસંથારો પગે કરીને ચંપાણા પોનાના જાણવામાં
આવ્યા છતાં તેના માટે હાથ જોડીને ન ખમાવવાથી,
૩૨ ગુરૂના સેજ્યાસંથારે પોતે ઉભા રહેવાથી, બેસ-
વાથી, અને સુઈ રહેવાથી, (અને) ૩૩ ગુરૂથી ઉંચા
અથવા ઘરોઘર આસને પોતે ઉભા રહેવાથી, બે-
સવાથી અને સુઈ રહેવાથી, (આ ત્રીશ આસા-
તના શિષ્યે ટાળવાની તે દશાસતસ્કંધે સમવાયંગ
સુત્રમધ્યે છે.)

ત્રીશ અતિશયનાં નામ.

(કેવા કેવા સદ્ગુણ છે તે કહે છે) ૧ નખ કે
કેશ અશોભતા વધે નહિ, ૨ ખિલકુલ રોગરહિત છે
તેમજ શરીરે કોઈ પણ પ્રકારનો લેપ લાગે નહિ, ૩
લોહી અને માંસ ગાયના દુધ સરખા ઉજળા છે, ૪
શ્વાસોશ્વાસ પદ્મકમળના જેવા સુગંધી છે, ૫ આ-
હારનિહાર કરતાં ચર્મચક્ષુથી કોઈ દેખે નહિ, ૬
આકાશમાં ધર્મચક્ર ચાલે, ૭ આકાશમાં છત્ર ઘરાય,
૮ આકાશમાં શ્વેત ઉજ્જવળ ચામર વીંઝાય, ૯ આ-
કાશમાં નિર્મળ સ્ફટિક રત્નમય સિંહાસન ઉત્પન્ન
થએલું ચાલે, ૧૦ મુખ આગળે નાની હબ્બરો ધ્વ-

જાઓ સહિત મહેન્દ્રવજ ચાલે, ૧૧ જ્યાં મેસે અને ઉભા રહે ત્યાં કૃણાદિસહિત પોતાથકી : આરગણુ ઉંચો અશોકવૃક્ષ ઉત્પન્ન થાય: ૧૨ મસ્તકમાં અખોડાને ઠેકાણે ભામંડળમાંથી તેજના કિરણનીકળી દશે દિશાના અધકારને ટાળે, (વિચરે ત્યાં શું શું થાય તે કહે છે) ૧૩ ખાડા-ટેકરા રહિતની ધરતી થઈ તેનું તળીયું સરખું થાય, ૧૪ કાંટા ઉધે મસ્તકે થઈ જાય એટલે કાંટા અવળા થાય, ૧૫ શીત ઉષ્ણાદિક નિયમિત થઈ સુખાકારી થાય, ૧૬ શીતળ સુગંધી પવન જોજન પ્રમાણે થઈ સઘળી જમીન તદ્દન સાફ-સ્વચ્છ થાય, (સમીસરણમાં શું શું થાય તે કહે છે) ૧૭ કોઈપણ પ્રકારની રજકરેત ઉડે નહિ, ૧૮ જાણેજળ અને સ્થલથી ઉત્પન્ન થયેલા હોય એવા અચેત સુગંધી પુષ્પના ઢીંચણ પુર ઢગલા થાય, ૧૯ અમનોદ્ધ એટલે મનને નહિ ગમે એવા શખ્દ, રૂપ, રસ, ગંધ, અને સ્પર્શ મટી જાય (અને) ૨૦ મનોદ્ધ એટલે મનને ગમે એવા શખ્દ, રૂપ, રસ, ગંધ અને સ્પર્શ પ્રગટ થાય, ૨૧ એક જોજન સુધી વાણી સાંભળાય, ૨૨ અર્ધમાગંધી ભાષાથી ધર્મ દેશના આપે, ૨૩ દેશના આપવાની ભાષાથી, આર્ય, અનાર્ય, દુષ્ટ, ચૌષ્ટ, પશુ, પંખી વીગેરે સૌસૌની ભાષામાં સમજી શકે, ૨૪ ગમે તે જાતના વૈરી પ્રાણિને પણ તે દેશના સાંભળતાં કોઈ ઉપર વૈર ભાવ ઉત્પન્ન થાય નહિ પણ તે પ્રસન્ન થઈને સાંભળે, ૨૫ અન્ય દર્શી દેશના સાંભળવા આવેલો હોય તો તેપણ વંદના કરે, ૨૬ અન્ય દર્શી

કદાચ વાદ વિવાદના કારણથી ત્યાં આવ્યો હોય
તો તે વાદ વિવાદનું કારણ ભૂલી જાય છે, ૨૭ ત્યાંથી
ફરતાં પચિસ પચિસ જોજન સુધી ચારે દીશામાં
ધતિ એટલે કોઈ પણ જાતની બીક રહેતી નથી,
(ધતિ એટલે શું તે કહે છે) ૨૮ કોઈ પણ જાતની
મરડી, ૨૯ સ્વયંક્રમો ભય, ૩૦ પરચક્રમનો ભય, ૩૧
અતિવૃષ્ટિ, ૩૨ અનાવૃષ્ટિ, ૩૩ દુર્લિક્ષદુઃકાળ, (અને)
૩૪ નવા રોગની ઉત્પત્તિ (જુના રોગ મટી જાય છે.)

પાંત્રિસ પ્રકારની વાણી

(કેવાવચન બોલેતે કહે છે)

૧ શંકારહીત બોલે, ૨ ઊચેસ્વરે બોલે. ૩
તોછડું વચન ન બોલે, ૪ ગંભીર ઉંડાસ્વરે
બોલે, ૫ બોલતાં ધ્વનિ પડછંદા પડે. ૬ સરસ
વચનથી બોલે, ૭ રાગ રહિત ભાષા બોલે,
૮ થોડા સુત્રમાં ઘણો અર્થ સમાય એવી રીતે બો-
લે, ૯ પુર્વા પરના વચનનો વિરોધ થાય નહિ તેમ
બોલે ૧૦ વચનના સંદેહ ટાળીને જુદા જુદા અર્થ
થાય તેમ બોલે, ૧૧ સાંભળનારને સંદેહ ઉપજે-
નહિ એવી રીતે બોલે, ૧૨ અન્યદર્શી વચને દ્વષણ
દેધ પરાભવી શકે નહીં તેમ બોલે, ૧૩ સાંભળના
રનું મનહરે અને તેનું ચિત્ત બીજે ઠેકાણે નભાય
એવીરીતે બોલે, ૧૪ દેશ કાલને ઊચિત્ત અને યોગ્ય
ભાગે એવીરીતે બોલે, ૧૫ અતિવિસ્તાર કરીને અ-
શુભિલતું થાય એમનબોલે, ૧૬ જીવાદિક વસ્તુ તથા
પદાર્થનો વિચાર કરીને મિલતાં મિલતાં વચન
બોલે, ૧૭ આગળના પદ યાને શબ્દની પાછળના

પદ યાને શબ્દ સાક્ષિ રૂપથાય એવીરીતે બોલે, ૧૯
 જેમ નાના બાલકને વાર્તા કહેવાથી તે જલદીથી
 સમજાય તેમ શ્રુતજનો સમજે એવીરીતે બોલે ૧૯
 અતિસરસ અને મધુરી ભાષાથી બોલે, ૨૦ ઉપદેશ
 આપતાં કોઇના મર્મનો પ્રકાશ નથાયતેમ બોલે, ૨૧
 ધર્મસંહિત વચન સદ્દેહનારને થાય એવીરીતે બોલે,
 ૨૨ જેકાંઇ પ્રકાશકરે તે ખુલાસાથી સાંજનારના
 મનને ઠસીજાય એમ અતિ વિસ્તારથી બોલે, ૨૩
 સ્વસ્તુતિ કરાવવા માટે પરની નિંદા થાય એવાં
 વચન નબોલે, ૨૪ સ્લાધા પ્રમાણે મધ્યસ્ત રીતેબોલે
 રૂપ વ્યાકરણનો દોષ ટાલીને એટલે પુરૂષ સ્ત્રી અને
 નપુસક લિંગનું શુદ્ધ વચન બોલે, ૨૬ વાણી સાં-
 ભળનાર મનમાં ચકિતથાય (ચમતકાર પામે)
 એવીરીતે બોલે, ૨૭ વ્યાખ્યાન અતિઉતાવળું તેમજ
 ધીમાશથી નહીં પણ સઘળાને સરખીરીતે સંભળાય
 તેવી રીતે બોલે, ૨૮ વાણી સાંભળનાર રોગાદીક
 હપણ રહીત થાય એમ બોલે, ૨૯ કોઇપણ જાતનાં
 ભરમ વિના ભાષા બોલે, ૩૦ જેપદાર્થનું વર્ણનકરે
 તે શબ્દનું ખરેખરૂં સ્વરૂપ સમજાય એવીરીતે બોલે,
 ૩૧ વચન કહેતાં તેની પરિક્ષા કરીને બોલે, ૩૨ જુદા
 જુદા પદના અર્થના સંદેહ ટાલીને બોલે, ૩૩ હુમેશ
 સત્ય વચન સંહિત બોલે, ૩૪ ધર્મકથન કહેતાં શ્રમ
 ન પામતાં અતિઉદ્દાસ સંહિત બોલે, (અને) ૩૫
 જીવાદિક વસ્તુનો પ્રકાશ કરતાં અતિછિન્ન (સમજ
 શકાય તેવાં) વચનથી બોલે.

શ્રી આચાર્યજીના છત્રિસ ગુણના નામ—(ક્રમ
ક્રમ જાતના ગુણથી તેઓ વિભૂષિત છે તે કહે છે.) ૧
આર્ય દેશમાં ઉત્પત્તિ ૨ સંપુર્ણ સ્વપક્ષી એટલે જેને
ચોતાનું પક્ષ યા કુળ પુરેપુરું છે. ૩ જામ કહેતા મા-
તૃપક્ષ પરેપુરું છે ૪ રૂપવંત ૫ દ્રઢસંધેશ સહિત
૬ ધૈર્યવંત ૭ કોમળ વસ્તુની તૃષ્ણા થાયજ નહિ
૮ કોમળ કેવા કારણથી પ્રાચલિત લીધેલ છે તે
ચોતે જાણતાં છતાં પણ મર્મ પ્રકાશે નહિ ૯ કપટ
રહિત ૧૦ ભણેલું યા ધારેલું કદી પણ વિસ્મૃત
થાયજ નહિ ૧૧ આદ્ય વચન સર્વને ગમતાં થઇ
પડે એવું બોલવાવાળા ૧૨ સકળ પરિબલ સદનશીલ
૧૩ કાયરપણું દુર કરી જેણે નિંદ્રાને છોડેલી છે ૧૪
પક્ષપાત રહિત ૧૫ દેશકાળ ભાવના જાણ ૧૬ ઉ-
ત્પાત તિક્ષ્ણ બુદ્ધિવંત ૧૭ અનેક દેશની ભાષાના
જાણ ૧૮ (પાંચ આચારે યુક્ત છે તેનાં નામ) જ્ઞાન ૧૯
દર્શન ૨૦ ચારિત્ર ૨૧ તપ ૨૨ વીરજ (એ પાંચ
આચાર ચોતે પાળે અને બીજા પાસે પળાવે) ૨૩
સુત્ર ૨૪ અર્થ (અને) ૨૫ તદુભય (એનાજાણ) ૨૬
કોમળ જાતની વાતચીતના મળના જાણ ૨૭ (વળી
તેના) હેતુ (અને તેના) ૨૮ કારણ (તથા) ૨૯ નય
(તેના વિષે નીપુણતા ધરાવનાર ૩૦ દરેક કાર્યમાં
મદદ કરવા ક્ષણ એટલે થોડામાંથી મધ્યું સમ-
જવાની શક્તી ધારણ કરનાર ૩૧ સ્વ અને પર
સમયના જાણ ૩૨ તોછડામ્મ રહીત ગંભીર ૩૩ તે-
જસ્ત્રી દ્વિધ્યમાન ૩૪ રોગરહીત ૩૫ સીતળ સ્વ-
ભાવવાળા ૩૬ પ્રવચન યથાયોગ્ય પડપનારા.

બીઆશી બોલ.

૨૫ પચીસ પ્રકારનું મિથ્યાત્વ તે

૧૨ અવૃત્તનાં બાર પ્રકાર નીચે મુજબ.

પાંચ મહાવૃત્તનાં ૫, પાંચ ઇન્દ્રિયોનાં વિષયનાં
૫, રાત્રી ભોજનનો ૧, અને મનનો ૧, એમ
કુલ મલી બાર.

૫ પ્રમાદનાં પાંચ પ્રકાર નીચે મુજબ ૧ મદ,
૨ વિષય, ૩ ક્ષાય, ૪ નિદ્રા, ૫ વિકથા,

૨૫ ક્ષાયનાં

૪ અનુતાપાંધી ક્રોધ, માન, માયા, લોભ,

૪ અપ્રત્યાખ્યાની, ક્રોધ, માન, માયા, લોભ,

૪ પચ્ચખાણુવરણીય ક્રોધ, માન, માયા, લોભ

૪ સંજવળનો ક્રોધ, માન, માયા, લોભ

૯ નોક્ષાયનાં કહે છે.

૧ હાસ્ય, ૨ રતી, ૩ અરતી, ૪ ભય, ૫
શોક, ૬ દુઃખ, ૭ સ્ત્રી વેદ, ૮ પુરુષવેદ, ૯
નપુસક વેદ,

૨૫,

૧૫ અશુભ જોગનાં પનર પ્રકાર નીચે મુજબ
૪ મનના ચાર જોગ સત્ય, અસત્ય, મિશ્ર,

વ્યવહાર

૪ વચનનાં ચાર જોગ સત્ય, અસત્ય, મિશ્ર,
વ્યવહાર

૭ કાયાનાં સાત ભોગ ઔદારીક, ઔદારીકનો
મિત્ર, વૈકેય, વૈકેયનો મિત્ર આહારક, આહાર-
રકનો મિત્ર અને કાર્મણ કાયભોગ એ સાત

૧૫

કુલ ખીઆશી.

એકસો ચોવીસ પ્રકારના દોષ.

૮૫ જ્ઞાનના ૧૪ અતિચાર વરણ ૯૯ અતિચાર
પૈકીના જે બાકી રહ્યા.

૮ આચાર જ્ઞાનના

૮ આચાર દર્શનના

૮ આચાર ચારિત્રના

૧૨ અપ્રતના જે ૮૨ બોલ કહ્યા તેમાં.

૩ આચાર વીરજના

૧ ધર્મકાર્ય વિષે બળ ગાપવવું નહીં.

૨ ધર્મકાર્ય કરવું તે ઉપયોગ સહિત કરવું.

૩ યથાશક્તિ મુજબ ક્રિયાનું અનુષ્ઠાન કરવું.

૧૨૪

અઢાર લાખ ચોવીસ હજાર એકસોને વીશ

મિચ્છામિ દુક્કડનાં ભાંગાની વીગત.

૫૬૩ જીવના ભેદનાં (તેને દશગણા કરતાં)

- ૫૬૩૦ અભિહુયાદિક દશ યોલના (તેને ખમ-
ણા કરતાં)
- ૧૧૨૬૦ રાગ ને દ્વેશ એ બે ખંધનના (તેને ત્રણ
ગણાં કરતાં)
- ૩૩૭૮૦ મન વચન અને કાયા એ ત્રણ યોગનાં
(તેને ત્રણ ગણા કરતાં)
- ૧૦૧૩૪૦ કરણ કારણ અને અનુભોદન એ ત્રણ
કરણનાં (તેને ત્રણગણા કરતાં)
- ૩૦૪૦૨૦ અતિત (ભુત) અનાગત (ભવિષ્ય) અને
વર્તમાન (ચાલતો) એ ત્રીકાળનાં (તેને
છગણા કરતાં)
- ૧૮૨૪૧૨૦ અરિહંતસિદ્ધ સાધુ સમકિતિ ગુરૂ અને
આત્માએ ખટ ગુણના

કાલીક સુત્ર ૯

દ્રષ્ટિવાદ, ઉવ્વાઈ, રાયપસેણી, છવાલિગમ, પન-
વણા, સુર્યપત્રાંતિ, દસવૈકાલિક, નંદી, અનુયોગદ્વાર,

ઉત્કાલીક સુત્ર ૨૩

આચારંગ, સુયગડાંગ, કાણાંગ, સમવાયંગ, ભ-
ગવતી, જ્ઞાતા ધર્મકથા, ઉપાસકદશા, અંતગડદસા,
અણુતરાવવાઈ, પ્રશ્ન વ્યાકરણ, વીપાક, જંબુદ્વીપ-
પત્રતી, ચંદ્રપત્રતિ, નિરયાવલીકા, કપવડસીઆ,
પુફડીઆ, પુફડ્યુલીઆ, વહુનીદશા, ઉતરાધ્યયન,
વ્યવહાર, વૃહતકથ, નિસિથ, દસાશ્રુતસ્કંધ,

વ્યતિરિક્ત ૧

* આવશ્યક

જે ઉત્કાલિક સુત્ર કહેવાય છે તે બત્રીશ પ્રકારની અસંગ્રાહ્ય વસ્તુને ગમે ત્યારે ભણવા યા કહેવાનાં છે અને જે કાલિકસુત્ર કહેવાય છે તે બત્રીશ પ્રકારની અસંગ્રાહ્ય વસ્તુને પણ દિવસ અને રાત્રીનાં પેહેલાં તથા ચોથા પ્રહરમાં ભણવામાં કહેવાનાં છે કેહેલા વખત સિવાય કોઇપણ સુત્ર ક્યારે પણ કહેવાની સુત્રોક્ત રિતિથી મના છે.

નવ તત્વ.

વિવેકી સમદ્રષ્ટિ જીવને નવ પદાર્થ જેવા છે તેહવા ભણવાની જરૂર છે તેના નામ નીચે મુજબ છે.

૧ જીવ તત્વ ૨ અજીવ તત્વ ૩ પુન્ય તત્વ ૪ પાપ તત્વ ૫ આશ્રવતત્વ ૬ સંવરતત્વ ૭ નિર્જરા તત્વ ૮ બંધ તત્વ ૯ મોક્ષ તત્વ.

એ નવ પદાર્થનું ભણપણું તેજ તત્વ કહીએ. હવે તેના લક્ષણાદિ કહે છે.

૧ જીવ તત્વ એટલે જે ચઈતન લક્ષણ સહિત, સદા સઉપયોગી, અસંખ્યાત પ્રદેશી, સુખદુખનો ભણ, સુખદુખનો વેદક, અરૂપી તેને જીવ કહીએ.

હવે જીવના ભેદ કયા કયા તે વિસ્તારથી લખીએ છીએ.

* તેંત્રીશમું આવશ્યક સુત્ર છે તે કાલીક તેમજ ઉત્કાલીક નથી.

૧ એક ભેદે જીવ-સકળ જીવને અર્ધતનનાં સમય
૩ માટે સંબંધ નથે એક ભેદે જીવ કહીએ.

૨ બે ભેદે જીવ-(૧) વ્રસ (હાલતા ચાલતા જીવ)
(૨) શાવર એટલે ચાલે નહિ તે જીવ અથવા (૧)
સિદ્ધના જીવ (૨) સંસારના જીવ.

૩ ત્રણ ભેદે જીવ-(૧) સ્ત્રી (૨) પુરુષ (૩) ન-
પુરુષક અથવા (૧) ભવસિદ્ધિયા (૨) અભવ્યસિદ્ધિ-
યા (૩) નો ભવ્યસિદ્ધિયા, નો અભવ્યસિદ્ધિયા.

૪ ચાર ભેદે જીવ-(૧) નારકી (૨) તિર્યચ (૩)
મનુષ્ય (૪) દેવતા અથવા (૧) ચક્ષુર્દર્શની (૨)
અચક્ષુર્દર્શની (૩) અવધર્શની (૪) કેવળદર્શની.

૫ પાંચ ભેદે જીવ (૧) એકેન્દ્રિય (૨) બેઘ્દ્રિય
(૩) તેઘ્દ્રિય (૪) ચૌરિન્દ્રિય (૫) પંચેન્દ્રિય અથવા
(૧) સજ્જેગી (૨) મનજ્જેગી (૩) વચનજ્જેગી (૪)
કાયજ્જેગી (૫) અજ્જેગી.

૬ છ ભેદે જીવ-(૧) પૃથ્વીકાય (૨) અપકાય
(૩) તેઉકાય (૪) વાઉકાય (૫) વનસ્પતિકાય (૬)
જલકાય અથવા (૧) સકસાધ (૨) કોહકસાધ (૩)
માનસસાધ (૪) માયાકસાધ (૫) લોભકસાધ (૬)
અકસાધ.

૭ સાત ભેદે જીવ-(૧) નારકી (૨) તિર્યચ (૩)
તિર્યચાણી (૪) મનુષ્ય (૫) મનુષ્યાણી (૬) દેવતા
(૭) દેવાંમના.

૮ આઠ ભેદે જીવ-(૧) સલેશી (૨) કૃષ્ણલેશી (૩)

નીલલેશી (૪) કામુલલેશી (૫) તેજુલેશી (૬) પદ્મલેશી (૭) શુક્લલેશી (૮) અલેશી.

૯ નવ ભેદે જીવ-(૧) પૃથ્વીકાય (૨) અપકાય (૩) તેતિકાય (૪) વાઉકાય (૫) વનસ્પતિકાય (૬) બેઇન્દ્રિય (૭) તેઇન્દ્રિય (૮) ચૌરિન્દ્રિય (૯) પચૈન્દ્રિય.

૧૦ દસ ભેદે જીવ-(૧) એકેન્દ્રિય (૨) બેઇન્દ્રિય (૩) તેઇન્દ્રિય (૪) ચૌરિન્દ્રિય (૫) પચૈન્દ્રિય એ પાંચમા અપર્યાપ્તા ને પર્યાપ્તા એ દસ પ્રકારે જીવ.

૧૧ અગિયાર ભેદે જીવ-(૧) એકેન્દ્રિય (૨) બેઇન્દ્રિય (૩) તેઇન્દ્રિય (૪) ચૌરિન્દ્રિય (૫) નારકી (૬) તિર્યચ (૭) મનુષ્ય (૮) ભુવનપતિ (૯) વાણુચ્યંતર (૧૦) જ્યોતિષી ૧૧ વૈમાનિક.

૧૨ બાર ભેદે જીવ-(૧) પૃથ્વીનાય (૨) અપકાય (૩) તેતિકાય (૪) વાઉકાય (૫) વનસ્પતિકાય (૬) ત્રસકાય એ છના અપર્યાપ્તા અને પર્યાપ્તા એમ બાર.

૧૩ તેર ભેદે જીવ-(૧) કૃષ્ણલેશી (૨) નીલલેશી (૩) કામુલલેશી (૪) તેજુલેશી (૫) પદ્મલેશી (૬) શુક્લલેશી એ છના અપર્યાપ્તા ને પર્યાપ્તા એમ બાર ને (૧) અલેશી એમ તેર.

૧૪ ચૌદ ભેદે જીવ-(૧) સદૃશ એકેન્દ્રિયના અપર્યાપ્તા ને (૨) પર્યાપ્તા (૩) બાહર એકેન્દ્રિયના અપર્યાપ્તા ને (૪) પર્યાપ્તા (૫) બેઇન્દ્રિયના અપર્યાપ્તા ને (૬) પર્યાપ્તા (૭) તેઇન્દ્રિયના અપર્યાપ્તા ને (૮) પર્યાપ્તા (૯) ચૌરિન્દ્રિયના અપર્યાપ્તા (૧૦) પર્યાપ્તા (૧૧) અસં-

શ્રી પંચેદ્રિયના અપર્યાપ્તાને (૧૨) પર્યાપ્તા (૧૩) સં-
શ્રીપંચેદ્રિયના અપર્યાપ્તા (૧૪) પર્યાપ્તા એમ ચૌદ.

પ્રજા કેને કહે છે-આહાર, શરીર, ઇન્દ્રિયાસો-
ધાસ ભાષા-મન એ છવસ્તુ જીવ ઉત્પન્ન થયા પછી
આંધે છે તેને પ્રજા કહે છે ને તે દરેક જાતીના જી-
વમાં જોડલી જોડલી હોય તે જ્યાં સુધી પુરી આંધી
રહે નહિ ત્યાં સુધી એ જીવ અપર્યાપ્તા કહેવાય છે
ને તેટલી પુરી આંધી રહ્યા પછી તે પર્યાપ્તા ક-
હેવાય છે.

હવે ઉપર કહેલા જીવના ચત્તે ભેદનો વધારે વિ-
સ્તાર લખીએ છીએ.

બધા સંસારી જીવને પર્યા-પ્રાણ, સંજ્ઞા, કષાય,
લેશ્યા, વેદ, દ્રષ્ટિ, જ્ઞાન, અજ્ઞાન ને દર્શન હોય છે.
આ બધી ચીજ શું છે ને તેના કેટલા ભેદ છે તે
નીચે મુજબ.

૧ પર્યા- છ છે તેના નામ (૧) આહાર (૨) શરીર
(૩) ઇન્દ્રિ (૪) ધ્યાસોધ્યાસ (૫) ભાષા (૬) મન.

૨ પ્રાણ-દસ છે તેના નામ (૧) શ્રોત્રઇન્દ્રિ (૨)
ચક્ષુઇન્દ્રિ (૩) શ્રોત્રાન્દ્રિ (૪) રસઇન્દ્રિ (૫) સ્પર્શઇન્દ્રિ (૬)
મન બળ (૭) વચન બળ (૮) કાયાબળ (૯) ધ્યા-
સોધ્યાસ (૧૦) આયુષ્ય.

૩ સંજ્ઞા ચાર છે (૧) આહારસંજ્ઞા (૨) ભયસંજ્ઞા
(૩) મૈથુનસંજ્ઞા (૪) પરિગ્રહસંજ્ઞા.

૪ કષાય ચાર છે (૧) ક્રોધ (૨) માન (૩) માયા
કપર (૪) લોભ.

૫ લેશ્યા ૭ છે (મનના પ્રણામતે લેશ્યા (૧) કૃષ્ણ (૨) નીલ (૩) તેજુ (૪) કાપુત (૫) પદ્મ (૬) શુક્લ.

૬ વેદ ત્રણ છે-(૧) સ્ત્રી (૨) પુરુષ (૩) નપુરુષ.

૭ દ્રષ્ટી ત્રણ છે (૧) સર્માકૃત (૨) મિથ્યાત્વ (૩) સમમિથ્યાત્વ (બંને લેખસેળ).

૮ જ્ઞાન પાંચ છે (૧) મતિજ્ઞાન (૨) શ્રુતજ્ઞાન (૩) અવધિજ્ઞાન (૪) મન પ્રજ્ઞવજ્ઞાન (૫) કેવલજ્ઞાન.

૯ અજ્ઞાન ત્રણ છે (૧) મતિઅજ્ઞાન (૨) શ્રુતઅજ્ઞાન (૩) વિભંગ અજ્ઞાન.

૧૦ દર્શન ચાર છે (૧) ચક્ષુદર્શન (૨) અચક્ષુદર્શન (૩) અવધિદર્શન (૪) કેવળદર્શન.

જીવના પ્રકાર ને તેમની ઓળખાણ તથા તેમને કેટલી પર્યા વીગેરે છે તે નીચે મુજબ.

૧ સૂક્ષ્મ એકેન્દ્રિય જીવ એટલે સૂક્ષ્મ પૃથ્વી, પાણી અગ્ની, વાયુ ને વનસ્પતિના જીવ આ પાંચ સૂક્ષ્મ એકેન્દ્રિય જીવને (૧) પર્યા-ચાર પહેલી (૨) પ્રાણ ચાર ૫-૮-૯-૧૦ (૩) સંજ્ઞાચારે (૪) કપાયચારે (૫) લેશ્યા ત્રણ પહેલી (૬) વેદ ૩ જો ૭ દ્રષ્ટિ બીજી (૮) જ્ઞાન એકે નહીં (૯) અજ્ઞાન બીજી (૧૦) દર્શન બીજી

૨ બાહર એકેન્દ્રિય જીવ તેના પાંચ ભેદ પૃથ્વી, પાણી, અગ્નિ, વાયુ, ને વનસ્પતિ

૧ બાહર પૃથ્વીકાય--પંચવરણી માટી, મોઢું, ખારો ખડી, હીંગળો, હરીયાળ, સોળ જાતના રત્ન એ આદિ ૪૩ જાતની પૃથ્વીના જીવ તે

બાદર અપકાય—પાણી, ઠાર, ઝાકળ, મેઢુકુંવર એ આદિ પાણીની જાતના જીવને બાદર અપકાય તેના એક સુદમખિંદુમાં અસંખ્યાતા જીવ હોય છે.

૩ બાદર અગ્નિકાય—દીંગાળા, જવાળા મમુરાગ્નિ, વીજળી એ આદિ જે અગ્નિ દિઠામાં આવે છે તે બાદર તેડિકાય તેના એક ઝીણા તણખામાં અસંખ્યાતા જીવ હોય છે.

૪ બાદર વાયુકાય—ધનવા, તનવા, ઉકલીવા, મંડલીવા, ગુંજવા, મુખવા, વીટાળીઓ એ આદિ વાયુની જાતના જીવ તે બાદર વાયુકાય તે થોડામાં થોડી અવકાશમાં પણ અસંખ્યાતા જીવ હોય છે.

૫ બાદર વનસ્પતિકાય તેના બે ભેદ ૧ પ્રત્યેક તે (૨) સાધારણ વનસ્પતિકાય, પ્રત્યેક વનસ્પતિકાય એટલે એક શરીરમાં એક જીવ જેમ કે મુળ થડ, શાખા, પ્રતિશાખા, ઝાકળી પત્ર, ફુલ, ફળ, બીજ જે વાવતાં પાણું વૃક્ષ થાય તે

સાધારણ વનસ્પતિકાય એટલે ગાજર મુળો, ડંગળી, લસણ, રતાળુ, કેમળ ફળઆદી જે બહુ કૃમળી વનસ્પતિ જેનાં એક શરીરમાં અનંત જીવ હોય છે તે

એ બાદર પાંચ જાતના એકેન્દ્રિય જીવને પર્યાપ્રાણ-સંજ્ઞા-કષાય એ સુદમ એકેન્દ્રિની પેઠે હોય છે. લેશ્યા અગ્નિકાયને વાયુકાયમાં પહેલી તણને પૃથ્વી. પાણીને વનસ્પતિકાયમાં પહેલા ચાર. વેદ, દ્રષ્ટી, જ્ઞાન-અજ્ઞાન ને દર્શન એ પાંચે સુદમ એકેન્દ્રિની પેઠે

૩ જેઠંદ્રિ જીવ તે રસધંદ્રિ ને સ્પર્શ ઇંદ્રિયાળા જીવ તેને પર્યા પહેલી પાંચ, પ્રાણ ૪, ૫-૭-૮-૯-૧૦ સંજ્ઞા ચારે, કષાય ચારે, લેશ્યા ૧-૨-૪ વેદ ૩ જો, દ્રષ્ટી ૧-૨ જ્ઞાન ૧-૨ અજ્ઞાન ૧-૨ દર્શન ૨ જો હોય છે.

૪ તેઠંદ્રિ જીવ-પ્રાણેન્દ્રિ એટલે નાક, રસધંદ્રિ એટલે જીભ; સ્પર્શેન્દ્રિ એટલે શરીર એ ત્રણ ઇંદ્રિયાળા જીવ કહેવાય છે. તેને પ્રજા ૧ થી ૫, પ્રાણ ૩-૪ ૫-૭-૮-૯-૧૦ સંજ્ઞા ચારે, કષાય ચારે લેશ્યા ૧-૨-૪ વેદ ૩ જો દ્રષ્ટી ૧-૨ જ્ઞાન ૧-૨ અજ્ઞાન ૧-૨ દર્શન ૨ જો.

૫ ચૌરિંદ્રિ જીવ-ચક્ષુઃકંદ્રિ, શ્રોત્રેન્દ્રિ, રસેન્દ્રિ, સ્પર્શેન્દ્રિ, એચાર ઇંદ્રિયાળા જીવ-તેમને પ્રજા ૧ થી ૫. પ્રાણ. ૨-૩-૪-૫-૭-૮-૯-૧૦. સંજ્ઞાચારે. કષાયચારે લેશ્યા ૧-૨-૪. વેદ ૩ જો દ્રષ્ટિ ૧-૨ જ્ઞાન ૧-૨. અજ્ઞાન ૧-૨. દર્શન ૧-૨

૬ (૧) અસંજી પંચેન્દ્રિ—શ્રોતેન્દ્રિ, ચક્ષુઃકંદ્રિ, શ્રોત્રેન્દ્રિ, રસેન્દ્રિ, સ્પર્શેન્દ્રિ, એ પાંચકંદ્રિ હોય પણ મન નહીં ને મા આપના સંગ વગર જે જીવ ઉત્પન્ન થાય તે અસંજી પંચેન્દ્રિ જીવ કહેવાય તેને પ્રજા ૧ થી ૫. પ્રાણ ૧-૨-૩-૪-૫-૭-૮-૯-૧૦. સંજ્ઞાચારે કષાયચારે. લેશ્યા ૧-૨-૩-૪. વેદ ૩ જો દ્રષ્ટિ ૧-૨. જ્ઞાન ૧-૨. અજ્ઞાન ૧-૨ દર્શન ૧-૨.

(૨) અસંજી મનુષ્ય-અસંજી પંચેન્દ્રિનો એક ભેદ છે. તેને પણ મન નહીં ને જે ધરીનું આયુષ્ય

હોય છે તે ચૈાદ સ્થાનકીયા હવ કહેવાય છે ને અસુચી સ્થાનકે ઉપજે છે.

તેને પ્રજા ૧ થી ૫. પ્રાણ ૧ થી ૫ ને ૭ થી ૧૦, સં-
જ્ઞા ૪, કષાય ૪, લેશ્યા ૧-૨-૪. વેદ ૩ જો. દ્રષ્ટિ
૨ જ. જ્ઞાન નથી, અજ્ઞાન ૧-૨. દર્શન ૧-૨

૭ સંજ્ઞી પાંચેદ્રિ-ત્રોતેદ્રિ, ચક્ષુષંદ્રિ દ્રાણુદ્રિ, રસેદ્રિ,
સ્પર્શંદ્રિ, એ પાંચેન્દ્રિ, તથા મન અને જો મા
બાપના સંગમાંથી ઉત્પન્ન થાય છે તે.

તેને પર્યા ૬ પ્રાણ ૧૦ સંજ્ઞા ૪ કષાય ૪ લેશ્યા
૬ વેદ ૩ દ્રષ્ટિ ૩ જ્ઞાન ૫ અજ્ઞાન ૩ દર્શન ૪
હોય છે.

હવે જીવના પાંચશે ત્રેસઠ ભેદ કહે છે. ૧૪ ભેદ
નારકીના, ૪૮ ભેદ તિર્યચના, ૩૦૩ ભેદ મનુષ્યના ને
૧૯૮ ભેદ દેવતાના એ રીતે ૫૬૩ ભેદ જીવના થયા.

૧ પ્રથમ નારકીના ૧૪ ભેદ કહે છે. સાત નરક-
ના નારકી અપર્યાપ્તાને પર્યાપ્તા એમ ચૈાદ ભેદ.
નરક સાત છે. રત્નપલા ૧ શકપલા ૨ વાણુપલા
૩ પંકપલા ૪ ધુમપલા ૫ તમપલા ૬ તમતમા-
પલા ૭ તેનાગોત્ર—ધમા ૧ વસા ૨ સીલા ૩ રીઠા
૪ અંજણા ૫ મધા ૬ માધવઘ ૭.

૨ તિર્યચના ભેદ ૪૮ કહે છે. તેના મુખ્ય ભેદ પાંચ
એકેદ્રિયથી પચેદ્રિ સુધી—હવે એકેદ્રિમાં પૃથ્વી-પાણી-
અગ્નિ વાયુએ ચાર સક્ષમને બાદર એટલે આઠ તેના
અપર્યાપ્તાને પર્યાપ્તા મળી સોળ. એકેદ્રિના પાંચમા
ભેદ વનસ્પતિ તેના ત્રણ ભેદ સક્ષમ પ્રત્યેક ને

સાધારણ તેના અપર્યાપ્તાને પર્યાપ્તા એમ છ ભેદ થયા એટલે એકેંદ્રિના કુલ ભેદ બાવીસ થયા હવે બેધંદ્રિ, તેધંદ્રિ, ચોરિંદ્રિના અપર્યાપ્તાને પર્યાપ્તા મલી છ ભેદ થયા એટલે એકંદર ૨૮ ભેદ થયા. હવે તિર્યચ પચેંદ્રિના ભેદ ૧ જળચર ૨ થળચર ૩ ઉરપર ૪ ભુજપર ૫ ખેચર એ પાંચ સમુર્થિમ અને ગર્ભજ એટલે ૧૦ તેના અપર્યાપ્તાને પર્યાપ્તા મલીવીશ ભેદ થયા એટલે એકંદર ૪૮ ભેદ તિર્યચના થયા.

૩ મનુષ્ય-ના ભેદ ૩૦૩ તેમાં ૧૫ કર્મભુમી ના મનુષ્ય, ૩૦ અકર્મભુમીના મનુષ્ય, ૫૬ અંતર દ્વીપાના મનુષ્ય મલી ૧૦૧ તેના અપર્યાપ્તાને પર્યાપ્તા મલી ૨૦૨ તથા ૧૦૧ ક્ષેત્ર સમુર્થિમ મનુષ્યના મલી ૩૦૩.

હવે કર્મભુમી કેને કહે છે-અસી (તરવાર) મસી (લાખવાની વિદ્યા) ને કસી (ખેતીવાડી) એ ત્રણ પ્રકારના વ્યાપારથી પોતાનું ગુજરાન ચલાવે છે તે-આ ત્રીણા લોકને મધ્ય ભાગે એક લાખ જોજનનો ગાળાકારે જંબુદ્વીપ છે તેને ફરતો બે લાખ જોજનનો લગ્નણસમુદ્ર છે. તેને ફરતો ચાર લાખ જોજનનો ઘાતકી ખંડ છે તેને ફરતો આઠ લાખ જોજનનો કાળો ઉદ્ધી છે તેને ફરતો આઠ લાખ જોજનમાં અરધો પુખરદ્વીપ છે. જંબુદ્વીપમાં એક ભરત, એક ધરપ્રત ને એક મહા

વિદેહ એમ ત્રણ ક્ષેત્ર છે. ધાતકી ખડમાં બે ભરત, બે ઇયરપ્રતને બે મહા વેદેહ ક્ષેત્ર છે ને તેજ મુજબ ૭ ક્ષેત્રો અરધ પુખર દ્વીપમાં છે એટલે કુલ પંદર ક્ષેત્રો થયા તેના પંદર કર્મભુમી મનુષ્ય થયા.

હવે અકર્મ ભુમી કેને કહે છે-જ્યાં અસીમસી-કસી એ ત્રણ પ્રકારનાં વ્યાપાર નથી પણ દસ જાતના કટપ વૃક્ષ મનવાંછિત સુખ પુરે છે તેવા ૭ ક્ષેત્ર નામે હિમવએ, એરણવએ, હરીવાસ-રમ્યગવાસ, દેવકુરૂ, ઉતરકુરૂ જંબુદ્વિપમાં છે ને તેવા જામે ક્ષેત્રો ધાતકી ખડને અરધ પુખર દ્વીપમાં છે એટલે ૩૦ જગ્યા થઈને ત્રીસ અકર્મભુમી મનુષ્ય કહેવાય. હવે અંતર દ્વીપના મનુષ્ય તે જંબુદ્વીપ માંહેના ભરત ક્ષેત્રની મર્યાદા કરનાર ચુલ હેમવંત પર્વત તેની પુર્વ તથા પશ્ચિમ દિશાએ લવણ સમુદ્રમાં ડાઘા એટલે શાખા નીકળી છે ને તે દરેક શાખામાં સાત સાત દ્વીપ છે એટલે કુલ ૪ શાખામાં ૨૮ અંતર દ્વીપમાં વસનારા લોકો તથા તેજ મુજબ ઇયરપ્રત ક્ષેત્રની મર્યાદા કરનાર શીખરી નામે પર્વત છે તેને પણ ઉપર મુજબ બે બે શાખાઓમાં મળી કુલ ૨૮ અંતરદ્વીપ છે તેમાં વસનારા લોકો એટલે કુલ ૫૬ અંતરદ્વીપના વસનારા લોક.

૪ દેવતા ના લોક ૧૯૮ તેમાં ૧૦ ભવનપતિ ૧૫૫૨માધામી ૧૬ વાજુવ્યંતર ૧૦ જંભકા ૧૦

જોતિષી ૩ કિસ્મિષી, ૧૨ દેવસોક ૯ સોઠાંતિક ૯
નવમીવેક, ૫ અબુત્તર વિમાન એમ ૯૯ જાતના
દેવતા તેના અપર્યાપ્તાને પર્યાપ્તા મતી ૧૯૮ થયા.

૧ દસ ભવનપાત દેવતાના નામ—અસુરકુમાર ૧
નાગકુમાર ૨ સુવર્ણકુમાર ૩ વિદ્યુકુમાર ૪ અગ્નિ-
કુમાર ૫ દ્વિપકુમાર ૬ ઉદ્ધવિકુમાર, ૭ દિશાકુમાર ૮
યવનકુમાર ૯ સ્થાનતકુમાર ૧૦

૨ નારકીને મારદેનાર પંદરપરમાત્રામી દેવતાના
નામ—અંબ ૧ અંબરીખ ૨ સ્યામ ૩ સુખળ ૪
રૂદ્ર ૫ વૈરૂદ્ર ૬ કાળ ૭ મસકાળ ૮ અસી ૯ ધનુષ્ય
૧૦ કુંભ ૧૧ વાલુકા ૧૨ વેતર્ણી ૧૩ ખરખર ૧૪
મહા ઘોષ ૧૫.

૩ વાણ વ્યંતર—૧૬ જાતના તેના નામ પિશાચ
૧ ભુત ૨ યક્ષ ૩ રાક્ષસ ૪ કિન્નર ૫ કિંપુરૂષ ૬
મહોરગ ૭ ગંધર્વ ૮ આણપત્રી ૯ પાણપત્રી ૧૦
ધસીવાદી ૧૧ ભુમવાદી ૧૨ કંદીપ ૧૩ મહા કંદીપ
૧૪ કોહડ ૧૫ પયંગ ૧૬.

૪ દસ જંભકા—આણજંભકા ૧ પાણ જંભકા ૨
ભયણ જંભકા ૩ સયણ જંભકા ૪ વચ્છજંભકા ૫
પુકજંભકા ૬ ફળજંભકા ૭ ખીયજંભકા ૮ વિલા-
જંભકા ૯ અવિયત જંભકા ૧૦

૫ દસ જોતિષી—અંદ્ર ૧ મુર્ય ૨ મહ ૩ નક્ષત્ર ૪
તારા ૫ એ પાંચ અદીદ્વીપમાં ફરતાને અદીદ્વીપ
બાહરસ્થિર છે એટલે કુલ દસ.

૬ ત્રણ કિલ્લિખી ૧ ત્રણ પદ્યોપમની સ્થીતીવાળા તે જયોતિશી ઉપર ને પેહેલા દેવલોક હેઠે છે.

(૨) ત્રણ સાગરોપમની સ્થીતી વાળા તે પેહેલા બીજા દેવલોક ઉપર ને ત્રીજા ચોથા દેવલોક હેઠે છે.

(૩) તેર સાગરોપમની સ્થીતીવાળા તે પાંચમા દેવલોક ઉપરને છઠા દેવલોક હેઠે છે.

૭ વૈમાનીક ૧૨ જાતના ૧ સુધર્મા ૨ ધનસાન ૩ સનતકુમાર ૪ માહેન્દ્ર ૫ બ્રહ્મા લોક ૬ લાંતક ૭ મહાશુક ૮ સહસાર ૯ આણ્વત ૧૦ પ્રાણ્વત ૧૧ આરણ ૧૨ અચ્યુય.

૮ નવ લોકાંતિક-પાંચમા દેવલોકે કૃષ્ણરાજ વસે છે તેના સ્વામીના નામ ૧ સારસ્વત ૨ આદિત્ય ૩ વિનહુ ૪ વરૂણ ૫ ગર્દતોયા ૬ તોસીયા ૭ અવ્યા-બાધ ૮ અગીચા ૯ રીઠા.

૯ નવ નવગ્રીવેક-૧ ભેદે ૨ સુભેદે ૩ સુભગ્ને ૪ સુભાણ્વે ૫ પીયદંસણે ૬ સુદંસણે ૭ આમોહે ૮ સુપડી બંધે ૯ જસો ધરે.

૧૦ પાંચઅણ્વત્તર વૈમાનના દેવતા-૧ વિજય ૨ વિજયંત ૩ જયંત ૪ અપરાણ્વત ૫ સવાર્થ સિદ્ધ-

ધતિ જીવ તત્ત્વ સંપૂર્ણ.

બીજું અભવતત્ત્વ.

અભવતત્ત્વકોને કહીએ. જડલક્ષણ ચૈતન્ય રહિત વર્ણાદિક રૂપ સહિત અને રહિત સુખદુષ્ણને ન વેદ તેહને અભવ કહીએ. અભવતત્ત્વના બે ભેદ છે. ૧ અભવઅરૂપી ૨ અભવરૂપી-અભવઅરૂપીના દસ ભેદ છે ને અભવરૂપીના ચાર ભેદ મલી કુલ ૧૪ ભેદ અભવના છે. અભવઅરૂપીના દસ ભેદ નીચે મુજબ છે.

૧ ધર્માસ્તિકાયનો સ્કંધ (૨) દેશ (૩) પ્રદેશ.

૨ અધર્માસ્તિકાયનો સ્કંધ (૨) દેશ (૩) પ્રદેશ.

૩ આકાશસ્તિકાયનો સ્કંધ (૨) દેશ (૩) પ્રદેશ.

એમ ૯ ભેદને ૧૦ મો કાળ (અદ્વા સમયકાળ) એમ દસ ભેદ થયા.

રૂપી અભવના ચાર ભેદ છે તેના નામ.

૧ પુદ્ગલાસ્તિકાયનો સ્કંધ (૨) દેશ (૩) પ્રદેશ

૪ પરમાણુ પુદ્ગલ મલી ચાર.

૧ ધર્માસ્તિકાય એટલે જેથી સર્વ જીવ તથા વસ્તુ વિગેરે ચાલી શકે છે, ગતીમાન થાય છે તે શક્તિ.

૨ અધર્માસ્તિકાય એટલે સ્થિર રહેવાની શક્તિ તે ખેસવું. ઉભારહેવું જીવડે થઈ શકે છે તે ૩ આકાશસ્તિકાય તે આકાશ પોલાણ ૪ સ્કંધ એટલે આખી વસ્તુ ૫ દેશ એટલે આખી વસ્તુનો એક કટકો કે ભાગ ચિંતવવો તે ૬ પ્રદેશ એટલે આખી વસ્તુનો એક નહાનામાં નહાનો ભાગ ચિંતવવો તે

(જેમ તલના સાદવામાં એક તલ ચિંતવવો તે.)

હવે વિસ્તારનયે કરીને અણવના ૫૬૦ ભેદ કહે છે. તેમાં અરૂપી અણવના ૩૦ ભેદ છે ને રૂપીઅણવના ૫૩૦ ભેદ નીચે મુજબ છે.

અરૂપીઅણવના ૧૦ ભેદ પ્રથમ કહ્યા છે તે ઉપરાંત બીજા ૨૦ ભેદ નીચે મુજબ છે જેથી કુલ ૩૦ ભેદ થયા.

અરૂપીઅણવના ૨૦ ભેદ-ધર્માસ્તિકાય, અધર્માસ્તિકાય, આકાસસ્તિકાય ને કાળ તે દરેકના ૧૫, ક્ષેત્ર, કાળ, ભાવ ને ગુણ એ પાંચ પાંચ ભેદ ૨૦ ભેદ થાય છે તે નીચે મુજબ.

૧ ધર્માસ્તિકાય દ્રવ્યથી એક (૨) ક્ષેત્રથી આખા-લોક પ્રમાણે (૩) કાળથી આદિ અંત રહિત (૪) ભાવથી વર્ણ, ગંધ, રસ, સ્પર્શ રહિત અરૂપી (૫) ગુણ થકી ચલણ સ્વભાવ.

૨ અધર્માસ્તિકાય (૧) દ્રવ્ય (૨) ક્ષેત્ર (૩) કાળ (૪) ભાવથી ધર્માસ્તિકાય મુજબ (૫) ગુણ થકી સ્થિર સ્વભાવ.

૩ આકાસસ્તિકાય-દ્રવ્યથી એક (૨) ક્ષેત્રથી લોકા-લોક પ્રમાણે (૩) કાળથી આદિ અંત રહિત (૪) ભાવથી વણ અંધ વીગેરે રહિત ને અરૂપી (૫) ગુણ થકી અવગાહન-દાન, વિકાસ લક્ષણ (માર્ગ આપે).

૪ કાળ-૧ દ્રવ્યથી એક (૨) ક્ષેત્રથી અહીં ક્ષીપ્ર પ્રમાણે (૩) કાળથી આદિ અંત રહિત (૪) ભાવ

વધી વણ ગંધ સહિત અરૂપી (૫) ગુણથી વાતના લક્ષણ નવા પુદ્ગળને જીર્ણ કરે. ઉપર મુજબ ૨૦ ભેદ થયા. પ્રથમના ૧૦ મહી ૩૦ ભેદ અરૂપીઅજીવના કુલ થયા.

હવે રૂપીઅજીવના ૫૩૦ ભેદ કહે છે. (૫) વર્ણ, (૨) ગંધ, (૫) રસ, (૫) સંસ્થાન (૮) ફરસ એ (૨૫) બોલ તે બોલ માંહી જેટલા જેટલા લાભે તે ગણતાં ૫૩૦ ભેદ થાય તેના વિસ્તાર કહે છે.

૧) પાંચ વર્ણ (૧ કાળો ૨ લીલો ૩ રાતે ૪ પીળો ૫ ઘોળો) આ એક વર્ણમાં ૨૦ ભેદ લાભે તે-બે ગંધ, પાંચ રસ, પાંચ સંસ્થાન આઠ ફરસ એટલે પાંચે વર્ણમાં દરેકમાં ૨૦ ભેદ લાભતાં ૧૦૦ ભેદ થયા.

૨) બે ગંધ (૧ સુરસી ગંધ ૨ દુરસી ગંધ) એકેક ગંધમાં ૨૩ ભેદ લાભે તે-પાંચ વર્ણ, પાંચ રસ, પાંચ સંસ્થાન આઠ ફરસ, એટલે બે ગંધમાં દરેકમાં ૨૩ ભેદ લાભતાં ૪૬ ભેદ થયા.

૩) પાંચ રસ (૧ ખાટો ૨ મીઠો ૩ કડવો ૪ કસા એલો ૫ તીખો) એકેક રસમાં વીસ ભેદ લાભે તે પાંચ વર્ણ, બે ગંધ, પાંચ સંસ્થાન, આઠ સ્પર્શ એટલે પાંચ રસમાં દરેકમાં ૨૦ ભેદ લાભતા ૧૦૦ ભેદ થયા.

(૪) પાંચ સંસ્થાન (૧ વટસ્થાન (ગાળ) લોચનાને આઠરે ૨ ત્રંશ સંસ્થાન (ત્રિજોણ સિંધાલને આઠરે (૩) ચોદસ સંસ્થાન (ચારસ ચારસને આઠરે

કારે (૪) આયત સંસ્થાન લાંબી લાકડીને આકારે
(૫) પરીમંડળ સંસ્થાન (ચપટા ગોળ) ચુડીને આ-
કારે, આ એકેકે સંસ્થાનમાં વીસ ભેદ લાભે તે
પાંચવર્ણ, બે ગંધ, પાંચ રસ, આઠ ફરસ એટલે
પાંચે સંસ્થાનમાં દરેકમાં ૨૦ ભેદ લાભતા ૧૦૦
ભેદ થયા

(૫) આઠ ફરસ (૧ હજારો ૨ ભારે ૩ લુખો ૪
ચોપડેલ ૫ ઉનો ૬ ટાઢો ૭ મુંહાળો ૮ ખરખરો)
આ એકેક ભેદમાં ૨૩ ભેદ લાભે તે પાંચ વર્ણ, બે
ગંધ, પાંચ રસ, પાંચ સંસ્થાન ને છ ફરસ એટલે
આઠ ફરસમાં ૨૩ ભેદ દરેકમાં લાભતા કુલ ૧૮૪
ભેદ થયા. આમાં આઠ સ્પર્શમાં છ સ્પર્શ લાભે
તેનું કારણ જે જે સ્પર્શ હજારો છે તે ભારે ન
હોય એટલે એક સ્પર્શ વિશે બોલતા તે તથા તેથી
ઢિલટી જાતીએ બે ભેદ તેને લાગુ પડે નહીં એ
રીતે વર્ણના ૧૦૦ ગંધના ૪૬ રસના ૧૦૦ સંસ્થા-
નના ૧૦૦ ફરસના ૧૮૪ મલી કુલ ૫૩૦ ભેદ અ-
ણવરૂપીના થયા ને પ્રથમ કહેલ અણવ અરૂપીના
૩૦ ભેદ મેળવતાં કુલ ૫૬૦ ભેદ અણવના થયા.

ઇતિ અણત તત્વ સંપૂર્ણ.

ત્રીણું પુન્ય તત્વ.

શુભ ક્રમાણીએ કરી શુભ કર્મનો ઉદ્દય થયાથી
જે ફળ ભોગવતાં આત્માને મીઠાં લાગે તે પુન્ય તત્વ
કહીએ તેના નવ ભેદ છે ૧ અન્નપુણે (અન્નદાન) ૨
ઉપાણપુણે (પાણી દાન) (૩) લયણ પુણે (સ્થાનક

દાન) (૪) સયણ પુણે (સેજ્યા દાન) (૫) વત્થપુણે
 (વસ્ત્રદાન) (૬) મણપુણે (સારા મનનું પુન્ય) (૭)
 વચ્ચન પુણે (સારા વચ્ચનનું પુન્ય) (૮) કાયપુણે (કા-
 યાએ કરી સારાં કામ કરવાં તેનું પુન્ય) (૯) નમ-
 સ્કારપુણે (નમસ્કાર કરવાનું પુન્ય) એ નવ પ્રકારે
 પુન્ય ઉપરાંતે તે ૪૨ પ્રકારે ભોગવે તે કહે છે. ૧
 શાતા વેદનીય (સુખ ભોગવવું) ૨ ઉચ્ચ ગોત્ર ૩
 મનુષ્યગતિ ૪ મનુષ્યાનું પૂર્વિ (મનુષ્યના ઝાઝા ભવ
 બાંધવા ૫ દેવગતિ ૬ દેવાનું પૂર્વિ (દેવતાના ઝાઝા
 ભવ બાંધવા) ૭ પચ્ચેન્દ્ર જાતિ ૮ ઉદારીક શરીર
 (મનુષ્ય ત્રીજાંચનું શરીર) ૯ વૈકિય શરીર (દેવતા
 નારકીનું જે શરીર તે) ૧૦ આહારક શરીર (ચૌદ
 પુર્વ ધારી સાધુ હોય તે મુઠા હાથથી એક હાથનું
 શરીર બનાવે તે ૧૧ તેજસ શરીર (સર્વ જીવ સં-
 સારીને આ શરીર હોય છે ને આહાર પચાવવાનો
 તેનો ગુણ છે) ૧૨ કાર્મણ શરીર (આપણા સંસા-
 રના બધા જીવને છે ને આહાર પચાવવો તેને બાહર
 કાઠી નાખવાનો તેમાં ગુણ છે. ૧૩ ઉદારીક અં-
 ગોપાંગ (ઉદારીક શરીરના પુરા અવયવ) ૧૪ વૈકિય
 અંગોપાંગ ૧૫ આહારક અંગોપાંગ ૧૬ વજ્રરૂપ-
 ભનારાય સંધયણ (લોહાના જેવું સંધયણ) ૧૭
 સમ ચૌરસ સંઠાણ (પલાઠીવાળીને બેસે ને ગોઠ-
 ણથી ખલા સુધી ચારે બાજુ સરખી ચૌરસ હોયતે)
 ૧૮ શુભ વર્ણ ૧૯ શુભગંધ ૨૦ શુભરસ ૨૧ શુભ
 ફરસ ૨૨ અગુર લઘુ નામ કર્મ ૨૩ પરાધાતનામ

૨૪ ઉદ્ધવાસનામ ૨૫ આતાપનામ ૨૬ ઉદ્યોતનામ
 ૨૭ શુભ ચાલવાની ગતી ૨૮ નીરમાણનામ ૨૯
 વ્રસપાણ ૩૦ ખાદર પણું ૩૧ પર્યાસાપણું ૩૨ પ્રત્યેક
 પણું ૩૩ ચિરનામ ૩૪ શુભનામ ૩૫ સૌભાગ્યનામ
 ૩૬ સુસ્વરનામ ૩૭ આદેજનામ ૩૮ જસોડીતિ
 નામ ૩૯ દેવતાનું આયુષ્ય ૪૦ મનુષ્યનું આયુષ્ય
 ૪૧ તિર્યચનું આયુષ્ય (જીગલીયાતિર્યચ) ૪૨ તિર્યકર
 નામએ ૪૨ ભેદ પુન્યનાં ફળ ભોગવે ઇતિ પ્રુણ્યતત્વ
 સંપૂર્ણ.

ચોથું પાપતત્વ.

અશુભ કર્માણીએ કરી અશુભ કર્મનો ઉદય થયા-
 બી જે ફળ ભોગવતાં આત્માને કડવા લાગે તે પાપ
 તત્વ કહીએ. પાપ થવાના અઢાર સ્થાનક છે તે
 નીચે મુજબ—

૧ પ્રાણાતિપાત (જીવહિંસા) ૨ મૃષાવાદ (જુઠું
 બોલવું) (૩) અદત્તાદાન (ચોરી) ૪ મૈથુન (અગ્રહા-
 ચર્ય) ૫ પરિગ્રહ (દાલત) ૬ ક્રોધ ૭ માન ૮ માયા
 (કપટ) ૯ લોભ ૧૦ રાગ (પ્રીતી) ૧૧ દ્વેષ ૧૨ કલેશ
 ૧૩ અભ્યાખ્યાન (આળસડાવવું) ૧૪ પૈશુન્ય (ચાડી)
 ૧૫ પરપરિનાદ (પારકું વાકું બોલવું) ૧૬ રક્ષ અરક્ષ
 (રતી અરતી ખુશી દિલગીરી) ૧૭ માયા મોસો
 (કપટ સહીત જુઠું) ૧૮ મિથ્યાદર્શન સદય (ખોટી
 મઠ્ઠા તથા સજ રાખવું તે) એ અઢાર પ્રકારના

જામ કરવ.થી જીવ પાપ જાંધે છે તે દર પ્રકારે લોભ
ભવે છે તે કહે છે.

- ૧ મતિજ્ઞાનાવરણીય (બુદ્ધી નિર્મળ નહી)
- ૨ સુત્ર જ્ઞાનાવરણીય (સુત્ર જ્ઞાન પામે નહી.)
- ૩ અવધિ જ્ઞાનાવરણીય (અવધિ જ્ઞાન પામે નહી.)
- ૪ મન પર્યવજ્ઞાનાવરણીય (મન જાણવાનું જ્ઞાન

પામે નહી.)

- ૫ કેવળજ્ઞાનાવરણીય (કેવળજ્ઞાન પામે નહી.)

- ૬ દાનાંતરાય (દાન આપી શકે નહી.)

- ૭ લાભાંતરાય (લાભ મેળવી શકે નહી)

- ૮ ભોગાંતરાય (ભોગ મેળવી શકે નહી)

- ૯ ઉપભોગાંતરાય (વારંવાર ભોગ ભોગવી શકે નહી.)

- ૧૦ વીર્યાંતરાય (જળહીંણ) ૧૧ નિંદ્રા (ઉંઘ)

- ૧૨ નિંદ્રા નિદ્રા (ધણી નિંદ્રા) ૧૩ પ્રચળા (બેઠાં

- બેઠાં ઉંઘ આવે તે) ૧૪ પ્રચળા પ્રચળા (ચાલતાં

- ચાલતાં ઉંઘ) ૧૫ થીજીદ્વી નિંદ્રા (ઉંઘમાંને ઉંઘમાં

- કામ કરે તે) ૧૬ ચક્ષુ દર્શના વરણીય ૧૭ અચક્ષુ,

- દર્શના વરણીય ૧૮ અવધિ દર્શના વરણીય ૧૯

- કેવળ દર્શના વરણીય ૨૦ નિચગોત્ર ૨૧ અશાતા

- વેદ નીય ૨૨ મિથ્યાત્વ મોહની ૨૩ સ્થાવર પક્ષુ

- ૨૪ સુક્ષ્મપક્ષુ ૨૫ અપર્યાપ્ત પક્ષુ ૨૬ સાધારણ પક્ષુ

- (એક શરીરમાં અનંત જીવ) ૨૭ અસ્થીર પક્ષુ

- (શરીર કંપ્યા કરે તે) ૨૮ અશુભ નામરદ દુર્ભાગ્ય

નામ ૩૦ દુસ્તર નામ(સ્વર સારો નહી) ૩૧ અનાદેજ
 નામ (જેનું વચન કોઈ માને નહીં ૩૨ અપજસ કિ-
 તિનામ ૩૩ નરકગતિ ૩૪ નરકગતિનું આઉંખું ૩૫
 નરકાનુંપૂર્વિ (નરકના ઉપરા ઉપરી ભવ કરવા) ૩૬
 અનુતાનું અંધી ક્રોધ (જીવતા સુધી ક્રોધ રહે તે) ૩૭
 અનુતાનું અંધી માન ૩૮ અનુતાનું અંધીમાયા ૩૯
 અનુતાનું અંધી લોભ ૪૦ અપચખાંણા વરણી ક્રોધ
 (વરસ દિવસ સુધી રહે એવો, ક્રોધ) માન ૪૧ મા-
 યા ૪૨ લોભ ૪૩, ૪૪ પચખાણા વરણી ક્રોધ, (ચાર
 માસ સુધી રહે તેવો) માન ૪૫ માયા ૪૬ લોભ
 ૪૭, ૪૮ સંજળનો ક્રોધ (૧૫ દીવસનો ક્રોધ) માન
 ૪૯ માયા ૫૦ લોભ ૫૧, ૫૨ હાસ્ય ૫૩ રતિ ૫૪ અર-
 તિ ૫૫ શોક ૫૬ ભય ૫૭ દુગંછા (અણગમતો)
 ૫૮ સીવેદ ૫૯ પુરુષ વેદ, ૬૦ નપુંસક વેદ ૬૧ તિ-
 ર્યંચ ગતિદર તિર્યંચાનુંપૂર્વિ (તિર્યંચના ઉપરા ઉપરી
 ભવ) ૬૩ એકેન્દ્રિ પાણું ૬૪ બેઠંન્દ્રિ પાણું ૬૫ તેરેન્દ્રિ
 પાણું ૬૬ ચત્રેન્દ્રિપાણું ૬૭ અશુભ ચાલવાની ગતિ
 ૬૮ ઉપધાત નામ કર્મ (ક્રોધનો ધાત કરવા જતાં
 ધોતાનો થાય તે ૬૯ અશુભચર્ણ, ગંધ ૭૦-૨૨૫૭૧
 સ્પર્શ ૭૨, ૭૩ રૂખલનારાચ સંધયણ ૭૪ નારાચ
 સંધયણ ૭૫ અર્ધનારાચ સંધયણ ૭૬ કીલકુસંધયણ
 ૭૭ છેવટ સંધયણ ૭૮ નીગોહપરીમંડલ સંઠાણ
 ૭૯ સાદી સંઠાણ ૮૦ વામન સંઠાણ ૮૧ કુખજસં-
 ઠાણ ૮૨ હુંડસંઠાણ એ ૮૨ પ્રકારે પાપના ફળ ભો-
 ગવે તે પાપ તત્વ સંપૂર્ણ.

પાંચમું આશ્રવ તત્વ.

અમ્રત તથા અપચખાણું કરી તથા વિષય કષાએ કરી આત્મા રૂપ તળાવને વિશે ઇંદ્રિ આદિક ધડનાળે કરી પાપી કર્મરૂપ જળનો પ્રવાહ આવે તેને આશ્રવ કહીએ.

આશ્રવના (પાપીકર્મ) વગગવાના) ૨૦ ભેદ છે (૧) મિથ્યાત્વ, (૨) અમ્રત, ૩ પ્રમાદ ૪ કષાય ૫ અશુભયોગ, ૬ પ્રાણાતિપાત (જીવહિંસા) ૭ મૃષાવાદ (જીકું બોલવું) ૮ અદત્તાદાન (ચોરી) ૯ મૈથુન ૧૦ પરિગ્રહ (દાસત) ૧૧ ગ્રોતેંદ્રિ અસંવરે (સાંભળવાની ઇંદ્રી તે કાનવશ ન રાખે) ૧૨ ચક્ષુઇંદ્રિ અસંવરે (આંખ વશ ન રાખે) ૧૩ ધાણુંદ્રિ અસંવરે (નાસિકા વશ ન રાખે) ૧૪ રસેંદ્રિ અસંવરે (જીભ વશ ન રાખે) ૧૫ સ્પર્શેંદ્રિ અસંવરે (કાયા વશ ન રાખે) ૧૬ મન અસંવરે (મન વશ ન રાખે) ૧૭ વચન અસંવરે (વચન વશ ન રાખે) ૧૮ કાયા અસંવરે (કાયા વશ ન રાખે) ૧૯ ભાંડ ઉપગરણ અજતનાએ લીએ મુકે (વાસણ કુસણ વિગેરે જાળવ્યા વિના લે મુકે ૨૦ મુચ્ચીકુસગ કરે તે આશ્રવ (હામના અમ્ર ઉપર જેટલું પાણી રહે તેટલું થોડું પાપ કરે તો પણ તે આશ્રવ.)

હવે વિસ્તારે ૪૨ પ્રકાર છે તે કહે છે.

૧ પ્રાણાતિપાત ૨ મૃષાવાદ ૩ અદત્તાદાન ૪ મૈથુન ૫ પરિગ્રહ એ પાંચ તથા પાંચ ઇન્દ્રિ મોકલી મુકે તે આશ્રવ મલી દસ તથા ક્રોધ માન માયા ને

દોહ એ ચાર કમાવમલી ચાંદ તથા મનવચન
કામાના ત્રણ અશુભ યોગ તે આમવ મલી સ-
ત્તર ને રૂપ કીયા-તે કર્મ લાગવાના ઠેકણા તે
નીચે મુજબ.

૧ કાયકીકીયા (કાયા વગર જાળવણે વતે) ૨
અધિકરણકી કીયા (હથીયારોથી લાગે તે) ૩
પાઊસિયા કીયા (દ્વેષ રાખવાથી લાગે તે) ૪
પરીતાવણીયા (ખીજાને પીડ કરે તે) ૫ પાણાપ્રવાય
(જીવ હિંસા કરે તે) ૬ આરંભીયા (આરંભ કરવાતે)
૭ પરિગ્રહીયા (દાસત ઉપર પ્રીતી) ૮ માયાવચ્ચિયા
(કપટ કરવાથી લાગે તે) ૯ અપચખાણ વત્તિયા (વગર
મંધીએ લાગે તે (ક્રિયા) ૧૦ (મિછાદંસણ વત્તિયા
(મિથ્યાત્વ માર્ગથી લાગે તે) ૧૧ દિઠીયા (નજરે
જોવાથી) ૧૨ પુઠીયા (સ્પર્શ કરવાથી લાગે તે) ૧૩
પાકુચીયા (માઠી ચીતવણા કરવાથી લાગે તે) ૧૪
સામતોવણીયા (પ્રમાદ કરી ઠામ વિગેરે ઉધાડાં
ઝુકે જેથી જીવની હિંસા થાય) ૧૫ નેસથીયા (વગર
હથીયારે હિંસા કરે તે) ૧૬ સાહથીયા વિગેરે (સ્વ-
હસ્ત પેતાને હાથે હથીયાર સાહત હિંસા કરે તે)
૧૭ આણાવણીયા (કોમની ખાસે વસ્તુ મંગાવવા-
થી લાગે તે) ૧૮ વિદારણીયા (જીવ અજીવને
મખવાની ક્રિયાથી લાગે તે) ૧૯ આણાભોગી (જમતાં
લાણામાં માખી પડે વિગેરે વસ્તુ ભોગવતા લાગે તે)
૨૦ અણાવકંખવત્તિયા (જે કરવાથી લોકડું છુટું

(૨૫૫)

થાય તે) ૨૧ અનાપયોગિ (ઉપયોગ ન રાખવાથી
લાગે તે) ૨૨ સામુદાય (સમુદાય-ઘણા જણ ભેગા
મલી જે કીયા કરે તે) ૨૩ પેજવત્તિયા (પ્રીતોને
લીધે જે કીયા કરે તે) ૨૪ દાસવત્તિયા (કોષ કરવાથી
લાગે તે) ૨૫ ઇરિયા વહિયા ક્રિયા (હાલતા ચાલતા
જે કીયા લાગે તે) એ કુલ ૨૫ ક્રિયા તથા ૧૭
ભેદ પ્રથમ કહયા તે મલી કુલ ૪૨ ભેદ પાપ કર્મ
જીવને વળગે છે, ઇતિ આશ્રવ તત્ત્વ સંપૂર્ણ.

છઠું સંવર તત્ત્વ.

આત્મા રૂપી તળાવને ૧૫શે કર્મ રૂપી આવતા જ-
ળને પ્રત પચખાણુ કરી રોકીએ તે સંવર કહીએ
જેથી પાપી કર્મ જીવને વળગતા બંધ થાય તે
સંવર. તેના વિશ ભેદ છે ૧ સમકીત તે સંવર (૨)
પ્રતપચખાણુ તે સંવર ૩ અપ્રમાદ ૪ અક્રાધ
૫ શુભયોગ ૬ જીવદયાઉસત્ય બોલતું ૮ ચોરી ન
કરવી ૯ સીયલ ૧૦ અપરોઘ ૧૧ ઓતેદ્રિ ૧૨
અક્ષુધંદ્રિ ૧૩ ઘાણુદ્રિ ૧૪ રસઘંદ્રિ ૧૫ સ્પર્શંદ્રિ
એ પાંચ ઇંદ્રિ તથા ૧૬ મનયોગ ૧૭ વચન યોગ
૧૮ કાય યોગ તેને વશ રાખે ૧૯ ભંડ ઉપગરણ
જતનાએ કરો લે મુકે. ૨૦ સુચી કુસગન કરે (જસ
પણ પાપ ન કરે તે). હવે વિસ્તારે ૫૭ પ્રકારે
સંવર પ્રાપ્ત થાય છે તે કહે છે.

ધર્માસુમતિ (જોધને ચાલતું) રભાયા સુમતિ (પા-
પી ભાયા બોલે નહી તે) ૩ એખણ સુમતિ (દાષ

રહિત આહાર લેવો) ૪ આયાણ ભંડમત નિષે-
વણું સુમતિ (જતનાએ લેવું મુકવું) ૫ પારિઠાવણી
આ સુમતિ (પરઠવવું તે વસ્તુ જતનાએ નાખી
દવી) એ પાંચ સુમાત ને ત્રણ ગુપ્તિ ૬ મન ગુપ્તિ
૭ વચન ગુપ્તિ ૮ કાય ગુપ્તિએ આઠ તથા ૨૨
પારિસહ ઠહતાં ઉપદ્રવ સહેવા તે મલી ૩૦ થયા.

બાવશ પારિસહનઃ નામ.

૧ ક્ષુધાનો (ભુખ) ૨) તુષાનો (તરશનો) ૩
૩ સીતનાં (ઢાઢના) ૪ ઉબ્ધનો (તાપનો) ૫ દંશમ-
શનો (મસલાં મછરનો) ૬ અચ્ચેલનો (વચ્ચનો) ૭
અરતિનો ૮ સ્નાનો ૯ ચરિયાનો (ચાલવાનો) ૧૦
નિસહીયાનો (એક આસને બેસી રહેવાનો) ૧૧ સે-
જ્યાનો (સ્થાનકનો) ૧૨ આક્રોશ વચ્ચનનાં (કડવા
વચ્ચન સાંભળવાનો) ૧૩ વધનો (માર ખાવાનો) ૧૪
જાચવાનો ૧૫ અલાભનો ૧૬ રોગનો ૧૭ તર્ણ
સ્પર્શનો (તરણા સ્પર્ષ સહન કરે તે) ૧૮ મેલનો
૧૯ સતકાર પુરસ્કારનો (સતકાર મળેથા માન ન કરે)
૨૦ પ્રજ્ઞાનો (બહુ ભણતરનો ગર્વન કરે) ૨૧ અનાણુ
પરિસહ (અજ્ઞાન પણાનો) ૨૨ સમકિતનો પરિસહ
(દર્શનનો-સમકિતથી ડાલે નહીં) એ ૨૨ પરિસહ.

દસ વિધિએયતિ ધર્મ પાળવો તે ૧ ખતિ (ક્ષમા-
કરવી) ૨ મુત્તિ (લોભ ન કરે) ૩ અજવે
(કપટ ન કરે) ૪ મદવે (મદ ન કરે)
૫ લાધવે (નિરમળપણે) ૬ અકીંચણે (ચિયાએ) ધન

રહિત ૭ સમ્યે (સાચું બોલવું) ૮ સંજમે (સંજમ પાળવું) ૯ તવે (તપકરવો) ૧૦ બંભચરે (બ્રહ્મચર્ય પાળવું) એ દસ મળી ૪૦ થયા.

બાર ભાવના ભાવવી તે—૧ અનિત્ય ભાવના (સંસાર અનિત્ય છે તેનો વિચાર કરવો) ૨ અશરણ ભાવના (કોઇ કોઇને શરણ નથી તેનો વિચાર) ૩ સંસાર ભાવના (જીવ સંસારમાં ધણા કાળ થયાં રહ્યા કરે છે તેનો વિચાર) ૪ એકત્વ ભાવના (જીવ એકલો છે તેના દુખમાં કોઇ ભાગ લેનાર નથી તેનો વિચાર) ૫ અન્યત્વ ભાવના (જીવ કાયાથી જુદો છે ને કર્મે કરી જુદી જુદી કાયા ધારણ કરે છે તેનો વિચાર) ૬ અશુચિ ભાવના (કાયા છે તે દુર્ગંધનું ઠેકાણું છે તેમાં કાંઇ સાર નથી તેનો વિચાર) ૭ આશ્રવ ભાવના (પાપ કરવાથી જીવ દુખ ભોગવે છે તેનો વિચાર) ૮ સંવર ભાવના (વ્રત પચખાણું કરી પાપને રોકવાથી દુખ દૂર થાય છે તેનો વિચાર) ૯ નિર્જરા ભાવના (બાર ભેદ તપ કરવાથી આત્માને કર્મ વળગ્યા હોય ને દૂર થાય છે તેનો વિચાર) ૧૦ લોક ભાવના (લોકમાં બધા સ્થાનક જીવ ફરશી ચુકે છે તેનો વિચાર) ૧૧ બોધ ભાવના (ઉપદેશ 'સાંભળી જ્ઞાન મેળવવું') ૧૨ ધર્મ ભાવના (શુદ્ધ ધર્મનો વિચાર) એ બાર ભાવના એમ પર ભેદ થયા.

આ ભાવના કોણે ભાવી તેના નામ ૧લી ભાવ-

ના ભારત ચક્રવર્તિએ (૨) ૭ અનાધી મુનીએ ૩
 ૭ અનાશાળીએ ૪ નેમીરાજ રૂપીએ ૫ મૃગા
 પુત્રે ૬ સનંત કુમારે ૭ સમુદ્રપાલ મુનીએ ૮ કેશી
 મોતમે ૯ અર્જુન મારાએ ૧૦ શીવરાજ રૂપીએ
 ૧૧ રૂપસદેવ સ્વામીના ૯૮ પુત્રે ૧૨ ધર્મ રૂપી
 અણ્ણગારે ભાવી.

હવે પાંચ પ્રકારના ચારિત્ર કહે છે ૧ સામાયિક
 ચારિત્ર ૨ છેદાપસ્થાનિક ચારિત્ર ૩ પરિહાર વિ-
 મુક્ત ચારિત્ર ૪ સૂક્ષ્મ સંપરાય ચારિત્ર ૫ યથા
 ખ્યાત ચારિત્ર એમ પાંચ ચારિત્ર થયા એમ ૫ ૭
 ભેદ સંવરના થયા. ઇતિ સંવરતત્વ સંપૂર્ણ.

સાતમું નિર્જરાતત્વ.

આત્માના પ્રદેશ સાથે વળગેલ કર્મને બાર ભેદ
 તપસાએ કરી દુર કરવાં તે નિર્જરા કહીએ તેના
 બાર ભેદ છે.

૧ અણુસણ (અપવાસ કરવા) ૨ ઉભોદરી (પેટ
 દિણું રાખે) ૩ વૃત્તિ સંક્ષેપ (સચેતદબ્યનો ત્યાગ કર-
 વો તે) ૪ રસ પરિત્યાગ (સારા સારા રસનો યાગ
 કરે તે) ૫ કાયકલેશ (તપે કરી કાયાને કલેશ ઉપજે
 તે) ૬ પાડિસજીનતા (અંગકેપાંગ વશ રાખવું) એ
 ૭ ભેદ આહુયના કહયા. હવે ૭ ભેદ અજ્યંતરના
 કહે છે ૧ પ્રાયશ્ચિત્ત (પ્રાયશ્ચિત્ત લેવું) ૨ ચિન્ત્ય ૩
 વેદાવધ (સેવા ભક્તિ કરવી) ૪ સમય (પાઠકરવો)

પ ધ્યાન (ધ્યાન કરવું) ૬ કાઠિસગ્ગ (કાથા જી-
સાવવી નહી) એ બાર પ્રકારે તપ કરવાથી કર્મ
ઝરી દુર થાય છે. ઇતિ નિર્જઝરા તત્વ સંપૂર્ણ.

આઠમું બંધતત્વ.

આત્માના પ્રદેશ સાથે કર્મના પુદ્ગલ ખીરનીરની
ચેઠ લોહપીંડ અગ્નિની ચેઠ બંધાઇ એક થઇ રહે
તેને બંધ કહીએ. આવી રીતે જીવ આઠ કર્મનો બંધ
બાંધે છે. બંધતત્વના ચાર ભેદ છે. ૧ પ્રકૃતિ બંધ
(જે જે પ્રકૃતિએ કરી જેવા જેવા કર્મની પ્રકૃતિ બાંધે
તેનું નામ પ્રકૃતિ બંધ અથવા કર્મનો સ્વભાવ)
૨ સ્થિતિ બંધ (કર્મ બાંધે તેની જેટલી જેટલી
સ્થિતિનો બંધ પડે તે અથવા કર્મની સ્થિતિનું
કાળમાન).

૩ અનુભાગ બંધ (કર્મ બાંધે તેનાજેવા જેવા રસ-
નો બંધ પાડે તે અથવા તિવ્રકેમંદ રસ કર્મનો).

૪ પ્રદેશ બંધ (જીવના અસંખ્યાત પ્રદેશનો સાથે
આઠ કર્મના અનંતા પુદ્ગલની વસગણાનું બંધાવું તે
અથવા કર્મ પુદ્ગલના દળ આત્માના પ્રદેશ સાથે
બંધાણ છે તે. આ ચાર બંધનું સ્વરૂપ મોઢકના
દ્રણંતે કહે છે. જેમ કેમ મોઢક ઘણા પ્રકારના વ્યવ-
સ્થાને સંયોગે નિપજ્યા વાયુપિત્ત કફને જેણે સ્વરૂપે
કરી હણે તેને પ્રકૃતિ બંધ (સ્વભાવ) કહીએ.
તેજ મોઢક પક્ષ માસ બેમાસ મુખી સ્વરૂપે રહે તે

[રિધિતિ બંધ કહીએ ૨. તેજ મોદક તિખો, કડવો, કસાયલો, ખારો, મીઠો હોય તે અનુભાગ બંધ (૨૨૨) કહીએ ૩. તેજ મોદક અદ્ય દળનો નિપજ્યો તે નાનો હોય, ઘણાં દળનો નિપજ્યો તે મોટો હોય તેને પ્રદેશ બંધ કહીએ ૪. આચાર ભેદ જીવ આઠ કર્મ બાંધેછે તેના થયા હવે—

જીવ આઠ કર્મ બાંધે છે તેના નામ

૧ જ્ઞાનાવરણી—જ્ઞાનનું આછાદન તે કર્મ જ્ઞાનીનું વાંકું બોલવાથી કે જ્ઞાનની આસાતના કરવાથી બંધાયને તે બાંધવાથી જીવને જ્ઞાનની પાપિત ન થાય.

૨ દર્શનાવરણી—એટલે ચક્ષુ દર્શન, અચક્ષુ દર્શન, અવધી દર્શનને કેવળ દર્શન એ ચાર દર્શનવાળાનું વાંકું બોલવા વીગેરેથી જીવને એ જાતના દર્શનનું આવરણ થાય એટલે ચક્ષુદર્શનાવરણી કર્મ ઉપરાજે—

૩ જીં વેદની કર્મ તેના ૨ ભેદ ૧ શાતાવેદની ૨ અશાતા વેદની. શાતા વેદની તે જગતના જીવને મુખ આપવાથી શાતા વેદની બાંધે ને તેને દુઃખ આપવાથી અશાતા વેદની બાંધે ને તે કામથી જીવ મુખ દુઃખવેદ છે તે વેદની કર્મ

૪ યુ મોહની કર્મ—મોહ કરવો એટલે જેથી રા-ગ-દ્વેશ આવે તે ને તે કર્મ ક્રોધમાન માયા લોભ વીગેરે કરવાથી બંધાય છે.

૫ મુ આવખા કર્મ—તે શુભાશુભ કર્મ કરવાથી જીવ, નારકીતર્યંચ મનુષ્ય, દેવતાનું આયુષ્ય બાંધે ને તે પ્રમાણે તે ગતિમાં જાય તે આવખા કર્મ ૬ ઠું નામ કર્મ—તેના બે ભેદ શુભ નામ કર્મને અશુભ નામ કર્મ. શુભ નામ કર્મ તે મનવચન કાયાને લલી રીતે વરતાવે તથા ખોટાં રાડ કળ્યા ન કરે. અશુભ નામ કર્મ તે મનવચન કાયા માઠી રીતે વરતાવે ને ખોટા કળ્યા રાડ કરે તે. આ શુભાશુભ નામ કર્મ બાંધવા પ્રમાણે જીવ સારાં નરસાં એટલે દેવતા નારકી વીગેરેના નામ પામે છે.

૭ મું ગોત્ર કર્મ તેના બે ભેદ ઉચગોત્ર ને નીચ ગોત્ર—ઉચગોત્ર કોણ બાંધે જે જાત કુળ બળ રૂપ લાભ તપ પુત્રને ઠકરાવે નો મદ ન કરે. નીચ ગોત્ર કોણ બાંધે જે તેવો મદ કરે. ઉપર મુજબ ઉચ નીચ ગોત્ર જીવ પામે છે.

૮ મું અંતરાય કર્મ—તે પાંચ પ્રકારે બંધાય છે. ૧ દાનાંતરાય (દાન આપવા ન દીએ) ૨ લાભાંતરાય (કોઈને લાભ થવા ન દે) ૩ ભોગાંતરાય (કોઈ જીવને જોરાવરીથી ભોગ ભોગવતાં અટકાવે ૪ ઉપભોગાંતરાય (ભોગ ભોગવતો હોય તેને વારે વારે અંતરાય પાડે) ૫ વીર્યાંતરાય—જે જીવ સારે મારમે પોતાનું બળ અલાવતો હોય તેને તે થકી અટકાવે એ પાંચ પ્રકારની અંતરાય પાડવાથી તે પાંચ જાતના અંતરાય કર્મ બાંધી ભોમવે છે. ઇતિ બંધ તત્ત્વ સંપૂર્ણ.

નવમું મોક્ષ તત્વ.

આત્માના સર્વ પ્રદેશથી સર્વ કર્મનું છુટવું-સકળ બંધનનું મુકાવું, સકળ કર્યની સિદ્ધિ થાય તેને મોક્ષ કહીએ. જીવ ચાર પ્રકારે મોક્ષ પામે છે. ૧ જ્ઞાન ૨ દર્શન ૩ ચારિત્ર ૪ તપ એ ચાર સેવવાથી કર્મથી મુકાઈ મોક્ષ ગતિને પામે છે એટલે સિદ્ધ થાય છે.

હવે પંદર ભેદે સિદ્ધ થાય છે તે કહે છે. ૧ તીર્થ સિદ્ધા ૨ અતીર્થ સિદ્ધા ૩ તીર્થંકર સિદ્ધા ૪ અતીર્થંકર સિદ્ધા ૫ સ્વયંબોધ સિદ્ધા ૬ પ્રત્યેક બોધ સિદ્ધા ૭ બુધ બોધી સિદ્ધા ૮ સ્ત્રિલિંગ સિદ્ધા ૯ પુરુષ લિંગ સિદ્ધા ૧૦ નપુંસક લિંગ સિદ્ધા ૧૧ સ્ત્રીલિંગ સિદ્ધા ૧૨ અન્ય લિંગ સિદ્ધા ૧૩ મહાસ્થ લિંગ સિદ્ધા ૧૪ એક સિદ્ધા ૧૫ અનેક સિદ્ધા.

હવે મોક્ષના નવ દ્વાર કહે છે.

૧ સદૃપદ પ્રરૂપણા (મોક્ષ નિરંતર છે.) ૨ દૃવ્ય પરિમાણ (દ્વાર) તે સિદ્ધ અનંતાંશ (૩) ક્ષેત્ર પરિમાણ (દ્વાર) તે સિદ્ધ ક્ષેત્ર ૪૫ લાખ જોજનનું લાખ પહોળું છે ૪ સ્પર્શના દ્વાર (તે સિદ્ધ સિદ્ધતા કરતાં કાંઈક અધીક સિદ્ધની સ્પર્શના છે). ૫ કાળ દ્વાર (તે એક સિદ્ધ આત્રી આદિ છે પણ અંત નથી સર્વ સિદ્ધ આત્રી આદિ નથી અને અંત નથી) ૬ ભાગદ્વાર (સધળા જીવના અનંતમા ભાગ ના સિદ્ધના જીવ છે અને સિદ્ધ ક્ષેત્ર લોકને અસં-

જ્યાતમે ભાગે છે). ૭ ભાવ દ્વાર (સિદ્ધમાં ક્ષાયક ભાવ તે કેવળજ્ઞાન કેવળ દર્શનને ક્ષાયિક સમક્રિત છે અને પરિણામિક ભાવ તે સિદ્ધપણું જાણવું. ૮ આંતર દ્વાર (તે સિદ્ધને ફરી સંસારમાં આવવું નથી) એક સિદ્ધ ત્યાં અતંત સિદ્ધ છે. અને અતંત સિદ્ધ ત્યાં એક સિદ્ધ છે એટલે સિદ્ધમાં આંતરો નથી.) ૯ અદ્યાબહુત્વદ્વાર— (તે સર્વથો થોડા નપુંસક સિદ્ધ, તેથી સ્ત્રી સંજ્યાત ગુણી સિદ્ધિ તેથી પુરૂષ સંજ્યાત ગુણી સિદ્ધા. એક સમે નપુંસક ૧૦ થાય, સ્ત્રી સિદ્ધ ૨૦ થાય અને પુરૂષ સિદ્ધ ૧૦૮ ઉત્કૃષ્ટપણે થાય.

હવે કહેવા હોય તે મોક્ષ જાય તે કહે છે ૧ ત્ર-સપણે ૨ બાદરપણે ૩ સંજીપણે ૪ વ્રજ રૂપભના રાત્ર સંધયણપણે ૫ મનુષ્ય ગતિમાં ૬ ક્ષાયક સ-મક્રિતિ ૭ યયાર્થ ચારિત્ર ૮ પંડિત વીર્ય ૯ શુક્લ ધ્યાન ૧૦ કેવળ જ્ઞાન ૧૧ કેવળ દર્શન ૧૨ ભવ્ય સિદ્ધિક ૧૩ પરમ શુક્લ લેશા ૧૪ ચરમ શરીરી હોય તે એ ઉપરાંત ૧ પર્યાપ્તા ૨ અપ્રમાદી ૩ અવેદી ૪ અકપાયી ૫ સીનાતક નિમ્રંથી એમ ૧૬ બોલ-વાળા જીવ મોક્ષ જાય-જન્ય એ હાથની અવધેણા વાળો ને ઉત્કૃષ્ટો પગ ધનુષ્યની અવધેણાવાળો જીવ મોક્ષ જાય. જન્ય નવ વરસનો ને લતકળો પૂર્વ કોડનો આયુષ્યવાળો જીવ કર્મ ભુમિને હોય તેમાંથી મોક્ષ જાય. ઇતિ મોક્ષ તત્ત્વ સંપૂર્ણ.

ઇતિ નવ તત્ત્વ સંપૂર્ણ.

શુદ્ધિ પત્ર.

પાનું. લીંટી.	અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.
૧ ૧૪	આચારયાણું	આચરિયાણું
„ ૧૮	ઉવઝઝાયાણું	ઉવઝઝાયાણું
„ ૧૯	ઉપાધ્યયજીને	ઉપાધ્યાયજીને
૩ ૨૩	હારયક્રમણે	હરિયક્રમણે
૪ ૫	મક્રડ	મક્રડા
„ „	મોટી	માટી
„ ૭	સક્રમણે	સંક્રમણે
„ ૯	વિસહિયા	વિરાહિયા
૫ ૪	ધોદ્ર	ધોદ્રિ
૫ ૧૨	કાદળ	કાદવ
„ ૨૦	ઉપગ્યો	ઉપગ્નગ્યો
„ ૨૫	જીવનર	જીવનર
૭ ૧૨	જાંભાઇએણું	જાંભાઇએણું
૮ ૩	એવમાઇએદું	એવમાઇએહિં
૧૦ ૧૧-૨૪	જાણું	જિણું
„ ૧૬	પુષ્પદંતં	પુષ્પદંતં
૧૧ ૬	માલ્લં	મલ્લિલં
૧૩ ૭	નિધ	વિધિ
૧૫ ૨	નકારવોમ	નકારવેમિ
૧૫ ૧૧	વેસિરામિ	વોસિરામિ
૧૬ ૧૭	પુરૂષ માટે	પુરૂષ માહે
૧૭ ૧	પુંડરીયાણું	પુંડરીયાણું
„ ૯	લોકોના	લોકના
૨૦ ૭	૦	૫૦
૨૧ ૭	આદ કરવા	આદરવા

(૨૬૬)

૨૪	૨૨	વિધ	વિધિ
૨૫	૧૭	દુઃખં	દુઃખં
૨૬	૧	વિપરીત	વિપરીત
"	૧	બણાણો	બણાણો
"	૧૧	કહેવા	કહેવી
"	૧૭	તિષ્ઠુતો	તિષ્ઠુતા
"	૧૮	મધ્યમ	મધ્યમ
૨૭	૧૩	વાંચનાએ	વાંચનાએ
૩૦	૧૯	અંચલી	અંચલી
૩૧	૧૨-૧૫	વિધ	વિધિ
૩૨	૧૪	દિવસ	દિવસ
"	૧૯	દહાડે	* દહાડે
"	૨૦	ચારિત્ર	ચારિત્ર
૩૩	૨	ચિતવનાર્યં	ચિતવનાર્યં
"	૧૬	પડીકમણામાં	પડીકમણામાં
૩૪	૧૧	માણસિએ	માણસિએ
"	૨૧	નેગે	નેગ
૩૫	૧૨	(પેહેલાં પાંચવત	(પેહેલાં પાંચવત)
૩૬	૧૬	તિષ્ઠુતા	તિષ્ઠુતા
૩૭	૨	તિષ્ઠુતા	તિષ્ઠુતા
"	૨૦	કાચસંદાસં	કાચસંદાસં
૩૮	૧૪	અવશ	અવશ
૩૯	૧૬	રાત્રી	રાત્રી
૪૦	૭	તિષ્ઠુતો	તિષ્ઠુતા
"	૧૭	સત્તાગમે	સત્તાગમે
"	૨૧	માનાદીકને વિષે	માનાદીકને વિષે
૪૧	૪	હીણખરં	હીણખરં
૪૩	૪	કરી	કરી હોય
"	૬	પરપાસંડ પરસંસા પરપાસંડ પરસંસા—	

૪૪	૩	ઈંદ્રી	ઈંદ્રી
૪૯	૮	વેરમણું	વેરમણું
૫૨	૯	ધત્તારય	ધત્તરિય
૫૩	૫	પારગૃહ	પરિગૃહ
„	૮	આદિ	આદિ
„	૧૮	કરવી	કરવી
૫૬	૪	અધો	અધો
૫૬	૪	દિશા	દિશા
„	૬	બને	બને
૫૭	૯	તે ને છે	તે નેમ છે
„	૧૭	બને	બને
૫૯	૧૮	(તોલ તથા વખતની)	(તોલ તથા વખતની)
૬૦	૧	સયણુ	સયણુ
„	૧	વિધ	વિધિ
„	૧૪	પંચ્યખ્યાણુ	પંચ્યખ્યાણુ
„	૧૫	જીવ જીવાએ	જીવ જીવાએ
„	૨૨	આતમા	સાતમા
૬૧	૫-૧	નેછે	નેમછે
૬૧	૧૭	હોય	હોય
„	૧૮	સા લાગે	સાથે લાગેલ
„	૨૩	ભડથાં	ભડથાં
૬૨	૭	આવાના	આવવાના
„	૧૦	નેછે.	નેમછે
„	૨૪	હોય	હોય
૬૩	૧	કીધો	કીધો
૬૩	૧૧	નીલચ્છણુ	નીલચ્છણુ
૬૩	૧૪	કુવા	કુવા
૬૪	૧	વેરમણું	વેરમણું

(૨૬૮)

”	૫	જેછે	જેમછે
૬૫	૬	”	”
”	૮	અથવા	અથવા
”	૨૧	સમાયક	સામાયક
૬૬	૨૦	પચ અઘ્યારા	પંચ અઘ્યારા
”	૨૪	ગ્નણુષ	ગ્નણાષ
૬૭	૨	સમાયક	સામાયક
”	૧૮	દિન	દિન
”	૧૯	થકા	થકી
૬૮	૧	ભૂમકા	ભૂમિકા
”	૨૧	ખાવા	ખાવા
૭૦	૧	ઉપયોગ	ઉપયોગ
”	૭	પખવે	પખવે
૭૧	૯	ગ્નવઅહોરત્ત	ગ્નવ અહોરત્ત
”	૨૩	પેપો	પેપો
૭૨	૧૪	અપ્પમન્નિય	અપ્પમન્નિય
૭૪	૨	પાડગ્ગહ	પડિગ્ગહ
૭૪	૧૧	ભેળા કરી	ભેળી કરી
”	૧૨	થકી	થકા
૭૫	૧૨	વખતે	વખતે
”	૧૫	પેતાની	પોતાની
૭૬	૪	પિસાખની	પિસાખની
”	૧૪	દ રહિને	દુ રહિને
”	૨૨	કદું	કદું
૭૭	૪	ભગવતને	ભગવંતને
”	૧૮	પડિક્કામ	પડિક્કમિ
૭૮	૩	(પચખાણુ કરેછું)	(પચખાણુ કરેછું)
૭૮	૪	સવ્વ	સવ્વ
૭૮	૫	આદિનાદાણું	અદિનાદાણું
”	૭	સવ્વ	સવ્વ

(૨૬૯)

„	૮	સેવવાની	સેવવાના
„	૧૧	પરિગ્રહ	પરિગ્રહ
„	૨૦	વેપા	વેપાર
૭૯	૧૧	બંધી	બંધી
૭૯	૧૭	પ્રકારની	પ્રકારના
„	૧૮	ખીન્ન	ખીન્ન પણ આહારની
૮૦	૧૩	બહુમય	બહુમય
૮૦	૧૮	(કરંડગ)	(કરંડગ)
૮૧	૧૯	એવાજ	એવીજ
„	૨૧	વોસરાવા	વોસરાવી
૮૨	૭	વખતે	તે વખતે
૮૩	૨	સંથા	સંથારા
૮૩	૭	તત્તુ	તેતુ
„	૭	આતચાર	અતિચાર
૮૩	૧૭	હેય	હોય
૮૩	૨૧	મેથુન	મેથુન
૮૪	૫	સ	શ
„	૧૦	પેશુન્ય	પૈશુન્ય
૮૪	૧૦	ચાડા	ચાડી
„	૧૭	અનુમેધા	અનુમોધા
„	૨૨	ખાલોઊં	આલોઊં
„	૨૩	ખખરવાના	ખખરવીના
૮૫	૧૩	તીર્થકર	તીર્થંકર
૮૬	૬	હીંસ્યાદીક	હીંસ્યાદીક
૮૭	૬	રહીત	સહીત
૮૭	૧૬	અન્નણપણાને	અન્નણપણાને
૮૮	૧	સમુર્ધિમ	સમુર્ધિમ
„	૨૧	અસુરી	અસુચી
૮૯	૧૩	સમાયક	સામાયક
„	૧૭	ભતે	ભંતે

(૨૭૦)

"	૨૦	નંદામિ	નિંદામ
૬૦	૩	ચાપી	આપી
૬૨	૨	ગુનુણ	ગુણ
૬૨	૧૧	પેદ	પદ
૬૨	૧૯	ચરિતે	ચરિતેય
૬૩	૬	સંધાધ્યા	સંધાધ્યા
"	૭	ઝોઠાણા	ઠાણા
"	૮	જીવીઆઓ	જીવિયાઓ
"	૧૭	સમણાસુત્ર	સમણસુત્ર
૬૪	૧	પાગરણુ	ઉપગરણુ
૬૪	૧૩	બોલાવાથી	બોલાવાથી
"	૧૫	બગાસુ	છીંક
૬૫	૮	વ્યતિચાર	અતિચાર
"	૧૭	આહાર	આહાર
"	૧૯	કત્રાડ	કવાડ
૬૬	૧૭	જેનો	જેના
"	૧૮	આહર	આહાર
૬૭	૧૪	વહોવરાવનાર	વહોરાવનાર
"	૨૨	દેવા	દેવા
૬૮	૭	મઝાય	સઝાય
૧૦૦	૧૭	અંહકાર	અહંકાર
૧૦૧	૧૧	પંડિક્કમામિ	પડિક્કમામિ
૧૦૨	૮	અટેણાં	અટેણું
"	૮	ધ્યાન	ધ્યાન
"	૧૧	પચ્છિં	પંચ્છિં
"	૧૬	ઉપજવવાથી	ઉપજવવાથી
૧૦૩	૯	પાંચના	પાંચ
૧૦૩	૧૬	નીવરત્ત	નીવરત્ત
"	૧૮	એદિના	અદિના

(૨૭૧)

૧૦૪	૧૨	નીવરતુ	નીવરતુ
૧૦૫	૩	અહાર	આહાર
"	૨૪	વારાધના	વીરાધના
૧૦૬	૧૯	માહા	માઠી
"	૨૩	ભપ	ભય
"	૨૪	આજીવાકા	આજીવીકા
૧૦૭	૪	ખંભચેર	ખંભચેર
૧૦૭	૫	મનીરાજ	મુનીરાજ
"	૧૬	કામ	કામ
૧૦૮	૪	તપની	તપની
"	૬	એટલ	એટલે
૧૦૮	૭	ચાહ	ચાહે
"	૯	ખંધવાનાં	ખાંધવાનાં
"	૧૭	સંજમે	સંજમે
"	૨૨	અસંજમે	અસંજમે
"	૨૩	અખંભોહ	અખંભેહિં
૧૦૯	૯-૧૩	અધ્યન	અધ્યયન
"	૧૯-૨૦	અધ્યન	અધ્યયન
૧૧૦	૨	સંગહેહિ	સંગહેહીં
"	૫	અસાતના અવનીય	આસાતના અવિનય
"	૭	વીથે	વિથે
"	૧૨-૧૪	આસાયણાએ	આસાયણાએ
"	૧૯	સાવયાણું	સાવિયાણું
૧૧૧	૮	કીધ	કીધી
"	૯	સદેવ	સદેવ
"	૧૯	તિર્થકર	તિર્થકર
૧૧૨	૭	રાખવા	રાખ્યા
"	૧૦	પાડછિયં	પડિછિયં
૧૧૩	૧૧	વિધા	વિધ્યા

(૨૭૨)

૧૧૫	૧૪	અંખભં	અમંભં
„	૧૮-૨૦	અહારાદિક	આહારાદિક
„	૨૪	છાંડું છડ	છાંડું છું
૧૧૬	૪-૮-૧૨	કીતો	કીતો
૧૧૭	૧૫	દ્વીપ	દ્વીપ
„	૧૭	પાચ	પાંચ
૧૧૮	૭	ચરિત્ર	ચારિત્ર
„	૧૬	વિખમંતૂમે	ખમંતૂમે
„	૧૭	મિત્તમ	મિત્તિમે
„	૨૨	કહું છડ	કહું છું
„	૨૩	બાણું છડ	બાણું છું
૧૧૯	૨	દુઃગંઢા	દુઃગંઢા
„	૩	અતચાર	અતિચાર
„	૮	ખામણી	ખાનણા
„	૧૧	ગુર્વાધિક	ગુર્વાદિક
„	૨૧	લક્ષણુ	લક્ષણના
„	૨૧	વજ્રા	વજ્ર
૧૨૦	૨	અલંકૃતિ	અલંકૃતિ
„	૧૯	તેહેતાં	કેહેતાં
૧૨૦	૨૫	ન્યારે	ત્યારે
૧૨૧	૫	જોજનકોડ	જોજન કોડ
„	૬	સુર્ધમ	સુર્ધમા
„	૧૧	કીડ	કોડ
„	૧૪	છવીસે	દબ્વીસે
„	૧૭	બ્રહ્મલોક	બ્રહ્મલોક નામે
„	૨૨	વિમાન	વિમાન
„	૧૮-૨૨	પચીસે જોજનમાં	પચીસેજો જોજનના
૧૨૨	૧૭-૨૦	નવગ્રીવેયક	નવગ્રીવેગ
„	૨૪	ગગર	ગાગર

૧૨૭	૧૨	ઉતરતાં ઉતરતાં	ઉતરતાં
૧૨૪	૬	અતરામ	અંતરામ
"	૧૫	ભજેભજે	ભુજેભુજે
૧૨૫	૪	બ્યાગી	વેરાગી
"	૨૧	કપટીયા	કપીયા
૧૨૬	૧	ઉતરધ્યાયાન	ઉતરાધ્યયન
"	૧૧	પવણુસા	પણુવા
૧૨૭	૬	પરસા	પરીસા
"	૧૦	તેણુને	તેમને
૧૨૮	૨૪	ભેદ્યા	ભેદ્યા
૧૨૯	૪	માહા	માહા
૧૨૯	૫	તિર્થંકર ખારાજે	તિર્થંકર ખીરાજે
"	૨૪	દેવજસસ્વામિ	દેવજસ સ્વામિ
૧૩૦	૯	અવિનય	આવેનય
"	૧૫	દોરડ	દોરડા
૧૩૧	૧૨	આયુષા	આયુષ
૧૩૨	૨	એ	એમ
૧૩૨-૧૩૩	૨૧-૧૦	ચંદ્રને	ચંદ્રમાને
"	૫	વાજ્ય	વીજ્ય
"	૭	ચાર	ખાર
૧૩૪	૩	ઉપાધિયા	ઉપાધ્યાય
"	૮	કચન	કંચન
"	૧૧	પચ	પંચ
૧૩૫	૧૮	લાય	લાખ
૧૩૬	૧૩	ખાદુ	ખાહુ
૧૩૭	૩	અનંતે	અનંતો
"	૪	અનંતો	અનંતી
"	૧૨	સંજોગી	સંજોગી
"	૧૯	સંખાહ	સંખાહ
"	૨૧	માંડખી	માંડખી

(૨૭૪)

૧૩૮	૨૧	એ ચોવીસ	એ ચોવીસી
૧૪૦	૧૬	હથની	હાથની
૧૪૧	૫	પ્રણિત	પ્રાણિત
૧૪૧	૧૫	અવધણા	અવધેણા
"	૨૪	વિસાન	વિમાન
૧૪૩	૭	અનંતો	અનંતી
"	૧૩	સદેહ	સંદેહ
"	૧૬	દ્રોણમુડ	દ્રોણમુહ
૧૪૪	૮	મહાવીદેષ	મહાવીદેહ
૧૪૫	૯	તપ	તપ
૧૪૬	૨	પાએ	પ્રાએ
૧૪૭	૬	દવીપ	ધવીપ
૧૪૮	૨	તિર્પેચ	તિર્પેચ
"	૨	પચેંદ્ર	પચેંદ્રિ
"	૧૪	પ્રાયાશ્રિત	પ્રામશ્રિત
"	૧૯	પાડક્રમાભિ	પડિક્રમાભિ
"	૨૬	ગુત્તીણ	ગુત્તિણું
"	૨૬	મણ્વવાણું	મણ્વવાણું
૧૪૯	૨	ખડિયં	ખંડિયં
"	૧૩	ખમામણા	ખમાસમણ
૧૫૦	૩	પ્રતિક્રમણ	પ્રતિક્રમણાં
"	૧૦	પાતાના	પોતાના
૧૫૧	૨૪	કુવિય	કુવિય
૧૫૨	૨૨	બહિંયા	બહિયા
૧૫૩	૫	સહિંય	સહિયં
"	૫	ઉ દીવસ	ઉ. દીવસ
૧૫૪-૧૫૩	૨-૧૧	અસણું	અસણું
૧૫૬	૫	પછીને	પછી તે
"	૫	સમધીના	સમંધીના
"	૧૬	સરસા	સહરસા

(૨૭૫)

૧૫૮	૭	અસમાંધી	અસમાંધી
૧૫૮	૧૫	પ્રકારના	પ્રકારના
૧૫૯	૨૫	યવાથી	થવાથી
૧૬૧	૭	આચાર	આગાર
૧૬૩	૧૨	આભેમહં	અભિમહં
૧૬૪	૪	વોસિરાવું છ	વોસિરાવું છું
"	૧૬	મહિલા	માહેલા
૧૬૫	૩	નકરોમ	નકરેમિ
"	૩	પોતે	પોતે
"	૮	છાંક છું	છાંકું છું
"	૨૦	સઉ	અને
૧૬૬	૧૬	તિવિહિણું	તિવિહેણું
૧૬૭	૨૧	પાલણુયા	પાળણુયા
૧૬૮ ૪-૬-૧૦-૧૩-૧૫-૧૯		બને	બને
"	૧૧	પારઅહ	પરિઅહ
૧૬૯	૯	ધમકહા	ધમ્મકહા
૧૭૦	૨	આનલ	અનેલ
"	૩	કોઈનું	કોઈનું
"	૮	સમાયક	સામાયક
૧૭૨	૪	સુવણુ	મણી સુવણુ
૧૭૩	૧૪	પડિલહેણુ	પડિસેહણુ
૧૭૪	૬	સમર	સંવર
૧૭૫	૨	પેહેલું	પેહેલું
૧૭૬	૫	લોમરસ	લોગરસ
૧૭૭	૧	પાછું	પાછું
"	૨૧	સખ્દ	શખ્દ
૧૭૮	૨	સધાડા	સંધાડા
૧૭૯	૧૯	પારવી	પાળવી
૧૮૦	૧૯	ઠહ	ઠહી

૧૮૦	૨૧	આવશ્યકમાંનવ	આવશ્યકમાં ૭-નવ
”	૨૫	ગચ્છા	ગચ્છ
૧૮૧	૧૨-૨૨	પાયમાં	પાયમા
૧૮૪	૨૧	નવ દિક્ષીત	નવ દિક્ષીત
”	૨૧	તપશ્રી	તપશ્વી
”	૨૩	વનય	વિનય
૧૮૬	૬	દ્વેષ	દ્વેષ
૧૮૬	૧૮	એહયા	એહવા
૧૮૯	૮-૧૬	જો કાષ્ઠ	જો કાષ્ઠ
૧૮૯	૧૫	અવી	એવી
”	૧૬	તા	તો
૧૮૯	૧૭	મિચ્છામિ	મિચ્છામિ
૧૮૯	૨૦	સાવધ	સાવધ્ય
૧૯૦	૨	તસ્સા	તરસ
૧૯૧	૫	મિચ્છામ	મિચ્છામિ
૧૯૨	૮	તેમા	તેમાં
૧૯૩	૧૩	કરેમિભતે	કરેમિભંતે
૧૯૩	૭	વીરધના	વીરાધના
”	૨૨	ગુણુવત	ગુણુવત
૧૯૪	૧૨	ગુણુ	ગુણુ
”	”	માનાવરણા	માનાવરણી
૧૯૫	૧૫	નિર્વિદ્ધ	નિર્વિદ્ધ
૧૯૬	૧૧	વૃત્તાનર	વૃત્તાનિર
૧૯૯	૭	પંડિ	પંડિ
૨૦૦	૭	બેસવુ	બેસવું
૨૦૦	૯	ધરતીપર	(ધરતીપર
૨૦૨	૨૩	લો ૨	૬ લો
૨૦૩	૧૧	બને	બંને
૨૦૪	૧૫	પરનિદા	પરનિંદા

૨૦૪	૧૬	૧૬ આદેશ આપવાથી	આદેશ આપવાથી ૧૬
„	૨૨	સંથાનાદિક	સંથારાદિક
૨૦૫	૧	એકાત	એકાંત
„	૧૦	બોલાલાથી	બોલાવાથી
૨૦૬	૮	નિઁઅથ	નિઁઅથ
૨૦૭	૨૨	પિંડ	પિંડ
૨૦૮	૪	લાડકું	લાકડું
૨૦૮	૧૭	અએલને	અએલનો
૨૧૦	„	ચોથો	ચોથા
૨૧૧	૮	વેરમણું	વેરમણું
„	૧૧	અતે	અને
૨૧૨	૧	ચમ	ચમ
„	૪	પરિમહ	પરિસહ
„	૧૯	આધકાર	અધિકાર
„	૨૨	પ્રાયશ્ચિતે	પ્રાયશ્ચિત
„	૨૩	આરાવણા	આરોવણા
૨૧૩	૧૪	ણાસનો	માસનો
„	૨૧	આકાળે	અકાળે
૨૧૪	૬	ચમા	ચયા
૨૧૫	૬	અતે	અને
૨૧૬	૨૪	થય	થયા
૨૨૧	૧	અસઝાના	અસઝાયના
૨૨૨	૧૬	બાવથી	બાવથી
૨૨૩	૫	પૂઠે	પૂઠે
૨૨૫	૭	પોનાના	પોતાના
૨૨૬	૧૦	બેબન	બેબન
૨૨૭	૬	પરચકનો	પરચકનો

૨૨૮	૧૪	વ્યાખ્યાન	વ્યાખ્યાન
૨૨૯	૨૧	કાર્યમાં	કાર્યમાં
૨૩૦	૧૮	પતર	પંદર
૨૩૨	૨૦	અણુતરાવવાઇ	અણુતરોવવાઇ
૨૩૪	૮	નો અભવ્યસિદ્ધિયા	નો અભવ્યસિદ્ધિયા
૨૩૫	૮	પાંચમાં	પાંચના
૨૩૭	૯	શ્રુત	શ્રુત
૨૪૦	૧	સ્થાનકીયા	સ્થાનકીયા
૨૪૨	૧૦	ખડ	ખડ
૨૪૬	૨૧	વણુ	વણુ
૨૪૭	૧	વણુ	વણુ
૨૪૭	૧	વર્તના	વર્તના
„	૧૬	૭	—
૨૪૮	૧૯	અણુત	અણુવ
૨૫૦	૪	શુભનમ	શુભનામ
૨૫૧	૧૫	નિદ્ર	નિદ્રા
૨૫૧	૨૦	કેવળદર્શના	કેવળદર્શના
૨૫૭	૨૦	ચુક્રો છે	ચુક્રો છે
„ ૮	૧૭	દ્રવ્ય	દ્રવ્ય
„	૧૮	યાગ	યાગ
„	૨૦	પાડિસલીલતા	પાડિસલીનતા
„	૨૨	લેવું	લેવું
૨૬૧	૧૧	ભે ભેદ	ભે ભેદ
૨૬૨	૧૫	દ્રવ્ય	દ્રવ્ય

વિશ્વાસિ.

આ પુસ્તક તેમજ જૈન શ્રુતિ, વિધાર્થીઓના કપયોમનું હોષ બચવામાં બરાબર રીતે સગવડ પડે તેવી શૈલીમાં તૈયાર કરેલ છે. માટે દરેક જૈન બંધુએ અવશ્ય મહેલુ કરવા સુચન તર્હી, પુસ્તક મંગાવવાને અનુપૂર્વેની બુદ્ધિ ભેટ મગરો.

નીચેના પુસ્તકો અવશ્ય ખરીદ કરો !

(દેવનાગરી લિપીથી છાપેલાં.)

શ્રી દશધૈકલિક સૂત્ર અર્થ પાઠ બાપાર્થ સહિત. (આરતી બીજી) ક્રિ. શ. ૨૧ મુળપાઠ ૩ બા બોલીસ યોદ્ધા. ર. ૧ જૈનતત્વ શોધક ગ્રંથ શ. ૧ ઉપદેશમાળા શ. ૨ વૈરાગ્ય સ્તોત્ર ર. ૧ જૈન પાઠમાળા બાન્ધુ વિવિધ બોધસંગ્રહ વાચક મગલ પ્રભા બાન્ધુ જૈનશ્રુત શિક્ષાપત્રી બોન્ના પાંત્રીસ બોલનો થોડો બોન્ના બુદ્ધદલોચના બોન્ના બ્રહ્માનંદ સ્તોત્ર બા દશબુધ્ધિ સ્તોત્ર બા કલ્પસૂત્ર ર. ૨૧ દાલસાગર ર. ૩ શ્રીકૃષ્ણપ્રદેશ બાબાર્થમાળા

સૂચના—શ્રી ઉત્તરાધ્યયન સૂત્ર અર્થ પાઠ બાપાર્થ સહિત થોડોદર શ્રવણબાબા બેલાબાબા તરફથી છપાય છે.

ઉપર લખેલાં પુસ્તકો તેમજ બીમશી માણેક વિગેરના તમામ જૈન પુસ્તકો યાજ્ઞી અને ગુજરાતીમાં છાપેલાં અખરે લાં મળે છે. સમિત્વર લીસ્ટ જુદું છપાયેલ છે, જોઈએ તેમજ નીચેના શીરનામે પત્ર લખવા તરહી લેવી.

આર.જી.કે.ના કુવાની પોળ	}	શ્રીભોવનદાસ રૂગનાથદાસ
અમદાવાદ.		શાહ—જૈન બુકસેલર.

